

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק כ'



הכְּתַבְת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֵר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבֵנְאֵל
עִיר בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל

* * *

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ - חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

42nd st. 1129

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי

מוֹסָדוֹת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שְׁעַל-יְדֵי עֲמַתַּת 'יִשְׁמַח צְדִיק - קֵהֶלֶת בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל'
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֵר"א שׁ שְׁלִיט"א - הַצְּדִיק מִיְבֵנְאֵל
רַח' רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב 1, ת.ד. 421 יְבֵנְאֵל, 15225
טֶלְפוֹן רַב קוֹי: 04-6656666 - פֶּקֶס: 04-6656655
דְּאָר אֶלְקָטְרוֹנִי: info@breslevcity.co.il
אֶתֶר אִינְטֶרְנֶט: www.breslevcity.co.il

* * *

לְהַזְמִינָת סֵפֶר זֶה וְהַפְּרָכִים הַקּוֹדְמִים:
'בְּרֶסֶלֶב סְנַטֵר' - הַמְּרֻכָז לְתַשְׁמִישֵׁי קִדְשָׁה וְיוֹדְאִיקָה
הַגָּדוֹל בְּצֶפוֹן
04-6650050

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

- הקדמה 10
- ב' תצט.** אָנִי רוֹצֶה לְלַמֵּד בְּמִדְרָשָׁה, אֶף קֶשֶׁה לִי לְהַחֲלִיט לְאִיזוֹ מִדְרָשָׁה לְלַכֵּת. 11
- ב' תק.** הָאֵם בְּעָלִי יָכוֹל לְהִיּוֹת אֵתִי בַחֲדָר הַלְדָּה בְּזִמְנֵן הַלְדָּה? 15
- ב' תקא.** מָה עֲדִיף: לְקַנּוֹת תְּפִלִּין דְּרַבְנּוֹ תָם, לְתַרְם לְהַדְפֹּסָה, אִו לְמַמְן לְחַבֵּר שְׁלֵי כְרִטִּיס טִיסָה לְאוּמָן? 16
- ב' תקב.** בְּעָלִי נִסָּה לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין הָאָחִים שְׁלוֹ, אֶף הַמְצָב הַסְתַּבְּרָ וְנִהְיָה חֲמוֹר יוֹתֵר. 17
- ב' תקג.** הָאֵם כְּשֶׁאָדָם צָרִיף לְלַכֵּת לְפַסִּיכּוֹלוֹג כְּדָאִי לְלַכֵּת דּוֹקָא לְמִישָׁהוּ שֶׁשׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת? 18
- ב' תקד.** הָאֵם יֵשׁ צָרָף לְהַמְשִׁיף בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁמְתַקְנִים אֶת פְּגָם הַבְּרִית גַּם אִם הִיִּיתִי כְּבָר בְּאוּמָן? 19
- ב' תקה.** בְּעָלִי נִפְטָר לְפָנַי שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאִנִּי רוֹצֶה לְהִתְחַתֵּן שׁוֹב, אֶף מִתְקַשֶּׁה לְמַצָּא שְׁדוּף. 20
- ב' תקו.** אָנִי נִמְצָא לְפָנַי הַחֲתָנָה, וְאֶשְׁמַח אִם הָרַב יִכְתֹּב לִי כִּיצַד זֹכִים לִילָדִים קְדוּשִׁים. 21
- ב' תקז.** חֲזַרְתִּי בִתְשׁוּבָה וְעַדִּין אָנִי לוֹמְדֵת בְּבֵית סֵפֶר חֲלוּנִי. כִּיצַד עָלִי לְהִתְנַהֵג עִם הַחֲבֵרוֹת? 22
- ב' תקח.** אָנִי סוֹבֵלֵת מִשְׁתֵּי נָשִׁים בְּעַבּוּדָה שְׁלִי, וְאִין לִי כְּבָר כַּח לְעַמּוּתִים וְסִכְסוּכִים. 23

- ב' תקט.** האם זה מקביל שנשנים דתיות תצאנה לבלות בערבים עם כפה חברות, לבד בלי בעליהן?..... לח
- ב' תקי.** רבנו אמר "לפעמים צריך לבקש רחמים על החולה שימות". באילו מקרים צריכים להתפלל כך?.....לט
- ב' תקיא.** איך יתכן שיש אדם שקורא בכל יום את המכתבים שלכם ועדין אינו חוזר בתשובה?.....מא
- ב' תקיב.** מזה מספר שנים אני מערבת בקשר מרכב וסבוך שקשה לי לצאת ממנו.....מב
- ב' תקיג.** בכל פעם שאני צריכה להתעורר קשה לי להתגבר ולקום. איך אני יכולה להשתפר?.....מד
- ב' תקיד.** אני חוזרת בתשובה ומשפחתי חלונית. האם אני צריכה לשמר אתם על קשר אחרי שאתחתן?.....מה
- ב' תקטו.** האם זה נכון שרבנו יותר גדול מהבעל שם טוב ומהאריז"ל?.....מו
- ב' תקטז.** אני מרגישה שמשהו גדול חוסם ומעכב אותי בחיים ובפרט במציאת הזוג.....מח
- ב' תקיז.** אני מרגישה שמקום העבודה ומקום המגורים שלי גורמים לי בעיות. האם לעבר למקום אחר?.....נא
- ב' תקיח.** כל הזמן יש לי תחושה שלא אוהבים אותי ושחושבים שאני לא בסדר.....נג
- ב' תקיט.** האם כדאי להרגיל את אשתי ואת ילדי לומר קריאת שמע שעל המטה כפי נסח האריז"ל?.....נה
- ב' תקכ.** כבר הרבה פעמים התחלתי לחזר בתשובה, אך לא החזקתי מעמד.....נד

תָּקַן הָעֵינַיִם

ה

ב' תקכא. אִיךְ צְרִיכִים לְהִתְיַחַס וְלַעֲנוֹת לִילְדִים כְּאִשֶּׁר הֵם שׂוֹאֲלִים
שְׂאֵלוֹת מִהוֹתִיּוֹת בְּאִמוּנָה?.....נט

ב' תקכב. אֲנִי מִתְפַּלֵּל בְּמִקּוֹם הָעֲבוּדָה, וְלִכֵּן אֵין לִי אֶפְשָׁרוֹת
לְהִתְפַּלֵּל אֶת כָּל הַתְּפִלָּה. עַל מָה אֶפְשָׁר לְדַלֵּג?.....סג

ב' תקכג. הָאֵם אֶפְשָׁר לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי 'שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת
בְּרִסְלֵב' גַּם לַחֲרָדִים?.....סו

ב' תקכד. לֹא מִזְמַן הִתְאַרְסְתִּי, וְהַהוֹרִים שְׁלִי מִתְעַקְּשִׁים שֶׁהִחַתְנָה
תִּהְיֶה רַק בְּעוֹד שָׁנָה. מָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת?.....סז

ב' תקכה. אֲנִי מְנַסֶּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלְהִסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁבַחַיִּים,
אָבֵל אֵין לִי כּוֹחוֹת לְהִתְגַּבֵּר עַל הָעֲצָבוֹת.....ע

ב' תקכו. הַרוֹפְאִים אָמְרוּ שְׂאֵם אֲשֶׁתִּי תִמְשִׁיךְ בְּהַרְיוֹן, הִיא תִּהְיֶה
בְּסִכְנַת חַיִּים מְשִׁית. מָה עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת?.....עג

ב' תקכז. הָאֵם מִתֵּר לְלַמֵּד בְּסִפֵּר בּוֹ הַמְחַבֵּר מְפָרֵשׁ אֶת דְּבָרֵי רַבְנוּ
לְפִי דַעְתּוֹ הָאִישִׁית?.....עה

ב' תקכח. מָה אֲנִי יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת כְּדִי שֶׁהֵלֵב שֶׁל בַּעְלִי יִפְתַּח וְהוּא
יִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה?.....עט

ב' תקכט. הָאֵם טְפוֹל בְּעוֹפְרַת נֶגֶד עֵין הָרַע אֶכֶן עוֹזֵר, אוֹ שֶׁהֵכֵל
אֲחִיזַת עֵינַיִם?.....פא

ב' תקל. בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה שְׁלִי לֹא מִתְנַהֲגִים אֵלַי יָפָה, הֵם פּוֹגְעִים בִּי
הַרְבֵּה פְעָמִים וּמְזַלְזְלִים בִּי.....פג

ב' תקלא. אֲנִי יְתוֹם מֵאָבָא וְאִמָּא, וְאֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׂאֵין בְּעוֹלָם אָף אֶחָד
שֶׁמְבִין אוֹתִי!.....פה

ב' תקלב. יֵשׁ לִי חֲבֵרָה וְאֲנַחְנוּ שׂוֹקְלִים לְהִתְחַתֵּן. אִיךְ אֲנִי יְכוּל לִהְיוֹת
בְּטוֹחַ שֶׁאֲנַחְנוּ זֹהֵג מִהַשְּׂמִימִם?.....צ

ב' תקלג. בְּכֹל קֹהֵלָה שֶׁל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב אוֹמְרִים שֶׁהֵרֵב שְׁלֵהֶם הוּא
'צַדִּיק הַדּוֹר'. מַה־הָאִמָּת?.....צא

ב' תקלד. כִּיצַד מִיִּשְׁבִּים אֶת הַסְּתִירָה בֵּין דְּבָרֵי רַבְּנֵי לְדְבָרֵי הָרַמְבַּ"ם
בְּעֵינֵי קַבְּלַת הַבְּזִיוֹנוֹת בְּאַהֲבָה?.....צד

ב' תקלה. אֲשֶׁתִּי לְחוּצָה מָאֵד וּמִפְחָדַת מֵהַהַרְיוֹן וּמֵהַלְדָּה. אִיךָ אָנִי
יָכוֹל לְהַרְגִיעַ אוֹתָהּ?.....צו

ב' תקלו. אֲשֶׁתִּי רוֹצָה לְהַתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנִּי וְלֹא מוֹכֵנָה לְשִׁמְעַע עַל שְׁלוֹם-
בֵּית. מַה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת?.....צח

ב' תקלז. מֵאֵז הַגְּרוּשִׁין הַמְּצַב בְּבֵית קִשָּׁה מָאֵד, וְאָנִי לֹא מְצַלִּיחָה
לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַיְלָדִים שְׁלִי.....ק

ב' תקלת. אָנִי רוֹצָה לְהִיּוֹת מְרֻכָּז בַּתְּפִלָּה וְשֵׁלֵא וְטְרִידוֹ אוֹתִי מִחֲשָׁבוֹת
שֵׁלֵא קִשּׁוֹרוֹת. אִיךָ זוֹכִים לָזֶה?.....קג

ב' תקלט. אִיךָ יִתְכַן שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הֵלֶךְ וְעָבַד עֲבוּדָה זָרָה ל'פְּעוֹר',
אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ אֶת כָּל עֲשָׂרַת הַמַּכּוֹת וְהַנְּסִים הַגְּדוֹלִים?.....קז

ב' תקמ. חֲפֹשֶׁת הַלְדָּה שְׁלִי עוֹמְדַת לְהַסְתִּים, וְקִשָּׁה לִי מָאֵד לְחַזֵּר
לְמִקּוֹם הָעֲבוּדָה.....קיא

ב' תקמא. אִיךָ מוֹסִבִּירִים אֶת הַסְּתִירָה שֶׁיֵּשׁ כְּבִיכּוֹל בְּדְבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל
בְּעֵינֵי תַעֲנִיּוֹת?.....קיג

ב' תקמב. אָנֹכִי סוֹבְלִים בְּמִשְׁפָּחָה יְסוּרִים גְּדוֹלִים. הָאֵם אָנֹכִי צְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת תְּקוּן כְּלִשְׁהוּ?.....קטו

ב' תקמג. הָאֵם הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּאִמָּת קְרוּבָה מָאֵד כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
הַרְבֵּה מְצַדִּיקֵי הַדּוֹר?.....קִיז

ב' תקמד. הָאֵם עָלֵי לַעֲשׂוֹת חֶסֶד וְלִקְחַת טְרַמְפִּיִּסְטִים לְמִרוֹת
מְקָרִים נוֹרְאִים שֶׁקְרוּ בְּעֵבֶר?.....קכ

ב' תקמה. מאז שהתקרבותי לברסלב קשה לי מאד ללמד תורה.
מה הסבה לכך?.....קכא

ב' תקמו. אנחנו עומדים לפני גרושין, הילדים שלנו מדרדרים, ואני
אובדת עצות. מה עלי לעשות?.....קכב

ב' תקמז. בעלי מתעקש להשאיר את המחשב והאינטרנט בבית.
איך עלי לנהג במקרה כזה?.....קכו

ב' תקמח. כיצד אדם יכול לזכות לתקן את כל הימים שפגם בהם?.....קכז

ב' תקמט. רבנו אמר: "אם כבר שוחט ומלמד - שיהיו מאנשי".
מה כונת הדברים?.....קכח

ב' תקנ. האם זה נכון שמי שמתמיד בחמש ורש"י יזכה לצלילות
הדעת גם לעת זקנתו, ויהיה בהיכלו של רש"י?.....קכט

ב' תקנא. מי היה רבי אהרן מברסלב? ומדוע רבנו הפליג כל-כך
במעלתו?.....קל

ב' תקנב. התחתנתי עם בעלי מתוך לחץ ואין בינינו אהבה. האם יש
טעם להשאיר ביחד?.....קלא

ב' תקנג. בקרוב נכנס לביתנו החדש. מה צריכים לעשות לפני
הכניסה לבית?.....קלב

ב' תקנד. במקום שתהיה ביני לבין אשתי אהבה, יש בינינו מרירות
גדולה.....קלג

ב' תקנה. אשתי משתוקקת כבר תקופה ארוכה להיות בציון של
רבנו הקדוש. האם ראוי ללוות כסף לשם כך?.....קלד

ב' תקנו. האם מתר לנו לספור להורים שאשתי עומדת ללדת בן,
כדי שנוכל להתכונן לברית מבעוד מועד?.....קלז

ב' תקנו. אנו מתלבטים מאד לאיזה גן לשלח את בתנו, וזקוקים לעצתכם..... קמט

ב' תקנת. אני סובל מ'סכיזופרניה פרנואידית'. האם יש לרבי נחמן עצה בשבילי?..... קנא

ב' תקנט. נעלתי את בעלי מחוץ לבית, ומאז הוא הלך ולא חזר. מה עלי לעשות?..... קנד

ב' תקס. שנים רבות הייתי מהפנט אחרי אחד מרבי ברסלב, עד ששמתי לב שאני לא מקבל מפנו כלום..... קנו

ב' תקסא. בהסכמת אשתי אני רוצה להתחתן עם אשה נוספת. מה דעתו של הרב?..... קסד

ב' תקסב. בתפלת שמונה עשרה אומרים: "ומקים אמונתו לישני עפר" - על איזו אמונה מדבר?..... קסה

ב' תקסג. זכיתי לקרב הרבה אנשים להשם יתברך, אף אני בעצמי עדין נכשל בעברות חמורות..... קסט

ב' תקסד. האם זה נכון שבלהה, זלפה, יוכבד, צפורה, אלישבע ואביגיל קבורות ב'קבר האמהות' בטבריה?..... קעב

ב' תקסה. אנחנו מתלבטים וקשה לנו להחליט לאיזה תלמוד-תורה לרשם את בננו..... קעג

ב' תקסו. האם אני יכול לתרם ולהיות שתף בהדפסת הספרים שלכם? קעה

ב' תקסז. מדוע הצדיק לא מגיע לחוג את החגים במקיצת תלמידיו בארץ ישראל?..... קעז

ב' תקסח. הסמ"ך-מ"ם תפס אותי ברשתו ולא עוזב אותי. למה לי חיים?..... קעט

ב' תקסט. אָמִי הַצִּיעָה שְׂכָדִי לְחֹסֵף בְּהוֹצָאוֹת, נַעֲבֹר לְגוֹר בִּיחִידַת
הַמְּגוּרִים הַצְּמוּדָה לְבֵיתֶם. מֵה דַעַתְכֶם?..... קפב

ב' תקע. אִיךְ זֹכִים לִישׁוֹב הַדַּעַת וּלְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בַּעֲבוּדַת הַשֶּׁם?..... קפג

ב' תקעא. לִפְנֵי שְׁבֻעִים סִימַתִּי אֶת לְמוֹדֵי הַתָּאֵר, אַךְ עָדִין לֹא מִצָּאתִי
עֲבוּדָה..... קפד

ב' תקעב. הָאֵם פְּדָאִי לְהַלְוֹת לְחֵבֵר כֶּסֶף עֲבוֹר כְּרִטִּיס טִיסָה לְאוֹמֵן,
גַּם אִם יֵשׁ לִי חֶשֶׁשׁ שֶׁהוּא לֹא יוֹכֵל לְהַחֲזִיר לִי אֶת הַכֶּסֶף?..... קפח

ב' תקעג. בְּרָצוֹנִי לְקַבֵּל חֲזוּק וְהַדְרָכָה כִּי־צַד לְהַתְקַדֵּם בַּעֲבוּדַת הַשֶּׁם
לְפִי שֶׁרַשׁ נִשְׁמַתִּי..... קצ

ב' תקעד. אֲנִי סוֹבֵלֶת מְדַמוּי עֲצֵמִי נְמוּךְ, וְשׁוֹקֵלֶת לְהַתְחִיל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
בְּכַדוּרִים נוֹגְדֵי דְכָאוֹן..... קצג

ב' תקעה. קִבְּעוּ לִי טֶסֶט בְּיוֹם תְּשׁוּעָה בָּאֵב. הָאֵם צָרִיךְ לְדַחוֹת אוֹתוֹ
לְיוֹם אַחֵר?..... קצה

ב' תקעו. אֲנִי מִשְׁתַּדֵּלֶת לְחַיֵּךְ לְכֹלֵם לְמִרְוֹת שְׁבֵתוֹכִי אֲנִי עֲצוּבָה
וּמְרַמְרֶמֶת. הָאֵם זֶה לֹא נִקְרָא שְׂקֵר?..... קצז

ב' תקעז. בְּגַלֵּל שֶׁהֲרַב שְׁלִי אוֹמֵר לְתַלְמִידָיו לֹא לְנִסֵּעַ לְאוֹמֵן, עֲזַבְתִּי
אֶת הַכּוֹלֵל שְׁלוֹ, וּמֵאֵז אֵין לִי שְׂמֵחָה..... קצח

ב' תקעח. כְּשֶׁאֲשַׁתִּי כּוֹעֶסֶת, הִיא עוֹשֶׂה אֶתִּי 'בְּרַגְז' וּמְפַסֵּיקָה לְדַבֵּר
אֶתִּי. אִיךְ אֶפְשֵׁר לְשַׁנּוֹת אוֹתָהּ?..... רב

ב' תקעט. כְּשֶׁאֲנִי לְחוּץ, אֲנִי מְקַלֵּל וְאוֹמֵר מְלִים שֶׁאֲחַר כֶּף אֲנִי
מִצְטַעֵר עָלֶיהֶן..... רה

ב' תקפ. הָאֵם רְאוּי לְהִמָּנַע מֵאֲכִילַת דָּגִים מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְרַבִּים אֶת
הַתְּאֹהָה?..... רז

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

1

ב' תקפא. האם צריכים להשאיר בקיר הבית מקום פנוי ללא סיד
כְּזֵכֶר לַחֲרָבָן?..... רח

ב' תקפב. אני בת שלשים ושתיים ובן-זוגי בן עשרים וחמש. מה
דעתכם לגבי הפרש הגילאים?..... רט

ב' תקפג. כבר שנים אני סובלת מיסורים נוראיים, דכאון וחרדות.
איך אני יכולה לעזר לעצמי?..... רי

ב' תקפד. מאז שהתחברנו לאינטרנט, אני ובעלי הדרדרנו מאד,
וקשה לנו להתנתק מזה..... ריב

ב' תקפה. למדתי בלקוטי מוהר"ן את התורה שמדברת ממעלת
השמחה בשבת קדש, ולא הבנתי את החלק האחרון..... ריד

ב' תקפו. מדוע רבנו משתמש במלים "דע והאמן" – הרי אם אני
יודע, אין צורך להאמין?..... רטז

ב' תקפז. איך אני יכול לגרם לבני לבוא לבית הכנסת מתוך שמחה
וחשק?..... ריח

ב' תקפח. בגלל שעדין לא התחתנתי, יש לי הרבה צער ואני נמצא
ביאוש עמוק..... רכ

ב' תקפט. בעלי נופל לסמים שוב ושוב, ואני שבורה ורצוצה ומיאשת
לגמרי..... רכב

ב' תקצ. מדוע תמיד כבוד הרב מצדיק דוקא את הבעל ולא את
האשה?..... רכה

ב' תקצא. איך אני יכולה לצאת מהטמאה, לשקם את עצמי,
ולחזר בתשובה..... רכז

ב' תקצב. התחלתי לסבל מיתר לחץ דם. האם לטפל בזה ברפואה
הרגילה או ברפואה האלטרנטיבית?..... רלא

ב' תקצג. לַמְרוֹת שְׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה שְׁאֲזַכֶּה לְשִׂמְחָה, עֲדִין אֲנִי
מִנַּח בְּעֵצְבוֹת וּבִיאֹשׁ.....רלב

ב' תקצד. אֲנִי גְרָם בְּמִקּוֹם חִלוּנִי, וּמֵאֵד קִשָּׁה לָנוּ לְגַדֵּל כָּאֵן אֶת
הַיְלָדִים.....רלד

ב' תקצה. הַמְשֻׁפָּחָה שֶׁל בְּעָלִי לֹא שׁוֹמֵרֶת כְּשֵׁרוֹת. אִיךָ מִסְבִּירִים
לָהֶם שְׂאִינִי יְכוּלָה לֶאֱכֹל אֶצְלָם?.....רלו

ב' תקצו. שְׁמַעְתִּי שְׂאִינְכֶם אוֹמְרִים תַּחֲנוּן בַּתְּפִלַּת מִנְחָה. הָאֵם גַּם
אֲנִי יְכוּל לְנַהֵג כֵּן?.....רלח

ב' תקצז. אֲנַחְנוּ רוֹצִים לַעֲבֹר לַעִיר שְׁבֵה נּוֹכַל לְחַנֵּף אֶת יְלָדֵינוּ
כְּרֵאִי, אֵךְ חוֹשְׁשִׁים מִכִּיּוֹן שְׁגִיִּסְתִּי גְרָה שָׁם.....רמ

ב' תקצח. אֲנִי רוֹצֶה לְהַתְחִיל לְחַיּוֹת עִם מְטָרָה, אֲבָל אֵינִי מוֹצֵא אֶת
הַכּוֹן שְׁלִי בְחַיִּים.....רמא

ב' תקצט. מָה הַהֶגְדָּרָה שֶׁל 'אֲמוּנַת חֲכָמִים'? וְאִיךָ אֲנִי יְכוּל לְדַעַת
שְׁיֵשׁ לִי 'אֲמוּנַת חֲכָמִים'?.....רמד

ב' תר. אֲשֵׁתִי מִתְדַרְדֶּרֶת מִבְּחִינָה רוֹחֲנִית, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהִיא
תִּפְרָק מַעְלֶיהָ אֶת עַל הַמְצוּוֹת.....רמז

ב' תרא. מֵאֵז שְׂאֲנִי יֵלֵד אֲנִי נִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית, וּמֵרַב הַהֲרָגָל
קִשָּׁה לִי לְהֶאֱמִין שְׂאוּכַל לְהַפְסִיק.....רמט

ב' תרב. גִּיסִי נִתְפַּס כְּשֶׁבִרְשׁוֹתוֹ כַּמּוֹת גְּדוּלָה שֶׁל סְמִים, וְכֹל
הַמְשֻׁפָּחָה חֲרָדָה לְגוֹרְלוֹ.....רנב

ב' תרג. בְּמִקּוֹם שְׁבַעֲלִי יִחַזַּק אוֹתִי, הוּא מְקַלֵּל אוֹתִי וּמוֹרִיד לִי אֶת
הַבְּטָחוֹן הָעֵצְמִי.....רנה

ב' תרד. מָה שֶׁרָשׁ וּמְקוֹר הַמְּנֵהֵג לְשִׁבְרֵת כּוֹס בְּזִמְן הַחֶפֶה?.....רנד

- ב' תרה.** יש לי הרבה בלבלולים בעיניי אמונה. איך זוכים לאמונה
חזקה, ברורה ומוחשית?.....רנח
- ב' תרו.** אני מתסכלת מאד ומרגישה שהחיים שלי הם דרך ללא
מוצא.....רסא
- ב' תרוז.** אשתי מתדרדרת מבחינה רוחנית והפית נגרר בעקבותיה.
כיצד עלי לנהג אתה?.....רסז
- ב' תרח.** נקלעתי למערבלת של חובות גדולים, ואני לא מצליח
להחליץ ממנה.....רסו
- ב' תרט.** אני ובן-זוגי עומדים להתחתן, אך לצערי נוצרה מריבה
גדולה בינו לבין ההורים שלי.....רער
- ב' תרי.** עברנו בבית משבר, וברוך השם התגברנו עליו, אך מאז
התחלתי להקל במצוות.....רעד
- ב' תריא.** מאז שעזבנו את יבנאל, בעלי הדרדר מאד מבחינה
רוחנית ואין לנו שלום-בית.....רעז
- ב' תריב.** כשאני ובעלי רבים, אני עוברת את הגבול, ועושה דברים
שאחר-כך אני מצטערת עליהם מאד.....רפא
- ב' תריג.** ההנהלה במקום עבודתי מתנהגת בצורה רעה ופוגעת
מאד. מה עלי לעשות?.....רפד
- ב' תריד.** האם כשאדם משוחח עם אשתו בשבת, והיא מספרת לו
את חיוות השבוע, זו נקראת 'שיחה בטלה'?.....רפו
- ב' תרטו.** אני אוסף צדקה למשפחות במצוקה, חלק מהכסף אני
מעביר להן ואת הרב אני לוקח לעצמי. האם זה נקרא גזל?.....רפח
- ב' תרטז.** אדם מבגר התעלל בי מינית. האם מתן לי לדוח על כך
למשטרה? ואיך אני יכול להתחזק?.....רפצ

תֵּן הָעֵינַיִם

יג

- ב' תריז. אָנִי רוֹצֵה לְתֵת צְדָקָה עֲבוּר בְּנֵי הַחוּלָה. כִּמָּה צְדָקָה אָנִי צָרִיךְ לְתֵת? וְהֵאֵם זֶה יוֹעִיל כְּמוֹ פְּדִיוֹן?.....רצד
- ב' תריח. בְּעָלִי הוּא אִישׁ מְאֻמִּין וּבֶעַל חֶסֶד, אַךְ לְמִרְוֹת הַכֵּל, אֵין לוֹ הַצְּלָחָה בְּפִרְנֹסָה. מִדּוּעַ?.....רצו
- ב' תריט. אָנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן לְהִתְחַתֵּן. אֵיךְ זֹכִים לְמַצֵּא אֶת הַזּוּג הָאֲמֻתִּי?.....רצט
- ב' תרכ. הַחֲבֵרָה שְׁלִי יִצְרָה קֶשֶׁר עִם מִיֶּשֶׁהוּ מִהֶעֱבָר, וְלִכֵּן נִפְרָדְנוּ. הֵאֵם שִׁיךְ לְחַזֵּר אֵלֶיהָ?.....שא

-
- תְּפִלָּה שֶׁלֹּא תִהְיֶה קוּשִׁיּוֹת עַל הַצְּדִיקִים.....סא
- תְּפִלָּה לְהַנְצִיל מֵעֵין הָרַע, שְׁחֵבֵר מוֹהֲרֵנ"ת.....פב
- תְּפִלָּה לְמַעֲבֵרֵת.....צז
- תְּפִלָּה לְלִידָה קְלָה.....צז
- תְּפִלָּה לְשִׂמְחָה.....קמד
- י"ג עֲקָרִי אֲמוּנָה.....סר
- תְּפִלָּה לְזוּג לְבָחוּר.....ש
- תְּקוּן הַכֵּלָלִי.....שיג

גַּם לָכֶם יֵשׁ שְׁאֵלָה?
עֲכָשׁוּ הַהַזְדַּמְנוֹת הַנְּדִירָה
לְשָׂאֵל שְׁאֵלָה וּלְקַבֵּל תְּשׁוּבָה -
אֶפְשָׁרִית!

בְּמִסְפֵּר הַטֵּלְפוֹן שֶׁל
מְשֵׂרֵד הַקְּהֵלָה בִּיבְנָאֵל -
04-6656666

אוּ בְדַאָר אֶלְקֵטְרוֹנִי -
info@breslevcity.co.il

אוּ בְאֵתֵר הָאִינְטֵרְנֵט -
www.breslevcity.co.il

הַקְדָּמָה

הספר הזה הוא החלק העשירים בסדרת 'שאלות ותשובות בחסידות ברסלב', ובו מופיעות שאלות ותשובות בנושאים שונים ומגוונים, הנותנות מענה לתהיות וספקות של מתקרבים חדשים לדרכה של חסידות ברסלב, וכן לתלמידים ותיקים, אשר מעונינים לדעת את דעתו של רבנו הקדוש, רבי נחמן מברסלב זי"ע, ואת הדרך שלמד אותנו.

השאלות, שהגיעו מכל רחבי העולם, נשלחו ללשכת כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל, אשר השיב עליהן באפן אישי. התשובות אוצרות בתוכן עצות נוראות ונפלאות בעבודת השם יתברך, איך להחזיק מעמד בכל מה שעובר על כל אחד ואחד, מקטן ועד גדול, ברוחניות ובגשמיות, ואיך להתמודד עם כל בעיות החיים בזה העולם.

מאמצים גדולים נעשו על מנת להגיש לקוראים את הספר באפן מהדר ואיכותי, ובלבנו תקוה, שכל מי שיקרא בספר הזה, יהנה ויחיה את עצמו מאד, וימצא תשובה גם לשאלותיו הפרטיות, כי למרות שהמכתבים נכתבו באפן אישי לשואל, מיעדים הם לכל אדם מישראל.

על-ידי שאתה נוטל עצה מהרב, על-
ידי-זה תזכה לישועה.

(ספר המדות אות עצה סימן ה)

אי אפשר לבוא לאמונה אלא על-ידי
אמת... ואי-אפשר לבוא לאמת אלא
על-ידי התקרבות לצדיקים, וילך
בדרך עצתם.

(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז)

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

ב' תצט.

אני רוצה ללמוד במדרשה, אך קשה לי להחליט לאיזו מדרשה ללכת

שאלה:

מאת ליאור: שלום לרב היקר סימתי כעת את כתיב י"ב, וברצוני להתחיל ללמוד במדרשה. במקור אני מהמגזר הדתי-לאומי ואני מרגישה זיקה לחסידות ברסלב, אך מאידך אני מרגישה מחברת יותר לעולם החרדי.

אינני יודעת לאן לפנות, הרי במדרשה שבה אלמד - שם אעצב את השקפת עולמי ובעזרת השם אקים בית שמשתתף על השקפה זו. אני לא רוצה להיות מבלבלת, כי עברתי כבר מסכת חפושים ארצה ודילמות רבות. האם אתה מיעץ לי לבוא ולהתרחש ממודרשת 'בית שפרה'? אשמח לעצתך, תודה רבה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל ליאור תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שעקר התכלית בזה העולם - הוא רק להכיר את הקדוש ברוך הוא, הינו להכניס במח מחשבה אשר אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובמחשבה זו תמיד תלכי, וזה יטהר אותך מהכל, כי כשבר ישראל רק חושב ממנו יתברך, על ידי זה נדבק באין סוף ברוך הוא, ונצול מכל רע.

אשרי האשה שזוכה להכניס במח מחשבתה תמיד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ומצירת לפניה איך שהכל לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והיא נמצאת בתוך האור, אשר אין עוד תענוג פתענוג הזה, ועל ידי זה מרגילים את עצמם לדבר אל הקדוש ברוך הוא, כאשר ידבר איש אל רעהו בתמימות ובפשטות גמורה, ואז כבר מתבטלות כל הדרכים וכל השיטות וכל ההשקפות וכל הדמיונות וכו', שרק יש בעולם.

ואת צריכה לדעת שזה סוד חסידות ברסלב - לא לרצות שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, ולהרגיש את כל בר ישראל, ולהתחבר אליו וכו', כמו שגלה לנו רבנו ז"ל שאיתא במדרש (בראשית רבה פרשה ל"ד סימן כ"א) על הפסוק (יחזקאל ל"ו כ"ו) "ונתתי לכם לב בשר" - אל תקרי בשר אלא בסר, שיהיה כל אחד בוסר בחלק של חברו, לב בסר אותיות ברסלב, הינו שכל הצרות שעם ישראל סובלים הן מפני שיש לנו לב האבן, שאחד לא מבין את השני, ולא מענין להבין את השני, כמו שתי אבנים וכו', וזה מה שאומר הנביא (שם) "והסרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר", שזו תהיה הגאולה - שאדם יהיה לו לב של בשר.

ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא פד.) אהבה דוחקת את הבשר; הרגע שיש לאדם לב בשר, הוא יבין את השני ויאהב את השני ויעזר לשני, וזה כל הענין של חסידות ברסלב, שהיא אותיות לב בסר, כי אות ש' מתחלפת באות ס' - אדם צריך לעבד על מדותיו לעקר ממנו את לב האבן שזו מדת האכזריות שיש בו, מדת האנוכיות שיש בו וכו', ואז דיקא יזכה ללב בשר, לאהב את כל בר ישראל, ולהרגיש בכאב הזולת, וישתדל לעזר, שזו כל חסידות ברסלב, וזה לא שיה לזרם אחד וכו', זו מתנה לכלל נשמות ישראל ולכל העולם כולו.

ולכן לא בחנם שלאחרונה מתפרסם הלמוד העמק של רבנו ז"ל בכל העולם כולו, ולא רק נשמות ישראל נמשכות אל רבנו ז"ל,

מכל החוגים ומכל החסידיות, מכל השיטות ומכל ההשקפות וכו', אלא אפלו אמות העולם מתעניינים בלמוד העמק של רבנו ז"ל, איך שמחזק ומעודד ומשמח את כל הנשמות הנפולות, ומחזק את כלם, ומדריך את כלם בדרך הנכונה. אשרי מי שיתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז יתהפך לבו לב האבן, שזה היצר הרע הסמ"ך-מ"ם שענינו רק לעשות רע להזילת וכו', ויהיה נעשה לבו לב בשר, שזה היצר טוב שענינו רק לעשות טוב להזילת וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תק.

האם בעלי יכול להיות אתי בחדר הלדה בזמן הלדה?

שאלה:

סאת חוה: לכבוד הצדיק היקר כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, אני אוהבת אתכם מאד ומאחלת לכם בריאות איתנה וחזקה!!
ברצוני להתייעץ אתך לגבי הלדה: אני רוצה שבעלי יכנס אתי לחדר הלדה כדי ללוות אותי ולתמוך בי, וכמובן שהוא יעמוד מאחורי היולן. האם זה ראוי ונהוג או שעדיף שלא? ובנוסף, רציתי שתברך אותי שתהיה לי לדה קלה ועבר בריא, ושאיני אלד בזמן הראוי ולא לפני.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל חנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

זה לא ממלץ שהבעל יכנס לחדר הלדה, ואף שהאשה מרגישה יותר תמיכה על ידי זה וכו', עם כל זאת המציאות מראה שהבעל מתחיל לבכות מהצעקות של האשה וכו' וכו', ואפלו שהוא עומד מאחורי הוילון, כי בעת הלדה אסור לבעל לעמד שמה ולראות, כמובא בפוסקים, ולכן במקום שהוא יחזק ויעודד אותה, את עוד תשכרי ותכנסי יותר בפחד מהבכיות של בעלך, ולכן יותר טוב שיעמד בחוץ.

אל תפחד, הכל יתהפך לטובה ותלדי בקלות, רק תהיי רגילה לומר בכל יום שמות הצדיקים שמאד מסגלים ללדה קלה, ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדיק חלק ב' סימן כ') על ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולין להביא שנוי במעשה בראשית כלומר לשנות הטבע; ולכן טוב שתאמרי בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שאת יודעת בעל פה, כגון: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבי נחמן בן פייגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו' וכו', ועוד כל מיני שמות של הצדיקים שאת זוכרת. תהיי רגילה לומר את זה מדי פעם, ואחר כך תאמרי את התפלה הזאת, ותראי שתלדי בקלות:

יהי רצון מלפניך אבי שבשמים, שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזפרתי לפניך, בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזור לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבר את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים שיעשו את רצונך, ואזכה

להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת רוח לפניה. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניה הוי"ה צורי וגאלי, אמן כן יהי רצון.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקא.

מה עדיף: לקנות תפלין דרבנו תם, לתרם להדפסה, או לממן לחבר שלי כרטיס טיסה לאומן?

שאלה:

מאת רז: לכבוד הצדיק מוהרא"ש, שלום רב. אני מאחל לכבודו אריכות ימים ושנים, הרבה שמחה ואשר. יש לי כסף ואני מתלבט בין שלשה דברים, מה קודם למה: א. לתרם להדפסת כרך של 'אשר בנחל' או 'שו"ת בהסידות ברסלב', ב. לקנות בשבילי תפלין דרבנו תם, ג. לקנות לחבר כרטיס טיסה לאומן (הוא היה באומן פעמים והשנה אין לו אפשרות לקנות כרטיס). מה כדאי לי לעשות עם הכסף? בתודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

איזו שאלה אתה שואל? הרי יש פוסקים שאומרים שמי שלא מניח תפלין דרבנו תם הוא בכלל קרקפתא דלא מנח תפלין, עד כדי כך זה חמור, ובפרט שרבנו ז"ל הקפיד מאד שתכף ומיד כשהילד נעשה בר מצוה, שכבר יתחיל להניח שני זוגות תפלין - רש"י ורבנו

תם, וכן נוהגים בעוד חסידיות, וזה אצלם עקר גדול מאד מאד, ולכן למה אתה שואל איזו צדקה לתת קדם וכו', קדם צריכים לקנות לעצמו תפלין דרבנו תם, כי חבל על כל יום שאתה עובר ולא מניח תפלין דרבנו תם.

מוכא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות תפלין הלכה ה' אות כ"ז) אשר מבאר בכונות, שתפלין דרבנו תם הם מחזין גדולים ביותר, ושם הגבורות יוצאין קדם החסדים, שזהו סוד הצורף של התפלין דרבנו תם, שהם סוד יהה"ו, סוד קדש, והיה כי יביאה, והיה אם שמע, שמע וכו', ותפלין דרש"י הם סוד הוי"ה כסדר, שזה סוד חסדים קודם לגבורות וכו', עיין שם בכונות. והפרוש לזה - כי בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, ולכן הקדים מדת הרחמים ושתפו למדת הדין, הדין הוא דכתיב (בראשית ב') "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות הוי"ה אלהים ארץ ושמים".

וזה ידוע שעקר היצר הרע והסטרא אחרא נמשך מסוד גבורות ודינים, שנמשכין מתחלת הצמצום של החלל הפנוי, ושכירת היצר הרע נמשך מסוד מדת הרחמים ששתפו למדת הדין, שעל ידי זה יש כח לשבר היצר הרע ולהפכו אל הקדשה, שזהו סוד מה שהצדיקים מהפכים מדת הדין למדת הרחמים, ועל כן בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדין לבד, כי רצה שיתגבר האדם בעבודתו כל כך עד שיהיה לו כח לשבר היצר הרע בעצמו, שבא ממדת הדין, בלי סיוע דלעילא, אבל השם יתברך ראה כי אי אפשר להעולם להתקיים בזה, על כן הקדים מדת הרחמים למדת הדין, שמה נמשך מה שהשם יתברך ברחמיו מרחם על העולם בכל עת, ושולח להם הרהורי תשובה שיחזרו אליו יתברך, ומסיע אותם לשבר את היצר הרע, שהוא מסוד מדת הדין, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (קדושין ל) בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו היה נופל ביודו; בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו - זה

נמשך מסוד בתחלה עלה במחשבה לברא במדת הדין. שזה הדין מתעורר בכל יום ורוצה חס ושלום לנהג את העולם באופן הזה של מדת הדין. ומשם מתעורר ומתגבר היצר הרע שנמשך משם בכל יום ויום, אך אלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו לא היה יכול לו, כי השם יתברך מרחם תכף ומקדים מדת הרחמים למדת הדין, שזהו סוד העזר והסיוע שמסיע להאדם בכל יום לשבר את היצר הרע, שהוא בא ממדת הדין, כי העזר והסיוע נמשך מסוד ראה שאין העולם מתקים, עמד והקדים מדת הרחמים למדת הדין.

אבל יש צדיקים גדולים כל כך שאין צריכין סיוע מלעילא, והקדוש ברוך הוא מתנהג עמם בתחלה במדת הדין, והם עומדים בכל הנסיונות, וסובלים כל מיני יסורים וצרות הנמשכין ממדת הדין, ונשארים על עמדם, עד שזוכין למה שזוכין, כמו שכתוב באברהם והאבות (בראשית מ"ח) "האלהים אשר התהלכו אבתי לפניו". 'האלהים' דיקא, שהוא סוד מדת הדין שהלך מעצמו בלי סיוע דלעילא, כמו שפרש רש"י בפרשת נח. וזהו ענין כל היסורים שהצדיקים סובלים, כמו שכתוב (תהלים י"א) "הוי"ה צדיק יבחן", כפשתני הזה כל מה שיודע שפשתנו יפה הוא מקיש עליו ביותר, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה ל"ב סימן ג'), וכמו שכתוב (משלי ג') "כי את אשר יאהב הוי"ה יוכיח". כי הם ממתיקים את הדין בשרשו בסוד תחלת המחשבה שהיה לברא את העולם במדת הדין, כי הם מאמינים ויודעים שהיסורים והדינים בעצמן הם טובות גדולות. ועל ידי זה באמת הם זוכים לעלות ולכלל בתחלת המחשבה, שזהו סוד רבי עקיבא שסרקו את בשרו במסרקות של ברזל, ושאל משה רבנו זו תורה וזו שכרה? והשיב לו השם יתברך, שתק! כך עלה במחשבה.

כי יסורים של צדיקים כאלו בחינת רבי עקיבא וחבריו, הם נמשכין מתחלת המחשבה שרצה השם יתברך לברא את העולם במדת הדין כדי שיזכו לעמד בנסיון בלי סיוע דלעילא, כדי שיזכו הכל לכלל בתחלת המחשבה, אבל ראה שאין העולם מתקים, על

בן הקדים מדת הרחמים וכו'. ואז יש כח לכל לשבר היצר הרע על - ידי סיוע דלעילא, שהוא בחינת מדת הרחמים לפני מדת הדין, אבל הצדיקים גדולים כמו רבי עקיבא וחבריו, הם עובדים השם יתברך כמו שעלה בתחלת המחשבה, דהינו במדת הדין לבה, דהינו שסובלים כל מיני יסורים ועומדים בכל הנסיונות והקטרוגים דשהכל נמשך ממדת הדין. והם משברין הכל בעצמן, ועל ידי זה זוכין באמת לעלות ולכלל בתחלת המחשבה, שזהו סוד שתק כך עלה במחשבה תחלה.

וזה סוד תפלין דרבנו תם, שהם סוד מחין גבוהים יותר ששם הגבורות קודמין לחסדים שנמשכין מבחינת הצדיקים הגבוהים הנוראים מאד, שהשם יתברך מתנהג עמהם כמו שעלה בתחלת המחשבה, הינו במדת הדין, ועל כן הם זוכים באמת לכלל בתחלת המחשבה ולהמתיק הכל בשרשו, וזהו סוד שהגבורות קודמין לחסדים, כי הם יכולים לקבל הגבורות בעצמן קדם החסדים, שזהו סוד ההנהגה שעלה במחשבה תחלה, לברא את העולם במדת הדין, כי הם זוכים אפלו על ידי מדת הדין בעצמו לעבד את השם יתברך במסירות נפש הכי גדולה, כי סבלו יסורים גדולים ונבחנו ונתנסו, ועמדו בהנסיון והבחינה וכו', עד שהם זוכים גם על פי מדת הדין בעצמן.

אבל תפלין דרש"י שם החסדים קודמין לגבורות, זהו סוד הקדים מדת הרחמים ושתף למדת הדין, שזהו עקר ההנהגה של כלל העולם כלו, ועל כן עקר התפלין הם של רש"י שמניחין אותם רב העולם, כי עקר הנהגת העולם וקיומו הוא על ידי סוד זו לבה, הינו ששתף את הרחמים אל מדת הגבורה, רק מי שרוצה לקדש את עצמו בתוספת קדשה, הוא צריך להניח גם תפלין דרבנו תם, כדי לקבל הארה גם מהצדיקים הגבוהים שמוסרים את נפשם עבורו יתברך, ועל ידי זה זכו לעלות לתחלת המחשבה, ולהמתיק כל הדינים בשרשם ממש, כי מהם אנו יכולין לקבל קדשה יתרה. ועל

בן כל מי שרוצה לקרב את עצמו להשם יתברך, להמשיך על עצמו תוספת קדשה, צריך להניח תפלין דרבנו תם, כמו שהזהיר רבנו ז"ל את אנשיו להניח תפלין דרבנו תם, כי כל ההתרחקות מהשם יתברך נמשך מהיצר הרע ששרשו ממדת הדין שנמשך מחלל הפנוי וכו', ועל כן עקר תוספת קדשה נמשך על האדם על ידי תפלין דרבנו תם דיקא, שנמשכין מגדלת הצדיקים העולים אל שרש הדין של חלל הפנוי וכו', וממתיקין הכל בשרשם, שעל ידי זה נמשך כח על כל הרחוקים לשבר ולבטל היצר הרע שמשם נמשך כח היצר הרע וכו'.

ועל כן עכשו בעקבתא דמשיחא בסוף הגלות, צריכים להזהר מאד להניח תפלין דרבנו תם כמו שהזהירו כל הצדיקים אמתים שהיו בימינו, כי עכשו התגבר הבעל דבר מאד מאד מחמת שרואה שקרוב לבוא קצו, על כן הוא מתגבר מאד. כמו שני בני אדם הנלחמים זה עם זה, כשרואה שמתגבר כנגדו וכמעט שיפיל, אזי הוא מתגבר בכל כחו להפיל את שכנגדו, וכמו שאמר החכם "אין גבור כמתיאש" כי הגלות הוא סוד העבור, וכשיוצאין מן הגלות זהו סוד הלדה, כמו גאלת מצרים שנקראת לדה, כמו שכתוב (יחזקאל ט"ז) "ומולדותיך ביום הולדת אותך", וכן בגאלה אחרונה כתיב (ישעיה ס') "כי חלה גם ילדה ציון את בניה", וכמו שכתוב (שם) "האני אשביר ולא אוליד". ועל כן בסוף הגלות מתגבר הגלות ביותר, כמו שהיה במצרים, כמו שכתוב (שמות ה') "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמי הרע לעם הזה", וכמו שכתוב (שם) "תכבד העבדה", שזה סוד קשוי הולדה, כמו שכתוב (שם י"ג) "ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו", וכן כל היסורים והצרות שסובלים עכשו בסוף הגלות האחרון הזה, הם סוד חבלי לדה, (ישעיה כ"ו) "כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה", ועקר התגברות הגלות עכשו חס ושלום, הוא מה שהבעל דבר מתגבר מאד על נפשות ישראל לרחקם מהשם יתברך, שזהו עקר גלות וצרות הנפש, כי חוץ מזה הכל הבל, ועקר הצרה מה שמתגבר הבעל דבר להכניס כפירות ואפיקורסות בעולם חס ושלום, וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ר"כ) שהולך אפיקורסות גדול

בעולם. וכמו שרואין בחוש, שלא היתה מימי עולם אפיקורסות כזאת בישראל כמו עכשו בעונותינו הרבים, שרבו המתפרצים בעם ללמד את נערי בני ישראל חכמותיהם ולשונותיהם וכו' וכו'.

הרי שלך לפניך, דרוש גדול שמרבה מוהרנ"ת ז"ל לדבר ממעלת הזוכה להניח בכל יום תפלין דרבנו תם, שעל ידי זה יש לו כחות עצומים להתגבר על יצרו שבוער בו כתנור, ועל מדת הדין שרוצה לכלות אותו לגמרי, ולכן הצדקה הראשונה שאדם צריך לעשות לעצמו, לקנות לעצמו תפלין דרש"י ותפלין דרבנו תם, וכמוכן שצריכים ללכת לסופר המפרסם לירא שמים, ולא לקנות סתם מפני שהוא מוכר תפלין, אלא צריכים לברר על טיב הסופר, ואם מקפידים להניח בכל יום תפלין דרבנו תם, הרי יש לו כחות הנפש להתגבר על מדת הדין שרוצה לכלות אותו, וזוכה לבטל את היצר הרע שבוער בו, ולכן הדבר הראשון - רויץ וקנה תפלין דרבנו תם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקב.

בעלי נסה לעשות שלום בין האחים שלו, אף המצב הסתבר ונהיה חמור יותר

שאלה:

מאת חוה: לכבוד הצדיק. יש לי בעיה במשפחה: אחים של בעלי מסכסכים ביניהם בגלל כסף. האחים האלו גדלו בלי אבא, ובעלי, שהוא האח הגדול במשפחה, דאג לפרנס אותם יום יום במשך עשרים וחמש שנה. בעלי נסה לעשות שלום בין האחים, ולמרות שהוא זה שנסה לעשות שלום ביניהם, הם היו כפויי טובה, התהפכו עליו והתחילו לרבי אתו. המצב הסתבר והגיע לקללות ומריבות.

יש לצַיַן שְׁבַעֲלֵי אֵינוּ בְּרִיא, וְעֵבֶר בְּעֵבֶר הַתְּקַרָּף לֵב. מָה עָלַי
לַעֲשׂוֹת וְאֵיךְ עָלַי לְנַהַג?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִטּוֹת מְסַעֲי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל חַגְוֵה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּחַיִּים - שְׁמֵי שְׁעוֹשָׁה לְהַזְוִילֵת טוֹבָה, לְצַעֲרֵנוּ הָרַב
מְשַׁלְמִים לוֹ חֲזָרָה רָעָה, וּכְבָר קָלֵל הַחֲכָם מִכָּל אָדָם אֵת זֶה שְׁעוֹשָׁה
אֵת זֶה, וְהַתְּבַטָּא עָלָיו (מְשַׁלֵּי י"ז) "מְשִׁיב רָעָה תַחַת טוֹבָה לֹא תִמוּשׁ
רָעָה מִבֵּיתוֹ", כִּי כָּל אֱלוֹ שְׁמֵשִׁיבִים רָעָה תַחַת טוֹבָה, לְבִסּוּף הַרְעָה
לֹא תִסּוּר מִבֵּיתָם.

עֲצַתִּי הִיא שֶׁתַּחֲזִיקִי אֶת בְּעַלְךָ שֶׁלֹּא יִקַּח אֶל הַלֵּב שׁוֹם דְּבָר, אִף
שְׁכּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא פְּרִינָס אוֹתָם וְכוּ', וְעִזֹּר לָהֶם כָּל הַשְּׁנָיִם,
וְעַכְשָׁו מְשַׁלְמִים לוֹ רָעָה תַחַת טוֹבָה. לְדַעַתִּי שְׁיָקִים עַכְשָׁו 'שֵׁב וְאֵל
תַּעֲשֵׂה עֲדִיף', הֵינּוּ שְׁיַעֲזֹב אוֹתָם וְכוּ', אִף שְׁזֵה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד, עִם
כָּל זֹאת מָה לוֹ לְהִסְתַּבֵּךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ', וְיֵאֱכַל אֵת עֲצָמוֹ וְכוּ', וּכְבָר
הֵיטֵה לוֹ הַתְּקַפֵּת לֵב וְכוּ', מָה הוּא צָרִיךְ אֵת זֶה? וּכְבָר אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל
(סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת עֲנֵשׁ סִימָן ה') הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְמַהֵר לְהַפְרֵעַ מִכְּפוּיֵי
טוֹבָה עַל יְדֵי כְּפוּיֵי טוֹבָה.

וְלִכֵּן אֶסוּר לוֹ לְהַשְׁבִּיר מִשׁוֹם דְּבָר, וְאֶדְרַבָּה אִם יַחֲזֹר בְּתַשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְיִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְיִשְׁמַר שְׁבֵת, וְיֵאֱכַל
כָּשֶׁר, אֲזִי יִזְכֶּה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחֲוֶם וְיִרְחַם עָלָיו וְיִרְחִיב אֶת
דַּעַתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת דַּעַת סִימָן ל"ג) מִי
שְׁמֵשִׁלְמִים לוֹ רָעָה תַחַת טוֹבָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵם עָלָיו וְנוֹתֵן
לוֹ שְׁכָל גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַבּוֹרָא.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ - תִּרְאִי לְחִזֵּק אֶת בְּעַלְךָ, שֶׁלֹּא יִשִּׁים
לֵב לְכָל זֶה, אֶלָּא יִקַּח אֵת עֲצָמוֹ בְּיָדָיו וְיַחֲזֹר יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּתַשׁוּבָה

אליו יתברך, ויברח רק אל הקדוש ברוך הוא, ואז סוף כל סוף הכל יתהפך לטובה, אבל את צריכה להרגיע את בעלך, כי מסכן, הוא לוקח את זה מאד מאד קשה אל הלב, ובצדק וכו', עם כל זאת הפתגם העממי הוא "תהיה חכם ולא צודק", אם הם אנשים כאלו ואחר כל הטובות שעשו להם הם עוד מחזירים חזרה מריבות וקללות וכו', אז לא כדאי בכלל להתעסק אתם יותר, ולא לדבר אתם, עד שיבואו בעצמם ויבקשו סליחה.

אני מאד מקנה שיהיו לך את המלים לחזק ולעודד את בעלך כמו שצריך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקג.

האם כשאדם צריך ללכת לפסיכולוג כדאי ללכת דוקא למישהו ששומר תורה ומצוות?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק. ראשית ברצוני להודות לך, כי בזכותכם התחלתי ללמוד את הדף היומי מדי יום, ובפעם הראשונה בחיי זכיתי ללמוד את מסכת ערובין מתחלה ועד סוף, והכל בזכות העצה שכתבתם - שגם אם לא מבינים, אפשר ללמוד בגרסא. כף עשיתי ולא נשברתי, ולא הפסדתי אף שורה מהמסכת. תזכו למצוות ולבריאות איתנה.

ברצוני לשאל: כאשר אדם נזקק ללכת למטפל רגשי או לפסיכולוג, האם יש ענין להתעקש וללכת לפסיכולוג או מטפל רגשי ירא שמים שומר תורה ומצוות, או שזה כמו כל רופא מקצועי, וצריך ללכת לגורם מחוץ ומקצועי ולא

להתייחס להשקפותיו ולדעותיו? אשמח לקבל את חות דעתו של הצדיק בנושא.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לך שזכית לגמור מסכתא שלמה, כי כף מובא בתקוני זהר (הקדמה) כל מאן דזכה להלכה חד - ירית עלמא חד, כל שכנ מאן דזכה למסכתא חד; אם אדם זכה וסיים מסכתא אחת נותנים לו ברוחניות עולם שלם, ואי אפשר לתאר ולשער מה זה עולם רוחני וכו', ולכן אתה צריך מאד מאד לשמח שזכית לסיים את מסכת ערובין כפי סדרת דף היומי, ואני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שהתחלת גם את מסכת פסחים, כי אי אפשר להסביר את מעלת האדם הזוכה ללמד בכל יום דף גמרא כסדרן, וכך אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא ג"ג) גמרא - אין לך מדה גדולה מזו, ואמרו (פרייתת י"ג): דבר השם - זו הלכה, ביד משה - זו גמרא, עין שם.

בענין ללכת למטפל רגשי או פסיכולוג וכו', זה ברור שצריכים ללכת אל יהודי שומר תורה ומצוות וירא שמים, והיום יש כאלו שהם ממחים ומקצועיים בתחום הזה, מאשר ללכת אל אחד מחלל שבת, שאוכל טרפות ונבלות וכו' וכו', ויש לו השקפות ודעות עקומות נגד האמונה הקדושה, כי אדם כזה הוא מסכן, כי אם אין לו אמונה בו יתברך ובתורה הקדושה, הוא יכול להדריך אותך דברים נגד התורה וכו', ולכן למה אתה צריך להכנס בנסיונות גדולים וכו'.

העקר שבכל העקרים - תהיה בשמחה עצומה, ותעשה כל מיני מאמצים שבעולם להיות רק בשמחה, ותשמע כלי זמר וקלטות של שמחה וכו', כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם

חכמי הרוֹפְאִים אָמְרוּ שְׁכָל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים בָּאִים לְאָדָם רַק מִחֲמַת חֶסְרוֹן הַשְּׂמֻחָה, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִתְאַמֵּץ בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עֲזוֹ לְהִיּוֹת בְּשֻׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְלִהְפֹּךְ הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׂחוּרָה גּוֹרְמִים לְאָדָם אֶת כָּל הַמַּחְלוֹת.

וְלִכֵּן תְּכַרִּיחַ אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת בְּשֻׂמְחָה, וְחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנַחֲוּמָא שְׁמִינִי) אֵינן הַשְּׂמֻחָה מִמְתַּנֵּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְּׂמַח הַיּוֹם שְׂמַח לְמַחָה, וְלִכֵּן רָאֵה לְחַטֵּף שְׂמֻחָה וְלְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשֻׂמְחָה, וְעַל יְדֵי זֶה יִמְשָׁכוּ עָלֶיךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקד.

הָאֵם יֵשׁ צָרָךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל הַדְּבָרִים שְׂמֵתֻקְנִים אֶת פְּגַם הַבְּרִית גַּם אִם הֵייתִי כְּבָר בְּאוֹמוֹן?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מְאִיר: לְכַבוֹד הָרַב הַצְדִּיק. זְכִיתִי לְהִיּוֹת בְּאוֹמוֹן, הָאֵם אָנִי צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ לְהַקְפִּיד בְּכָל הַדְּבָרִים שְׂנוּעָדוֹ לְתַקּוּן הַבְּרִית, כְּמוֹ קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה כְּפִי גִסַּח הָאָרִיז"ל, אֲמִירַת תְּקוּן הַכֶּלֶלִי, הַתְּעוּרָרוֹת בֵּימֵי הַשׁוֹבְבִים וְכוּ', אוֹ שְׂמִכּוּן שְׁהַכֵּל כְּבָר תְּקוּן בְּצִיּוֹן רַבְנוֹ ז"ל אֵין צָרָךְ לְהַקְפִּיד כָּל-כָּךְ בְּכָל הָעֲנִינִים הָאֵלוֹ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מְאִיר נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלַקְךָ שְׂזַכִּיתָ לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְנוֹ ז"ל, וּבְכוּדָאֵי

על ידי רבנו ז"ל יהיה לה תקון נפלא, כמו שהבטיחנו בחייו אשר מי שיבוא אצלו אחר הסתלקותו הינו אל ציונו הקדוש בעיר אומן ויתן פרוטה לצדקה עבורו ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו יוציאו מהשואל תחתית, וזה סובב על כל מיני פגמי הברית רחמנא לישזבן.

עם כל זאת, זה לא קשור אחד לשני, וצריכים להקפיד מאד מאד לקרא קריאת שמע שעל המטה כל לילה כפי נסח האריז"ל שזה הורג את היצר הרע, כי לומר קריאת שמע שעל המטה לפני השנה הוא תקון מאד מאד גדול לנשמה, ובפרט מי שקורא קריאת שמע שעל המטה על פי סדר האריז"ל, נמחלים לו כל עוונותיו, כמוכא (לקוטי הלכות קריאת שמע שעל המטה הלכה ב), וחכמינו הקדושים אמרו (ברכות ה.) כל הקורא קריאת שמע על מטתו - כאלו אוהז חרב של שתי פיות בידו, שנאמר (תהלים קמ"ח) "רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם", ואמרו (שם) כל הקורא קריאת שמע על מטתו - מזיקין בדילין הימנו, שנאמר (איוב ה' ז') "ובני רשף יגביהו עוף", הרי שלך לפניך, מעלת הקורא קריאת שמע שעל המטה, וזאת צריכים הן הגבר, הן האשה והן הילדים לקרא קריאת שמע שעל המטה, ועל ידי זה יהיו שמורים ממזיקים ומשחיתים.

וכן צריכים לומר בכל יום אחר התפלה בעודו מלכש עם התפלין דרבנו תם, את ה'תקון הכללי' שזה מסגל לפרנסה ולרפואה ולהצלחה וכו' וכו'.

וכן הוא בענין שובבי"ם - עלינו להמשיך לעסק בתקוננו, כי אנחנו צריכים תמיד לעסק בתקון נשמותינו, וכל זמן שאדם חי הוא בסכנה גדולה מאד מאד.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה בשמחה, שזה התקון הכי גדול, כי כל הצרות והיסורים והמרירות שעוברים על האדם זה רק

מחמת חסרון השמחה, וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקה.

**בעלי נפטר לפני שלש שנים ואני רוצה להתחתן שוב,
אך מתקשה למצא שדוך**

שאלה:

מאת שרה: שלום וברכה, רציתי להתייעץ עם הרב ולקבל את ברכתו: אני אלמנה בת שלשים ושש, ללא ילדים. בעלי הפנוח נפטר לפני כשלוש שנים, ומאז אני מתקשה בחיי היומיום. אני רוצה להתחתן שוב, אבל יש לי קשיים בשדוכים. ראי לציין שדבקתי בדרכו של בעלי הפנוח, ואני הולכת על-פי דרכו של הרבי מליובאוויטש זכותו יגן עלינו. אשמח לעצתו וברכתו של הרב. תזכו למצוות!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק ביתר שאת וביתר עז, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ואמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה פרשה סימן ח') רבי יוסי אומר: למה אוהב אלקים יתומים ואלמנות? אלא שאין עיניהם

תלויות אלא בו, שנאמר (תהלים ס"ח) "אבי יתומים ודין אלמנות"; ולכן הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, ותבקשי ממנו יתברך כל מה שאת צריכה, ובפרט שאת רוצה להתחתן, כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תפלה, ובפרט אלמנה שאין לה אף אחד, ולבה שבור מאד, ולכן תפלתה רצויה אצלו יתברך, וזה מה שתעשי - רק לבקש ממנו יתברך, ואז יזמין לך הקדוש ברוך הוא את בן זוגך.

בודאי את צריכה להתחתן, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (קדושין מ"א). טוב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו, ופרש רש"י: משל הוא שהנשים אומרות על בעל כל דהו, שהוא טוב לשבת עם שני גופים משבת אלמנה; ולכן בודאי את צריכה להתחתן, כי את עדין צעירה ולא שיך שתשבי כל ימי חייה לבה.

ובזה שכתבת שדבקת בדרכו של בעלך המנוח, ואת הולכת על פי דרכו של הרבי מליובאוויטש זכותו יגן עלינו - אשריך ואשרי חלקך, ותעסקי תמיד במבצעים הקדושים ובפרט במבצע גרות שבת קדש לזכות את נשות ישראל עם מצות הדלקת גרות, והקדוש ברוך הוא יצליח את דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקו.

**אני נמצא לפני החתנה, ואשמח אם הרב יכתב לי כיצד
זוכים לילדים קדושים**

שאלה:

מאת נתן: לרב שלום ורפואה שלמה. אני נמצא כעת לפני החתנה, ואני מאד רוצה שהרב יכתב לי כמה עצות וסגולות

כיצד מושכים נשמות קדושות לעולם, מכיון שבהדרגת החתנים לא מלמדים דברים אלו. תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת שביום החפה מוחלים לאדם על כל עוונותיו, כמאמרם ז"ל (הובא ברש"י בראשית ל"ו פסוק ג') מצינו באגדת מדרש ספר שמואל ג', מוחלין להן עונותיהם - גר שנתגייר והעולה לגדלה, והנושא אשה. ולמד הטעם מכאן, לכך נקראת מחלת - שנמחלו עוונותיו; רואים מזה שחתן מוחלים לו על כל העוונות, ורבנו ז"ל אמר (ת"י מוהר"ן סימן תקפ"ו) לאחד סמוך לחתנתו, (כתובות ט"ז): כיצד מרקדין לפני הכלה? ורמז לו כיצד מרקדין ומדלגין על מה שהיה לפני הכלה, הינו לפני החתנה, זאת אומרת שחתן צריך לשכח לגמרי את העבר שלו, ולעשות ביום החפה דיקא התחלה חדשה.

צריכים למסר את נפשו להיות רק בשמחה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה י"ז סימן ב') תני רבי יעקב: כל שאין לו אשה שרוי בלא טובה, בלא עזר, בלא שמחה, בלא ברכה, בלא כפרה. בלא טובה - שנאמר (בראשית ב' י"ח) "לא טוב היות האדם לבדו", בלא עזר - שנאמר (שם) "אעשה לו עזר כנגדו", בלא שמחה - שנאמר (דברים י"ז) "ושמחת אתה וביתך", בלא כפרה - שנאמר (ויקרא ט"ו) "וכפר בעדו ובעד ביתו", בלא ברכה - שנאמר (יחזקאל מ"ד) "להניח ברכה אל ביתך". רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי אמר אף בלא שלום, שנאמר (שמואל א' כ"ה) "ואתה שלום וביתך שלום". רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמר: אף בלא חיים, שנאמר (קהלת ט') "ראה חיים עם אשה אשר אשר אהבת". רבי חייא בר גמדיא אמר אף אינו אדם שלם, שנאמר (בראשית ה' ב') "ויברך אתם ויקרא את שמם אדם - שניהם כאחד קרויים אדם.

ולכן מאחר שזכית למצא את בת זוגך, עליך להיות רק בשמחה ולשמח אותה מאד מאד, כי (ראש השנה ו) אשה בעלה משמחה, ואמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י) מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים? רבי אליעזר אומר - יפזר מעותיו לעניים, רבי יהושע אומר - ישמח אשתו לדבר מצוה.

והעולה על הכל להתנהג על פי ההלכה, לשמר מאד מאד מאסור נדה החמור מאד מאד, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שתכנס לחפה בשמחה עצומה, ותזכה לבנות בית נאמן בישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקז.

חזרתי בתשובה ועדין אני לומדת בבית ספר חלוני. כיצד עלי להתנהג עם החברות?

שאלה:

מאת רז: שלום לכבוד הרב. חזרתי בתשובה לפני שנתיים, אף אני עדין לומדת בבית ספר חלוני. רציתי לשאל: האם אני צריכה לנסות לחזק את הבנות בפתה, או שעדיף שאתרחק מהן בכדי לא להתקלקל? בתודה, רז.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל רז תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לך שזכית לחזור בתשובה שלמה, כי זה מאד מאד חשוב בעיניו יתברך, כמאמרם ז"ל (ברכות ל"ד) במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים

יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד. והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפחד מן אדם שחוזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל הקדוש ברוך הוא אפלו שעשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש ברוך הוא כבר מקבלו.

בודאי אם את יכולה לעבר ללמד בבית ספר חרדי - אין למעלה מזה, כך לא יהיו לך נסיונות לפל וכו', אך אם משום מה את צריכה עדין ללמד שמה וכו', העקר לא להתבלבל מאף אחד, את תלכי בדרך שבחרת, ואל תפנסי בשום וכוהים, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שאם את תהיי חזקה באמונה פשוטה בו יתברך, עצם העבודה איך שתלכי וכו', ותהיי חזקה ביהדותך, אזי עוד בנות ימשכו אחריך לחזר בתשובה, אבל את אל תעשי שום פעלות לזה וכו', כי לא כדאי להפנס בוכוהים או סכסוכים וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שכל עם ישראל יזכו לחזר בתשובה שלמה, ונזכה כבר לקבל פני משיח צדקנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקח.

אני סובלת משתי נשים בעבודה שלי, ואין לי כבר כח לעמותים וסכסוכים

שאלה:

מאת אילה: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, ויהי רצון שנזכה להגאל בקרוב גאלת עולם ברחמים ובשמחה.

במקום העבודה שלי יש מישהי שכל הזמן נכנסת בתחום התפקיד שלי, והכל כביכול בתמימות, כאלו היא לא שמה לב... וכשאני מעירה לה, היא אומרת שאני רודפת כבוד אבל האמת היא שהיא משתלטת ורוצה להנהיג, ולא מבינה שלכל אחד יש את התפקיד שלו, היא לא מקבלת את הסמכות שלי, רק בעניינים טכניים, ולפעמים היא משפילה אותי וגורמת לי להרגיש רע מאד.

יש עוד מישהי שמנסה לתפס את התפקיד שלי, היא רוצה את הכבוד שבתפקיד ואת המשכורת שאני מקבלת, ואני מרגישה קטנה, ולא יודעת כבר איך להתנהג בעמותים האלו - שאני לא טובה בהם. אני רוצה לעזב את העבודה לגמרי, אבל אין לי כל כך לאן. מה אפשר לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל אילה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון - את צריכה ללמד את עצמך שיהיה לך בטחון עצמי, ולא להבהל ולהתבלבל מאף אחד בשום פנים ואופן, ואת צריכה להתאזר בעזות דקדשה.

ודבר שני - הרי אני בטוח שיש עליכם בעל הבית, ולמה לא תפני ישירות אליו?

על כל פנים, איך שהוא, את צריכה להתחזק ביתר שאת וביתר עז בבטחון עצמי, שלזה זוכים על ידי תקף האמונה - שצריכים להאמין רק בהקדוש ברוך הוא שהוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ועל ידי תקף האמונה שמאמינים בו יתברך, על ידי זה נבנית גם האמונה בעצמו, הינו הבטחון העצמי,

כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) כמו שאדם צריך שתהיה לו אמונה בהקדוש ברוך הוא, כך צריך שתהיה לו אמונה בעצמו שהוא גם כן שוה וכו', ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ו) שכל הכשלונות של האדם הן רק משום שלא מאמין בעצמו, ואז הוא צריך לעבד מאד מאד קשה, ולכן את צריכה לבנות את הבטחון העצמי שלך, ואז לא תצטרכי לפחד מאף אחד, יעזר הקדוש ברוך הוא שנשמע תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקט.

האם זה מקבל שנשים דתיות תצאנה לבלות בערבים עם כפיה חברות, לבד בלי בעליהן?

שאלה:

מאת מירב: שלום וברכה לצדיק. האם זה מקבל שנשים דתיות תצאנה לבלות בערבים עם כפיה חברות, לבד בלי בעליהן? ומה לגבי יום שלם של כ"ף עם החברות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל מירב תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאם נשים יוצאות לבלות עם חברות בערב לבד בלי בעליהן, הן צריכות לשמר מאד מאד שלא יהיו באיזו חברה של פושטקים וכו', כי היום לא חסרים כל מיני משחתים ומנוגלים וכו' וכו', ולכן פשקבוצת נשים יוצאות בערב לבלות קצת, זה לא נורא, כי מגיע גם להן להתאורר, אבל הכל צריך להיות בצניעות,

לא ללכת למקומות בלוי שיש שמה כל מיני תמהונים וכו', מסממים וכו', משחתים ומפקרים וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תזכרו שהקדוש ברוך הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ולכן צריכים להתנהג בכל מקום בצניעות גדולה, ונשים יכולות לצאת לבד לבלות ולהתאורר וכו', והכל כמובן ברצון הבעל, רק צריכים להסביר לבעל שגם לי מגיע קצת להתאורר מהעל הכבד שיש עלי בבית.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתהיה לך יראת שמים שלמה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקי.

רבנו אמר "לפעמים צריך לבקש רחמים על החולה שימות". באילו מקרים צריכים להתפלל כן?

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. קראתי שכתבתם שאסור להתפלל על אדם שסובל שימות, אלא שלא יסבל. והנה רבנו ז"ל אומר (ספר המדות, אות צדיק, סימן קט"ז) 'לפעמים צריך לבקש רחמים על החולה שימות', ונפשי לשאל הגיעה: מתי הן אותן הפעמים שכן צריך להתפלל על החולה שימות? תורה היא וללמד אני צריך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ברכות י.) אפלו חרב חדה מנחת על צוארו של אדם - אל ימנע עצמו מן הרחמים; ולכן אסור להתפלל על אף אחד שימות, אפלו שהרופאים התיאשו ממנו לגמרי, ואמרו שלאדם הזה אין שום תקוה וכו' וכו', הבל יפצה פיהם, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ס.) על הפסוק (שמות כ"א י"ט) "ורפא ירפא" - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאת, ואמרו צדיקים שנתנה רשות לרופא לרפאת, אבל לא ליאש.

ומה שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדיק סימן קט"ז) לפעמים צריך לבקש רחמים על החולה שימות, אין זו סתירה כלל, כי זה טובב על אדם שאין לו כבר שום חיות רחמנא ליצלן, רק דרך מכוונת הנשמה, ורק זה מחזיק אותו, אבל הוא לא יודע מכלום, הוא לא חי ולא מת, וזה יכול להמשך שנים רחמנא ליצלן, ובין כך הוא סובל יסורי תפת. חושבים שבזה שחברו אותו למכוונת הנשמה יש לזה סכוי וכו', אך רחמנא ליצלן זה יסורי תפת, כך ספרו לי כמה רופאים ממחים, שלאדם כזה אין כבר שום סכוי, כי זה נקרא מות קליני, שהוא מצב זמני שבו מפסיק הלב לפעם ולספק דם וחמצן למח, אך רקמת המח עדין חיה. והפסקת זרימת הדם למח מביאה לאבדן הכרה בתוך שניות ספורות ולהשבתת התקשרת העצבית במערכת העצבים המרכזית וכו' וכו', על חולה כזה סובבים דברי רבנו ז"ל, שאמר "לפעמים צריך לבקש רחמים על החולה שימות".

הקדוש ברוך הוא ישלח רפואה שלמה לכל חולי עם ישראל, ושלא ידעו מצרות, ויתרחב לכלם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקיא.

**איך יתכן שי"ש אדם שקורא בכל יום את המכתבים
שלכם ועדין אינו חוזר בתשובה?**

שאלה:

מאת חיים: שלום וברכה לכבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א. ברצוני לשאל את מעלת כבודו שאלה לא כל-כך שגרתית: ידוע לי על אחד שהוא רשע מרשע חוטא ומחטיא את הרבים באצטלא דרבנן, שקורא כמעט בכל יום בשו"ת שלכם, וגם מצטט מספריכם 'אשר בנחל' ושיחות מוהרא"ש וכו' פקודים לחפר בו... איך זה שהוא קורא כל-כך הרבה דבורי התחזקות ויראת שמים, ואינו חוזר בתשובה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חיים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חכמינו הקדושים אמרו (יומא ע"ב): אמר רבי יהושע בן לוי: מאי דכתיב (דברים ד' מ"ד) "וואת התורה אשר שם משה"? זכה - נעשית לו סם חיים, לא זכה - נעשית לו סם מיתה; לומדים את אותה התורה, אחד זוכה והיא נעשית לו התורה סם חיים, והוא מחיה את עצמו עם התורה הקדושה, ואחד לא זוכה והיא נעשית לו התורה סם המות, שהוא שונא את הצדיק בתכלית השנאה.

ולכן אין זה קשיא כלל, אדרבה, סם המות הורג אותו לגמרי והוא לא יכול לסבל תלמיד חכם הדבוק בו יתברך, ונעשית אצלו שנאה כבושה לתלמידי חכמים, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"א) שאחד שפגם בברית מאד ויש לו רק כסופים אל דברים מגנים, אצלו נעשית התורה סם המות, מה שאין כן אחד שדבוק

בהקדוש ברוך הוא, ויש לו רצונות וכסופים להכליל בו יתברך, אזי נעשית לו התורה סם חיים, וחדש רבנו ז"ל (שם) שאפלו בדברי הצדיק נאמר (הושע י"ד י') "כי ישרים דרכי הוי"ה וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם", ומי שהוא פושע ונואף וכו' אזי נתקיים אצלו "צדיקים ילכו בם", ובפרט שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדיק סימן קס"ג) הנואפים - לרב הם מתנגדים לצדיקים.

ולכן לא בחנם שהרשע הזה שהוא גנב מפרסם, מוציא כספים מבני אדם וכו', ותקציבים בכל מיני ערמומיות וכו', לא בחנם שלא רק שהספרים לא עושים אצלו רשם, אלא להפך, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות גנבה וגולה סימן א') מי שנפתה לבו לגזול, וכיון שהתיר לעצמו גזלת חברו - הרי הוא מוכן לכל חטא ועון, ואין תקנה להסירו מדרכו הרעה; ולכן אל תקשה לך שום קשיא.

הקדוש ברוך הוא יבער את הקוצים מהפרם, ונזכה לראות בנחמת ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקיב.

מזה מספר שנים אני מערבת בקשר מרכב וסבוך שקשה לי לצאת ממנו

שאלה:

מאת לירון: שלום רב למורנו ורבנו. אני מבקשת את הכוונתך בשני דברים:

א. מזה מספר שנים אני מערבת בקשר מרכב וסבוך שממש קשה לי לצאת ממנו, על אף מאמצים גדולים מצדי, ואני מרגישה שהענין הזוגי חסום... אצין שאני אדם עם אמונה

גדולה, משתדלת במצוות ושומרת שבת, אבל משום מה אני מרגישה שהדבר הזה חזק ממני. אצין כי הייתי אצל רבנו באומן, ויש לי אמונה גדולה שהדברים יסתדרו אף עם זאת עדין קשה. אבקש את עצתך בענין הזוג.
ב. אבקש לדעת האם שמי מתאים לי או שאולי כדאי שאוסיף שם נוסף. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל לירון תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שמכל מיני סבוכים יכולים לצאת אם רק רוצים וכו', כמו שאמר הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, אין דבר כזה "אני לא יכול", תגיד "אני לא רוצה" - תרצה ותוכל.

ולכן את צריכה לכתב יותר פרטים, כי מכל צרה וצוקה יכולים לצאת על ידי תקף הרצון, ובפרט על ידי אמונה ותפלה, והעולה על הכל שזכית להיות גם אצל ציון רבנו ז"ל, בודאי שם המקום לצאת מכל מיני סבוכים וכו', ואם את כל כך מסבכת וכו', סימן שאת בעצמך לא רוצה עדין לצאת מהסבך וכו', כי באיזה שהוא מקום את קשורה בסבך רגשית.

אני מכרח להגיד לך ש'לירון' זה לא שם, ואת מסכנה שאין לך שם, ומה את רוצה? הרי ידוע אשר השם הוא הנפש, כמו שכתוב (בראשית ב') "וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו", כי השם הוא הנפש, ולכן צריכים מאד לשמר לא לתת לילדים שמות בדויים שאין להם שום ערך וכו', ולכן עליך לשנות את השם לגמרי לשם תנכ"י, והקדוש ברוך הוא יוציא אותך מהסבך שהסתבכת, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקיג.

**בְּכָל פְּעַם שָׁאֲנִי צְרִיכָה לְהַתְעוֹרֵר קֶשֶׁה לִי לְהַתְגַּבֵּר
וְלָקוּם. אֵיךְ אֲנִי יְכוּלָה לְהַשְׁתַּפֵּר?**

שְׂאֵלָה:

מַאת רבקה: שְׁלוֹם לְכָבוֹד קְדוּשַׁת מוֹהֲרָא"ש, רְפוּאָה שְׁלֵמָה
וּבְרִיאוֹת אֵיתָנָה.

יש לי קושי להתעורר בבוקר, וזה לא משנה באיזו שעה אני
קמה, בכל פעם שאני צריכה להתעורר זה לוקח לי המון זמן
וקשה לי להתגבר ולקום. לפעמים אני מאחרת לפגישות
שקבעתי עם אנשים, ולא נעים לי שזה בא על חשבון אחרים.
מה עושים? ואיך אני יכולה להשתפר?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל רַבָּקָה תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַעֲצָה הַכִּי טוֹבָה לָקוּם מִקֵּדָם - לְלַכֵּת לִישׁוֹן מִקֵּדָם, וּכְתִיב
(בְּרֵאשִׁית א') "וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֵר", כְּפִי הָעָרֵב שֶׁמְכִינִים לְעֲצָמָם - כִּד
יש לו בוקר, ולכן כל אלו שקשה להם לקום בבוקר מקדם, עליהם לזכור
שהעצה הכי קלה וטובה היא ללכת לישון מקדם, ורואים שהסמ"ך-
מ"ם עובד על כלם לתפס את הלילות, ולשרף את הזמן בשטיות,
שהעקר בבוקר לא יוכלו לקום, ובפרט הוא מתגבר על גברים כדי
שיפסידו את תפלת שחרית במנין.

הַשְׁלָחַן עָרוּךְ מִתְחִיל יִתְגַּבֵּר כְּאִרִי לְעַמֵּד בְּבֹקֵר לְעִבּוּדַת בּוֹרְאוֹ,
וְאָמְרוּ צְדִיקִים שָׁאֵם הוֹלְכִים לִישׁוֹן כְּמוֹ 'אֲרִיָּה' - אוֹתִיוֹת 'יְרָאָה', הֵינּוּ
שְׂמֵתֵירָאִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּמִפְקִידִים אֶת נַשְׁמָתָם בִּידוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל יְדֵי

זו קמים בבקר כמו אריה הגבור שפחיות, אבל אם הולכים לישן כמו סוס עצל וכו', אז קמים כמו סוס עצל וכו'.

הקדוש ברנף הוא יתן לנו יראת שמים שלמה, ונזכה לעשות תמיד את רצונו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקיד.

אני חוזרת בתשובה ומשפחתי חלונית. האם אני צריכה לשמור אתם על קשר אחרי שאתחתן?

שאלה:

מאת נטלי: שלום לרב. אני בת שמונה עשרה והחבר שלי בן שבע עשרה וחצי. הוא שאל את הרב אם להתחתן, והרב אמר להתחתן. הבעיה היא שהמשפחה שלי חלונית ואיננה מכבדת כל-כף את הדת ואת הדרך שלי. אני גדלתי מחוץ לבית ולמודתי באלפנה שהיא פנימיה דתית, והחבר שלי בא מבית חרדי.

אני לא יודעת אם עלי לשמור על קשר עם המשפחה שלי לאחר החתונה, כי הדרך שלי שונה מאד מהדרך של המשפחה שלי. אשמח לקבל תשובה, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל נטלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד מקנה ששניכם כבר בשלים להתחתן, כי חתונה זה לא משחק, וזו אחריות על כל החיים משני הצדדים - והן מצד

הבעל והן מצד האשה, יש התחייבות מאד מאד גדולה, פרנסה וכו', הולדה וגדול הילדים וכו', ולכן זו אחריות לא פשוט, ולכן קדם אתם צריכים להיות בשלים להתחתן.

בענין ההורים, אני מכרח להגיד לכם שמצות כבוד אב ואם זו המצוה הכי חמורה, כמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה פירשה כ"ו) כל העולם כלו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות - כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קדושין ל:) שלשה שתפין הן באדם: הקדוש ברוך הוא, ואביו ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבדוני; רואים מזה שאם מכבדים את אבא ואמא - בזה מכבדים את הקדוש ברוך הוא, ולכן זה לא קשור אם הם עדין רחוקים מקיום תורה ומצוות וכו', כי בכבוד אב ואם חייבים תמיד, וזה יסוד היסודות של היהדות - לכבד וליקר את אבא ואמא בכל מחיה.

הקדוש ברוך הוא יצליח את דרככם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקטו.

האם זה נכון שרבנו יותר גדול מהבעל שם טוב ומהאריז"ל?

שאלה:

מאת אביאל: לכבוד מוה"ר א"ש, שלום רב. בספר ח"י מוה"ר"ן (בסימן שצ"ג) מובאת שיחה, וזו לשונו: "אמר: אפלו אם היה הבעל שם טוב והאריז"ל וכו' בעולם - לא היה יכול להשתאות עמו". האם הפרוש הוא כפשוטו, שרבנו היה יותר גדול מהם, או שהכונה היא שהם אורות כל-כף גדולים שהדור

הירוד שלנו לא יכול להקבל, ורבנו הקדוש מתקף קדשותו יכול לצמצם את האור גם לפשוט שבפשוטים שבִּישְׂרָאֵל?
 תודה רבה, ושהשם יתברך יתן לך כח לעשות חיל כמו שאתה עושה שנים רבות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אביאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בשעה שרבנו ז"ל נסע על הדרך האחרונה לאומן להסתלק, גלה את גדלת רבי שמעון בן יוחאי, ואמר: התנא הקדוש רבי שמעון הוא בחינת (דניאל ד') ע'יר ו'קדיש מ'ן ש'מיא נ'חת, ראשי תבות שמעון, ועכשו יש נחל נובע מקור חכמה, שגם העיר וקדיש מן שמיא צריך לקבל משם. ומובא (חיי מוהר"ן סימן שצ"ג) שאמר רבנו ז"ל, אפלו אם היו הבעל שם טוב והאריז"ל בעולם, לא היו יכול להשתוות עמי. פה לא מדברים מי יותר גדול ממי, כי אנחנו קטני ערך, פחותים נבזים ושפלים, ולא יכולים להכניס את הראש שלנו בדברים גבוהים כאלו. אלא מאז החרבן שלח לנו הקדוש ברוך הוא את התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי עם ספרי הזהר והתקונים, שעל ידם נזכה לצאת מהגלות הארכה והמרה הזו, ולעם ישראל יש חיות מהם, ואחר כך בא האריז"ל וגלה נוראות ונפלאות מתוך דברי הזהר והתקונים, שהם כלל כתבי האריז"ל שרשםם תלמידו רבי חיים ויטאל ז"ל, וסדרו אותם בספרי 'עץ חיים', 'פרי עץ חיים' ו'שמונה שערים' וכו', וכו', שהם מורידים יותר ויותר את אלקותו יתברך, ואחר כך בא הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו עם תלמידו הקדושים, שמורידים יותר ויותר את ההשגות של הזהר והתקונים וכתבי האריז"ל, ומגלים את אמתת מציאותו יתברך, ואחר כך בא רבנו ז"ל לדורותינו אלו שהוא יכול להוריד את כל ההשגות של הזהר והתקונים וכל כתבי האריז"ל, וכל הלמודים של הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו,

בצורה כזו עד שירודים ופחותים ומגשמים כמונו גם כן תהיה לנו השגה בו יתברך, ונזכה לפתח את פינו ולדבר אל הקדוש ברוך הוא, שזו המדרגה הכי עליונה - שאדם מגשם ומזהם ופגום וכו', וכו', יכול לעמד לפניו יתברך ולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, עד שאירו לו המחין בהשגת אלקותו יתברך, ויהיה נכלל בעצם עצמיות אלקותו יתברך, וזהו החדוש של רבנו ז"ל.

אבל אין לנו דעת ושכל וחצפה וכו' וכו', להתערב בדברים כאלו שהם למעלה מדעתנו ומהשגותינו, אנחנו צריכים רק לשמח שזכינו להתקרב לרבנו ז"ל, ועלינו לצית אותו בכל פרט ופרט, ובפרט להיות תמיד בשמחה על נקדת יהדותינו, ונזכה לדבר תמיד עמו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקטז.

**אני מרגישה שמשהו גדול חוסם ומעכב אותי בחיים
ובפרט במציאת הזוג**

שאלה:

מאת אביגיל: לכבוד הרב שלום. בגיל חמש עשרה התחלתי לצאת עם בחור שמאד אהבתי, היינו ביחד כארבע שנים, ולאחר הרבה דברים קשים שעברנו הצלחתי להפרד ולהתנתק ממנו. עברו מאז הפרדה כשנתיים, ואני מתקרבת לגיל עשרים ואחת, התחזקתי מאד בצניעות ובמצוות, ולכן גם נמנעתי מלחזור אליו למרות התעקשות רבה מצדו. לפני כשלושה שבועות התבשרתי שמיישהי מצפה לילד ממנו, והבנתי שהוא בצער עמוק שהוא יאלץ להתחתן איתה. הוא בקש שאתן לו הזדמנות נוספת, ואמר שהוא לא רוצה

לחיות בלעד'י, אף מאחר ולא הסכמתי הוא מתחתן בחדש הבא.

יש לציין שסבלתי המון בקשר הזה, עד שהגוף שלי הגיע לבעיות בריאותיות, שלצערי אני סובלת מהן עד היום, ובנוסף מלה אותי יום יום עצבות גדולה ותחושת פספוס. אני לא מצליחה לצאת לשדוכים ולהגיע להחלטות בחיים, ואני מרגישה מעכבת בכל תחומי החיים. אני משתדלת מאד להקפיד על שמירת המצוות ועל הצניעות, והחלום היחיד שלי זה להקים בית נאמן בישראל, אף לצערי הרב החלום הזה לא מתגשם, כי הזמן חולף ואני לא מצליחה להרפא מהצלקות שנשארו בי נפשית ופיזית.

השנה הייתי באומן אצל רבי נחמן הקדוש, ונסיתי עוד המון סגלות וברכות מרבנים גדולים, אף אני מרגישה שמשוהו גדול חוסם ומעכב אותי, ונורא נורא קשה לי. אני לא יודעת איך בכלל להתחיל לצאת לשדוכים... אני מתחננת מכבוד הרב שיענה לי ויתן לי עצה בהקדם האפשרי. בתודה ובהערצה, אביגיל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל אביגיל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שבחיים משלמים מחיר גבוה מאד מאד על טעיות וכו' ושטיות וכו' וכו', וכנראה שאת משלמת עכשו את המחיר הכבד הזה וכו'.

ולכן ראי לחזור בתשובה שלמה, כי כשחיים באסור, מזה נבראים קלפות ומשחיתים שמסבכים את האדם ומכניסים בו עצבות ודכאון ומרירות וממררים לו את החיים, וכך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ג.) אבא בנימין אומר: אלמלי נתנה רשות לעיני לראות, אין כל

בריה יכולה לעמד מפני המזיקין וכו'. אָמר רב הונא: כל חד וחד מינן אלפא משמאליה ורבבתא מימיניה; ואלו הקלפות שמסבכות את האדם מכניסות בו עצבות ומרירות ודכאון, עד שמרגיש כבדות גדולה מאד וכו', ונשבר לגמרי, ונדמה לו כאלו הוא רחוק ממנו יתברך וכו'.

ולכן ראי לחזר בתשובה שלמה, ולקבל על עצמך מהיום והלאה להקפיד על שמירת המצוות ועל הצניעות, והעקר שתרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולהתודות לפני יתברך על כל העוונות שעשית עד עכשו, כי זה עקר התשובה, כמו שכתב הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות שבתורה, בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא, שנאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו וגו' והתודו את חטאתם אשר עשו" - זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה. כיצד מתודין? אומר אנא השם, חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכה, והרי נחמתי ובשתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה, וזהו עקרו של ודוי, וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משבח.

ולכן תרגילי את עצמך לדבר הרבה אל הקדוש ברוך הוא, ושב ומחל לך, ותזכי למצא את בן זוגך האמתי השני לשרש נשמתך, ותזכי לבנות בית נאמן בישראל, את בסך הכל בגיל עשרים ואחת, וכל העולם לפניך.

ולכן ראי לחזר בתשובה שלמה, ולקבל על עצמך לא לעשות יותר שטיות, כי היצר הרע עובד שעות נוספות אצל כל אחד ואחד, ובפרט מי שכבר נכשל פעם וכו', אזי הוא מסכן לא לפל יותר ויותר רחמנא לישזבן, ולכן התשובה שלך צריכה להיות עם לב אמת לב נכון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקיז.

אני מרגישה שמקום העבודה ומקום המגורים שלי גורמים לי בעיות. האם לעבר למקום אחר?

שאלה:

מאת טלי: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. שמחתי מאד לקבל את תשובותיכם על שאלותי הקודמות, תודה רבה!

ברצוני להתייעץ אתכם לגבי מעבר דירה: אני גרה בבת-ים ועובדת באותו בית ספר כבר חמש עשרה שנה. אני מרגישה שיש שם הרבה צרות עין וחסר פרגון, במיוחד ממישהי אחת - שקשה לה מאד שטוב לי, ובכל פעם שהיא שמעה שעמדתי לפני ארוסין או נשואין, היא לקחה את זה קשה מאד ונסתה לחבל בקר.

אני בת שלשים ושבע, ואני מרגישה שעצם העבודה שאני שם גורמת לי לעכוב במציאת הזוג. שלחתי קורות חיים לבתי ספר בירושלים אך עדין לא נענית, והזמן דוחק... האם עלי לפעל כפי שאמרו חז"ל "משנה מקום משנה מזל", ולעבר לגור ולעבד במקום אחר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל טלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להיות שלם עם עצמו, ואז באיזה מקום שרק יהיה, ימצא חן המקום בעיניו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה מ"ז). חן מקום על יושביו; ואמרו (תענית כ"א): לא מקומו של אדם מכבדו, אלא אדם מכבד את מקומו; כי הכל תלוי באדם - אם יש לו בטחון עצמי והוא שלם עם עצמו, אזי בכל מקום שרק יבוא הוא יהיה שמיח, כמו

שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ד) ששאלו הספי דבי אתונא "איפה האמצע של העולם?", והראה רבי יהושע בן חנניה עם אצבעו "פה!", שאלו אותו "מי אומר ש כך הוא?" אמר להם רבי יהושע בן חנניה: "תביאו חבלים ותמדדו, ותראו שאני צודק". ומגלה רבנו ז"ל שיש בזה סוד נפלא מאד, כשמתחילים הבלבולים אצל האדם איפה המקום שבו הוא צריך להיות ולגור, אזי העצה להגיד לו: פה! איפה שאתה נמצא שם אמצע העולם, ועם כל זאת כשהקלפות והמשחיתים שברא מחמת עוונותיו מבלבלים אותו ושואלים "מי אומר שאתה צריך לגור פה? אולי אתה צריך לגור במקום אחר?" ואחר כך כשילך למקום אחר וכו', גם שמה יגידו לו "מי אומר שאתה צריך לגור פה? אולי אתה צריך לגור במקום אחר?"... כי כשאדם חוטא אזי הוא בורא קלפות ומשחיתים, והם מבלבלים את דעתו ומעקמים את לבו וכו' בקשיות וספקות, והוא לא מוצא את המקום שלו, אבל אם אדם מאמין בו יתברך, ומכניס בדעתו את אמתת מציאותו יתברך, על ידי זה איפה שרק תשים אותו - הוא יהיה רק שמת, כי אין עוד שמחה כשמחת האמונה בהשם יתברך.

ולכן לדעתי תשארי במקום שלך, ואל תבלבלי את עצמך משום בריה שפעולם, תהיי חזקה בבטחון עצמי, ובענין העכוב שלך במציאת בן זוג וכו', לדעתי את בררנית יותר מדי, וכך אמרו חכמינו הקדושים (יבמות סג.) נחית דרגא נסיב איתתא; את צריכה לרדת מדרגה ואז תמצאי את הזוג שלך, כי בדרך כלל בחורה היא גאותנית וכו', ולא מתאים לה לקחת את זה או את זה וכו', וחושבת לעצמה "אני הכי חכמה והכי יפה וכו', אקח את זה?" או "אני הכי חכמה והכי יפה והכי משפילה וכו', אקח את זה?", והיא מסתובבת ומחפשת את הבן זוג שלה כפי הדמיון שנכנס בה כאלו מי יודע מה היא, והיא רוצה שביבוא אליה זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפשת וכו' ומסתובבת ויוצאת לפגישות פן ואולי אמצא את בחיר לבי שביבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאים כסף וכו', ובשביל זה הבחורה מחפה עד שיולד זוג כזה, ובין כך היא לא

קולטת שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופסת את עצמה רואה שהיא כבר בגיל שלשים ושבע, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (יבמות סג). נחית דרגא נסיב איתתא – תרדי מדרגה ואל תחזיקי מעצמך כל כך גדולה וכו', ואז תמצאי בקלות בן זוג שיתאים לך.

אם תקימי את כל זאת, הקדוש ברוך הוא יזמין לך תכף ומיד בן זוג, ותבני בית נאמן בישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקיח.

**כָּל הַזְמַן יֵשׁ לִי תַחוּשָׁה שֶׁלֹּא אוֹהֲבִים אוֹתִי וְשׁוֹשְׁבִים
שְׁאֵנִי לֹא בְסֹדֵר**

שְׂאֵלָה:

מאת הלן: שלום רב. אני בן אדם חרדתי מטבעי, אף לאחרונה אני מוצאת את עצמי כל הזמן בחרדות, ובפרט בענין בעלי שיהיה בריא. יש לי חרדות גם מהאחים שלי, הם אנשים לא קלים ויש במשפחה הרבה מריבות, ותמיד אני חוששת שהם לא יאהבו אותי ויחשבו שאני לא בסדר וכו'... תמיד אני מפחדת לצאת הלא טובה, וממש קשה לי להיות עשירים וארבע שעות עם הלב תפוס, זה הורס לי את מצב הרוח, וכל הזמן אני חושבת מחשבות שליליות. איך אני יכולה להשתחרר מהחרדות הללו ולחיות בשלום ובשמחה? תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל הלן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת - הרגע שהתחנת עם בעלה, אין לך אף אחד בעולם רק את בעלה, ואסור לך להתבלבל מאף אחד, רק לשמח עם בעלה, ולחיות עם בעלה, ולדבר עם בעלה, ולטיל עם בעלה וכו', וכו', אין לך כלום - רק בעלה, ואז כשתחזק האהבה וההבנה ההדדית ביניכם, תשכחי מכל מה ששכיב, ואל תבלבלי את עצמך משום דבר, תעבדי רק על נקדת השמחה - להיות תמיד שמחה ולשמח את בעלה, ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פרק י' סימן ה') אין אשה כשרה אלא העושה רצון בעלה, וכיחד תבנו בית נאמן בישראל. ומה את צריכה להכנס בפחדים ובחרדות מה שקורה בחוץ עם האחים וכו', ושאר המשפחה וכו'? את צריכה לחיות רק עם בעלה, ושניכם צריכים להתחזק להיות רק בשמחה עצומה, שזה יציל אתכם מכל מיני פחדים וחרדות.

ולכן רק חזקו ואמצו מאד להיות בשמחה, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל על זה ביותר, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים על האדם כלם באים רק מחמת קלקול השמחה, ולכן צריכים למסר את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום מצר למחר לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה השמחה מצויה אצלכם, כי אין טוב מזה, ועל ידי שמחה מתרחב הלב ויכולים אחר כך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם

לָכְבוּ בְתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי מֵה שְּׂאִין הָאָדָם מִתְחַזֵּק לְדַבֵּר
 אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מִפְּנֵי שְׁנוּפְלִים עַל לְבוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת
 וְדַכְאוֹן, אָבֵל תִּכְף וּמִיד כְּשֶׁמְכַרִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, אֲזִי
 נִפְתַּח לְבוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֵנִי
 מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם שִׁיְהִיָּה לָכֶם הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ
 תִּשְׁכִּילוּ וְתִצְלִיחוּ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקיט.

**הָאֵם כְּדַאי לְהַרְגִיל אֶת אִשְׁתִּי וְאֶת יְלָדֵי לִוְמֵר קְרִיאַת
 שְׁמַע שְׁעַל הַמְטָה כְּפִי גִסַּח הָאֲרִיז' ל'?**

שְׂאֵלָה:

מַאת יְהוֹשֻׁעַ: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא "שׁ שְׁלִיט" א, תּוֹדָה עַל הַכֹּל אֲנִי
 מִבְּקָשׁ הַרְבֵּה עַל בְּרִיאַת הַצְּדִיק בְּפֶרֶט אַחֲרֵי שְׁלֻמְדַתִּי אֶת
 הַשִּׁיחָה שֶׁרִבְנוּ הִיא מִתְלוֹנֵן עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ שְׂאִין יוֹדְעִים
 לְהַעֲרִיף אוֹתוֹ וְעַל-כֵּן אֵינָם מִתְפַּלְלִים בְּעִבּוּרוֹ, וְאֲנִי מֵאֲמִין
 שֶׁתְּפִלַּת הַתְּלִמִּידִים מוֹעִילָה מְאֹד.

הָאֵם כְּדַאי לְהַרְגִיל אֶת אִשְׁתִּי וְכֵן אֶת יְלָדֵי מִקְטְנוֹתֵם לִוְמֵר
 קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְטָה כְּפִי גִסַּח הָאֲרִיז' ל' וְאֵם כֵּן, הָאֵם
 הֵם צְרִיכִים לְהַגִּיד אֶת כָּל הַגִּסַּח אוֹ רַק חֵלֶק מִסְּנוּ? תּוֹדָה רַבָּה
 עַל הַכֹּל, אֵין מְלִים לְתַאֵר אֶת הַכֶּתֶר הַטּוֹב שְׂאֵנִי רוּחַשׁ לְצְדִיק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהושע נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לתאר ואין לשער את המעלה של אדם שזוכה לומר קריאת שמע שעל המטה לפני השנה, שהוא תקון מאד מאד גדול לנשמה, ובפרט מי שקורא קריאת שמע שעל המטה על פי סדר האריז"ל, נמחלים לו כל עוונותיו, כמובא (לקוטי הלכות קריאת שמע שעל המטה הלכה ב'), ונחמינו הקדושים אמרו (ברכות ה.) כל הקורא קריאת שמע על מטתו כאלו אוחו חרב של שתי פיות בידו, שנאמר (תהלים קמ"ח) "רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם", ואמרו (שם) כל הקורא קריאת שמע על מטתו מזיקין בדילין הימנו, שנאמר (איוב ה' ז') "ובני רשף יגביהו עוף". הרי שלף לפניך - מעלת הקורא קריאת שמע שעל המטה, ואת זה צריכים הן הגבר, הן האשה והן הילדים לקרא קריאת שמע שעל המטה, ועל ידי זה יהיו שמורים ממציקים וממשחיתים, ולכן הן הבעל והן האשה צריכים לקרא את הקריאת שמע כפי הסדר הזה, וזה לא לוקח יותר מחמש או שבע דקות, אבל זה עושה תקון גדול בשמים, וכן צריכים להרגיל את הילדים שיאמרו את הנסח הזה וכו', כמובן הכל כפי הגיל, וזה דבר גדול מאד מאד.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקכ.

**כְּבוֹד הַרְבֵּה פְעָמִים הִתְחַלְתִּי לַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה, אֲךָ לֹא
הִחְזַקְתִּי מֵעַמַּד**

שאלה:

סאת אריאל: לכבוד הרב שלום, ותודה שאתה מפנה מזמנך לענות על שאלותינו.

הרבה פעמים התעורר בי רצון לחזור בתשובה, והתחלתי, אף לא המשכתי. אשמח לקבל מכבוד הרב קצת דברי חזק כפי שאוכל להתחזק ולעשות את הצעד הזה ולחזור בתשובה. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אריאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לה, חזרה בתשובה זה לא ענין חד-פעמי וכו', וצריכים לחזור בתשובה בכל יום ויום מחדש, כמו שגילה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ו') כי אף אחד לא יכול להגיד שהוא כבר זכה לחזור בתשובה שלמה, וכמו שכתוב (משלי כ' ט) "מי יאמר זכיתי לפי טהרתי מחטאתי", ולכן צריכים לעשות תמיד תשובה על תשובה, שְׁמָא הַתְּשׁוּבָה הִרְאֵשׁוּנָה לֹא הִיְתָה תְּשׁוּבָה נְכוּנָה. ומעלת התשובה אי אפשר להסביר כלל, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ה) במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) גדול כחה של תשובה, שכיוון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד. והסמ"ך-ף-מ"ם מאד מאד מן אדם שחוזר בתשובה, כי

כִּיּוֹן שְׂאָדָם בָּא אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶפְלוּ שְׂעַד עֲכָשׁוּ הוּא עֲשָׂה מֵהַ שְׂעָשָׂה, וּמִתּוֹדָה וּמִתְחַרֵּט עַל כָּל מֵה שְׂעָשָׂה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּבֵר מִקְּבָלוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה פֶּרֶשָׁה כ' סִימָן י"ג) בְּלַעַם הִיָּה רָשָׁע עָרוֹם, וְיָדַע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנֵי הַפְּרַעֲנוֹת אֲלֵא תְּשׁוּבָה, שְׂכָל מִי שְׂחוּטָא וְאוֹמֵר חֲטָאֵתִי - אִין רְשׁוּת לְמִלְאָךְ לְגַע בּוֹ. וּבִשְׂבִיל זֶה הוּא מִסִּית אֶת הָאָדָם: "מֵה לָךְ לְחֹזֵר בְּתְּשׁוּבָה? וּמֵה לָךְ לְהִתְדוֹת?" כִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׂמִי שְׂחֹזֵר בְּתְּשׁוּבָה וּמִתְדוֹדָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִין רְשׁוּת לְמִלְאָךְ הַמּוֹת לְגַע בּוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲמָא נח) אִין מִכָּה בְּעוֹלָם שְׂאִין לָהּ רְפוּאָה, רְפוּאָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע תְּשׁוּבָה.

רַבְּנּוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן ס"ב) שְׂבִכָל יוֹם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלֹא יֹאמֵר שְׂכָבֵר הַתְּחִלָּתִי וְכוּ', וְכוּ', אֲלֵא בְּכָל פַּעַם צְרִיכִים לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וְאִזּוֹ הַתְּשׁוּבָה שְׁלוֹ תִּמְשָׁךְ וְכוּ', וְהַפְּלִיג רַבְּנּוּ ז"ל מְאֹד בְּמַעֲלַת הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ הַרְבִּי רַבִּי זוֹשָׁא מְאַנְפוּלְיָא זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שְׂעָבֵד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה עִם אוֹתָהּ הַתְּחִזְקוֹת וְתַבְעֵרֵת הַלֵּב, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלָל כְּשֶׂאָדָם מִתְחִיל לְחֹזֵר בְּתְּשׁוּבָה, הוּא מִתְחִזֵּק לְמִשְׁךְ זְמַן וְכוּ', וְאַחַר כֵּךְ הוּא נוֹפֵל וּמִתְקַרֵּר וְעוֹזֵב אֶת הַכָּל, וְלִכֵּן זֶה מַעֲלָה גְדוּלָּה מְאֹד שְׂיִכּוּלִים לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד כָּל הַחַיִּים עִם אוֹתָהּ תַּבְעֵרָה. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנֹזֶפֶה לְהַחֲזִיק בְּזֶה בְּשִׁלְמוֹת.

רֹאה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְכֵן אָדָם אֶת מַעֲלַת מִצְוַת תְּפִלִּין, וְאֶת מַעֲלַת הָאָדָם שְׂמִנִּיחַ תְּפִלִּין, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחוֹת מ"ד) כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין מְאָרִיךְ יָמִים; וְאָמְרוּ (פְּסִיקְתָּא זוֹטְרְתָא שְׁמוֹת) כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין כְּאֵלוֹ קָרָא בְּתוֹרָה; וְאָמְרוּ (יְלֻקוּט שְׁמוֹת רַמְזוֹ רכ"ב) אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַמְּקוֹם אָנּוּ רוֹצִים לִיַּגַע בְּתוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה אֲבָל אִין לָנוּ פְּנָאִי, אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - קִיּוֹמוֹ מִצְוַת תְּפִלִּין, וּמַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאֵלוֹ אֲתֶם יַגִּיעִים יוֹמָם וְלַיְלָה; וְאִם הִיָּה אָדָם יוֹדֵעַ אֶת מַעֲלַת הַזְּכוּה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, הִיָּה נֹזֵהר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְהַמְּצוּה הַזֹּאת מְמַשִּׁיכָה לְאָדָם חַיִּים וּדְבָקוֹת

באין סוף ברוך הוא, ואמרר חכמינו הקדושים (מנחות מ"ג): כל שיש לו תפלין בראשו ותפלין בזרועו, הכל בחזוק שלא יחטא; כי כשאדם שש ושמש עם מצות תפלין שהניח היום, השמחה של המצוה לא תתן לו לחטא, ולכן אשרי מי שנוהר מאד מאד במצות תפלין.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקכא.

**איך צריכים להתייחס ולענות לילדים כאשר הם שואלים
שאלות מהותיות באמונה?**

שאלה:

מאת דניאל: שלום כבוד הרב. אני חי בסביבה דתית, ואני נוכח לדעת שרוב הילדים, כאשר הם מגיעים לגיל ארבע עשרה - חמש עשרה הם מתחילים לשאל שאלות כמו: "למה להאמין באלקים?" ו"למה להאמין ביהדות?". אני מכיר מישהו שהוא מגדיר עצמו חסיד ברסלב, ורציתי להתייעץ אתו מה צריכים לענות לילדים כאשר הם שואלים שאלות כאלו, אף הוא פשוט מתחמק, ואומר שאלו שאלות של כופרים. האם הוא צודק? הרי זה נראה לי דבר מאד מוזר שאדם יקיים מצוות ואמין בלי לדעת למה!

בנוסף, הוא אמר לי שרבי נחמן צוה את תלמידיו להתרחק מ"ספרי חקירות", ורציתי לשאל את הרב מה כונתו של רבי נחמן במלים "ספרי חקירות": האם הכוונה לספרי השכלה ופילוסופיה, או שהכוונה היא גם לספרים של גדולי הראשונים כמו רבי יהודה הלוי והרמב"ם? אודה מאד לרב אם יענה לי. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דניאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שרבנו ז"ל אמר בפרוש (חיי מוהר"ן סימן תי"ח) אני אחד שהוא (אבות פרק ב') ודע מה שתשיב לאפיקורוס, וגם אנשי, עין שם. רואים מזה שאצל רבנו ז"ל העקר הוא אמונה פשוטה בו יתברך, ולסלק את השכל והדעת לגמרי, ורק להכניס את עצמו באמונה שהוא יתברך נמצא ואין בלעדו נמצא, ודיקא הוא יכול כן לענות לכל אלו ששואלים שאלות בעניני אמונה, ולא רק הוא, אלא אנשיו האמתיים שדבוקים בו, הינו שמתמידים בספריו הקדושים, ולכן כל מי שבאמת מקרב אל רבנו ז"ל, הוא גם כן יכול לענות על כל הקשיות שיש בעניני אמונה.

אתה צריך להבין שקשיות באמונה באים רק כשאדם פגום בבכרית, כי תכף ומיד כשאדם פוגם בבכרית רחמנא ליצולן, נפגמים דעתו ושכלו לגמרי, ונכנסות קשיות וספקות ועקמומיות בלב, ושואל שאלות באמונה וכו', ונכנסות בו מחשבות של כפירות ואפיקורסות, והכל מחמת פגם הבכרית - הוצאת זרע לבטלה, שזה מאד מאד מצוי בגילאי ארבע עשרה, חמש עשרה ושש עשרה וכו', ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"א) שבכרית ואמונה תלויים זה בזה; אם אדם חזק בשמירת הבכרית, אזי לא יכנסו בו שום קשיות על הקדוש ברוך הוא, כי אמונה תלויה בשמירת הבכרית, כמו שכתוב (תהלים פ"ט) "ובכריתי נאמנת לו", בכרית ואמונה תלויים זה בזה.

ולכן כל אלו שמגיעים לגיל ה'טפש עשרה' עולים להם קשיות וספקות באמונה וכו', אשר באמת זו שטות גדולה מאד, כי אדם צריך להסתכל על עצמו איך שהוא הולך, ואיך שהוא מתנועע, ואיך שהוא מסתכל וכו', וצריך לשאל את עצמו: "מי הולך ביי? מי מתנועע ביי?

מי מסתכל דרכי? אם לא החיות אלקות שיש בי!”, כי אם הוא יתברך יוציא את החיות ממנו, אזי אהיה כפגור מת, וכשחושבים על דבר זה, כבר מתבטלות ממנו כל הקשיות והספקות באמונה הקדושה, אבל כשאדם חטא מאד ובפרט בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אזי עולות לו תמיד קשיות וספקות על הקדוש ברוך הוא, ועל הצדיק האמת הדבוק בו יתברך, כמו שאמר רבנו ז”ל (לקוטי מוהר”ן חלק ב' סימן ג”ב) מה שקשה קשיות על הצדיקים, זהו מכרח להיות. כי הצדיקים מדמים ליוצרים, וכמו שקשה קשיות על השם יתברך, כמו כן בהכרח שיהיה קשה קשיות על הצדיק, כי הוא מדמה אליו יתברך. ובענין הקשיות שקשה על השם יתברך, מרגלא בפומיה רבנו ז”ל לומר: אדרבא! כך ראוי להיות דיקא, שיהיו קשיות על השם יתברך, וכך נאה ויפה לו יתברך לפי גדלתו ורוממותו. כי מעצם גדלתו ורוממותו, שהוא מרומם מאד מדעתנו, על כן בודאי אי אפשר שנבין ונשיג בשכלנו הנהגתו יתברך, ועל כן בהכרח שיהיו עליו יתברך קשיות, כי כך נאה ויפה להבורא יתברך, שיהיה מרומם ונשא מדעתנו, שעל ידי זה קשה קשיות, ואם היה הנהגתו כפי חיוב דעתנו, אם כן היה חס ושלום דעתו כדעתנו, עיין שם.

ולכן מה טוב ומה נעים לומר את התפלה הזו בכל יום ויום, כדי לנקות את המוח שלו מהזהמא והזבל והלכלוך שנדבקו בו, כדי שיזכה לאמונה ברורה ומזככת:

יהי רצון מלפניך הוי”ה אלהי ואלהי אבותי שתחוס ותרחם עלי שלא יהיו לי שום קשיות וספקות על גדולי מבחרי צדיקיך הנכללים בך לגמרי, כי אתה יודע את גדל חטאי ועוונותי ופשעי המרבים, שחטאתי עויתי ופשעתי נגדך ימים ושנים, בכל מיני עברות וחטאים מגנים, ובפרט בפגמי הברית, שעל ידי זה נעקר מחי לגמרי, ונתעקם לבבי, ונתמלא עקמומיות וקשיות עליך, ומזה בא שיש לי בכל פעם קשיות וספקות על גדולי מבחרי צדיקיך הקדושים ששלחת לזה העולם לגלות ולפרסם

את אמתת מציאותו יתברך. ולכן חוס וחמל עלי שאזכה לחזור בתשובה שלמה, ולדעת את האמת שאין לי דעת בכלל, "כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי", ואיך מלאו לפי ודעתי להקשות קשיות עליך ועל צדיקיך האמתיים, הדבוקים לגמרי בך, אין זה אלא מפני רע מעללי ועוונותי המרבים.

ולכן אבקש אותך אבי שבשמים, שאזכה לחזור בתשובה שלמה לפניה, ולא אעשה יותר הרע בעיניך, ותמחל ותסלח לי על כל מה שחטאתי עויתי פשעתי נגדך עד היום הזה, ואזכה מעתה לאמונה ברורה ומזככת בך, שאתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ואזכה לאמונת חכמים - להאמין בדברייהם, ולידע שמעשייהם אינם פשוט, ואף שעולה על לבבי תמיד קשיות וספקות על מעשייהם ומדותיהם, זכני לדעת שמחי פגום לגמרי, ולכן עולים על לבי תמיד קשיות וספקות על מעשייהם והנהגותיהם, מאחר שאני פגום לגמרי. ולכן אבקש אותך שאזכה מעכשו לחזור בתשובה שלמה על פגם אמונת חכמים, ועל ידי זה אזכה להגיע לאמונה ברורה ומזככת בך, עד שאזכה להכלל בך לגמרי מעתה ועד עולם, אמן סלה.

אל תבלבל את עצמך, אתה פן יכול לדבר עם כלם מאמונה פשוטה בו יתברך, ובודאי תצליח את דרכך, וללמד בספרי חקירות אפלו של גדולי עולם אסר לנו רבנו ז"ל וכו', כי הם שואלים קשיות מאד עמקות, והתרוצים גם כן עמקים מאד, שאין דעתנו יכולה להבין את זה, ועל ידי זה אנחנו נשארים עם קשיות.

ולכן עדיף שלא לעיין בזה כלל, אלא להכניס את עצמו לגמרי באמונה פשוטה בו יתברך, שאז החיים שלו חיים נעימים, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ל"ב) אמונה הוא ענין חזק מאד, וחייו חזקים מאד על ידי אמונה. כי כשיש לו אמונה אפלו כשבאים עליו יסורים חס ושלום, אזי יוכל לנחם עצמו ולהחיות את עצמו כי השם יתברך ירחם עליו ויטיב אחריתו, והיסורים הם לו לטובה ולכפרה, ובסוף ייטיב לו השם יתברך בעולם הזה או בעולם הבא. אבל מחקר שאין

לו אמונה, כשבא עליו איזה צרה אין לו למי לפנות, ואין לו במה להחיות את עצמו ולנחם את עצמו. והמשפיל יבין דברים אלו מאליו ויבין דבר מתוך דבר כי אי אפשר לבאר הכל בכתב. והפלל שעקר הוא האמונה בלי שום חקירות כלל, ובזה יהיה חזק לעולם בעולם הזה ובעולם הבא ולעולם לא ימוט אשרי לו.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקכב.

אני מתפלל במקום העבודה, ולכן אין לי אפשרות להתפלל את כל התפלה. על מה אפשר לדלג?

שאלה:

מאת אבירן: אני מתפלל מדי יום את תפלת שחרית ביחידות במקום עבודתי. אני שם לב שהאנשים בעבודה לא מרצים מזה ועושים לי פרצופים. איזה חלקים מהתפלה פחות חשובים ואני יכול לדלג עליהם כדי שלא אפריע יותר מדי לאנשים בעבודה שלי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבירן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה לא יכול לתאר ולשער את מעלת שלשת התפלות - שחרית מנחה וערבית שתקנו אנשי כנסת הגדולה, כי הם נתקנו על סודות נוראים ונפלאים מאד, שאי אפשר למח אנושי להשיג אותם, כי כל מזמור וכל ברכה מסדר התפלות הקבועות, בונים עולמות שלמים, כמו שרואים בסדורים שמבארים את כוונות התפלה על פי דרכי

הָאָרִיז״ל וְהַרְשׁ״ש וכו', וְלִכְּנֵי אִי אֶפְשָׁר לְקַצֵּץ בְּתַפְלָה כָּלֵל, שְׁזֵה גוֹרֵם בְּלִבּוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְיוֹצֵא לוֹ קְלִקוּל נִפְשֵׁי גְדוֹל מְאֹד.

וְלִכְּנֵי עֲצָתִי שֶׁתְּקוּם מְקֻדָּם וְתַתְּפֵלל בְּמִנְיַן דִּיקָא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרֻכּוֹת ת.) מֵאִי דְכָתִיב (תְּהִלִּים ס"ט) "וְאֵנִי תַפְלִיתִי לָךְ הַיְוָי"ה עֵת רְצוֹן" - אֵימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשִׁעָה שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלְלִין; וְאַתָּה יָכוֹל לְהַתְּפַלֵּל תַּפְלַת וְתִיקִין קֹדֶם שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ לַעֲבֹד, וְאִזּוֹ תַפְטֹר מִכָּל הַבְּעִיּוֹת וכו'.

תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁבִּיכְלֶתְךָ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד עַל כָּל אָדָם כֹּל כֶּף חֲזֹק לְהַפִּילוֹ בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת וּבְדַכְּאוֹן וכו', רַק עַל יְדֵי הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁמְכַנְּסִים בּוֹ וכו' וכו', כָּל אֶחָד כִּפֵּי בְּחִינָתוֹ וְעִנְיָנו, וְלִכְּנֵי אֶתָּה מְכָרַח לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְהִרְגַע שֶׁתְּהִיָּה בְּשִׁמְחָה, זֶה יִרְחִיב לָךְ אֶת הַדַּעַת לְגַמְרֵי, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב' סִימָן י') מָה שֶׁבִּנְיָ אָדָם רְחוּקִים מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה מַחְמַת חֶסֶד יָשׁוּב הַדַּעַת. וְלָמָּה אֵין יָשׁוּב הַדַּעַת? כִּי חֶסֶד מִהַשְׁמַחָה. וְלִכְּנֵי תִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וְאִזּוֹ תִזְכֶּה לְגִדְלוֹת הַמַּחֲיִין וּכְבֹד לֹא יִחַסֵּר לָךְ שׁוֹם דְּבָר.

אֶתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מָה זֶה לְהַתְּפַלֵּל אֶת שְׁלֹשַׁת הַתְּפִלוֹת בְּמִנְיַן דִּיקָא, עַד כַּדֵּי כֶּף שֶׁבְּפִרוּשׁ גְּלַה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב' סִימָן ח') שֶׁמַּחְנֵה יִשְׂרָאֵל הוּא שְׁלֹשׁ פְּרָסָאוֹת, הֵינּוּ שְׁלֹשׁ תַּפְלוֹת, הֵינּוּ כָּל זְמַן שֶׁאָדָם נִזְהָר בְּשְׁלֹשַׁת הַתְּפִלוֹת, הוּא יִשְׂאָר יְהוּדֵי מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְתַכְּפָה וּמִיָּד כְּשִׁיתְּחִיל לְהַתְּרַשֵּׁל אֶפְלוֹ מִתְּפִלָּה אַחַת, הוּא כְּבָר יוֹצֵא מִמַּחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וְלִכְּנֵי תַעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁבִּיכְלֶתְךָ לְהַתְּפַלֵּל אֶת שְׁלֹשַׁת הַתְּפִלוֹת בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְלִפְנֵי כָּל תַּפְלָה תַכְנִיס פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה לְקַפַּת הַצַּדִּיקָה, כִּי כֶּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֵא בְּתָרָא י.) רַבֵּי אֶלְעָזָר יְהִיב פְּרוּטָה לְעֵנִי וְהִדֹּר מִצְּלִי, אָמַר דְּכָתִיב (תְּהִלִּים

י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך". אשרי המקיים את זה בתמימות ובפשיטות גמור, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקכג.

האם אפשר להפיץ את ספרי 'שאלות ותשובות' בחסידות ברסלב' גם לחרדים?

שאלה:

מאת משה: לכבוד כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. היות ואני זוכה להפיץ את הספרים הנפלאים 'שאלות ותשובות' בחסידות ברסלב' ברצוני לשאל: האם יש בעיה כלשהי להפיץ את הספרים למשפחות חרדיות, או לבחורי ישיבה שמא הם יחשפו לנושאים לא צנועים, או שאין מה לחשוש ואפשר להפיץ את הספר לכלם בלי יוצא מן הכפל?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שספר הוא פתוח לכל העולם כולו, וכמו שאמר הרמב"ם, כשאדם מדפיס ספר הוא כמו שדורש לעשרת אלפים אנשים, כי איך שספר יוצא מידי המחבר, הוא כבר מסתובב מסוף העולם ועד סופו, ואי אפשר לעצור את זה. ולכן ראה לעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה, לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, ואני מכרח להגיד לך שקבלנו מרבנו ז"ל מתנה שנקראת 'הפצה' - להפיץ את ספריו הקדושים בין שכבות העם, כי בפרוש גלה לנו

(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ד) שְׁעַל יְדֵי שְׁמִקְרָבִים בְּנֵי אָדָם לְעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מַעֲלִים אֶת כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְשָׁשׁוּ, וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא פ"ח.) עַל הַפְּסוּק (יְרֵמִיָּה ט"ו) "אִם תּוֹצִיא יָקָר
מִזּוּלָל" - אֵלּוּ שְׁמִקְרָבִים בְּנֵי אָדָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה נִקְרָא
מוֹצִיא יָקָר מִזּוּלָל, הִינּוּ מִזִּילוּתָהּ דְּגִלוּתָא.

וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂיִלֵךְ לְהַפִּיעַ, תָּמִיד יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף בְּכִיס, וְזֶה
בְּדוּק וּמְנַסָּה, כִּי מִי שְׁזוֹרַע רוּחַנִיּוֹת צוּמַחַת לוֹ גְּשָׁמִיּוֹת, וְהַלּוֹאֵי
שֶׁהֵייתָ מְצִית אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל שֶׁהֵנִיחַ לָנוּ צוּאָה אַרְבָּעָה יָמִים לְפָנָי
הַסֵּתֵלְקוֹתוֹ וְאָמַר אֲזִי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "הַעֲוֹבְדָא שְׁלָכֶם יִהְיֶה יְפוּצוֹ
מִעֵינֹתֶיךָ חוּצָה", וְאֲזִי אִף פַּעַם לֹא הָיָה חֶסֶר לָךְ כֶּסֶף בְּכִיס, וְהֵייתָ
צוּחַק מִכָּל הַמַּתְנַגְדִּים וְהַלְצָנִים שְׁמַתְלוּצְצִים מִזֶּה.

וּבְעֵינַי 'שְׂאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב', עֲדִיף לְהַפִּיעַ אֶת
זֶה לְאֵלּוּ שְׁעֲדִין רְחוּקִים מְקִיּוֹם תּוֹרָה וּמְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, וּמִי מֵהַחֲרָדִים
שֶׁיִּצְטָרֵךְ אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, מִמִּילָא זֶה יְבוֹא אֵלָיו בִּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים,
וְלִכֵּן הַעֲקָר לְהַפִּיעַ אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה רַק לְאֵלּוּ שְׁעֲדִין לֹא קִבְּלוּ חֲנוּף
תּוֹרָנִי.

וְאַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת שְׁלֵכַל סֵפֶר, וּלְכַל קוֹנְטָרַס וְחוּבְרַת, יֵשׁ אֶת
הַכְּתָבַת שְׁלוֹ, כִּי סוּף כָּל סוּף כָּלֶם יִזְכּוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא
נִשְׁלַח לְדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיֵה אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, "לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁד"י, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרָאוּ בְּשֵׁמֶךָ
לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רְשָׁעֵי אָרֶץ. יִכִּירוּ וְיִדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל כִּי לָךְ תִּכְרַע
כָּל בָּרֵךְ תִּשָּׁבַע כָּל לְשׁוֹן, לְפָנֶיךָ הַיְי"ה יִכְרַעוּ וַיִּפְּלוּ, וּלְכְבוֹד שְׁמֶךָ יָקָר
יִתְנוּ, וְיִקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת עַל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֵךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד",
שְׁזֶה כָּל עֲגִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, לְהַמְלִיךָ אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שֶׁהוּא מְלֵךְ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְכָלֶם יִדְבְּרוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ

שכתוב (צפניה ג' ט') "כי אז אהפך אל עמים שפה ברוך לקרא כלם בשם הוי"ה לעבדו שכם אחד".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקכד.

לא מזמן התארסתי, וההורים שלי מתעקשים שהחתנה תהיה רק בעוד שנה. מה אפשר לעשות?

שאלה:

מאת רחל: לכבוד הצדיק, אני בחורה מבית מאד מאד חרדי ואני נמצאת בקשר עם בחור כבר תקופה ארוכה. ההורים שלי הסכימו שנתחתן, וכבר התארסנו, אבל הם מתעקשים מאד שהחתנה תהיה רק בעוד שנה! קשה לי לחכות כל-כך הרבה זמן - שנה שלמה, אבל ההורים מתעקשים. מה אפשר לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל רחל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לצערנו כך הוא הדור הזה - ההורים לא שמים לב בכלל מה שקורה תחת הגב שלהם, אפילו מהבתיים הכי טובים נפגשים וכו', ואין להורים משג וכו', ובין כך עושים שטיות, שזה עוון חמור מאד מאד, ועל פי רב ההורים גזעניים ולא מתאימה להם המשפחה הזו וכו', מכל מיני סבות מסבות שונות וכו', ובין כך בחורים או בנות נפגשים תחת הגב של ההורים וכו', וכן סובלים סבל גדול, ועל פי רב מזה יוצאים הנושרים וכו'.

וְכָל כֵּן חָבַל שֶׁהַהוֹרִים לֹא מְרַחֲמִים עַל יְלָדֵיהֶם לְחַתֵּן אוֹתָם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל רָצוּהוּ מְאֹד שֶׁיִּתְחַתְּנוּ מֵהַ שְׂיֹתֵר מֵהֶר, כִּי זֶה יְסוּד הַיְסוּדוֹת שֶׁל הַקְּדוּשָׁה - קֹדֶם לְהִתְחַתֵּן, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (קְדוּשֵׁין כ"ט:): מִשְׁתַּבַּח לִי הָ רַב חֲסֵדָא לְרַב הוֹנָא בְּדַרְבַּי הַמְּנוּנָא דְאָדָם גְּדוֹל הוּא. אָמַר לִי הָ כְּשִׁיבּוֹא לְיַדְךָ הַבִּיֵּאֵהוּ לְיָדִי. כִּי אֵתָא, חֲזִייה דְלֹא פְּרִיס סוּדְרָא, אָמַר לִי הָ: מַאי טַעְמָא לֹא פְּרִיסֵת סוּדְרָא? אָמַר לִי הָ דְלֹא נְסִיבְנָא. אֶהְדְּרִינְהוּ לְאֶפֶי הַמִּינְיָה, אָמַר לִי הָ חֲזִי דְלֹא חֲזִית לְהוּ לְאֶפֶי עַד דְּנִסְבַּת. רַב הוֹנָא לְטַעְמֵיהּ, דְאָמַר: בֵּין עֲשָׂרִים שָׁנָה וְלֹא נִשְׂא אִשָּׁה - כָּל יָמָיו בְּעִבְרָה, בְּעִבְרָה סְלָקָא דְעֵתָךְ? אֲלֵא אֵימָא כָּל יָמָיו בְּהִרְהוּר עִבְרָה. אָמַר רַבָּא וְכֵן תָּנָא דְבִי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל: עַד עֲשָׂרִים שָׁנָה יוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִצְפָּה לְאָדָם מְתֵי יִשְׂא אִשָּׁה, כִּיּוֹן שְׁהַגִּיעַ עֲשָׂרִים וְלֹא נִשְׂא, אוֹמֵר תַּפַּח עֲצָמוֹתָיו; וְאִם עוֹד בִּימֵי הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים אָמַר רַב הוֹנָא אֲנִי לֹא רוּצָה לְרָאוֹת אֶת הַפְּנִים שְׁלֹךְ עַד שֶׁתְּחַתְּנוּ, מֵה נֹאמַר בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הַפְּרִיצוֹת עוֹשִׂים פְּרִצוֹת בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן שֶׁהַהוֹרִים צְרִיכִים לְדַאֵג עֲבוּר הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת שְׁלֵהֶם הוּא לְחַתֵּן אוֹתָם, וְלֹא לְעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן עִם אֵף אֶחָד, וְיֵמֵי שְׁבָאֲמַת מְרַחֵם עַל יְלָדָיו, הוּא צְרִיךְ לְחַתֵּן אוֹתָם מֵהַ שְׂיֹתֵר מֵהֶר, כְּדֵי שִׁיחֲיוּ בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, וְיִהְיוּ שְׂמוּרִים מִן הַחֲטָא וְכוּ'.

רַאֲי וְגַם רַאֲי מַה שְׁקָרָה לָכֶם וְכוּ', עַכְשָׁו כְּשֶׁכָּבַר הַתְּאָרְסֵתֶם אִתֶּם צְרִיכִים כְּבָר לְהִתְחַתֵּן, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד מֵהַרְגַע שְׁעוֹשִׂים אַרוּסִין שְׁכָבַר יִתְכַנְּנוּ עַל חֲתָנָה, כִּי הוּא לֹא רָצָה שִׁיעֲשׂוּ הַפֶּסֶק גְּדוֹל בֵּין הָאָרוּסִין לְהַחֲתָנָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׁכַחוּר וּבְחֹוּרָה שְׁלֹא יִסְתַּוְּבָבוּ כָּל כֵּן הַרְבֵּה זְמַן בְּלִי אַרוּסִין וּבְלִי נְשׂוּאִין, כִּי הַסְּמ"ךְ-מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהַפְרִיד בֵּין הַזּוּג, וּבַפְּרָט כְּשִׁישׁ מְשִׁיכָה אֶחָד לְהַשְׁנִי, צְרִיכִים לְדַעַת שְׁזָה בֵּן זּוּגִי, אוּ זֹאת בַּת זּוּגִי, וְתַכְף וּמִיד לְקַבֵּעַ זְמַן לְחַתְּנָה, וְיִתְחַתְּנוּ וְיִחֲיוּ חַיִּים בְּאִשֶׁר, וְזוֹ הַדְּרָךְ הָאֲמִתִּית שֶׁל יְהוּדֵי שְׂמֵאֲמִין בְּהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכוּ', וּמִתְנַהֵג עַל פִּי הַתּוֹרָה וְכוּ', אֲבָל מֵהַ עֲשׂוֹ אֱלֹהֵי שְׁהֲלָכוּ וְעִזְבוּ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

ואת התורה וכו', שהם מסתובבים ככה כמה שנים וכו', וחיים ביחד באסור וכו', ולבסוף נכנסת עין רעה ביניהם וכו', ונפרדים וכו'.

ולכן אשרי מי שהולך בדרך התורה, שתתקף ומיד פשיש משיכה בין הבחור והבחורה ומכירים אחד את השני וכו', שכבר יעשו ארוסין וידברו על נשואין, ויקבעו זמן הכי קצר לנשואין, ולא מחכים עד שיהיה כסף וכו', עד שתהיה חכמה וכו', כי כבר אמר החכם מקל אדם (קהלת א' י"ח) "כי ברב חכמה רב כעס ויוסיף דעת יוסיף מכאוב", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (קהלת רבה פרשה א' סימן ל"ז) "ברב חכמה רב כעס" - כל זמן שאדם מרבה בחכמה מרבה בכעס, וכל זמן שהוא מרבה בדעת מרבה ביסורין. אמר שלמה: על ידי שהרביתי בחכמה הרביתי בכעס, ועל ידי שהרביתי בדעת הרביתי ביסורין; הרי שלף לפניה, אם אדם חושב שהוא חכם ובר דעת, ומושך את הזמן וכו', על ידי זה לבסוף מתפוצץ הכל וכו', ונעשה ביניהם ריב וכעס ונפרדים.

ולכן אשרי הבחור או הבחורה שמוצאים אחד את השני, ויש ביניהם משיכה והבנה הדדית, וכבר משתדלים לסגר את הכל, והכלל הזה טוב לכל אחד ואחת. אשרי מי שיצית ויקים את כל זה, ואז יהיו להם חיים מאשרים מאד.

תראי את המכתב הזה להורים שלך, והלואי שיציתו את רבנו ז"ל, ואז טוב לכם כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקכה.

**אני מנסה להיות בשמחה, ולהסתכל על הטוב שבחיים,
אבל אין לי כחות להתגבר על העצבות**

שאלה:

מאת יונתן: לכבוד הצדיק היקר מחיה הנפשות. לפני שנה זכיתי לקבל שני קונטרסים שחברתם, ומאז התחזקתי מאד ברוך השם, ואף התחלתי ללמוד בספרי רבנו הקדוש, ולהתפלל במנין.

הבעיה היא שאני מרגיש כל הזמן שלא טוב לי, כאלו הדכאון ורודף אחרי ומשתלט עלי. אני מנסה להיות בשמחה, ולהסתכל על הטוב שבחיים, אבל אני מרגיש שאין לי כחות להתגבר על העצבות. אשמח מאד לקבל חזק מהצדיק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יונתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לה, החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ועקר גדלת בר ישראל ש'יכול להחזיק מעמד בכל מה שעובר עליו וכו', ואת החשך הוא מהפך לאור, ואת המרירות הוא מהפך למתיקות, כמובא (זהר הקדמה ד) מאן מנכון די חשוכא מהפכן לנהורא, וטעמין מריא למתקא, עד לא ייתון הכא. מאן מנכון דמחכאן בכל יומא לנהורא דנהיר וכו' מאן דלא מצפה דא בכל יומא בההוא עלמא, לית ליה חולקא הכא; [מי מכם יכול להפך את החשך לאור ואת המרירות למתיקות עד שלא יבוא לעולם הבא וכו'? מי מכם מחכה בכל יום לאור הגנוז שיתגלה בעולם וכו'?, מי שלא יכול להראות את זה בעולם הזה, אין לו חלק בעולם הבא].

מכל זה רואים את מעלת האדם שאפלו שעוברות עליו כל מיני חשכות ומרירות וכו' וכו', אף על פי כן הכל הוא מהפך לטובה, אזי אשרי לו בזה ואשרי לו בבא, כי למעלה בשמים מאד מאד חשוב יהודי שעובר עליו מה שעובר וכו' וכו', ומהפך את הצרות והיסורים והמרירות שלו לנעימות. ואמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תקנ"ה) וכי אין אתה יודע מה שהשם יתברך חפץ? השם יתברך אוהב אדם מטגן וכו'; הינו שעובר עליו כל כך הרבה צרות ויסורים כמו שמתגנים עוף וכו', ואף על פי כן הוא מחזיק מעמד ולא נשבר משום דבר, שזה מאד מאד חשוב בשמים, ומתפארים ממנו מאד מאד, ראו איך שבשר ודם טפה סרוחה וכו', עוברים עליו משברים וגלים נסיונות קשים ומרים, ואף על פי כן הוא נשאר חזק באמונה בו יתברך, ושום דבר בעולם לא יכול לשבר אותו! אדם כזה הוא יותר חשוב מכל המלאכים וכו' וכו'.

עליך לדעת אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט) שכל בני העולם כלם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה, ואפלו העשירים הגדולים ואפלו השרים, אין להם שום עולם הזה כלל, כי כל ימיהם כעס ומכאובות, וכלם מלאים טרדות ודאגות ועצבות ויגון ואנחה תמיד, וכל אחד יש לו יסורים מיוחדים, ואין גם אחד מכל העשירים והשרים, שיהיה לו הכל כסדר כרצונו תמיד, וכלם כאחד מלאים יסורים ודאגות תמיד, וזה ברור וידוע לכל מי שבקי קצת בהם ובדרכיהם. ואפלו מי שנדמה עליו, שיש לו העולם הזה בשלמות, ויש לו כל התענוגים, עשר ונכסים וכבוד והון רב וארמונים גדולים וכלים נפלאים ותכשיטין וסגלת מלכים וכו' וכו', אם יסתכלו בו טוב טוב, יראו שגם הוא מלא כעס ומכאובות הרבה תמיד בכמה מיני אפנים וענינים, וכמו שאמר שלמה המלך (קהלת ב') "כי כל ימיו מכאבים וכעס", וכתוב (איוב י"ד) "אדם לעמל יולד וגו' קצר ימים ושבע רגז", וזה כולל כל בני אדם שבעולם מקטן ועד גדול, כי כלם נולדו לעמל, ומלאים רגז ויסורין, ואין שום עצה ותחבולה להנצל מעמל ויגון הזה, כי אם לברח להשם יתברך ולעסק

בתורה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה י"ג סימן ז') "אדם לעמל יולד" - 'אשרי מי שעמלו בתורה'; הינו מאחר שכל אדם נולד לעמל, ואי אפשר להמלט מזה בשום אופן, אפלו אם יהיה לו כל חללי דעלמא, בודאי יהיה לו עמל ויסוריין ודאגות הרבה, על כן החכם עיניו בראשו שיהפך העמל לעמל של תורה, אשר בשביל זה נולד - שיעמל בתורה, ואז אשרי לו, כי נצול מעמל העולם הזה וזוכה לחיי עולם הבא.

ולכן אשריך אם אתה יכול לברח אל התורה הקדושה, שתעשה לעצמך שעור כסדרן בששה סדרי משנה, ובש"ס וכו', ותלמד על פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, שאמר (שיחות הר"ן סימן ע"ו) שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר כסדר בזרירות וממילא יבין, ואם לא יבין תכף יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על פונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) 'לעולם ליגריס איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר', שנאמר (תהלים קי"ט כ') "גִּרְסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה", כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם; וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פרק ו') אם ראית שהיסוריין ממשמשין ובאות עליך, רויץ לחדרי דברי תורה ומיד היסוריין בורחין ממך, שנאמר (ישעיה כ"ו) "לך עמי בא בחדריך" וגו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקכו.

הרופאים אמרו שאם אשתי תמשיך בהריון, היא תהיה בסכנת חיים ממשיית. מה עלינו לעשות?

שאלה:

מאת יששכר: אשתי בהריון, והרופאים אמרו לנו שיהי מכרחה להפיל את העבר, כי אם היא לא תפיל היא תהיה בסכנת חיים ממשיית ויהיו לה סכויים קלושים לחיות. מה עלינו לעשות?
ברשותכם אשאל עוד משהו: איך מתקנים את מדת הכעס?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יששכר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, זה דבר פשוט שאם כמה רופאים אומרים שאשתך בסכנת חיים וכו', אז מה שיך אפלו לשאל על זה? הרי חייך קודמים בהחלט וכו', ועל כן אני מבקש אותך שלא תתנגד כלל, והקדוש ברוך הוא ישלח לה רפואה שלמה ושהכל יעבר בקלות, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות, כי מדברים פה מסכנת חיים, ואסור לשחק עם דברים כאלו, ובפרט שכמה רופאים החליטו שהיא צריכה להפיל את זה וכו', אז אין שום שאלה, ובודאי מכרחים.

בענין הכעס וכו', אתה צריך לדעת שעליך לעבד על עצמך

הרבה מאד, לשמר לא להיות כעסן שזה הדבר הכי גרוע שרק יכול להיות, וזה מגלה את העבר הלא כל כך נעים של האדם, כי על ידי כעס יכולים להכיר את האדם, ורבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן קפ"ד) על ידי החטם יכולים להכיר את הנואף, כי באמת מובא בדבריו (שיחות הר"ן סימן רמ"ט) על הפסוק (בראשית ל"ח ז) "ויהי ער וגו' רע בעיני הוי"ה", למה לא כתוב 'רשע' אלא 'רע'? אלא מי שעובר על החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה והוא נואף, על ידי זה הוא תמיד בכעס שנקרא רע, לשון ביזו, הוא תמיד עצבני, וזה מה שכתוב בזהר (נשא קל"ז): בחוטמא אשתמודע פרצופא, הינו על ידי החטם מכירים את פרצוף האדם, בהאי חוטמא אתפרשא מילה, דכתיב (שמואל ב' כ"ב) "עלה עשן באפו" וגו', הינו דרך האף בא הכעס והרציחה, ולכן על ידי הכעס של האדם מכירים את כל האדם, והוא מגלה את כל ענינו וכו', והעבר שלו וכו', ולכן צריכים לשמר מאד מאד לא להיות בכעס ובצעפים, כי את קלונו הוא מגלה ברבים.

כדי להנצל מכעס כדאי ללמד בכל יום דף גמרא, אשר אין למעלה מזה, ומי יתן שתתחיל בלמוד דף גמרא ליום בסדרת הדף היומי שלומדים בעולם, ואל יקל בעיניך דבר זה, כי למוד גמרא מציל מכעס וכו'. ראה מה לפניה, הנה יום והנה לילה, הנה שבוע והנה חדש וכו' וכו', והכל פורח, כמאמרם ז"ל (בראשית רבה פרשה צ"ו סימן ב) כצל ימינו על הארץ ואין מקוה - והלואי כצלו של כתל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף, דכתיב (תהלים ק"ד) כצל עובר. ואין מקוה - ואין מי שיקנה שלא ימות, הכל יודעים ואומרים בפיהם שהן מתים.

ולכן עוד מהיום הזה תעשה התחלה חדשה, ותלמד את הדף היומי, כי דף גמרא ליום זה חיות לנפש, וזה ישמר אותך מכל רע, כי אותיות גמרא הן ראשי התבות של ארבעת מלאכי השמירה גבריאל מ'כאל ר'פאל א'וריאל, ומי שזוכה ללמד בכל יום גמרא, הוא מסובב עם ארבעת מלאכי השמירה ששומרים אותו מכל פגע

וּנְגַע וּמַחֲלָה וְכוּ'. הַדָּף הַיּוֹמִי שֶׁל הַיּוֹם פְּסָחִים י"ג, וְאֵף שֶׁנִּדְמָה לָךְ דְּמִיוֹנוֹת כְּפִי קִטְנוֹת מַחֲךָ מֵהַ יְהִיָּה כְּכֹר אִם אֲנִי יִגְרַס אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי שֶׁל הַיּוֹם? הַרִי לֹא גִרְסָתִי אֶתְמוֹל, וּמִי יוֹדֵעַ אִם אֲנִי יִגְרַס מִחֵר? אֵל תֹּאמֶר זֹאת, אֲלֵא דַע לָךְ כִּי הַדָּף הַיּוֹמִי שֶׁתִּלְמַד הַיּוֹם, זֶה יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רַע, וְיִצִּיל אוֹתְךָ מִתְּאֹת נֶאֱוָף שֶׁמְבִיאָה לְיַדִּי כַּעַס, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן רי"ד) שֶׁתִּלְמוּד גִּימְטְרִיא הַקְּלָפָה לִילִי"ת שֶׁמְכַשִּׁילָה אֶת הָאָדָם בְּפֶגַם הַבְּרִית שֶׁמִּזֶּה בָּא הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן תִּהְיֶה חֲזָק אֶפְלוּ לֹמַר אֶת הַדָּף גְּמָרָא כָּל יוֹם, וְזֶה יָבִיא לָךְ הַצְּלָחָה בְּחַיִּיךָ. אֲנִי מֵאֵד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתִּכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלוּ בְּתוֹךְ לְבָבְךָ, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְזַכּוֹת אוֹתְךָ עִם דָּף גְּמָרָא, שֶׁתִּהְיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּחַיִּיךָ.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקכז.

הָאֵם מִתֵּר לְלַמֵּד בְּסֵפֶר בּוֹ הַמַּחְבֵּר מְפָרֵשׁ אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ לְפִי דַעְתוֹ הָאִישִׁית?

שְׂאֵלָה:

מֵאת אוריאלי: שְׁלוֹם לְכָבוֹד קִדְשֵׁי הַצַּדִּיק מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ מֵאוּר

עֵינֵינוּ.

יֵשׁ סֵפֶר שֶׁיִּצְאָ בְּעֹלָם שֵׁם, וְהוּא קִבְּץ שֶׁל מְשֻׁגָּיִם מִסֵּפְרֵי רַבְּנוּ וְתִלְמִידָיו. הָעֵינָן הוּא שֶׁהַמַּחְבֵּר מוֹסִיף אֶת דַּעְתוֹ הָאִישִׁית שֶׁלְּפָעֵמִים סוֹתֶרֶת וּמְפָרֵשׁת בְּצוּרָה אַחֲרֵת אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ, וְנִחְלַקְנוּ בְּזֶה תִּלְמִידֵי הַכּוֹלֵל אִם לְלַמֵּד בּוֹ וְאִם לֹא.

אודה לרב אם יפסק את דעתו בענין, ומאת השם אבקש שלא תצא תקלה תחת ידי, הן בלשון הרע והן ברכילות, כי אני מכוון לתועלת בלבד. בברכת רפואה שלמה, ארץ ימים בימינה ובשמאלה עשר וכבוד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אוריאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא יודע מאיזה ספר אתה מדבר וכו', וגם לא מענין אותי וכו', אבל כלל זה אני מכרח להגיד לך - אם הספר לא מדבר נגד ההלכה חס ושלום, ויש בני אדם שמתחזקים ממנו וכו', אז מה בכך?

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) יש כמה ספרים עכשוו, וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים להעולם. ובתחלה כשלא היה לו אמונת חכמים, אזי היו כל הספרים אצלו כלא, כי היה מלעיג עליהם, כמו שכתוב (קהלת י"ב) "עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה" וכו', דהיינו שמלעיג על רבוי ספריהם, ואזי כלם כלא אצלו. וכששב בתשובה על זה, אזי נתחדש אצלו בכל פעם ספר, כי חוזרים ונחשבים אצלו כל הספרים שבתחלה היו בעיניו כלא. והכל לפי המחלקת, כי הוא מסתכל ומתבונן בהמחלקת, מפני מה הם חולקים כן, באלו הדבורים, ולא באפן אחר. ועל ידי זה מתבונן איך לשוב בתשובה, ולתקן האמונת חכמים. כי משם נמשך המחלקת, על ידי שפגם באמונת חכמים. ולפי התשובה, לפי המחלקת, כן הוא חוזר ושב אל אמונת חכמים. וכמו כן נתחדש אצלו ספר, כי חוזר ונחשב בעיניו מה שהיה בתחלה בעיניו כלא. וכן בכל פעם לפי המחלקת, כן התשובה, ששב וחוזר אל האמונת חכמים. וכמו כן נתחדש אצלו ספר אחר, כי חוזר ונחשב בעיניו עוד איזה ספר אחר, שבתחלה היה מלעיג עליו, והיה בעיניו כלא, עין שם.

ומוהרנ"ת ז"ל האריך באריכות גדולה לבאר את מעלת רבוי הספרים (לקוטי הלכות קדושין הלכה ג') שבכל יום יום יוצאים אלפי אלפים וכו', ספרי מינות וכפירות, וזה לא מפריע לאף אחד וכו', ואף אחד לא מבקש הסכמה על זה, וכשאיזה תלמיד חכם מוציא ספר או בפשט או ברמז או בדרש או בסוד, כלם קופצים על הספר לחלק על זה וכו', ואם הוא כתב את זה עוד בימיו, מה נאמר אגן שבכל יום יום מופצים כל מיני עתונים אפלו מהחרדים שאחד דוקר את השני וכו', ומלאים לצנות וכו', וגם גובלים בכפירות ואפיקורסות וכו', ואף אחד לא מבקש הסכמה על זה, וכשאחד מדפיס איזה ספר קופצים עליו כמו חיה טורפת וכו'.

ולכן אם הספר לא מדבר נגד ההלכה, וכן אם הוא מחזק אנשים, מה רע בספר? ואם לפי דעת כמה אנשים זה לא בדיוק הפרוש של רבנו ז"ל, אני מכרח להגיד לך שבדברי רבנו ז"ל כל כך גבוהים שכמה פרושים שרק לא יפרשו, עדין לא מגיעים לסוף דעתו כלל, ועקר החדושים שצריכים לחדש בדברי רבנו ז"ל צריכים להיות רק בדרך התחזקות - לחזק את הזולת, ולברר את נקדת האמת וכו', ועקר האמת הוא רק הקדוש ברוך הוא, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"א) אמת הוא אחד, שזה הקדוש ברוך הוא, ולכן ספר שמקרב יהודים אל הקדוש ברוך הוא, חס ושלום מלחלק עליו, ואם הוא בדיוק לא אמר את הפרוש לפי מה שלכל אחד עולה בדמיון שזה הפרוש וכו', צריכים לדעת שאי אפשר לרדת לסוף דעתו של רבנו ז"ל בשום פנים ואפן, אלא דבריו ז"ל הם כלליות גדולה מאד, וכל אחד יכול למצא את עצמו בדבריו, ואם הספר מחזק את האדם באמונה פשוטה בו יתברך, ומעורר אותו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולהיות רק בשמחה, ומחזק אותו שלא יפל בדעתו, ועל אחת כמה וכמה שמעורר אותו ללמד תורה, שזה עקר התכלית בזה העולם, אזי מה רע בספר כזה? רק צריכים לשמור מספר שמעורר מחלקת, כי אצלו יתברך מאד מאד שנואה המחלקת.

יעזר הקדוש ברוך הוא שיתרבו הספרים שמגלים את אמתת מציאותו יתברך, ויגלו את דעתו של רבנו ז"ל בעולם, שאצלו היה העקר שמחה - לשמח בנקדת יהדותו, ולהרבות בשיחה בינו לבין קונו, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה, וכבר אמר מוהרנ"ת ז"ל, מי שלא חושב על תכליתו הנצחית איך שיהיה פעם גוסס ומת, וישכב עם רגליו אל הדלת וכו', זה נדמה אצלי כבהמה ממש שגם היא לא חושבת מהיום האחרון וכו', אבל מי שבאמת מכניס בדעתו את היום האחרון שלו, ואיך הוא יראה אז וכו', בודאי על האדם הזה עובר מה שעובר משברים וגלים, ובשבילו חברתי את ספרי 'לקויטי הלכות'. הרי שלך לפניך שתכלית למוד רבנו ז"ל הוא רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולהרבות בשיחה בינו לבין קונו, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי זו תכליתנו לנצח, והעולה על הכל להיות תמיד בשמחה עם נקדת יהדותנו, אשר כל רגע ושניה שאדם שש ושמח עם נקדת יהדותו, מקים מצות עשה של יחוד הבורא ברוך הוא, ומראה את החשיבות של המצוות, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה סימן א) כשאדם עושה מצוה בשמחה בידוע שלבו שלם עם אלקיו; כי שמחת המצוה מראה את טהר הלב של האדם, שפונתו לעשות רצונו יתברך באמת בלי שום חשבונות פרטיים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקכח.

מה אני יכולה לעשות כדי שהלב של בעלי יפתח והוא יתעורר בתשובה?

שאלה:

מאת לירז: שלום וברכה לכבוד הצדיק. אני שומרת שבת, אף בעלי לא, ואני תמיד מתפללת שהשם יתברך יפתח את לבו ויקרב אותו. מה עוד אפשר לעשות? בברכת בשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל לירז תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ולא להתיאש בשום פנים ואפן, ואת צריכה להבין שאי אפשר להכריח את אף אחד בשום דבר. תמשיכי להתפלל להקדוש ברוך הוא כי מה שתפלה פועלת שום דבר לא פועל, רק תראי להראות יותר ויותר אהבה לבעלך, והקדוש ברוך הוא יפתח את לבו שירגיש מה זה שבת.

כי באמת כל ההשפעות באות לאדם מששת ימי החל רק בזכות שבת, כמוכא בזהר (יתרו פ"ח). כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעא תליין, ותאנא אמאי לא אשתכח מנא ביומא שביעא, משום דההוא יומא מתברכאן מיניה כל שיתא יומין עלאין, וכל חד וחד יתיב מזוניה לתתא כל חד ביומו, מההיא ברכה דמתברכאן ביומא שביעא [כל הברכות שלמעלה בעולמות העליונים, ולמטה כאן בעולם הזה, תלויות רק ביום השבת. ולמדנו למה לא ירד מן השבת? מפני שמשבת מתברכים כל הששה ימים של ששת ימי השבוע, וכל יום מקבל את ההשפעה שלו משבת]. הקדוש ברוך הוא נתן לנו מתנה יום אחד בשבוע כדי לנוח, והוא אומר לנו תשמרו את היום

שלי, אזי אני ישמר את הששה ימים שלכם, ואני יתן לכם שפע וכו',
ואם תחללו את היום שלי, אזי אני אחלל את הששה ימים שלכם,
ולאדם לא תהיה פרנסה וכו', אזי אני שואל: האם לא כדאי לשמר
שבת, רק בשביל הברכה שהקדוש ברוך הוא מברך אותנו שתהיה
לנו בששת ימים פרנסה בשפע?

את לא יכולה לתאר ולשער את מעלת בר ישראל ששש ושמן
כל השבת שהוא שומר שבת, שעל ידי זה הוא לא זז משם עד
שמוחלין לו על כל עוונותיו, כמאמרם ז"ל (שבת ק"ח:) כל המשמר
שבת כהלכתו אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו; ואמרו
(שבת ק"ג.) וכבודתו - שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חל;
כי שבת זו המתנה הכי יפה שהקדוש ברוך הוא נתן לעם ישראל,
כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת י:) אמר לו הקדוש ברוך הוא
למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי, ושבת שמה, ואני מבקש ליתנה
לישראל, לך והודיעים; ומוכא מצדיקים שבכל ערב שבת משה רבנו
מעורר את כל בר ישראל - דעו לכם שהנה הלילה הקדוש ברוך
הוא נותן לכם מתנה שזה השבת, ועליכם לשמח עם השבת, ואלו
המחשבות שנוכנסות באדם בערב שבת להרגיש את קדשת השבת,
ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ז) צריך להזהר מאד להיות
שמח וטוב לב בשבת, כי מעלת וקדשת שבת גדולה ויקרה מאד,
שאי אפשר לתאר ולשער כלל, וצריך לנהוג שמחה גדולה בשבת
קדש, ולבלי להראות שום עצבות ודאגה כלל, רק להתענג על השם
יתברך, ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג, הן באכילה ושתיה,
הן מלבושים כפי מה שיוכל. כי אכילת שבת כלה רוחנית כלה קדש,
ועולה למקום אחר לגמרי מאכילת חל. ואם בעלך היה יודע מה זה
להיות בשמחה בשבת, ומה זה בכלל שבת, לא היה מפסיק לרקד כל
השבת מרב שמחה שהוא יהודי מאמין בו יתברך, וזוכה לשמר שבת.

על כל פנים איך שהוא את תהיי חזקה מאד מאד בשמירת
שבת, ואל תריבי עם בעלך, רק תכבדי ותיקרי אותו, ותראי לו המון

אָהָבָה וְחֶסֶד וְכוּ', וְסוּף כָּל סוּף גַּם הוּא יִרְגִישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נַעַם קְדוּשַׁת הַשֶּׁבֶת.

רְאֵי לְבָדֵק אֶת כָּל הַמְזוּזוֹת שְׂבִיבֵיתְכֶם אִם הֵם כְּשֵׁרוֹת, יַעֲזוּר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתְּמִיד נִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקסט.

הָאֵם טְפוֹל בְּעוֹפְרַת נֶגֶד עֵין הָרַע אַכֵּן עוֹזֵר, אוֹ שֶׁהִכֵּל אַחִיזַת עֵינַיִם?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מֹשֶׁה אַבְרָהָם: לְכַבֹּד כְּבוֹד קְדוּשַׁת מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. יֵשׁ סוּג שֶׁל טְפוֹל נֶגֶד עֵין הָרַע שְׂנֵקְרָא 'טְפוֹל עוֹפְרַת', וַיֵּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם מִשְׁפָּחָה יִרְאֵת שְׁמַיִם שְׁעוֹסְקַת בְּזָה כָּבֵר שְׁנַיִם רַבּוֹת. עֲבָרְנוּ אֶת הַטְּפוֹל הַזֶּה לְפָנַי הִרְבֵּה שְׁנַיִם, עוֹד לְפָנַי שְׂזָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְחִסְדוֹת בְּרִסְלָב. בְּרָצוֹנִי לְדַעַת: הָאֵם יֵשׁ בְּזָה עֵינֵי אֲמַתִּי, אוֹ שֶׁהִכֵּל אַחִיזַת עֵינַיִם? תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מְטוֹת מִסְעֵי, כ"ה תמוז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מֹשֶׁה אַבְרָהָם נְרוּ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יֵשׁ דְּבַר בְּזָה טְפוֹל בְּעוֹפְרַת נֶגֶד עֵין הָרַע, אָבֵל אִם זֶה מוֹעִיל אוֹ לֹא וְכוּ', צְרִיכִים לְשָׂאֵל מִי שֶׁהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּזָה וְכוּ', וּבִדְרָךְ כָּלֵל זֶה רַק מְקַרֵּר אֶת הַעֲצָבִים וְכוּ', וְזֶה לֹא יִכּוֹל לְעֲזוֹר, רַק אוֹמְרִים שֵׁישׁ עָלֶיךָ עֵין רַעָה גְדוֹלָה מְאֹד, אָבֵל זֶה לֹא עוֹזֵר כָּלֵל, וְלִכֵּן עָקַר הַעֲזוּרָה הוּא רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם שֶׁלֹּא תִשְׁרָה עָלָיו שׁוֹם עֵין הָרַע מְשׁוּם

בריה, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא יכול לפעל, ואם בני אדם היו יודעים את מעלת התפלה, היו מתפללים בכל יום אליו יתברך, ומבקשים ממנו על כל פרט ופרט שצריכים בחיים, ובפרט בענין עין הרע שאדם לא יודע מי גורם לו את העין הרע וכו', ואיך בא לו העין הרע וכו', אז עדיף להתפלל בכל יום לפניו יתברך שיסיר ממנו כל מיני עין הרע, ומה טוב ומה נעים לומר את התפלה של מוהרנ"ת ז"ל נגד עין הרע (לקוטי תפלות חלק א' תפלה ג"ד), שזה בודאי יועיל להסיר ממנו את העין הרע, וכן יעזר לו שעינו לא תהיה רעה על אחרים וכו':

יהי רצון מלפניך הוי"ה אלהינו ואלהי אבותינו שתראה בענינו ודחקנו ועמלנו, ותשור בענינו ותביט בעמלנו. ותציץ עלינו ברחמיה, ותשגיח עלינו בעין חמלתה. ותשמרנו ברחמיה הטובים, ותצילנו תמיד מרע עין, שלא יהיה לנו שום עין רעה על שום אדם שבעולם, רק נסתכל תמיד על כל אחד בעין טובה, ונזכה להיות מתלמידיו של אברהם אבינו עליו השלום שיש בהם שלש מדות טובות שהם עין טובה ונפש שפלה ורוח נמוכה. ותשמרנו ותצילנו מתלמידיו של בלעם הרשע שיש להם שלש מדות רעות שהם עין רעה ורוח גבוהה ונפש רחבה. אבינו מלכנו, אדירנו, בוראנו, גואלנו, יוצרנו, קדושנו, קדוש יעקב. רוענו, רועה ישראל, המלך הטוב והמטיב לכל, טוב עין באמת, זכני ברחמיה הרבים שאזכה להתדבק במדותיה הטובים להיות טוב עין באמת תמיד, ותצילנו ברחמיה הרבים מעין רעה שלא ישלט בנו שום עין רעה משום אדם ומשום גברא שבעולם, ולא יהיה להרע עין שום פח ושום שליטה, ולא יוכל להזיק לנו כלל חס ושלום לא בגשמיות ולא ברוחניות, ואזכה להיות דבוק בה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקל.

בני המשפחה שלי לא מתנהגים אלי יפה, הם פוגעים בי הרבה פעמים ומזלזלים בי

שאלה:

מאת אליעזר: שלום לרב. לצערי הרב בני המשפחה שלי לא מתנהגים אלי יפה, הם פוגעים בי הרבה פעמים, ומזלזלים בי. זה גורם לי עגמת נפש ורצון להסתגר בחדר ולא לצאת לשום מקום. אשמח לקבל מהרב חזוק. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי, כ"ו תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליעזר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק, כי אין זו עצה להתיאש, ואתה צריך לדעת שמכל צרה יכולים לצאת כי זה לא סוף העולם. רבנו ז"ל צעק (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל! אסור להתיאש אפלו כשמגיעים למצבים הכי קשים בחיים, כי מכל בעיה יכולים לצאת ויש אור בקצה המנהרה וכו', לא כמו שאנשים שנמצאים במצב מדכא ושורים בדכאון אומרים שהם לא רואים את האור בקצה המנהרה.

אתה צריך לדעת כי האור זה הקדוש ברוך הוא, והוא מלא כל הארץ כבודו כי הוא נמצא ובלעדו אין שום נמצא, וכתיב (יחזקאל מ"ג) "והארץ האירה מכבודו". ולכן דע לך שרק הוא יתברך הוא עצם האור, והרגע שתגיע להכרה זו שאין לך אף אחד בעולם אפלו לא משפחה וכו', אז דיקא יתגלה אליך האור בעצמו, כי תכף ומיד כשמגיעים להכרה אמיתית שאין לאדם אף אחד, רק את הקדוש ברוך הוא, אז דיקא רואה את האור ונתקים אצלו (בראשית א' ד) "וירא

אַלְקִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב", הֵינּוּ שְׁגֵם בְּתוֹךְ מִדַּת הַדִּין שֶׁהוּא אֱלֹקִים גִּמְטְרִיָּא הַטַּב"ע, גַּם שֵׁם מְאִיר הָאוֹר כִּי טוֹב, וְאִזּוּ מִתְגַּלֶּה לּוֹ שְׂאִין מִנְהָרָה וְאִין שׁוּם חֲשֵׁךְ וְהַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל שֶׁמִּפְחָדִים אוֹתוֹ וְשׁוֹכְרִים אוֹתוֹ.

וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים ק"ג:): שְׁלֹשָׁה חַיִּיהֶם אֵינָם חַיִּים – הֶרְחַמְנִים, וְהֶרְתַּחֲנִין, וְאֵנִי הַדַּעַת; הֵינּוּ כָּל הַבְּעִיּוֹת שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם עִם מִשְׁפָּחָתוֹ, הֵן מִשׁוּם שֶׁהוּא הוּא קָנָה לְעַצְמוֹ אֶת מִדַּת הֶרְחַמִּים, וְהוּא מֵרַחֵם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְהוּא לֹא יִכּוֹל לְעַמֵּד בְּזָה, אִזִּי נִשְׁבֵּר וְנִכְנָס בְּכֹלל הֶרְתַּחֲנִין שְׁכׁוֹעֲסִים הֵן עַל עַצְמוֹ וְהֵן עַל אֲחֵרִים. וְאַחַר כֵּךְ כָּל דְּבַר קָטָן מְעַצְבֵּן אוֹתוֹ, וְלִכֵּן נַעֲשֶׂה מְאֵינִי הַדַּעַת – שְׁכָּל דְּבַר מְעַבִּירוֹ עַל דַּעַתוֹ, וְזֶה מֵה שֶׁשׁוֹבֵר אוֹתוֹ.

וְעַל כֵּן כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְצַאֵת מִכָּל זֶה, עָלָיו לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וְיִהְיֶה נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲדִישׁ לְגַמְרִי, שְׁלֹא יִהְיֶה אֲכַפְתָּ לּוֹ שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, תְּמִיד יִמְצָא אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעִיקוֹ, הֵן שֶׁהוֹלֵךְ לּוֹ בְּטוֹב וְהֵן שֶׁהוֹלֵךְ לּוֹ בַּהַפּוּךְ הַטּוֹב, כְּכֹר לֹא אֲכַפְתָּ לּוֹ שׁוּם דְּבַר, וְאִזּוּ יִבּוֹא לִיְדֵי כַּעַס וְלֹא יִבּוֹא לְחַיּוֹת מְאֵינִי הַדַּעַת וְלֹא יִהְיֶה בְּעַל רֶגֶשׁ כָּלָל, אֲלֹא יִקַּח אֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ בְּצוּרָה אֲדִישָׁה לְגַמְרִי, שְׁלֹא יִהְיֶה אֲכַפְתָּ לּוֹ שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, וְאִזּוּ דִּיקָא יִתְחַיֵּל לְחַיּוֹת חַיִּים נְצַחִים וּמְאֻשְׁרִים, שְׁזוֹ כּוֹנֵת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּמִיד כ"ח) הַרוֹצֵה שְׂיַחְיֶה – יָמוּת; הֵינּוּ תַכְפֵּף וּמִיד כְּשֶׁרַק נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמִדְּבַר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְנַעֲשֶׂה אֲדִישׁ לְכָל דְּבַר וְלֹא מְעַנֵּן אוֹתוֹ שׁוּם דְּבַר, וְהוּא כָּמַת לְכָל דְּבַר מִהַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה, אִזּוּ דִּיקָא חַי חַיִּים נְצַחִים וְשׁוּם דְּבַר כְּכֹר לֹא מְבַלְבֵּל אוֹתוֹ.

אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְגִיעַ לְמִדְרָגָה זוֹ וְצָרִיכִים הֶרְבֵּה לְהַתְיַגֵּעַ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַד שֶׁמְגִיעִים לְדִרְגָּה זוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן ג"א) אוֹ שְׁצָרִיכִים לְזֶה רַחֲמָנוּת מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹ יִגִּיעוֹת וְעִבּוּדוֹת, אוֹ שְׁצָרִיכִים שְׁנִיהֶם – שְׂיִהְיֶה לּוֹ יִגִּיעוֹת גְּדוֹלוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם וְגַם רַחֲמָנוּת מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ קֹדֶם שְׁזוֹכִין שְׂעִיעַמְדוֹ וְיִשְׁקֻטוּ שְׁמִרֵי

המח למטה, עד שלא ירצה שום דבר בעולם ויהיה הכל שנה אצלו (משלי ו' כ"ב) "בהתהלךך תנחה אתך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך", הינו שהכל שנה אצלו, ואין שום חלוק בין העולם הזה ובין הקבר, ובין העולם הבא, כי "בהתהלךך תנחה אתך" - התורה, וכן "בשכבך תשמר עליך" - ששם, בשכבך בקבר, שם גם כן השם יתברך והתורה, וכן "והקיצות" לעולם הבא וכו', כי מאחר שאין לו שום תאוה ורצון כלל לשום דבר, רק להשם יתברך ולהתורה, נמצא שהכל שנה אצלו בין בעולם הזה בין בקבר, בין בעולם הבא, בכלם הוא דבוק רק בהשם יתברך ובהתורה, כי מי שמקשר בעולם הזה יש חלוק בין העולם הזה שהוא רחב ידים ובין הקבר שהוא מקום צר וכיוצא בזה, אבל מי שנודדך מחו ואין לו שום שמרים במח הכל שנה אצלו, ואל מדרגה זו רבנו ז"ל רוצה להביא אותנו. אשרינו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקלא.

אני יתום מאבא ואמא, ואני מרגיש שאין בעולם אף אחד שמבין אותי

שאלה:

מאת יקותיאל: לכבוד הצדיק מיבנאל, שלום וברכה ותברך מפי עליון.

אני בחור יתום מאבא ואמא, הגעתי כבר לגיל עשרים וחמש ועדין לא זכיתי להתחתן. אני מרגיש בודד ושאין לי אף אחד בעולם שמבין אותי... בנוסף, אין לי עבודה מסדרת ולכן מאד

מְשַׁעֲמֵם לִי. אֲנִי מְבַקֵּשׁ עֲצָה מִהָרַב וּבִרְכָה שְׂאֵזְכָּה לְהִתְחַתֵּן
בְּקָרוֹב מְאֹד. תּוֹדָה רַבָּה!

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ו תמוז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְקוּתִיאֵל נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבָךְ.

הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן שְׂאֵתָה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת - רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂמַח
אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִינֵי אִפְגָּנִים שְׂבַעוּלָם, וְלִשְׁמַע כְּלֵי זִמְרָה, אוֹ שִׂתְלַמֵּד
בְּעֲצֻמְךָ אִיךָ מְנַגְנִים בְּכֵלֵי זִמְרָה, כִּי הַבְּטִילָה וְהַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן זֶה גוֹרֵם
מִסְפָּר אֶחָד שֶׁהוֹרֵג אֶת הָאָדָם, כְּמֵאמָרָם ז"ל (אָבוֹת דְּרַבִּי נְתָן פָּרָק י"א)
אֵין אָדָם מֵת אֲלָא מֵתוּךְ הַבְּטִילָה, וּמָה גַם שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(כְּתוּבוֹת נ"ט:) הַבְּטִילָה מְבִיאָה לְיַדֵּי זְמָה וְלְיַדֵּי שְׁעָמוֹם (שְׂגֵעוֹן).

וְלִכֵּן תַּעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה - לְשִׂמַח עַל נְקֻדַּת יְהוּדוּתָךְ, אֲפִלוּ
שְׂאֵין לְךָ כְּלוּם עִם מָה לְהַחֲיֹת אֶת עֲצֻמְךָ, תַּחֲיָה אֶת עֲצֻמְךָ עִם "שְׁלֵא
עֲשֵׂנִי גוֹי", שְׁזוֹ הַשִּׂמְחָה הַכִּי גְדוּלָה - שְׂזַכְּיֵנוּ לְהַבְרָאָת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל
וְלֹא עֲשֵׂנוּ גוֹי כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ דְּבַר זֶה, כִּי גַם צְדִיקִים
גְּדוּלִים מְפֻלְגִים בְּמַעֲלָה, הִחֲיּוּ אֶת עֲצָמָם עִם זֶה, כְּמוּבָא מִהָרַב
הַקְּדוֹשׁ רַבִּי צְדוּק הַכֹּהֵן זְכוּתוֹ יְגַן עֲלֵינוּ בְּסִפְרוֹ (פְּרִי צְדִיק חַג הַשְּׂבוּעוֹת -
אוֹת י"ג) שֶׁפַּעַם אַחַת דָּלַג הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִבְּאֲרֵיטְשׁוּב זְכוּתוֹ יְגַן עֲלֵינוּ
בְּבִרְכַת הַשֶּׁחֶר אֶת הַבְּרָכָה "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", וְכִשְׂשִׂאֵלוֹ לוֹ עַל זֶה,
הַשִּׁיב שְׂבַקוּמוֹ מִמְטוֹת בְּזַה הַיּוֹם, הִיָּה לוֹ שְׂבָרוֹן לֵב מְאֹד, וְלֹא הָיָה
לוֹ בְּמָה לְחַזֵּק עֲצָמוֹ, עַד שֶׁעָלָה עַל דַּעְתּוֹ שְׂעַל כָּל פְּנִיִם תּוֹלְדָתוֹ הוּא
מִצַּד שְׂרֵשׁ קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל, וּבִרְךָ בְּשִׂמְחָה רַבָּה אֶת הַבְּרָכָה "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי
גוֹי", וּבְזֶה הַשִּׁיב אֶת נַפְשׁוֹ, וּבִשְׂבִיל זֶה דָּלַג וְחָסַר עַכְשָׁו אֶת הַבְּרָכָה.
וְהָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מִשֵּׁה לֵיב מְסָאסוֹב זְכוּתוֹ יְגַן עֲלֵינוּ, שְׂכָל יַמְיוֹ הָיָה
עוֹסֵק בְּפִדְיוֹן שְׂבוּיִים, עִם כָּל זֹאת אָמַר: כְּשִׂאֲנִי אוֹמֵר אֶת הַבְּרָכָה
"שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי" יֵשׁ לִי כְּבֹר חַיּוֹת עַל כָּל הַיּוֹם, וַיֵּשׁ לִי עִם מָה לְרַקָּה.
רוֹאִים שְׂאֵם צְדִיקִים קְדוֹשִׁים שְׂהִיו דְּבוּקִים תְּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הִחֲיּוּ אֶת

עצמם עם "שלא עשני גוי", על אחת כמה וכמה באין ערך אנשים קטנים ופגומים כמונו גם כן צריכים לחזק את עצמנו עם "שלא עשני גוי", ובפרט שתהלה לאל כל בר ישראל מלא מצוות כרמון, כמאמרם ז"ל (ברכות נ"ז:) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפילו ריקנין שבה מלאים מצות כרמון; ובאמת אם תתבונן תראה שיש לך עם מה להחיות את עצמך, ולשמח מאד מאד, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ה') תני בשם רבי מאיר: אין לך אחד מישׂראל שאינו עושה מאה מצות בכל יום. קורא את שמע ומברך לפניה ולאחריה, ואוכל את פתו ומברך לפניה ולאחריה, ומתפלל שלשה פעמים של שמונה עשרה, וחוזר ועושה שאר מצות ומברך עליהן. וכן היה רבי מאיר אומר: אין לך אדם בישראל שאין המצות מקיפות אותו. תפלין בראשו ותפלין בזרועו, ומזוזה בפתחו, מילה בבשרו, ארבע ציציות בטליתו מקיפין אותו. הוא שדוד אמר (תהלים קי"ט) "שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך". וכן הוא אומר (תהלים ל"ד) "חנה מלאך הוי"ה סביב ליראי ויחלצים"; אלא מה? הסמ"ך-מ"ם מעלים ומסתיר ממך את הנקודות הטובות, וזה מה שמביא אותך לעצבות ולמרירות ולדכאון, עד שאתה משתגע, ולכן העצה להיות רק בשמחה, ולעבד רק על נקדה זו, ותמיד שיהיה לך חינוך על פניו ויהיו לך אנפין נהורין.

הדבר השני, אתה צריך לדעת כי אדם הוא אף פעם לא לבה, ואם הוא מתחזק באמונה פשוטה בו יתברך אשר הוא נמצא ואין בלעדו נמצא, אזי יתחיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלו בתמימות ובפשיטות גמורה, ואיפה שרק ילך ימצא את הקדוש ברוך הוא, כי מה שאדם לא מדבר אל הקדוש ברוך הוא, הוא רק מחמת הכפירות שנכנסה בו, כמו שאמר רבנו ז"ל בפרוש (לקוטי מהר"ן חלק א' סימן ס"ב) אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם שמלא כל הארץ כבודו (ישעיהו ו'), והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפלה, ושומע התפלה. ודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכונן את דבריו. ובשביל שהאדם אינו יודע זאת ידיעה בלב שלם, בשביל זה

אינו מתלהב כל כה, ואינו מדקדק כל כה, וכל אחד לפי מעוט שכלו וידיעתו, כן התלהבותו ודקדוקו. והידיעה היא מהיצר הטוב שבלב, והסתרת הידיעה היא מהיצר הרע שבלב, והסתרת הידיעה, הן הן אפיקורסות וקשיות, שהיצר הרע מקשה את לבו לפל ברעה.

ולכן צריכים על זה בעצמו לבקש את הקדוש ברוך הוא, שיזכה לאמונה ברורה ומזופכת, כי אמונה היא רפואה לכל, ואין עוד דבר שמישב את האדם כמו אמונה בו יתברך - שאדם מחדיר בעצמו אשר אין בלעדו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה, ובידיעה זו זוכה לשוב הדעת נפלא מאד. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"רן חלק א' סימן ל"ה) שאמונה זה בחינת שנה, כמו כשהאדם הוא מבהל ומבלבל צריך ללכת לישן, כך מי שמכניס את עצמו באמונה, אזי הוא כמו שישן שנה טובה, ואז הוא כבר לא מבלבל, ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רכ"ח) בודאי נמצאים אנשים כשרים אף על פי שאין להם התבודדות, אבל אני קורא אותם מבהלים ומבלבלים וכו', אבל מי שכן מתבודד עמו יתברך, הוא דומה כמו אדם אחר השנה שדעתו נוחה ומישבת היטב.

ולכן תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, ואז אף פעם לא תהיה לבד, ואמרו חכמינו הקדושים (לקוטי דברים רמז תכ"ה) על הפסוק (דברים ד' ז) "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרבים אליו כהו"ה אלקינו בכל קראנו אליו", מעשה בספינה אחת שהיתה כלה של נכרים והיה בתוכה יהודי אחד. הגיעו לנמל אחד, אמרו לאותו יהודי: טל מעות ועלה לנמל וקח לנו משם מאומה. אמר להם לא אכסנאי אני ואיני מכיר להיכן אלך. אמרו לו: יש יהודי אכסנאי? בכל מקום שאתה הולך אלקיך עמך! הוי "אשר לו אלקים

קרבים אליו". זאת אומרת יהודי הוא אף פעם לא לבד, איפה שהוא הולך הוא הולך עם הקדוש ברוך הוא, ולכן אם תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אז אף פעם לא תהיה משעמם.

הדבר השלישי - אם תהיה תמיד שמח ותמיד תדבר עם הקדוש ברוך הוא, אזי יתרחב לך הלב ותוכל ללמד תורה על פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, שאמר (שיחות הר"ן סימן ע"ו): בענין הלמוד תורה שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד במהירות ולכלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות, ולכלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן, ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר. ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין, ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על פונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) 'לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר', שנאמר (תהלים קי"ט כ') "גִּרְסָה נַפְשִׁי לַתְּאֲבָה", כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ועל כלם אתה צריך לקחת בידיך גם אמנות, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ב') יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון, וכל תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון.

וּתְרָאָה שְׂאֵם תְּתַנְהַג כָּכָה, אַף פֶּעַם לֹא תִהְיֶה מְשַׁעֲמֵם, וְתִמְיֵד
 תִּהְיֶה עָסוּק, וְגַם תִּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּת זִוְגָה, כִּי עַל יְדֵי שְׂמִיחָה וּתְפִלָּה
 וְתוֹרָה, וְכֵן כְּשֶׁעוֹבְדִים בְּאִיזוֹ עֲבוּדָה, וְעַל יְדֵי זֶה נִזְדַּכְּף הַמַּח וְכוּ',
 וְכִבֵּר לֹא תִהְיֶה בּוֹדֵד, תִּמְיֵד תִּהְיֶה עָסוּק עִם מַשְׁהוּ, וְהַעֲקֹר שֶׁבְכָל
 הָעֲקָרִים רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׂזֵה מְצִיל אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת
 וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקלב.

**יֵשׁ לִי חֲבֵרָה וְאֶנְחֵנוּ שׁוֹקְלִים לְהִתְחַתֵּן. אִיךָ אֲנִי יָכוֹל
 לִהְיוֹת בְּטוֹחַ שְׂאֶנְחֵנוּ זִוּג מֵהַשָּׁמַיִם?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אִיצִיק: שְׁלוֹם לְרַב הַיְקָר. אֲנִי מְקוּהָ שְׂאֵתָה מְרַגֵּשׁ יוֹתֵר
 טוֹב.

יֵשׁ לִי חֲבֵרָה כְּבֵר תִּשְׁעֵי שָׁנִים, וְטוֹב לָנוּ בְּיַחַד. בְּשָׁנָה הָאַחֲרוֹנָה
 הִתְחַלְנוּ לְדַבֵּר עַל חֲתֻנָּה וְהִקְמַת מְשִׁפָּחָה, אָבֵל אֲנִי מְבַלְבֵּל
 וְלֹא יוֹדֵעַ אִם הֵיא בְּאִמַּת מִיַּעֲדַת לִהְיוֹת אִשְׁתִּי כָּל הַחַיִּים. אִיךָ
 אֲנִי יָכוֹל לִהְיוֹת בְּטוֹחַ שְׂאֶנְחֵנוּ זִוּג מֵהַשָּׁמַיִם?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר מִטוֹת מְסַעֲי, כ"ו תמוז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל אִיצִיק נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵתָה חַי עִם אִשָּׁה בְּאֶסוּר תִּשְׁעֵי שָׁנִים, שְׂזֵה עוֹוֹן חָמוּר מְאֹד מְאֹד
 לְחַיּוֹת עִם אִשָּׁה בְּלִי נְשׂוּאִין חֲפָה וְקִדּוּשִׁין, וְעַכְשָׁו נִתְעוֹרְרָת לְשֵׂאֵל
 אִם זֶה בֵּת זִוְגָה מִן הַשָּׁמַיִם? לְדַעֲתִי תִרְאֶה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל

כָּל הַעֲוֹנוֹת שֶׁעָשִׂיתָ וְכוּ' וְכוּ', וְתִרְאֶה לְהִתְחַתֵּן עִמָּה תַּכְּף וּמִיד בַּחֲפָה וְקִדּוּשֵׁין, וְתִתְחִיל לְהִנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְתִשְׁמֹר שַׁבָּת, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ.

עַם יִשְׂרָאֵל זֶה עִם קִדּוּשׁ, וְלָנוּ יֵשׁ אֶת הַתּוֹרָה הַקִּדּוּשָׁה שֶׁהִיא חֻכְמָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא הִזְהִירָנוּ לְהִתְחַתֵּן בַּחֲפָה וְקִדּוּשֵׁין דִּיקָא, וְלֹא כְּמוֹ אֵלּוּ שֶׁמִּסְתַּוְּבָבִים בְּהַפְקָר כְּמוֹ חַיּוֹת וְכֻלָּבִים וְכוּ', חַיִּים בְּיַחַד בְּלִי תְּכָלִית וְכוּ', בְּלִי חֲפָה וְקִדּוּשֵׁין וְכוּ', סֵתֵם עֲבָדָא בְּהַפְקִירָא נִיחָא לֵיהּ, וְלִבְסוּף הוּא זוֹרֵק אוֹתָהּ אוֹ הִיא זוֹרֵקת אוֹתוֹ, אֵיזָה מִיֵּן חַיִּים אֵלּוּ לְחַיּוֹת כָּכָה?

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי, וְתַכְּף וּמִיד תִּקַּח מִנֵּיִן וְתַפְנֶה אֶל רַב מְסַמְךָ וְתַעֲשׂוּ חֲפָה וְקִדּוּשֵׁין, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמּוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְכָל מִי שֶׁחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, יִמְחַל וְיִסְלַח גַּם לָךְ, וְתִזְכֶּה לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל בְּקִדּוּשָׁה וּבִטְהָרָה, וּנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקלג.

בְּכָל קְהֵלָה שֶׁל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב אוֹמְרִים שֶׁהֵרֵב שְׁלֵהֵם הוּא 'צָדִיק הַדּוֹר'. מַה הָאִמְתּוּ?

שְׁאֵלָה:

מַאת יַנוֹן: לְכַבּוֹד כְּבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. אֲנַחְנוּ מִתְּפִלָּיִם עֲבוּרְכֵם בְּכָל יוֹם שֶׁתִּזְכּוּ לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה, וּבְהַזְדַּמְנוֹת זוֹ בְּרַצוֹנִי לְהַגִּיד לָכֵם תּוֹדָה עַל הַחֻבְרָתוֹת וְהַסְפָּרִים שֶׁמְחַזְּקִים אוֹתָנוּ מְאֹד.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם זָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְפָנֶי כַּפָּה שְׁנַיִם לְרַבִּי נַחֲמָן מְבִרְסְלָב, וַיֵּשׁ לִי שְׁאֵלָה שֶׁמִּטְרִידָה אוֹתִי וּמְבַלְבֶּלֶת אוֹתִי מְאֹד:

בכל קהלה וישיבה בברסלב אומרים לי שרק הרב שלהם הוא 'צדיק הדור' ו'הראש בית של הדור', ורק דרכו אפשר להבין את דברי רבי נחמן ולהתקרב לדרכו של רבי נחמן. ובאמת רבי נתן כותב בלקוטי תפלות (תפלה ל"ג חלק ב'): "זכנו ברחמיך העצומים שנזכה לידע באמת מי הוא הראש בית של העולם עתה", הינו שבכל דור יש צדיק הדור וראש בית שהוא מעביר את המסורת של החסידות. הראשון שקבל מרבנו היה רבי נתן ואחריו רבי נחמן מטולטשין, אחריו רבי אברהם ברבי נחמן, ואחריו רבי לוי יצחק בנדר אף מכאן ואילך - כל קהלה אומרת שהרב שלה הוא זה שממשיך את הגחלת של חסידות ברסלב בעולם.

מצד שני יש חסידי ברסלב שאומרים שבנגוד לחסידות אחרות, בברסלב אין אדמורי"ם, אלא כלנו תלמידים של רבי נחמן שרק הוא צדיק הדור, וכל השעורים שמעבירים רבני ברסלב הם רק שיחת חברים. רציתי ברשותכם לדעת: מהי האמת? ומה הפרוש של דברי רבי נתן הנ"ל בלקוטי תפלות? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי, כ"ו תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ינון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשובת חן על התפלות והברכות שאתה מתפלל ומברך אותי לבריאות, תודה רבה מאד, וכל המברך מתברך מפי אל עליון.

אתה צריך לדעת אשר האמת היא שרק רבנו ז"ל הוא הרבי שלנו, והוא חי אתנו, כמו שאמר בפרוש (ת"י מוהר"ן סימן קצ"ז) אני רוצה להשאיר ביניכם; ואמר (ת"י מוהר"ן סימן רכ"ה) בלילה שקדם הסתלקותו, מה לכם לדאג מאחר שאני הולך לפניכם וכו'; ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ב) שפניו שכלו ונשמתו נמצאים בתוך ספריו, ולכן כל מי

שְׁלוֹמֵךְ אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת', 'סֵפֶר הַמִּדּוֹת' וְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּסִפְרֵי 'שִׂיחוֹת הָר"ן' וְ'חֵי מוֹהַר"ן', עַד שֶׁהֵם שְׂגוּרִים עַל פִּי, אֲזִי הוּא מְקַבֵּל בְּשִׁלְמוֹת אֶת דַּעְתּוֹ, וְכָל הַתְּלַמִּידִים מִדּוֹר דּוֹר הֵם רַק חֲבָרִים שֶׁאֶחָד מֵחֻזַּק אֶת הַשְּׂנֵי פְּחוֹת אוֹ יוֹתֵר, וְזוֹ עֵקֶר הַשִּׁלְמוֹת.

אֲךָ בְּכָל דּוֹר יֵשׁ אֶחָד מֵהַתְּלַמִּידִים שֶׁהוּא מֵיחָד מִכֻּלָּם, כִּי רוֹאִים אֶת הַמְּסִירוֹת נִפְשׁוֹ שֶׁמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעְתּוֹ רַבְּנֵי ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּעֵקֶשׁנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְהוּא הַתְּלַמִּיד שֶׁכָּדָאֵי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ.

הַעֲקָר רַק לֹא לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנֵי ז"ל בְּמִכְתָּב לְחַתָּנּוֹ רַבִּי יוֹסֵף ז"ל (הַתְּחִלַּת סֵפֶר עֲלִים לְתִרוּפָה) "בְּקִשְׁתִּי מֵאֱהוּבֵי חַתָּנִי שֶׁתְּלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר גְּמָרָא וּפּוֹסֵק, שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה חֵס וְשְׁלוֹם מִטְּפֵל עֲקָר, רַק אֶת הָאֱלֹקִים יֵרָא וְכוּ', כִּי זֶה כָּל הָאֱדָם", וְיוֹתֵר מִזֶּה לֹא צָרִיכִים כִּי עֲקָר הַתְּכֵלִית הוּא רַק לַעֲסֹק בְּכָל יוֹם בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְלִהְיוֹת שֶׁמַּח בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, וְתַמִּיד לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתַּעַנֵּג מִזִּיּוֹ הַשְּׂכִינָה.

בְּעֵינֵי סֵדֵר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת מִרַבְּנֵי ז"ל שֶׁכָּתַבְתָּ וְכוּ', יֵשׁ בְּזֶה הַרְבֵּה לְדַבֵּר מִי עֲשֶׂה אֶת הַסֵּדֵר הַזֶּה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקלד.

כיצד מיישבים את הסתירה בין דברי רבנו לדברי הרמב"ם בענין קבלת הבדיונות באהבה?

שאלה:

מאת יהודה: שלום לכבוד מוהרא"ש שליט"א. תודה רבה לך על השו"ת הנפלא, אני קורא אותו בעקביות. רבנו ז"ל אומר ש"עקר התשובה - ישמע בזיונו ידם וישתק", אך הרמב"ם ז"ל כותב (בהלכות דעות פרק ו'): "כשיחטא איש לאיש לא ישטמנו וישתק, כמו שנאמר ברשעים 'ולא דבר אבשלום את אמנון מאומה למרע ועד טוב כי שנא אבשלום את אמנון', אלא מצוה עליו להודיעו ולומר לו, למה עשית לי כך וכך? ולמה חטאת לי בדבר פלוני? שנאמר 'הוכח תוכיח את עמיתך', ואם חזר ובקש ממנו למחל לו, צריך למחל, ולא יהא המוחל אכזרי, שנאמר 'ויתפלל אברהם אל האלהים'. איך מיישבים את דברי שניהם? מה גם שהמציאות מראה שאם אדם שומר הכל בלב ושותק, לבסוף הוא מתפוצץ ועלול לבוא לכעס גדול, ונמצא שפצה ששתק יצא ש"כרו בהפסדו. אם כן מה ההסבר לדברי רבנו ז"ל הנ"ל? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי, כ"ו תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי אם אחד מבזה את השני, הוא צריך תכף ומיד לבקש ממנו סליחה, כמו שכתב הרמב"ם (פרק ו' מהלכות דעות הלכה ו') כשיחטא איש לאיש לא ישטמנו וישתק כמו שנאמר ברשעים (שמואל ב' י"ג כ"ב) "ולא דבר אבשלום את אמנון מאומה למרע ועד טוב כי שנא

אבשלום את אמנון", אלא מצוה עליו להודיעו ולומר לו למה עשית לי כך וכה, ולמה חטאת לי בדבר פלוני, שנאמר (ויקרא י"ט י"ז) "הוכיח תוכיח את עמיתך", ואם חזר ובקש ממנו למחל לו, צריך למחל ולא יהא המוחל אכזרי, שנאמר (בראשית כ' י"ז) "ויתפלל אברהם אל האלקים".

אבל רבנו ז"ל מגלה לנו את סדר התשובה, (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ר) שעקר התשובה שישמע בזיונו ידם וישתק, ושלא יענה למחרפו ולמבזי נפשו כלום, ואם אדם יכול להחזיק מעמד לא לענות לזה שמבזה אותו, על ידי זה לא רק שהלב שלו לא מתפוצץ וכו', ושהוא לא יבוא לידי כעס וכו', אלא אדרבה, על ידי ששומע בזיונו ושותק, הדמים העכורים שיש אצלו מחמת עוונותיו יזדככו, כי עקר התשובה שאדם צריך לשוב עד המכהו, וידע שזה שמכה בו הוא רק המקל מלמעלה וכו', ולכן הוא חוזר אל הקדוש ברוך הוא, ולא עונה למחרפי ולמבזי נפשו, ובזה הוא עולה עד מעלה מעלה וכו'.

בודאי אם מדבר בכבוד שמים וכו', אדם צריך למחות ולא לשתק, כי החכם מכל אדם אמר (קהלת ג' ד) "עת לחשות ועת לדבר", ואמרו חכמינו הקדושים (גדלים ל"ט): שהקדוש ברוך הוא אמר לשמש ולירח: בכבודי לא מחיתם, בכבוד בשר ודם מחיתם? כי כשאחד גורם לרחק בני אדם מהקדוש ברוך הוא, ומתורתו הקדושה, ומקיום מצוות מעשיות וכו', והוא מסית ומדיח נגדו יתברך וכו', בודאי אסור לשתק וצריכים למחות למען כבוד שמים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקלה.

אשתי לחוצה מאד ומפחדת מההריון ומהלדה. איך אני יכול להרגיע אותה?

שאלה:

מאת נתנאל: לכבוד הרב. אשתי נמצאת בהריון הראשון, וברוך השם אנחנו שמחים מאד ומוזים לקדוש-ברוך-הוא על המתנה הנפלאה שנתן לנו. הענין הוא שאשתי מאד מאד לחוצה ומפחדת, וכמעט שאין יום שהיא לא בוכה לי. יש לה חרדות מהלדה, והיא לא יודעת איך להרגיע את עצמה. איך אני יכול להרגיע אותה? והאם יש סגלות כלשהן כדי שההריון והלדה בקלות, הן לה והן לעבר?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום חמישי לסדר מטות מסעי, כ"ו תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתנאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון - אתה צריך רק לשמח אותה, ולהבטיח לה שהכל יעבר בקלות, ושלא תדאג, ותתן לה הרבה חזק ועודד וכו', כי כל אשה שהיא בהריון והיא צריכה ללדת, אז היא בלחץ מאד מאד גדול, ולכן צריכים רק לחזק ולשמח אותה, וזו מצוה גדולה מאד מאד, כי סוף כל סוף זה טבעי שמפחדים וכו', ולכן צריכים רק לחזק ולעודד אותה שהכל יעבר בקלות.

הדבר השני - תאמר לאשתך שתהיה רגילה לומר בכל יום 'שמות הצדיקים' שזה מאד מסגל ללדה קלה, ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדיק חלק ב' סימן כ') על ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולין להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע; ולכן טוב שתאמר בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שהיא יודעת בעל

פה, כגון: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבי נחמן בן פייגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו', ועוד כל מיני שמות של הצדיקים שהיא זוכרת, ושתהיה רגילה לומר את זה מדי פעם, ואחר כך שתאמר את התפלה הזאת, ואז היא תלד בקלות:

יהי רצון מלפניך אבי שבשמים, שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהייתה להם בשבילך, שתעזור לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבר את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים שיעשו את רצונך, ואזכה להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת רוח לפניך, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך הוי"ה צורי וגאלי, אמן כן יהי רצון.

פי אם האשה מרגילה את עצמה להתפלל בכל יום להקדוש ברוך הוא שהכל יעבר בקלות, אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לה, כי תפלה פועלת, וצריכים הרבה לבקש בימי ההריון, ולכן אם תוכל לומר גם תפלה זו, מה טוב ומה נעים:

רבנו של עולם! חוס וחמל עלי, ותקל מעלי את צער העבור והלדה, ותהיה עמי בעת הלדה, ויצא הולד לאויר העולם ברגע קטן בקלות בלי שום נזק לא לי ולא לולד, ויהיה נולד בשעה טובה ומצלחת, ובמזל טוב לחיים טובים ולשלום ולבריאות לחן ולחסד, ואני ובעלי נגדלהו לעבודתך ולתורתך הקדושה, ונאמין בך תמיד אשר אתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ואתה משגיח עלינו בהשגחה פרטי פרטית, ותשמר אותי ואת העבר שלא נהיה נזוקים לא בגוף, ולא באיברים, ולא בעורקים, ולא בגידים, ולא בעור ובשר, ובשאר בנין האדם, לא בתוך חלל הגוף, ולא חוץ לחלל הגוף, ותחזק את כחי ורוחי ועצמותי, כמו שנאמר "רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך, כי לך הוי"ה

הוחלתי אתה תענה הוי"ה אלהי, ואני בהוי"ה אעלוזה אגילה
 באלהי ישעי, רצה הוי"ה להצילני הוי"ה לעזרתי חושה",
 ואזכה לילד בקלות מאד בלי שום פחד וכאב וצער כלל, ואזכה
 להכליל בך מעתה ועד עולם אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה
 תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקלו.

**אשתי רוצה להתגרש ממני ולא מוכנה לשמע על שלום -
 בית. מה אפשר לעשות?**

שאלה:

מאת אבנר: שלום לכבוד קדשת מוה"ר א"ש - הצדיק מיבנאל.
 השם יברך אתכם ויחזיר לכם אלף פעמים על כל מה שאתם
 עושים בשביל עם ישראל.

בעוד שבועים יתקיים דין בנוכחותי ובנוכחות אשתי, כי היא
 רוצה להתגרש ממני בכל תקף, ולא מוכנה לשמע על שלום -
 בית. אני יודע שלא התנהגתי אתה כמו שצריך ושהייתי בעל
 אכזרי, אבל עכשו אני מתחרט מאד שהגענו קרוב לגרושין,
 והלואי שהייתי יכול להחזיר את הגלגל אחורה.

אני מוכן להשתנות ולבקש ממנה סליחה אמיתית, אבל
 היא לא מעונינת לשמע שום דבר. האם יש משהו שאני יכול
 לעשות כדי להביא אותה מלעשות את הצעד הזה ולהתגרש
 ממני?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום חמישי לסדר מטות מסעי, כ"ו תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבנר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שכאשר אדם מתחתן עם אשה, יש לו התחייבות כלפיה, הן לפרנס אותה, והן לכבד וליקר אותה, והן לדאג לה לכל מה שהיא צריכה, וכך אדם כותב בכתבה שהוא פרנס אותה והוא ידאג לה לכל, ולכן איך באה בכלל האכזריות של הגבר על האשה?

בדרך כלל אשה היא חלשת אפי וכו', וברגע שמציערים אותה היא מתחילה לבכות וכו', וכמאמרם ז"ל (בבא מציעא נ"ט) לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמעתה מצויה אונאתה קרובה; מה גם שהאשה רגישה וכו', ועל כל דבר קטן היא נשברת ומתחילה לבכות וכו'. ולכן ראוי לכבד וליקר את האשה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם היטיב בעבורה". והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו, [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו]; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות האשה.

אין עצה אחרת - רק לבקש ממנה סליחה, כולל היא ואולי שתמחל לה וכו', ובפרט שאתה בעצמך כותב שאתה התאכזרת כלפיה, והיית בעל רע, אזי מה אתה רוצה? שתשמע קללות ובזיונות יום השכם והערב ועוד תשאיר אתך!?

כל מי שמתחתן צריך לדעת שטבע של אשה שהיא מאד רגישה, ועל כל דבר קטן היא עושה מזה ספור, כמאמרם ז"ל (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בתבואה בתוך ביתו, שאין מריבה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא על עסקי תבואה, שנאמר (תהלים קמ"ז) "השם

גבולך שלום חלב חטים ישביעך". אָמר רב פּפּא: הִינוּ דְאִמְרֵי אִינְשֵׁי: כְּמִשְׁלַם שְׁעָרֵי מְכַדָּא נָקִישׁ וְאֵתִי תַגְרָא בְּבֵיתָא [כְּשֶׁנִּגְמְרוּת הַשְּׁעָרוֹת מֵהֵכָה, זֹאת אוֹמֶרֶת כְּשֶׁאֵין כָּבֵר מֵה לְאָכֵל בְּבֵית, אֲזִי מֵתְחִילוֹת מְרִיבוֹת בְּבֵית]. וְלִכֵּן הֶחֱכֵם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ וְהוּא יוֹדֵעַ לְכַתְחֹלָה שֶׁהָאִשָּׁה מֵאֵד רְגִישָׁה, אֲזִי הוּא לֹא צָרִיף לְהַעִיר לָהּ הָעֲרוֹת וְכוּ', אוֹ לְהַתּוֹכַח עִמָּה וְכוּ', אוֹ לְרִיב אֶתָּה וְכוּ', וּמְכַל שְׂכָן שְׁלֵא יִתְנַהֵג בְּצוּרָה בְּרוּטָלִית וְכוּ', קָלְלוֹת וְנִבּוּל פֶּה, אֵיוֹמִים, צְעָקוֹת וְצָרְחוֹת כְּמוֹ מְטָרֵף וְכוּ' וְלִכֵּן הִבְעֵל שֶׁהוּא מוֹתֵר תְּמִיד אֶפְלוּ שֶׁהִיא פּוֹגַעַת בּוֹ, אֲזִי יִהְיֶה לוֹ שְׁלוֹם בֵּית אִמְתִּי.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקלז.

מֵאֵז הַגְּרוּשֵׁינַי הַמְּצַב בְּבֵית קִשָּׁה מֵאֵד, וְאֲנִי לֹא מְצַלִּיחָה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַיְלָדִים שְׁלִי

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חוּה: שְׁלוֹם לְצַדִּיק הַיֶּקֶר וְהָאֱהוּב. הַשֵּׁם יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רַע.

לְאַחַר שְׁנוֹת נִשְׁאוּיִן רְבוֹת אֲנִי וּבְעָלִי הַתְּגַרְשָׁנוּ כִּי לֹא הִסְתַּדְרְנוּ יַחַד וְאֲנִי נִשְׁאֲרָתִי בְּבֵית עִם שִׁשֶׁת יְלָדֵינוּ. לְצַעֲרִי הָרַב הַמְּצַב הַזֶּה קִשָּׁה מֵאֵד גַּם לִי וְגַם לַיְלָדִים, כִּי הֵם מְסֻתּוֹבְבִים כְּמוֹ יְתוּמִים חַיִּים, וְאֲנִי לֹא מְצַלִּיחָה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַכֹּל בְּיַחַד - עַל הַגְּדוֹל שְׁלָהֶם, וְעַל צָרְכֵי הַבַּיִת.

אשמוח לחזוק מהצדיק, כי אני זקוקה לו כמו אויר לנשימה.
תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל חנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, זה מוסר השכל לכל אלו שהתגרשו ורוצים להתגרש, מאיזה סבה שרק לא תהיה - עליהם לדעת שיצטרכו לשלם מחיר כבד מקדם או אחר כך, כי כל אלו שמתגרשים כשיש ילדים, הם פשוט רוצחים, ולא אכפת להם מילדיהם כלל, כל אחד ואחת לטובת עצמם ולטובת תאוותיהם הרעים מתגרשים, והילדים נעשים הפקר, שזה פשוט אכזריות שאי אפשר להסביר.

והנה חכמינו הקדושים אמרו (גיטין ז:): כל המגרש אשתו ראשונה אפלו מזבח מוריד עליו דמעות. ונשאלה השאלה למה דוקא המזבח מוריד דמעות? למה לא שאר כלי המקדש, כגון הכיור, השלחן, המנורה, והארון וכו'? אלא המזבח מוריד דמעות כאומר "מספיק קרבנות הביאו עלי, ולכן אני לא צריך יותר קרבנות". כי בגרושין מי הם הקרבנות? הילדים! ולכן המזבח דיקא מוריד דמעות, כי אומר "יש עלי מספיק קרבנות, ואני לא צריך שיביאו עלי עוד קרבנות".

החוש מראה שכל הילדים המפרעים באים מהורים שהתגרשו, כי הם חוו על בשרם צלקות וחרדות וכו' וכו', והם חיים בפחד וכו', והכל מפני שראו את ההורים רבים ביניהם יומם ולילה, מקללים אחד את השני, מנבלים את הפה אחד על השני, ומי אומר כשיש עוד אלימות פיזית וכו', שזה מכניס פחדים בילדים וכו', והטראומה הזו נשארת להם על כל החיים וכו', ולכן כל זוג צריך לקחת בחשבון - יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, צריכים להסתדר רק בשביל הילדים, וזה שהם לא מסתדרים ביניהם, הסבה היא אחת מהשתים:

או הבעל, או האשה, או שניהם סובלים מהפרעה נפשית, כי אחרת היו מותרים אחד לשני וכו'.

ואם יש חסרון למישהו, או לבעל או לאשה, הכל יכולים לתקן, אבל לא להתגרש, ובשביל זה רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן צ') שבשביל זה שזכרים כלי חרס בשעת גמירת שדוה וכו', שמרמזים לו בזה שני ענינים, הינו שמרמזים לו: א. אם היא אשה רעה - תזהר לכל תבגד בה, רק תקבל באהבה, כי על ידי זה אינך רואה גיהנום, כמאמרם ז"ל (ערובין מ"א:) מי שיש לו אשה רעה - אינו רואה פני גיהנום, כי יש לו כפר את הגיהנום בזה העולם. ב. ואם היא אשה טובה - דע וזכר שיש גיהנום, ולא תהיה נמשך אחר תאוותך, ותקדש עצמך כראוי, כי זכר תזכר שיש גיהנום. הינו כשיש לאדם אשה טובה, צריך מאד מאד לזכר שזה לא הפקדו ואסור לחיות יחד בעת נדחתה, שזה מאד מאד חמור, כי זה גובל עם אסור כריתות, ולכן אומרים לו שמר תאוותך וכו', ותחכה עד שאשתך תטהר וכו' וכו'.

על כל פנים, איך שהוא, כל אלו שמתגרשים מאיזו סבה שרק לא תהיה, צריכים לקחת תמיד בחשבון שהם הורגים את הילדים שלהם לכל החיים, כי לילדים להורים גרושים נשארת צלקת עמקה בנפשם, וזה בדוק ומנסה למי שמבין בחנוף, שהילדים המפרעים הם באים רק ממשפחות הרוסות שיומם ולילה רבים ביניהם, ומקללים אחד את השני, ומנבלים את פיהם וכו' וכו'.

ולכן כל זוג שלא מסתדרים, שילכו אל יועץ נשואין שיגשר ביניהם וכו', כי לכל צרה יש פתרון, וכל מי שבוגד בכך זוגו וכו', הן האשה שבוגדת בבעלה, והן הבעל שבוגד באשתו, צריכים לזכר שלכסוף ישלמו מחיר כבד על זה, כי נואף מאבד אחר כך את הכל, כי האשה השניה שמצא, או הגבר שהיא מצאה וכו', לבסוף יפרדו מהם בכזיונות גדולים, ואז כבר קשה לגלגל את הגלגל חזרה, כי הכל אבוד, והילדים שלהם נשארים פשוט בעלי מומין בנפשם, ורחמנות גדולה עליהם.

הקדוש ברוך הוא שאמר לעולמו די יאמר לצרות ישראל די,
ויכניס דעת באלו שרוצים להתגרש, ויחשבו פעמים אם זה משתלם.
המאחל לך שבת שלום...

ב' תקלח.

**אני רוצה להיות מרכז בתפלה ושלא יטרידו אותי
מחשבות שלא קשורות. איך זוכים לזה?**

שאלה:

מאת אלישע: שלום למורנו הרב. אני מאחל לכבודו רפואה
שלמה ובריאות איתנה לארץ ימים ושנים.
יש לי בעיה שאני לא מצליח להתמודד איתה: בכל פעם שאני
מתפלל תפלה שמונה-עשרה, אני מתחיל להתפלל בכונה,
אבל מהר מאוד המחשבה עפה רחוק רחוק, ואני מוצא את
עצמי חושב מחשבות חליו, על התשלומים שאני צריך
לשלם ועל העסקים שלי. בנוסף זה גורם לי שבלי לשים לב
אני מדלג על ברכות שלמות, ופתאום אני מתעורר ולא זוכר
איפה הייתי בתפלה.

איך אפשר לזכות להיות מרכזים בתפלה, ושלא יטרידו אותי
מחשבות שלא קשורות לתפלה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלישע נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל') שכל המחשבות זרות
באים באמצע התפלה, לבלבל לו את כל התפלה, כי באמת שלמות

התפלה היא שאדם יקשר את המחשבה אל מה שהוא מדבר, ורק זו נקראת "תפלה בכח", כי צריכים כחות עצומים לקשר את המחשבה אל הדבור, כי כל המחשבות זרות הן הן העברות שלו, וכמו שכתב מוהרנ"ת ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תק"צ) פעם אחת היה קובל איש אחד לפני רבנו ז"ל איך שקשה לו מאד להתפלל, כי המחשבות זרות מבלבלין אותו מאד, והשיב לו רבנו ז"ל מקבלין זאת לכפרת עוון, "נעמט מען דאס אהן פאר א כפרת עוון" וחיך קצת. וקצת היה נראה כונתו בזה, כי הלא באמת אלו המחשבות הם בעצמם עוונות, ועל כן חיך קצת.

אף על פי כן בודאי כל דבריו אמת וצדק, כי על כל פנים בזה שאין מהרהר אחריו יתברך חס ושלום, ויודע שבודאי השם יתברך רוצה לקרבו ולקבל תפלתו, רק שעוונותיו גרמו לו כל אלו המחשבות הבאין לבלבלו, ויש לו צער מזה ובורח מהם בכל כחו, יכול להיות בודאי שזה בעצמו נחשב לו לכפרת עוון, עד שאם היה זוכה להתנהג בזה בתמימות ובאמת כראוי, כבר היו עוונותיו נמחלין על ידי זה בעצמו, ואז ממילא היו מסתלקין ממנו כל המחשבות זרות, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות י"ב): העובר עברה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו; הרי שלף לפניך, שכל אלו המחשבות זרות שנקנסות לאדם באמצע התפלה, הן בשחרית, הן במנחה, והן בערבית, אלו החטאים שלו, כי מכל חטא ועוון שאדם חוטא נגדו יתברך, בורא קלפות ומשחיתים שמסבבים אותו, וממם נמשכות כל המחשבות זרות בעת התפלות הקבועות שאדם מתפלל - שחרית, מנחה וערבית, עד שיכולה לעבר כל התפלה והוא לא יכון שום דבר, רק המחשבה חושב בדבר אחד, והדבור אומר וטוחן את תבות התפלה וכו', וזו מציאות שיש אצל כל אחד, שהוא כל כך שקוע בעניניו ובמחשבותיו עד שלא שם לב שהוא בכלל לא מכוון מה שהוא אומר. עם כל זאת צריכים למסר את נפשו פשוטו כמשמעו לקשר את המחשבה אל הדבור, וצריכים לזה כחות עצומים, כי מרב

עוונותיו הוא מסוכב עם קלפות ומשחיתים שהם עוונותיו, שנעשו כמו עננים שמכסים את עיני השכל וכו'.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קכ"ב) לענין המחשבות זרות שבתפלה, וכבר ידוע שכל מחשבה ומחשבה היא קומה שלמה, ואמר: כשהאדם עומד ומתפלל כסדר ואינו משגיח על המחשבות זרות, ועל ידי זה הוא מנצח אותם ומעבירם ממנו, פי אין צריכין להסתכל עליהם כלל, רק לילך כסדר בתפלתו ולבלי להביט לאחוריו כלל, ועל ידי זה ממילא יסתלקו ממנו, ובין כך בדרך הלוכו בתפלתו הוא מפיל אותם, לזה חותך יד, ולזה חותך רגל, וכיוצא בזה בשאר האיברים. פרוש: כמו למשל בענין מלחמה, כשצריך לילך ולעבר בין הרבה רוצחים ואורכים, וכשהוא גבור ועובר ביניהם, אזי בדרך הלוכו הוא מפיל אותם, כי לזה חותך יד בדרך הלוכו ומפילו, ולזה חותך רגל וכו' וכו', וכיוצא בזה כן הוא ממש בענין התפלה - שכשמתפללין כסדר התפלה, ואין משגיחין על המחשבות זרות, ודוחין אותם ומפילם, אזי בדרך הלוכו בתפלתו הוא חותך לזה יד ולזה רגל וכו', כי כל מחשבה זרה היא קלפה, והיא קומה שלמה, וכשמתגבר להתפלל כסדר ולבלי להסתכל עליהם, אזי הורג אותם או חותך מהם איברים איברים; אדם צריך רק לומר את תבות התפלה, ולקשר את המחשבה אל הדבור, ועל ידי זה דיקא, אם יתמיד בזה לקשר את המחשבה אל הדבור, ולא יסתכל על המחשבות הזרות הבאות אליו, על ידי זה הוא מבטל אותם לגמרי, וזה שיך בין בתפלה - לחשב מה הוא מתפלל, ובין בתורה - לחשב מה הוא לומד, כי גם אז באים אליו מחשבות זרות שהן הן הקלפות שברא מחמת עוונותיו.

ולכן גלה לנו רבנו ז"ל את כל הענין של שיחה בינו לבין קונו, שיש בזה מעלה נוראה ונפלאה מאד, יותר מהתפללות הקבועות, כי (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן צ"ז) כי מעלת השיחה בינו לבין קונו, אין לתאר ואין לשער כלל, כי על תפלות ותחנונות ובקשות הסדרות מכבד, כבר יודעין מהם כל המחבלים והמקטרגים, והם אורכים על

הדרכים של אלו התפלות, מחמת שיודעים מהם מכבר. כמו למשל על הדרך הכבושה, הידוע ומפרסם לכל, שם אורבים ורצחים וגזלנים תמיד, מחמת שיודעים מדרך זה כבר. אבל כשהולכין בנתיב ודרך חדש, שאינו נודע עדין, אינם יודעים לארב שם כלל. כמו כן לענין השיחה בינו לבין קונו שאדם מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, בשפת האם שלו, יש בזה מעלה נוראה ונפלאה מאד, מה שאין בשלש תפלות הקבועות, כי השיחה שמדבר האדם מעצמו בינו לבין קונו, הוא דרך חדשה ותפלה חדשה, שהאדם אומרה מלבו מחדש, על כן אין המקטרגים מצויים כל כך לארב, ואף על פי כן הזהיר רבנו ז"ל מאד גם על אמירת שאר תחנונות ובקשות; לא מבעיא שצריך להתפלל את השלש תפלות הקבועות בכל יום שחרית, מנחה וערבית, אלא עליו להרבות באמירת תהלים, וכן לומר תפלות מספר לקוטי תפלות, ושאר תפלות שתקנו הצדיקים.

אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, והוא רגיל הרבה בשיחה בינו לבין קונו, שעל ידי זה מטהר את מח מחשבתו, כי על ידי שמדברים אל הקדוש ברוך הוא, על ידי זה לאט לאט הוא מוריד ממנו את כל הקלפות והמשחיתים שמבלבלים אותו ומכניסים בו יראות חיצונית, עצבות, מרה שחורה ודכאון וכו', כי כל אלו המחשבות זרות והמחשבות המבלבלות, הן הן הקלפות שהאדם ברא מעוונותיו המרבים, שמסבכים אותו ומעקמים את לבו לגמרי בעקמומיות ובקשיות ובספקות עליו יתברך, ולכן אשרי מי שרגיל לפני השלש תפלות הקבועות שחרית, מנחה וערבית, להתבודד להקדוש ברוך הוא, כמובא (שלחן ערוך ארח חיים סימן צ"ח סעיף א') המתפלל - צריך שיכונן בלבו פרוש המלות שמוציא בשפתיו, ויחשב כאלו שכונה כנגדו ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו עד שתשאיר מחשבתו וכונתו זכה בתפלתו, ויחשב כאלו היה מדבר לפני מלך בשר ודם היה מסדר דבריו ומכוון בהם יפה לבל יכשל, קל וחמר לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שהוא חוקר כל המחשבות. וכך היו עושים חסידים ואנשי מעשה שהיו מתבודדים ומכניין בתפלתם

עד שְהִיּוּ מְגִיעִים לְהַתְּפֹשֵׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת וּלְהַתְּגַבְּרוֹת כַּח הַשְּׂכָלִי עַד שְהִיּוּ מְגִיעִים קָרוֹב לְמַעֲלַת הַנְּבוּאָה, וְאִם תְּבוֹא לוֹ מִחֻשָּׁבָה אַחֲרֵת בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה יִשְׁתַּק עַד שֶׁתִּתְבַּטֵּל הַמִּחֻשָּׁבָה, וְצָרִיךְ שִׁיחֻשׁ בְּדַבְּרִים הַמְּכַנִּיעִים הַלֵּב וּמְכַוְּנִים אוֹתוֹ לְאַבִּיּוֹ שְׂבֻשָׁמִים וְלֹא יִחֻשׁ בְּדַבְּרִים שֵׁשׁ בָּהֶם קְלוֹת רֹאשׁ. הִגָּה: וַיִּחֻשׁב קִדְּם הַתְּפִלָּה מְרוֹמְמוֹת הָאֵל יִתְעַלֶּה, וּבִשְׁפֻלוֹת הָאָדָם, וַיִּסִּיר כָּל תְּעַנּוּגֵי הָאָדָם מִלְּבוֹ; עַיִן שָׁם.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ב' תקלט.

**אִיךָ יִתְכַן שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הֵלֶךְ וְעָבַד עֲבוֹדָה זָרָה לְפַעוֹר',
אַחֲרַי שָׂאוּ אֶת כָּל עֲשֻׁרַת הַמַּכּוֹת וְהַנְּסִים הַגְּדוֹלִים?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מְנַשָּׁה: לְמַדְתִּי בְּחֻמֵּשׁ שְׁבַתְּקוּפַת מִשָּׁה רַבְּנוּ עִם יִשְׂרָאֵל עָבְדוּ עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁנִּקְרָא 'פַּעוֹר', וְהִיא הִיְתָה עֲבוֹדָה זָרָה מְגִנָּה מְאֹד, שֶׁהִיּוּ צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַצָּרִיכִים לְכַבוֹד הַפֶּסֶל, וְאִינִי מַצְלִיחַ לְהַבִּין: אִיךָ יִתְכַן שֶׁבֶן אָדָם עִם שָׂכַל יַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה כְּזוֹ, וּבִפְרָט שֶׁמְדַבְּרִים כָּאֵן מֵעַם יִשְׂרָאֵל, שִׁיִּצְא מִמִּצְרַיִם בְּנְסֵי נְסִים וְרָאָה אֶת עֲשֻׁרַת הַמַּכּוֹת, וּבְלָכְתוֹ בְּמִדְבָּר הָיָה מְקַרְבַּן בְּעִנְיַי הַכְּבוֹד, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ הָיָה בִּינֵיהֶם, וְאִיךָ בְּדַרְגָּה שְׁלֵהֶם הָיָה שִׁיךְ בְּכָלל שִׁילְכוּ וַיַּעֲבְדוּ עֲבוֹדָה זָרָה כְּזוֹ?

אִךָ פֶּעַם לֹא הַצְּלַחְתִּי לְהַבִּין אֶת זֶה, וְאֲשַׁמַּח אִם תִּסְבְּרוּ לִי אֶת זֶה. תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מנשה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה לא צריך ללכת רחוק כדי להבין את זה, כי היום יש כמעט לכל אחד בכיס את הכלי משחית הנקרא איפון או בלקברי וכו', או מחשב קטן שמחבר לאינטרנט, אשר שמה יכולים לראות את כל הזבל והלכלוך והזנות והזהמא שרק יש, ותכף ומיד כשאדם נעשה מכור לזה, מאבד את עשתונותיו ואי אפשר לו לנתק את עצמו מזה, ועל ידי זה מחמם את עצמו ובא לחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, ויש שכל כך נדבקו בזה, עד שנעשה אצלם מחלה וכו' וטבע שני שהם צריכים תמיד להסתכל על השקוץ זההם תעוב וערם הזה, וזה נכנס אפלו בין הכי חרדים רחמנא לישזבן, ביודעים ובלא יודעים, עד שאדם כל כך מכור לזה, שאי אפשר לו לנתק את עצמו מזה, ומוציא את זרעו לבטלה, שזה מטמטם את מחו ואת דעתו.

וזה הבעל פעור שבדורותינו אלו, שזו עצת בלעם - להכשיל את נשמות ישראל בזמה ובזנות ובשקוץ ובתעוב, כמאמרם ז"ל (סנהדרין ק"ו) שאמר בלעם לבלק אלהיהם של אלו שונא זימה הוא, והם מתאווים לכלי פשתן, בוא ואשיאך עצה, עשה להן קלעים והושיב בהן זונות, זקינה מבחוץ וילדה מבפנים, וימכרו להן כלי פשתן, עשה להן קלעים מהר שלג עד בית הישימות, והושיב בהן זונות, זקינה מבחוץ וילדה מבפנים, ובשעה שישאל אוכלין ושותין ושמתין ויוציאין לטייל בשוק אומרת לו הזקינה אי אתה מבקש כלי פשתן? זקינה אומרת לו בשוה, וילדה אומרת לו בפחות שתים ושלוש פעמים, ואחר כך אומרת לו הרי את כבן בית שב ברר לעצמך, וצרצורי של יין עמוני מונח אצלה ועדין לא נאסר יין של עמוני ולא יין של נכרים, אמרה לו רצונך שתשתה כוס של יין? כיון ששתה בער בו יצרו, אמר לה השמיעי לי, הוציאה יראתה מתוך חיקה אמרה לו

עבד לזה, אמר לה הלא יהודי אני! אמרה לו ומה אכפת לך, כלום מבקשים ממך אלא פיעור? והוא אינו יודע שעבודתה בכך, ולא עוד אלא שאיני מניחתך עד שתכפור בתורת משה רבך, שנאמר (הושע ט) "המה באו בעל פעור וינזרו לבשת ויהיו שקוצים כאהבם" (במדבר כ"ה א) "וישב ישראל בשטים" - רבי אליעזר אומר: שטים שמה, רבי יהושע אומר: שנתעסקו בדברי שטות, (שם) "ותקראן לעם לזבחי אלהיהן", רבי אליעזר אומר - ערומות פגעו בהן, רבי יהושע אומר: שנעשו כלן בעלי קריין וכו'.

וזה הוא האינטרנט המחבר אל המחשב, שזו העבודה זרה של פעור שבדור הזה, ואף שזה משקץ ומתעב ומזהם וכו', עם כל זאת מרב תבערת היצר שבוער בו בנאוף, שהוא עושה שטיות ממש על ידי העבודה זרה הזו שנמצאת תמיד בחיקו, ואף שמעוררים אותו ואומרים לו אל תחזיק כלי משחית כזה שיוריד אותך לשאול תחתית ומתחתיו וכו', עם כל זאת אומרת לו הסטרא אחרא והקלפה: ומה אכפת לך, כלום מבקשים ממך אלא פיעור! והוא אינו יודע שעבודתה בכך, וככה נמשכים אחריה, הינו אחר המחשב שמחבר לאינטרנט, או האופן וכו', או הכלקברי וכו', עד שהוא עושה כל מיני שטיות, כי מתחמם דמו ויצרו בווער בו, ומוציא זרעו לבטלה, ומאבד את דעתו לגמרי, אשר גם גויים חכמים זורקים את זה.

וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ס"ד) מעשה בנכרית אחת שהיתה חולה ביותר, אמרה אם תעמד היא אשה מחוליה תלך ותעבד לכל עבודה זרה שבעולם, עמדה והלכה לכל עבודה זרה שבעולם, כיון שהגיעה לפעור, שאלה לכומרים במה עובדין לזו? אמרו לה אוכלין תרדין ושותין שכר ומתריזין בפניה, אמרה מוטב שתחזור והוא אשה לחוליה ולא תעבוד עבודה זרה בכך. אתם בית ישראל אינן כן. הנצמדים לבעל פעור - כצמיד פתיל "ואתם הדבקים בהוי"ה אלהיכם" כשתי תמרות הדבוקות זו בזו, במתניתא תנא:

הנצמדים לבעל פעור כצמיד על ידי אשה "ואתם הדבקים בהוי"ה אלהיכם" דבוקים ממש.

הרי שלף לפניך, שאפלו נכרית גויה שראתה את העבודה זרה של בעל פעור, אמרה שיותר טוב שהיא תשאר חולה מלעבד עבודה זרה כזו, והיום יש כמעט לכל אחד את הכלי משחית הזה נקרא מחשב שמחבר לאינטרנט, ורואים שמה את כל הזבל והלכלוך והשקוץ וערם תעוב וזהוהו וכו', שזה ממש נגד השכל, איך אדם מטנף את עצמו עם הכלי משחית הזה? עם כל זאת מרב תבערת היצר להסתכל תמיד על הזבל והלכלוך הזה, הוא לא יכול להפריד מזה, כי תכף ומיד כשאדם עובד עבודה זרה, קשה לו מאד מאד כבר להפריד מעבודתו, ואדרבה הוא מוצא עוד התרים כאלו זה סתם וכו'. ואמרו חכמינו הקדושים (שם) מעשה בסבטא בן אלס שהשכיר חמורו לנכרית אחת, כיון שהגיעה לפעור אמרה לו המתן עד שאכנס ואצא, לאחר שיצאה אמר לה אף את המתיני עד שאכנס ואצא, אמרה לו ולא יהודי אתה? אמר לה ומאי אכפת לך? נכנס פער בפניו וקינח בחוטמו, והיו משרתי עבודה זרה מקלסין לו ואומרים מעולם לא היה אדם שעבדו לזו בכך, הפוער עצמו לבעל פעור הרי זה עבודתו אף על גב דמכוין לביזוי; רואים מזה שאפלו גוי כשרואה שיהודי הולך לעשות עבודה זרה עם פעור, והוא מעיר לו, אזי עונה מה אכפת לך, אני מסתכל ומבזה את זה וכו', ובין כך אינו תופס באיזה בור ועבודה זרה מגנה הוא נכנס.

ולכן ראה לזרק מהבית מחשב שמחבר אל אינטרנט אם יש לך, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מ"ה.) אין יצר הרע שולט אלא במי שעניו רואות; ואמר החכם "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים"; ואמר "אין לך אבר באברי האדם שיגרם לו מכשול כמו העינים". ואני מכרח להגיד לך שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב שמחבר לאינטרנט בבית, ואף שזה נדמה כאלו

זו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הפלי הארור הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו רחמנא לישזבן.

ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר לאינטרנט, וכן שאר כלי משחית, כמו איפון וכו', בלקברי וכו', איפד וכו', כי זה הורס כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול רחמנא לישזבן, וזו העבודה זרה של פעור, שנמצאת עכשו בינינו, ואשרי מי שזוכה לבער את זה ממנו, כי אחרת הוא לא קולט שהוא עובד עבודה זרה ממש, כי מי שפוגם בבירית ובפרט בחטא של הוצאת זרע לבטלה, הוא עובד עבודה זרה ממש, וכן מי שמכור לזה לבסוף הוא יבגד באשתו, או כשהאשה מכורה לזה, היא תבגד בבעלה, ולבסוף יתגרשו וישברו במו ידיהם את ביתם, אשרי מי שמרחק את העבודה הזו של בעל פעור של הדור הזה מתוך כיסו ומתוך ביתו וכו', שלא יראה ולא ימצא אצלו דבר זה.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקמ.

חפשת הלדה שלי עומדת להסתים, וקשה לי מאד לחזור למקום העבודה

שאלה:

מאת עירית: לכבוד הרב הקדוש והמברך מוהרא"ש שליט"א. אני עובדת בחברת בטוח כש"לש-עשרה שנה. ברוך השם הקדוש-ברוך-הוא ברוך אותי בזרע של קימא לעבודתו, ויש לי ילד בן שנתיים ועכשו אני נמצאת בחפשת לדה אחרי שנולד התינוק השני.

אני מתלבטת האם לחזור לעבודה, כי נורא קשה לי שם, היצר הרע חוגג שם, כל הזמן מדברים שם לשון הרע, והמנהלות

מִמֶּשׁ קִשּׁוּת וְלֹא מִתְחַשְּׁבוֹת בְּכֻלּוֹם. אֲנִי לֹא יוֹדַעַת אִם אֲזַכֶּה שָׁם לְכַבּוֹד וְלְהַעֲרֹכָה וְהֵאֵם תְּפָקִידֵי הַקּוֹדֵם יִחְזֹר לִי. בְּנוֹסָף, עֲדִין לֹא מִצְאָתִי מִיִּשְׁיָה מִתְאַיְמָה שֶׁתִּשְׁמֹר לִי עַל הַיְלָדִים בְּזִמְנֵן שְׂאֵהִיָּה בְּעִבּוּדָה. מִה דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרַב: הֵאֵם לְחַזֵּר לְשָׁם אוֹ לְחַפֵּשׂ עֲבוּדָה אַחֲרָת? וְאִם לְחַפֵּשׂ עֲבוּדָה אַחֲרָת, מִה יִתְאַיֵּם לִי?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קִדְשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שָׁלוֹם רַב אֶל עִירֵית תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד עַל הַמִּתְנַוֹת שֶׁנָּתַן לָכֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - יְלָדִים חֲמוּדִים, וְזוֹ מִתְנָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַם זֶה אֶת צְרִיכָה לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד, וְאֶסוּר לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּלִבּוֹל שֶׁבְּעוֹלָם.

אִם אֶת מְרִגִּישָׁה שֶׁמְקוּם הָעֲבוּדָה שֶׁעֲבַדְתָּ שָׁם עַד עַכְשָׁו כָּבַר קָשָׁה לָךְ, וְאֶת דּוֹאָגַת לְשִׁלּוּמָם שֶׁל הַיְלָדִים, אֲזִי אֵל תִּלְכִּי יוֹתֵר לְעַבֵּד שָׁמָּה, מִה הַבְּעִיָּה? הַבְּחִירָה בְּיַדְךָ אִם כֵּן לְלַכֵּת אוֹ לֹא לְלַכֵּת. וְאִם אֶת צְרִיכָה אֶת הַכֶּסֶף וְכוּ', אוֹ שְׂאֵת רוּצָה לְצִאָת מֵהַבֵּית לְכַמָּה שָׁעוֹת, וּבְשִׁבִיל זֶה אֶת מְחַפֶּשֶׁת עֲבוּדָה וְכוּ', הֲרִי אֶת צְרִיכָה לְבַחַר מִה שֶׁטוֹב וְנוּחַ לָךְ.

הָעֵקֶר לֹא לְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ מְכֻלּוֹם, רַק לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד עִם הַמִּתְנַוֹת שֶׁנָּתַן לָךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַנִּכּוֹנָה.

רְאִי לְשִׁמּוֹר שַׁבָּת, וְאֲזִי הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וְזִכְרֵי הַיֵּטִב כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת מִתְנָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שַׁבָּת י:)
אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה: מִתְנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גִּנְזֵי וְשַׁבָּת שָׁמָּה, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ לִיתְנָה לְיִשְׂרָאֵל, לָךְ וְהוֹדִיעַם; הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר שֶׁמְרוּ אֶת הַיּוֹם שְׁלִי שְׂזֵה יוֹם הַשַּׁבָּת, וְאֲזִי אֲשִׁמְרֵךְ אֶת הַשָּׁשׁה יָמִים שְׁלָכֶם, שֶׁהֵם שֵׁשֶׁת יָמֵי הַשָּׁבוּעַ שֶׁנָּתַן לָנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

לְעַבְד בְּשָׁבִיל פְּרֻנְסָה, וְלִכְנֹן מִי שְׁשׁוּמֵר שַׁבַּת כְּהִלְכָתָהּ, זֹכֵה לְעִשְׂרוֹת וּלְפְרֻנְסָה בְּנִקְלָה, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה י"א סִימָן א') עַל הַפְּסוּק (מִשְׁלִי י') "בְּרַכַּת הַיְוָי"ה הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא יוֹסֵף עֲצָב עִמָּה", בְּרַכַּת הַיְוָי"ה הִיא תַעֲשִׂיר - זֹה הַשַּׁבָּת, שֶׁנֶּאמַר (בְּרֵאשִׁית ב' ג') "וַיִּבְרָךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם הַשַּׁבְעִי".

הַמֵּאחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ב' תקמא.

**אֵיךְ מִסְבִּירִים אֶת הַסְּתִירָה שֵׁישׁ כְּבִיכּוֹל בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
בְּעֵינֵי תַעֲנִיּוֹת?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מַעוֹז: שְׁלוֹם לְצַדִּיק. מֵצַד אֶחָד רַבֵּנוּ אָמַר לֹא לְהַתְעַנּוֹת, וּמֵצַד שְׁנַי כָּתוּב בְּלִקוּטֵי מוה"ר"ן בְּתוֹרָה נ"ב שְׁמִי שְׁצָרִיף לְהַתְעַנּוֹת, בּוֹדְאֵי צָרִיף לְהַתְעַנּוֹת וּמִצָּוָה הוּא. וַיְדוּעַ שְׁצָרִיף לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ בְּפִשְׁטוּת וּבְתַמִּימוּת וּבְלִי חֲכָמוֹת. אֵיךְ מִתְיַשְׁבֵּת הַסְּתִירָה? וְהֵאֵם לְפִי זֶה מוּבָן שְׁמִי שְׁחָטָא צָרִיף לְתַעֲנִיּוֹת כְּפָרָה? אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, תּוֹדָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרַב שַׁבַּת קָדֵשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת מִסְעֵי, כ"ז תַּמּוּז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מַעוֹז גֵּרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

יְדוּעַ לָנוּ שְׂרַבְנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד שְׁלֹא לְקַחַת עַל עַצְמָנוּ שׁוּם תַּעֲנִיּוֹת מִלְּבַד הַתַּעֲנִיּוֹת הַמְחִיבִים, כְּגוֹן יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא מִצְוֹת עֲשֵׂה מְדֹאֲרֵיתָא, וְכֵן הַתַּעֲנִיּוֹת שֶׁהֵם מְדֹרְבָנֵן כְּגוֹן תַּשְׁעָה בְּאָב,

עשרה בטבת, י"ז בתמוז, תענית אסתר וצום גדליה, כי בענין לקחת סתם תעניות אמר בפרוש רבנו ז"ל: מי שידע ממני כבר לא צריך להתענות, ומי שמתענה ולא יודע ממני לא שוים לו כל התעניות, והוא כמו שמריק את השק, כי הגוף נקרא שק, וכשאחד מתענה כשלא צריכים, הרי זה כמו הרקת שק וכו' (עין לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י), ואפלו אחר התעניות שהתענו, הגוף נשאר שק שיש בו חורין הרבה, וכשמריקים את השק, אף על פי כן נשארו בו החורין, ואם היו מתבוננים בעצמן היו רואים אחר כל התעניות, עדין נשארו אצלם כל תאותם שקשורים בשקם הינו בגופם וכו', עין שם.

ולכן הזהירנו רבנו ז"ל לא לקחת לעצמנו תעניות כלל, ובפרט כשאדם מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשיחה בינו לבין קונו, זה מריק ושוטף ממנו את כל הלכלוך והזהמא שנדבקו בו מעוונותיו, ואז לא צריך יותר לצום.

ומה שאתה שואל על כך שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ג') ודוקא שאין צריך להתענות ומתענה, אבל מי שצריך להתענות בודאי צריך להתענות ומצוה הוא, כבר האריך על זה מוהר"ן ז"ל בתפלה על התורה זו שמתפלל להקדוש ברוך הוא שיאיר לנו את עינינו בענין הצומות מה ומתי ואיך כן צריכים להתענות, על כל פנים ידוע שהיתה תקופה שרבנו ז"ל אמר לאנשי שלומנו את התעניות שהם צריכים להתענות, ואחר כך אמר להם להפסיק (עין שיחות הר"ן סימן קפ"ה) ובפרט עכשו, כשיש לנו את ההנהגה שרבנו ז"ל הנהיג לנו, שנתבודד כל יום אליו יתברך, אזי עלינו לילך עם הדרך הקלה הזו, וזה יטהר את כל הרע והלכלוך שעשינו בחיינו. ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) שעקר מה שהגיע למדרגתו הוא רק על ידי ענין פראסטיק (פשיטות) שהיה מדבר הרבה, ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות, ועל ידי זה דיקא הגיע למה שהגיע. ואמר אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה

בְּלֵה (כְּלוּמַר שֶׁהִיא מְזַדְרֵז כֹּל כֶּךָ בְּעִבּוּדְתוֹ עַד שֶׁמָּה שֶׁהִיא עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשָׁנָה כְּלֵה הִיא עוֹשֶׂה בַּיּוֹם אֶחָד). וְהִיא מִתְגַּעְגַּע מֵאֵד אַחַר מַעֲלַת הָעִבּוּדָה שֶׁל פְּרָאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת) בְּאֵמֶת, וְאָמַר: אֵי אֵי פְּרָאסְטִיק. גַּם אָמַר שֶׁדָּבַר עִם כַּמָּה צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְאָמְרוּ גַם כֵּן שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְמִדְרַגָּתָם כִּי אִם עַל יְדֵי עֲגִינַת פְּרָאסְטִיק - שֶׁעֲסָקוּ בְּעִבּוּדָתָם עִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּפְשִׁיטוֹת גָּמוּר בְּהִתְבּוּדָדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵנו וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִיהֶי לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ב' תקמב.

אֲנִי סוֹבְלִים בְּמִשְׁפַּחַת יִסּוּרִים גְּדוֹלִים. הֲאִם אֲנִי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת תְּקוּמָה כְּלִשְׁהוּ?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת עִירֵית שְׂרָה: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְכָבוֹד הָרַב שְׁלִיט"א. אֲנִי הָאֲחוֹת הַיְחִידָה שֶׁחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה מִתּוֹךְ שְׁבַעַת הָאֲחִים. תְּמִיד אֲנִי מְרַגֵּיֶשׁה שְׁאִין לִי שֶׁקֵּט נִפְשִׁי בְּגִלְל הַדְּאָגוֹת וְהַפְּחָדִים שֵׁיֵשׁ לָנוּ בְּבֵית: אֲבָא חוּלָה בְּפֶרְקִינְסוֹן, אֲחוֹתִי אֵינָה בְּקוּ הַבְּרִיאוֹת וְהִיא חוּלָה נִפְשִׁית בְּשֵׁל כַּמָּה נִסְיוֹנוֹת הַתְּאֲבָדוֹת, אֲחוֹת נוֹסֶפֶת שֵׁיֵשׁ לָהּ שְׁנֵי יְלָדִים הַתְּגַרְשָׁה, אֲחַ נוֹסֶף שֵׁיֵשׁ לוֹ תְּאֻמוֹת בְּגִיל בֶּר-מִצְוָה הַתְּגַרְשׁ גַּם הוּא וְהִתְחַתֵּן בְּשְׁנֵית, וְעוֹד אֲחַ שְׁאֵינִי בְּקוּ הַבְּרִיאוֹת וְאֵינִי מוֹצֵא אֶת זְהוּוֹ הָאֲמָתִי. אֲמָא לוקחת אֶת כָּל הַצְּרוּת לְלֵב, וּבְעֶבֶר הִיוּ לָהּ בְּעִוֹת בְּלֵב. הַמִּצְבַּ מְכַנֵּס אוֹתִי לַצֶּעַר וְלַפְּחָדִים, בְּזִמְנֵן שְׁאֲנִי צְרִיכָה

להיות חזקה ועם כח על מנת לגדל את מתנת השם - ילדי המברכים. למה משפחתי סובלת יסורים כל-כך קשים? והאם אני, הבת, צריכה לעשות משהו עבורם כגון תקון או תפלות מסוימות? אני ממתינה לתשובתך המברכת.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל עירית שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי הצרה הזו היא צרה גדולה מאד מאד, ושאלך אחד לא ידע מצרות כאלו, מה שקורה בביתכם, ומי יתן שתבדקו את המזוזות בכל הבית, ושתקבעו מזוזות כשרות במקום שאין מזוזה, וכן לשמר מאד שבבית יאכלו רק כשר, וישמרו שבת.

עכשו בענין שלך, שאת הבת היחידה שחזרה בתשובה, וכואב לך הכאב של ההורים וכו', ושל כל המשפחה וכו' - את צריכה להבין שזה טבעי, כל אדם נורמלי היה מצטער בצער גדול מאד ממה שקורה בביתכם וכו', עם כל זאת אני מרחח להגיד לך שחכמינו הקדושים אמרו (פסחים קי"ג:) שלשה חיייהם אינם חיים - הרחמנים, והרתחנין, ואניני הדעת; הינו כל הבעיות של האדם שיש לו עם משפחתו, הן משום שהוא קנה לעצמו את מדת הרחמים, ומרחם על כל אחד ואחד והוא לא יכול לעמד בזה, אזי נשבר ונכנס בכלל הרתחנין - שצריך לכעס הן עליהם והן על עצמו, ואחר כך כל דבר קטן כבר מעצבן אותו, ולכן נעשה מאניני הדעת שכל דבר מעבירו על דעתו, וזה מה ששוכר אותו.

ועל כן כשאדם רוצה לצאת מכל זה, עליו להרגיל עצמו לדבר רק עמו יתברך בשפת האם שלו, ויהיה נכלל בו יתברך ויהיה נעשה אדיש לגמרי, שלא יהיה אכפת לו שום דבר בעולם, ותמיד ימצא את הקדוש ברוך הוא בין בטיבו בין בעיקו, הן שהולך לו בטוב והן

שהולך לו בהפוך הטוב, כבר לו אכפת לו שום דבר, ואזי לא יבוא לידי פעם ולא יבוא להיות מאניני הדעת ולא יהיה בעל רגש כלל, אלא יקח את החיים שלו בצורה אדישה לגמרי, שלא יהיה אכפת לו שום דבר בעולם, ואז דיקא יתחיל לחיות חיים נצחיים ומאשרים.

אני יודע שזו עצה שמאד מאד קשה לבצע את זה, פי סוף כל סוף אלו האבא והאמא, האחים והאחיות וכו', עם כל זאת את צריכה להתחיל לחיות את החיים שלך, ולדאג לבעלך ולילדים שלך וכו', ומה שגשאר לך לעשות, הוא רק להתפלל בכל יום אליו יתברך בשפת האם שלך, ולספר לו יתברך כל מה שאת עוברת וכו' וכו', וזה ירחיב את לבך ותזכי לצאת מעצמך וכו', ולדאג לבעלך ולילדים שלך וכו'. ועוד פעם אני מכרח להדגיש לך שזה מאד מאד קשה לבצוע, עם כל זאת כדי שגם את לא תמשכי אל העצבות והמרירות והדפאון, את צריכה להתחזק ביתר שאת וביתר עז באמונה בו יתברך, ולדעת שיש הרבה דברים שלא מבינים כלל.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקמג.

האם הגאולה השלמה באמת קרובה מאד כמו שאמרו הרבה מצדיקי הדור?

שאלה:

מאת יהודה: שלום לכבוד מוה"רא"ש שליט"א. הרבה מהצדיקים בדורנו אמרו שהגאולה קרובה מאד. האם גם לפי

דעתך היא קרובה מאד, או שהיא עלולה להתעכב עוד זמן
רבי? ואם היא קרובה, עד כמה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הגאולה בודאי תהיה, כמו שהבטיחו לנו כל הנביאים התנאים והאמוראים, וכל הצדיקים שבכל הדורות, וזה מעקרי האמונה שבא יבוא היום ונגאל גאלת עולם, אבל אי אפשר לומר מתי, ואיך יבוא, כי בא יבוא בזמן הנכון. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"ו) מה שעבר - אין, כי כבר נשרף בית המקדשנו, אך כעת שהשם יתברך מצפה לשוב אלינו, לחזור ולבנות את בית המקדשנו, ראוי לנו שלא לעכב חס ושלום בנין בית המקדש, רק להשתדל בבנינו, על פן מאד צריך להזהר לקום בחצות ולהתאבל על חרבן בית המקדש, כי יכול להיות שבגלגול הראשון היה הוא הגורם שיחרב בית המקדש, ואפלו אם לאו, אולי הוא מעכב עתה בנין בית המקדש, ונחשב גם כן כאלו גרם להחריבו.

ולכן אנחנו צריכים לראות שמצדנו לא יהיה עכוב ביאת המשיח, ועלינו לעבד על עצמנו שאנחנו לא נהיה מאלו שמעכבים את הגאולה, כמו שאמר מוהר"ן ז"ל (לקוטי הלכות ברכות השחר הלכה ה' סימן י"ז) שעקר העכוב הגאולה הוא על ידי המחלקת והקטגוריא שבין התלמידי חכמים ובכל העולם, כי המחלקת והשנאת חנם שיש בינינו זה מה שמעכב את גאולתנו, וזו מחלה שאי אפשר לצאת ממנה, כי התערבו בין נשמות ישראל ערב רב וכו', שהם מסיתים ומדיחים את נשמות ישראל אחד נגד השני, כי יש מנהיגים של שקר שעובדים על בני אדם, ועוקרים אותם מאמונתם, והם הם הערב רב, כמוכא בזוהר (רע"א מהימנא נשא קכ"ה:) ואתהדרו אינון ערב רב רעין על ישראל עאנא דקודשא בריך הוא דאתמר בהו (יחזקאל ל"ד) "ואתן צאני צאן

מרעיתי אדם" וכו', [הערב רב הם נעשים רועים על ישראל, שהם צאנו של הקדוש ברוך הוא] ואינן ערב רב אינן עתירין בשלוה בחדוא בלא צערא בלא יגונא כלל [אלו הערב רב, המנהיגים, הם עשירים ויושבים בשלוה בשמחה בלי צער ובלי יגון כלל], גזלנין מארי שוחד דאינן דיינין רישי עמא (בראשית ו) "כי מלאה הארץ חמס מפניהם" עליהו אתמר (איכה א) "היו צריה לראש", [הם גזלנים לוקחים שחד, והם הדיינים והראשים של עם ישראל, ואלו הצרים נעשים ראשים]. ואני יכול להעיד על זה שעם ישראל הם קדושים וטהורים, ואלמלא אלו המפרסמים של שקר הרע בנים שעושים צחוק מעם ישראל וכו', ובמקום לקרב נשמות ישראל אליו יתברך, הם עסוקים רק למלא את כפיסיהם עם כל מיני תקציבים וכו' וכו' כלם היו חוזרים בתשובה. ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קל"ט). תניא רבי יוסי בן אלישע אומר: אם ראית דור שצרות רבות באות עליו - צא וכדק בדייני ישראל, שכל פרענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל. עם ישראל הם קדושים, ואלמלא המנהיגים הרשעים היו כלם חוזרים בתשובה, אך מה לעשות הם הטילו אימה כל כף, עד שאסור אפלו לדבר מזה, ואוי ואבוי מי שפותח את העינים להזולת ואומר את האמת, רוצים לבלע אותו חיים, ופותחים נגדו כל מיני תיקים וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא יצילנו מהם ומהמונם ונזכה כבר להגאל גאלת עולם על ידי שאנחנו לא נהיה המונעים וכו', אלא שאנחנו נעסק בגלוי ובפרסום הצדיק האמת שיש בכחו לקרב את כלל נשמות ישראל אליו יתברך, ולעשות שלום ביניהם, ועל ידי זה ממילא יתבטלו כל השקרנים שיש בעולם, ונזכה ביחד לקבל פני משיח צדקנו שבא יבוא ולא יאחר.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקמד.

האם עלי לעשות חסד ולקחת טרמפיסטים למרות מקרים נוראיים שקרו בעבר?

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. פעמים רבות תוף כְּדִי נסיעה אני רואה אנשים המסכנים לי לעצר כְּדִי שאקח אותם טרמפ. חלקם עם כֶּפֶה כְּזוֹ או אחרת, אף מחמת מקרים שארעו בעבר איני סומך על אדם שאיני מכיר ואיני עוצר להם, אף אני חושש לבטול מצות עשה של חסד. מה דעתכם הקדושה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

היום באמת צריכים לשמר מאד מאד לא לקחת טרמפ את מי שלא מכירים, כי כבר קרו הרבה מקרים מזעזעים שנטפלו עליהם רוצחים וכו', ולבסוף קרה מה שקרה רחמנא ליצלן, ולכן בעתים הללו אם לא מכירים מישהו לא כדאי לקחת אותו טרמפ, כי אתה לא יודע מה יכול לצאת מזה, וזה מאד מאד מסכן, הן שיקול להרג אותך וכו', הן שיקול לחטף אותך וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (חולין י) חמירא סכנתא מאיסורא; וזו סכנה גדולה מאד לקחת טרמפ את מי שלא מכירים.

ובפרט נשים צריכות מאד מאד להזהר לא לקחת טרמפים, כי זה מסכן מאד מאד, כי היום יש כל מיני משחתים ומגוללים וכו', שהם בקלות יכולים לאמלל אותן, וכן ילדים צריכים מאד מאד לשמר לא

לקחת טרמפים מכל הבא וכו', כי זו סכנה מאד מאד, הן ממשחתים שלא יבצעו בהם את זממם וכו', והן שיכולים לחטף אותם וכו'.

זה מאד מאד מסכן לקחת טרמפ אדם שאתה לא מכיר, וכבר קרו המון מקרים מזעזעים, ולכן אדם צריך להיות חכם, ולשמר מאד על עצמו.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקומה.

**מאז שהתקרבותי לברסלב קשה לי מאד ללמד תורה.
מה הסבה לכך?**

שאלה:

מאת יצחק: ברוך השם כבר כמה שנים אני זוכה להיות מקשר לצדיק, אף יש לי בעיה: מאד קשה לי ללמד, ואני מצליח ללמד רק את הקונטרסים שחברתם. לפני שהתקרבותי הייתי מתמיד גדול ולמדתי בכל יום כמה שעות ש"ס ופוסקים. החברים אומרים לי שזה 'ברורים' שאני צריך לעבר. האם זה נכון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם היית באמת מקשר אל הצדיק, לא היית כותב שטיות כאלו, שפעם היית מתמיד גדול ולמדתי בכל יום כמה שעות ש"ס ופוסקים וכו', והיום אתה כבר לא יכול, זה שקר ודמיון אחד גדול, ואלו לא ברורים, אלא רק שטיות שנדבקו בך על ידי חטאות הנעורים שלך.

שפגמת כל כף הרבה בברית בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, עד שנתבלבל מחך ודעתך לגמרי. וגם מי שמסית אותך לא ללמד כפי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, ועוד אומר שזה לא דרך רבנו ז"ל וכו', הוא בעצמו נואף גדול ושכלו מבהל ומבלבל לגמרי מרב תאות נאוף שנדבקה בו וכו', ולכן שלא יבלבלו לך את דעתך שאלו ברורים וכו', או שאר דמיונות ושטיות וכו'.

ובכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ע"ו) בענין הלמוד תורה שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד במהירות ולכלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות, ולכלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן, ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר. ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבה, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על כונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) 'לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר', שנאמר (תהלים קי"ט כ') 'גרסה נפשי לתאבה', כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ודבר רבנו ז"ל הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד.

כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמר כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בדקדוק גדול כי זה מבלבל מאד מן הלמוד. וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם ומאומה לא נשאר בידם. אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ח) שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקמו.

**אנחנו עומדים לפני גרושין, הילדים שלנו מדרדרים,
ואני אובדת עצות. מה עלי לעשות?**

שאלה:

מאת יפעת: אחרי שש עשרה שנות נשואים בעלי החליט שהוא רוצה להתגרש. אני אם לששה ילדים, בעלי לא דואג להביא פרנסה הביתה, והוא טוען שאני יכולה לפרנס הילדים בעצמי. אנו גרים כבר חמש שנים בבית הוריו, ועכשו הוא מאים עלי שהוא יזרק אותי מהבית.

אנחנו שומרי תורה ומצוות, אך בגלל האלימות מצד בעלי, הילדים המתבגרים מדרדרים והולכים בדרך הפוכה ממה שאנחנו רוצים. אני זקוקה לעזרה ועצה: מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל יפעת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את כותבת סתם שבפעלך רוצה לגרש אותך וכו', אף אני מכרח להגיד לך שלכל סבה יש מסבב וכו', וצריכים לשמע את שני הצדדים, כי לא יכול להיות שאחר שיש עשרה שנה שהייתם נשואים, והבאתם לזה העולם ששה ילדים, שביום בהיר הוא קם ורוצה להתגרש, ואומר שאת יכולה לפרנס את עצמך לבד וכו'. הייתי מאד מעניין לשמע מה שיש לבעלך לומר וכו', כי אולי את יורדת לחייו, ועושה עליו בקרת בלי סוף, ומשפילה אותו וכו', ומציקה לו שלא מביא מספיק פרנסה וכו', ולכן הוא עונה לך שאת יכולה להביא פרנסה, ואת תפרנסי וכו', כי באמת כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בתבואה בתוך ביתו, שאין מריבה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא על עסקי תבואה, שנאמר (תהלים קמ"ז) "השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך". אמר רב פפא: הינו דאמרי אינשי כמשלם שערי מכדא נקיש ואתי תגרא בביתא; וכשנגמרים השעורים מהכד, זאת אומרת כשאין כבר מה לאכל בבית, אזי באות מריבות בבית).

ולכן אני תמיד אומר לכל זוג שהם צריכים לחקק טוב טוב בדעתם, ולדעת אשר איש ואשה צריכים להיות ותרנים אחד לשני, ולתת תשומת לב אחד לשני, וזו שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמ"ך-ף-מ"ם שפא לשבר את הבית. הזהר הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא - חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "וידבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וכיחד הם שלם. מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמ"ך-ף-מ"ם, הינו ששים על ארבעים,

אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, וההוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמ"ך-מ"ם - ששים על ארבעים. ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמת, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס", ולכן אם רוצים שלום בית אמת, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, לותר אחד להשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

וחכמינו הקדושים אמרו (ביצה ל"ב:) מי שאשתו מושלת עליו - חייו אינם חיים, כי יש נשים שהן מאד מאד קשות ועקשניות וכו', והן רוצות שהכל ילך כפי שהן רוצות, וממררות את החיים של הבעל, אזי חייו אינם חיים וכו', ולא בחנם שרוצה להתגרש, כי נמאס לו מהחיים לגמרי.

ולכן קשה לי מאד מאד לענות כשאני שומע רק צד אחד, כאלו הבעל הוא הכי רשע בעולם וכו', וצריך לשמע מה שיש לו לומר וכו'.

על כל פנים מי שרוצה להיות חיים טובים, חיים נצחיים, חיים מאשרים - עליו להיות ותרן, להיות חכם ולא צודק, ואז כל חיי הבית יתהפכו לטובה, אשרי מי שמכניס את הדברים האלו בתוך לבו.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקמז.

**בעלי מתעקש להשאיר בבית את המחשב והאינטרנט בבית.
איך עלי לנהג במקרה כזה?**

שאלה:

מאת אילת חן: בעלי אינו מקפיד בשמירת תורה ומצוות, ודורש להשאיר בבית את המחשב והאינטרנט כי הוא משמש לעבודה. הוא מרשה לילדים לצפות במחשב, ובגלל שאני לא מסכימה, אני הופכת להיות 'האמא הרעה'. איך עלי לנהג במקרה כזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל אילת חן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שהיום יש בעולם קלפה עצומה שכוכשת כל חלקה טובה, ומקררת את האמונה ואת היראת שמים מבר ישראל, ומכניסה בו כפירות ואפיקורסות, והוא הכלי משחית הנקרא אינטרנט, איפה, בלקברי וכו', וכל מיני כלי משחית הדומים זה לזה וכו', שבהם יכולים לראות כל מיני שקוץ תעוב ערם וזהום, ויכולים להתכתב עם כל מיני מפקרות וכו', עד שעל ידי זה מאמללים את עצמם וכו' ואת הילדים וכו', עד שבאים לגרושין רחמנא ליצלן.

ולכן את או בעלך מכרחים לזרק מהבית את המחשב שמחבר לאינטרנט, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה). אין יצר הרע שולט אלא במי שעניו רואות; ואמר החכם "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים"; ואמר "אין לך אבר באברי האדם שייגרם לו מכשול כמו העינים". ואני מכרח להגיד לך שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב שהיה מחבר לאינטרנט בבית,

ואף שזה נדמה כאלו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הפלי הארור הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו רחמנא לישזבן, ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר לאינטרנט, כי זה הורס כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול רחמנא לישזבן, ולכן אשרי מי שמבער את החמץ הזה מביתו, ואז השכינה תשמרו עליו.

ובפרט שיש ילדים והמחשב שמחבר לאינטרנט פתוח להם, תהיו בטוחים אתם ובעלך שהילדים ידרדרו עד התהום, ויקחו את עצמם להשתמש בסמים וכו', או יתחילו לשנות אלכוהול וכו', או שניהם ביחד, וידרדרו עד התהום ויגמרו בבית סהר, פי רבים חללים הפיל המחשב שמחבר לאינטרנט, ועקר את הילדים מהדרך הישרה וכו', עד שנעשו מפקרים לגמרי, ולכן החכם עיניו בראשו ומוציא מביתו את הפלי משחית הזה, לפני שיאבד את הילדים באפן מר מאד שלא יוכל למחל לעצמו, כי הילדים ידרדרו בנוקבא דתהומא רבה, ויאבדו את עולמם.

אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתתני לבעלך לקרא את המכתב הזה, וזה לא איום - זו מציאות, שלא רק ההורים המבגרים מתקלקלים על ידי זה ועוזבים את קיום התורה והמצוות, אלא גם הילדים מדרדרים לתהום וכו', ועושים שטיות עד שנקלעים במצבים שאני בטוח שההורים לא רוצים - שילדיהם ידרדרו כל כך עד לקיחת סמים וכו', ועד לפשע וכו', אשרי אדם שיש לו שכל ומבער את הנגע צרעת הזה מתוך ביתו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצלחי.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקמח.

כיצד אדם יכול לזכות לתקן את כל הימים שפגם בהם?

שאלה:

מאת נתן: לכבוד הרב מוה"ר"ש שליט"א. רבנו כותב בלקוטי מוה"ר"ן בתורה קע"ט שעל ידי תעניות זוכים לתקן את כל הימים שעברו בלי מצוות ומעשים טובים, והוא מחייה את כל הימים שפגם בהם. אך מצד שני ידוע שרבנו הקפיד שלא נעשה תעניות, חוץ ממה שנופסו בשלחן ערוך. איך מסבירים את הסתירה הזאת? ואיך זוכים על-פי דעת רבנו לתקן את הימים שפגמנו בהם? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע אצלנו שרבנו ז"ל הקפיד מאד לא לקחת על עצמו תעניות, מלבד התעניות שתקנו לנו חכמינו הקדושים, וכך הזהיר אותנו מאד מאד שבשום פנים לא להתענות, שעל ידי זה נחלש המוח, וכבר לא יכול להתפלל וללמד כמו שצריך.

ולכן אם רוצים לקיים מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן קע"ט) דע שכנגד כל מיני מחלקת הן בגשמיות הן ברוחניות, שאינו יכול להתפלל או לעשות מה שצריך בעבודת השם, כי הכל בכלל מחלקת, שעומדים וחולקים עליו ורוצים לבטל דעתו ורצונו מה שרוצה לעשות, וכדי לבטל המחלקת מאיזה בחינה שתהיה ולעשות שלום, על זה צריך תענית. וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פ"ק ב): "מרבבה צדקה מרבה שלום", צדקה הוא בחינת תענית, כי עקר התענית הוא צדקה, כמאמר חכמינו הקדושים (ברכות ו): 'אגרא

דתעניתא צדקתא, כי בחינת המחלקת הוא רצון אחר שעומדים עליו לבטל רצונו, וסגלת התענית איתא בזהר (אחרי ס"ח) "בעצם היום הזה תענו את נפשתיכם" - 'שמעלת התענית לאכנעא לבא לאדבקא רעותא דלבא לקודשא בריה הוא, שעל ידי התענית נכנע ונחלש הלב ונתבטל כל הרצונות האחרים שלו מפני רצון הקדוש ברוך הוא, לאדבקא רעותא דלבא וכו'. ועל כן על ידי זה נתבטל המחלקת שהוא בחינת רצונות אחרים שלא כרצונו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ב'): 'בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך', ועל ידי התענית כבר נתבטל רצונו מפני רצון השם יתברך, על כן נתבטל רצון אחרים מפני רצונו, ונתבטל המחלקת ונעשה שלום, מרבה צדקה מרבה שלום, וכו', ועל ידי התענית מחיין את הימים שעברו עליו, שהם ימים מתים וכו' עין שם.

ולכן העצה - לקבל על עצמו ללמד מסכת את תענית מאה פעמים ואחד, כי אי אפשר לתאר ולשער כלל את גדל הזכות של האדם הזוכה ללמד את מסכת תענית מאה פעמים ואחד, ואשרי מי שיכול להראות את זה, ולומד מסכת תענית בבלי ירושלמי ותוספתא, וחוזר על זה מאה פעמים ואחד, שאין למעלה מזה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקמט.

**רבנו אָמר: "אם כָּבֵר שׁוֹחֵט וּמְלַמֵּד - שְׂיֵהִיו מְאַנְשֵׁי".
מֵה כְּוֹנֵת הַדְּבָרִים?**

שְׁאֵלָה:

מֵאת אַבְרָהָם: שְׁמַעְתִּי שֶׁרַבְּנוֹ אָמַר "אם כָּבֵר שׁוֹחֵט - שְׂיֵהִיהַ
מְאַנְשֵׁי, וְאִם כָּבֵר מְלַמֵּד - שְׂיֵהִיהַ מְאַנְשֵׁי". הֵיכֵן מוֹפִיעָה
הַשְׂיִיחָה הַזֹּאת? וּמֵה כְּוֹנֵת הַדְּבָרִים?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַבְרָהָם נְרוֹ יָאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַשְׂיִיחָה הַזֹּאת מְקַבְּלֶת אֶצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְיָדוּעַ שֶׁרַבְּנוֹ ז"ל הִיא
מְאֹד מְאֹד נִגְדָה לְהִיּוֹת שׁוֹחֵט, וּפְעַם בָּא אֵלָיו תְּלִמִּידוֹ הַחֲבִיב עָלָיו
רַבִּי שְׁמַעוֹן ז"ל (שֶׁהוּא הִיָּה הַתְּלִמִּיד הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִתְקַרַב אֵל רַבְּנוֹ ז"ל) וְאָמַר
לְרַבְּנוֹ ז"ל שֶׁהוּא לֹמֵד הַלְכוֹת שְׁחִיטָה, עֲנֵה וְאָמַר לוֹ רַבְּנוֹ ז"ל בְּזוֹ
הַלְשׁוֹן: אַזּוֹי ווִילְסְטוֹ נִעְמָעֵן אֵן אַלְטֵן אִיד אױן שְׁחִטֵן? [כִּכְהָ אֵתָה
רוֹצֵה לְקַחַת יְהוּדֵי זְקֵן וְלִשְׁחַט אוֹתוֹ?], כִּי הִבְהִמָּה אוֹ הָעוֹף יְכוּלִים
לְהִיּוֹת גְּלָגוּל שֶׁל יְהוּדֵי זְקֵן, וְעַכְשָׁו אֵתָה הוֹלֵךְ לִשְׁחַט אוֹתָם וְכוּ',
וְהִבִּין שְׂאִין זֶה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל שְׂיֵהִיָּה שׁוֹחֵט, וּמֵה גַם שֶׁרַבְּנוֹ
ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימֵן ל"ז) שֶׁעַל יְדֵי שׁוֹחֲטִים שְׂאִינִם הַגּוֹנִים
אֵין פְּרִנְסָה.

וְכֵן בְּעִנְיַן מְלֻמְדוֹת, מוּבָא (חֲזִי מוֹהֲר"ן סִימֵן תס"ה) שֶׁרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר
שֶׁרְצוֹנוֹ שְׁכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא יֵהִיָּה אֶחָד מֵהֶם מְלַמֵּד, וְכִמְהָ פְּעָמִים
דְּבַר מְזוּהָ. גַם אָמַר שֶׁטוֹב לְעִנְיַן פְּרִנְסָה לְדוֹר בְּעִיר גְּדוּלָּה. וְאָמַר בְּדֶרֶךְ
צַחֲוֹת שְׂאִין לֶךְ אָדָם שְׂאִין לוֹ שְׁעָה, וְאֵין לֶךְ דְּבַר שְׂאִין לוֹ מְקוֹם,
נִמְצָא שְׁכָל אָדָם יֵשׁ לוֹ שְׁעָה, וְכִשְׁעוֹסֵק בְּמִשְׂאָ וּמִתֵּן יְכוּל לְהִיּוֹת

שבאותו השעה שיש לו ירויח ממון הרבה מאחר שאותה השעה היא שלו. על כן יכול להיות שיזמין לו השם יתברך איזה הצלחה גדולה בעסק שלו שהוא עוסק, ויכול להרויח באותה השעה שלו רוח גדול. אבל כשהוא מלמד אזי כשמגיע לו השעה שלו שהוא שעת הצלחה שלו, אזי התלמיד מביא לו פשטידא טובה וכיוצא, עם זהוב מעות ראש חדש, ובזה יוצאה ועוברת שעה שלו, שהוא שעת הצלחתו בדבר שטות כזה וכיוצא בו. אבל אדם אחר יכול להרויח בהשעה שלו רוח גדול כנ"ל. וכן אין לה דבר שאין לו מקום, וכשהוא דר בעיר גדולה ששם מצויים עסקים גדולים אזי יכול להזדמן לו איזה דבר גדול שיתעשר בו כי שם הוא מקומו, כי אין לה דבר שאין לו מקום. אבל בעיר קטנה שם יזדמן איזה דבר שבוש ופחות להרויח בו, כי הכל לפי המקום כי אין לה דבר שאין לו מקום.

וכן מובא (שיחות הר"ן סימן ר"מ) שפעם אחת דבר רבנו ז"ל עם אחד מאנשיו שהיה מלמד, ושאל אותו: כמה יש לה שכר למוד לזמן? השיב לו: כך וכך. וחשב עמו כמה עולה על יום, בודאי עולה סך מועט מאד. ואמר לו: אם כן, תחשב עוד כמה עולה על שעה אחת שכר למוד, בודאי לא יעלה כי אם דבר שבוש. אם כן כשאתה מביטל שעה אחת מלמודך, אתה אויבד עולם הבא בשביל דבר שבוש גדול אחד או שנים. אבל כשתעשה משא ומתן ותגזל חלילה את חברך בהמשא ומתן איזה דבר שבוש גדול אחד או שנים על ידי איזה אגס, מחמת שאי אפשר לזהר ולדקדק על פרוטה אחת, בודאי ימחל לה. אבל השעה שאתה מביטל מלמודך, בודאי אין הבעל הבית מוחל לה בשום אופן.

עם כל זאת, אמר רבנו ז"ל: רצייתי איפה שיש שוחט או מלמד - שיהיה מאנשי, כי באמת עקר החשד על שוחט או על מלמד הוא שלא יהיו קלי דעת וכו', כמו שאמר הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, שהסמ"ך-מ"ם לקח את עצמו ביותר על שוחטים שיהיו קלי דעת ויכשילו את נשמות ישראל עם אכילת נבלות וטרפות, וכן

מלמדים שאינם הגונים שיכניסו כפירות ואפיקורסות בתלמידיהם, ולכן אמר רבנו ז"ל: אם כבר שוחט ואם כבר מלמד - עדיף שיהיה אחד מאנשי שלומנו שהוא ירא שמים גדול מאד. וידועים הרבה ספורים שראו אצל שוחטים מאנשי שלומנו איך שהיו נגשים לשחט ביראת שמים גדולה מאד, והיו מתבודדים עמו יתברך שלא יצא מידיהם שום מכשול, והיו עושים את עבודתם ביראה גדולה, וכן מלמדים שהיו מאנשי שלומנו החדירו בתלמידיהם אמונה פשוטה בו יתברך, וקיום מצוות מעשיות, עד שזה נחקק בדמם. יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה תמיד לשוחטים הגונים, וכן למלמדים הגונים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקנ.

האם זה נכון שמי שמתמיד בחמש ורש"י יזכה לצלילות הדעת גם לעת זקנתו, ויהיה בהיכלו של רש"י?

שאלה:

מאת אברהם: לכבוד הצדיק מוה"רא"ש שליט"א. אומרים בשם הרב הקדוש מבעלזא זכותו יגן עלינו שמי שילמד בכל יום חמש עם רש"י יזכה לצלילות הדעת גם לעת זקנתו, וכן שיזכה להיות במחצתו של רש"י הקדוש. האם הוא אכן אמר זאת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש כל כך הרבה אמרות מצדיקים, על מי שזוכה ללמד בכל

יום חמש ורש"י, והכל נכון, כי אי אפשר לתאר ולשער כלל להסביר בשכל אנושי את גדלתו של רש"י, ולך נא ראה מה שכתב רש"י בפרוש על עצמו (עין יחזקאל מ"ב ג') "ואני, לא היה לי לא רב ולא עוזר בכל הבנין הזה, אלא כמו שהראוני מן השמים", והדברים האלו כבר מדברים לעצמם, וכתב מוהרנ"ת ז"ל (שיחות הר"ן סימן רכ"ג) בענין שהיו מספרים לפני רבנו ז"ל והיו משבחים מאד את פרוש רש"י, ושאיין צריכין ללמד פרוש אחר על המקרא על פי פשוט, כי שאר הפשטנים רבם הולכים על פי דרכי החקירות וכו', (כונת הדבר כי יש כמה פשטנים שהם כנגד דברי רבותינו זכונם לברכה והם הולכים על פי דרכי החקירה קצת בכמה מקומות, ואלו הפשטנים אין צריכין ללמד אותם כי אם רק פרוש רש"י ז"ל) ענה ואמר רבנו ז"ל: זה אינך יודע, שרש"י ז"ל הוא כמו אחיה של התורה הקדושה, כי כל תינוקות של בית רבן וכל ישראל כלם לומדים את התורה שבכתב ושבעל פה עם פרוש רש"י. ומזה מובן עצם גדלת רש"י ז"ל; עין שם.

ומתלמידי הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו מובא, שכל מקום שכתב רש"י "שהוא על פי פשוטו", הינו שהיתה לו התפשטות הגשמיות בפרוש הפסוק הזה; ומובא מהחיד"א ז"ל בשו"ת "חיים שאל" חלק א' סימן ע"א: מאור הגולה רש"י אשר על טפת דיו יושב עליה ז' נקיים וכו', ומדקדק אפלו על אות אחת כמפרסם וכו', ואין ספק כי כל דבריו אמרי צדק, ואפלו אות אחת יסודותיה בהררי קדש וכו', עין שם; ומובא בספר "דברי יצחק" מהגאון הצדיק מסוואליא זכותו יגן עלינו: שמעתי בשם הרב הקדוש השר שלום מבעלזא זכותו יגן עלינו שמי שלומד וגומר בכל שבוע ושבוע פרוש רש"י על התורה, אזי הוא מבטח שבעלמא דקשוט יהיה על כל פנים במתיבתא דרש"י, עין שם; וכן מובא מהרב הקדוש רבי פנחס מקאריץ זכותו יגן עלינו שאמר שללמד חמש ורש"י בכל שבוע מסגל לאמונה. ומספרים מהרב הקדוש רבי יששכר דב מבעלזא זכותו יגן עלינו, שאמר שביום שלומדים חמש ורש"י - יהיה מבטח שלא יחטא. וידוע שהרב הקדוש הבעל התניא זכותו יגן עלינו תקן

תקנה לאנשיו שבכל יום ילמדו פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ עִם פְּרוּשׁ רַש"י מִפְּרֵשֶׁת השבוע, וְכֵן נִהְגוּ כָּל הָאֲדַמוּרִי"ם לְבֵית חַב"ד, וְתִקְנוּ תִקְנָה לְאֲנָשֵׁיהֶם לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרַש"י, וְזֶה עֲנִין שֶׁל הַשְּׁגָת יִרְאֵת שְׁמַיִם, כִּי כִּךְ מוּבָא בְּשִׁלְחֵן עֲרוּךְ (ארח חיים סימן רפ"ה סעיף ב') חֵיב לְגַרֵם לְעַצְמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ פְּרֵשֶׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, וִירָא שְׁמַיִם יִקְרָא תְּרַגּוּם וְגַם פְּרוּשׁ רַש"י. רוֹאִים מִכָּל זֶה שֶׁעַל יְדֵי לְמוּד רַש"י זוֹכִים לְיִרְאֵת שְׁמַיִם.

הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ בַּעַל "קִדְשֵׁת יוֹם טוֹב" זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ שְׁלַח אֶת שְׁנֵי בְּנָיו - בַּעַל "עֲצֵי חַיִּים" וּבַעַל "דְּבָרֵי יוֹאֵל" כְּשֶׁהָיוּ יְלָדִים קְטַנִּים אֶל הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ רַבִּי מְרֻדְכֵי מִנְאֲדָבוּרְנָא זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ בְּרָכָה, וּבְרַכְסָם, וְכֵה אָמַר לָהֶם: "יְלָדִים תִּפְטְמוּ אֶת עַצְמְכֶם עִם חֲמֵשׁ וּפְרוּשׁ רַש"י, כִּי הַכְּרַתִּי גְדוּלֵי עוֹלָם שְׁלֹא יִדְעוּ אִיפֹה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גַר, מִפְּנֵי שְׁלֹא לְמִדּוֹ חֲמֵשׁ וְרַש"י". (וּכְשֶׁהָיָה הַצַּדִּיק הַקְּדוּשׁ בַּעַל "דְּבָרֵי יוֹאֵל" בְּמַחְנֵה הַהֶסְגֵר בְּרַגְן-בְּלִזֵּן הָיָה שְׁמָה גַם נִכְדָּ שֶׁל הַצַּדִּיק מִנְאֲדָבוּרְנָא זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, וְהַצַּדִּיק בַּעַל "דְּבָרֵי יוֹאֵל" סִפֵּר לוֹ אֶת הַסְּפּוּר הַזֶּה, וְעוֹד הוֹסִיף שְׁאָמַר לָהֶם "אִם תִּקְפִּידוּ לְלַמֵּד כָּל יוֹם חֲמֵשׁ וְרַש"י תִּזְכְּרוּ לְרוּחַ הַקְּדֻשָּׁה").

הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ רַבִּי מְרֻדְכֵי מִנְאֲדָבוּרְנָא זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ הָיָה פַּעַם בַּעִיר חוּסֵט, וְשֵׁם הָיָה בַּעַל "עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם" שֶׁהָיְתָה לוֹ יְשִׁיבָה גְדוּלָּה עִם כַּמָּה מֵאוֹת בַּחוּרִים מְפֻלְגִים בְּתוֹרָה, וְהַצַּדִּיק בָּא לְבַקֵּר אוֹתוֹ, אָזִי בַּעַל "עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם" בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שִׁיּוֹאֵל לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַיְשִׁיבָה וּלְהִסְתַּפֵּל עַל טִיב הַבַּחוּרִים אִיךְ שֶׁהֵם מִתְמַיְדִים וּבַעֲלֵי יִרְאֵת שְׁמַיִם גְּדוּלִים וְכו', וּכְשֶׁיִּצְאָ, שְׁאֵל אוֹתוֹ הַבַּעַל "עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם": מָה אַתֶּם אוֹמְרִים עַל הַתְּלַמִּידִים שְׁלֵי? עָנָה וְאָמַר לוֹ הַצַּדִּיק מִנְאֲדָבוּרְנָא זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ: אֵינן לָהֶם יִרְאֵת שְׁמַיִם! וְנִבְהַל בַּעַל "עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם" מְאֹד מְאֹד אִיךְ הוּא יְכוּל לְהַגִּיד דְּבַר כְּזֶה, וְשָׂאֵל: לְמָה כְּבוֹדוֹ אוֹמַר כֵּכָה? עָנָה וְאָמַר: מִפְּנֵי שְׁלֹא לּוֹמְדִים חֲמֵשׁ וְרַש"י, וְהִלֵּךְ. וּבַעַל "עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם" מְאֹד מְאֹד הִתְפַּלֵּא עַל דְּבָרָיו, וְשָׂאֵל אֶת כָּל הַתְּלַמִּידִים אִם הֵם

גומרים את חמש ורש"י כל שבוע, וכלם אמרו לא, והטעם הוא מפני שיום הבחינה של השעור של כל השבוע היה ביום ששי, ולכן לא יוצא להם בכלל לעבר על פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, ותכף ומיד הבין שהצדיק מנאדבורנא זכותו יגן עלינו היה צודק, ואז תקן שהבחינה תהיה רק ביום ראשון, והזהיר את תלמידיו מהיום ההוא שכל תלמיד מִכְרַח ללמד בכל יום חמֵשׁ ורש"י.

הרי שלך לפניך, מעלת למוד חמֵשׁ ורש"י עם התרגום בכל יום, שזה מביא לידי יראת שמים ולכל טוב אמת ונצח.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקנא.

מי היה רבי אהרן מברסלב? ומדוע רבנו הפליג כל-כך במעלתו?

שאלה:

מאת לירן אליהו: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום רב. קראתי באחד הספרים שרבנו ז"ל אמר על רבי אהרן מברסלב: "על גבי דגל אשאנו לקראת משיח צדקנו". האם זה נכון שרבנו ז"ל התבטא כך? ואם כן, מה היתה כוונתו? ומאחר והערב יחול היארצייט של אותו צדיק - רבי אהרן מברסלב, אשמח מאד אם תוכלו לספר לנו קצת מי הוא היה, ומדוע רבנו הפליג כל-כך במעלתו. תודה וכל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל לירן אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבי אהרן הרב מברסלב זכותו יגן עלינו, היה מקור מוצאו מדורי דורות רבנים קדושים, ומובא בספר "טובות זכרונות" מרבי אברהם שטרנהרץ זצ"ל כל הספור באריכות, איך שהוא זכה להתקרב אל רבנו ז"ל, וכשרבנו ז"ל בא בפעם הראשונה לעיר ברסלב, אזי אחד מהתנאים שעשה עם אנשי העיר שמכרחים לקחת את רבי אהרן לרב בעיר, והפליג מאד במעלתו, והוא זכה להיות אחד מהעדים שרבנו ז"ל לקח לעדות על ענין תקון הכללי, כי רבנו ז"ל לקח לעדות אותו אותו ואת רבי נפתלי מנעמרוב זכותו יגן עלינו, שזה יועיל לפגם הברית, וכשיבואו על קברו ויתנו פרוטה לצדקה ויאמרו את העשרה מזמורי תהלים, הוא יניח את עצמו לארך ולהרחב להושיע להאדם הנה (עין חיי מוהר"ן סימן רכה).

וכן מובא (שם סימן שע"ו) שפעם אמר רבנו ז"ל להרב מברסלב זכותו יגן עלינו, אני אוהב אותך מאד מאד, ואני מברכה הלואי שתזכה בעולם הבא להבין שיחת חלין שלי, עין שם. ופעם התבטא רבנו ז"ל עליו לפני אנשי עירו ברסלב, ואמר להם בזו הלשון: "הבאתי לכם איש כשר להיות רב", ופעם אחת התבטא עליו רבנו ז"ל: "לא רק למי שהביא אותו להיות רב צריכים לתת תודה, אלא אפלו להסוסים שהוליכו אותו צריכים לתת תודה".

ורבנו ז"ל הפליג מאד במעלתו ואמר "שעם דגל יוליך אותו לפני משיח צדקנו", ופעם התבטא עליו רבנו ז"ל ואמר לו "הענין שלך זה חדש אב", וידע שזמן פטירתו יהיה בחדש אב, ולכן בכל שנה שעבר חדש אב, אזי בראש חדש אלול עשה סעודה לאנשי עירו בבטחון שיש לו עוד אחת עשרה חדשים לחיות, וכן היה בכל

שְׁנָה בְּמִשְׁךָ תִּשַׁע עֶשְׂרֵה שָׁנָה, כִּי מְרַב אֲמוּנַת חַכְמִים שְׁהִיתָה לוֹ בְּרַבְּנוּ ז"ל, יָדַע שְׁפִינּוֹן שְׁעָבַר חֲדָשׁ אָב - לֹא יִקְרָה לוֹ שׁוּם דְּבָר עַד הַשָּׁנָה הַבְּאָה, וְאֵכָן לְבִסּוּף נִפְטָר בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ אָב, וְלִפְנֵי שְׁנִסְתַּלַּק קָרָא לְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצִיו שְׂיַעֲמְדוּ סְבִיבוֹ, וְאָמַר לָהֶם בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "הָעוֹלָם אוֹמְרִים עָלַי שְׂאֲנִי חָכֵם וְלִמְדָן, אִם כֵּן, אִם בְּאֵמֶת אֲנִי חָכֵם וְלִמְדָן, בְּחַרְתִּי לַעֲצָמִי בְּחַי חֶלֶק טוֹב, וְהַחֲלַק שְׁלִי זֶה רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אֲנִי מִבְּקָשׁ אֲתֶכֶם שְׁגַם אֲתֶם תִּבְחָרוּ בְּחֶלֶק הַיְּפֵה הַזֶּה, וְתִמְשִׁיכוּ בְּדַרְכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל".

הָיוּ לוֹ שְׁלֹשָׁה בָּנִים, אַחַד רַבֵּי הִירֵשׁ לֵיב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ - שֶׁהוּא יִרֵשׁ אֶת הָרַבְּנוּת שֶׁל בְּרִסְלָב. וְהַשְּׁנִי הָיָה רַבֵּי נַחֲמָן ז"ל - שֶׁהוּא הָיָה חֲתָן מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל, שֶׁלְקַח אֶת בִּתּוֹ הַיְּחִידָה חַנָּה צִירֵל עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם, אָבֵל מְרַב קִדְשָׁתוֹ וּפְרִישׁוֹתוֹ בְּאָה בִּתּוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל וְאָמְרָה "אָבָא אֲנִי צְרִיכָה בְּעַל, לֹא מְלֶאךָ, הַבְּעַל שְׁלִי פְרוּשׁ לְגַמְרֵי כְּמוֹ מְלֶאךָ", וְהַצְּרִיכוּ לְהַתְּגַרֵּשׁ, וְאַחַר שְׁנַיִם אָמְרָה שֶׁהִיא מְאֹד מִתְּחַרְטֶת לְמָה הַתְּגַרְשָׁה מִמֶּנּוּ, וְרַבֵּי נַחֲמָן הָיָה לֹא הָאָרִיךְ יָמִים. הַשְּׁלִישִׁי הָיָה רַבֵּי שְׁמֻחָה - שֶׁהִתְחַתֵּן עִם בִּתּוֹ שֶׁל רַבֵּי שְׁמוּאֵל יִצְחָק הָרַב מְטִשְׁעָרִין, שֶׁהָיָה מִתְּלִמְיָדֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מֵהַבֵּן הַבְּכוֹר רַבֵּי הִירֵשׁ לֵיב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ נוֹלַד רַבֵּי נַחֲמָן הָרַב הַקְּדוֹשׁ מְטִשְׁעָרִין זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, שֶׁחֲבַר הַמוֹן סְפָרִים בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, 'פְּרָפְרָאוֹת לְחַכְמָה' - פְּרוּשׁ עַל הַלְּקוּטֵי מוֹהֲר"ן, וְעוֹד סְפָרִים רַבִּים, וְהָיָה מִתְּלִמְיָדֵי הַמְּבַהֲקִים שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁגַם אֲנַחְנוּ נִתְחַיל לְהַתְּעוֹרֵר מִחֲדָשׁ, לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל עִם אֲמֶת, וְעַקֵּר הַהִתְּקַרְבוֹת תְּלוּיָה רַק כְּפִי שְׁמַתְמִידִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, עַד שְׁיִהְיוּ שְׁגוּרִים עַל פִּינוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקנב.

**התחנתתי עם בעלי מתוך לחץ ואין בינינו אהבה.
האם יש טעם להשאר ביחד?**

שאלה:

מאת נטלי: שלום כבוד הרב, ותודה על הזכות לכתב לך. לפני חדשים התחנתתי עם אדם טוב ממשפחה טובה, אף מאז שהכרנו לפני כשנה וחצי ועד היום, מלוא אותי תחושה של חסר שמחה וחסר אהבה אמיתית כלפיו. מתוך לחץ שהוא הפעיל עלי החלטנו להתחתן, ומאז שקבלנו את ההחלטה הזו, נכנסתי לתקופה של לחץ נפשי שהתבטאה בירידה בשמחה וברוחניות, ובנוסף התחילה אצלי תופעה של אסטמה של העור מסביב לעינים, שלדברי הרופאה התחילה כתוצאה ממתח נפשי.

אני מתפללת לבוא שיזכה אותי לשמוח את בעלי, לאהב אותו, ולתת לו מעצמי יותר, אף זה לא מצליח... יש לצין שלא קימנו יחסים לפני החתונה, אף לא שמרנו נגיעה בצורה מחלטת, ואחר החתונה התברר לי שאני לא נמשכת אליו כמו שאמור להיות בין אשה לבעלה.

התקשרת בינינו לא תקינה, וכשאנחנו מנהלים שיחות, בסופו של דבר תמיד הוא חייב לצאת צודק, ולכן אף פעם אני לא אומרת לו את דעתי, ושומרת את ההערות שלי בבטן, כי אני יודעת שאין טעם לשתף אותו, ושתמיד הוא ישאר בשלום. האם יש טעם להשאר אתו, ולנסות להמשיך לאהב ולתת, או שחבל לבזבז את הזמן של שנינו וכדאי להתגרש? תודה מראש

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל נטלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך, כשאדם חוטא בר מינן הוא בורא קלפות ומשחיתים סביבו, שלא נראים בעין הגשמית, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו). תניא אבא בנימין אומר: אלמלי נתנה רשות לעין לראות, אין כל בריה יכולה לעמד מפני המזיקין. אמר אביי: אינהו נפיש מינן וקיימי עלן כי כסלא לאוגיא. אמר רב הונא: כל חד וחד מינן אלפא משמאליה ורבבתא מימיניה; ומה הם אלו הקלפות? אדם יכול להרגיש אותן עם המחשבות המבהלות והמבלבלות שלו וכו', וכן המרירות והעצבות והדפאון שמסבבים אותו וכו', כי אדם שנמצא בדפאון ועצבות עמקה, והוא מבהל ומבלבל, כל זה בא מרוחות וקלפות שהתלבשו בו וכו', ואף שאנשים צוחקים מזה ואומרים שאין דבר כזה שדים ורוחות וכו', עם כל זאת שיבחנו בעצמם מדוע פתאום הם מבהלים ומבלבלים וכו', ופתאום נכנסים בלחץ ובדפאון פנימי, ממה זה נובע?

ולכן בכל מקום שחכמינו הקדושים מזכירים "רוח רעה", מפרש רש"י שרוצה להיות לבד בחשך וכו', או שנכנסות בו מחשבות להתאבד וכו', או שמתחיל לרוץ ואינו יודע לאיפה הוא רץ וכו', וזו מציאות ועבדה קיימת, ומאיפה זה בא? מהתטאים שאדם חוטא, ומזה באים כל הספקות והאי ודאות וכו', ומזה בא שאדם מרגיש מבהל ומבלבל וכו', מלא ספקות וכו', וזה מאד מאד מצער את האדם שנכנס בזה, וזו האמת הברורה למי שמודה בדברי חכמינו הקדושים.

והנה את כותבת בעצמך שלא שמרתם שום נגיעה וכו' וכו', שאת התוצאות מזה רק את ובעלך יודעים וכו', והרי את יודעת שאמרו חכמינו הקדושים (פלה פרק א') כלה בלא ברכה אסורה

לבעלה כנדה, מה נדה שלא טבלה אסורה לבעלה, אף כלה בלא
ברכה אסורה לבעלה; כי כל זמן שלא היו נשואין, צריכים מאד מאד
לשמר מנגיעות, וזה לא צחוק, זה עוון חמור כמו אסור נדה, ואין מי
שיסביר את זה הן לבנים והן לבנות, הן לחתנים והן לכלות, שנגיעות
זה אסור חמור מאד שמביא לרעות רבות, וזה כמו שעוברים על אסור
נדה, וזו המציאות שהגדירו לנו חכמינו הקדושים. ומזה באות כל
הרוחות הרעות שמבלבלות את האדם בספקות ואי ודאות, וגורמות
להם להיות מבהלים ומבלבלים וכו', עד שנכנס בהם מחשבות "אני
לא אוהבת אותו" או "אני לא אוהב אותה", או "בא נתגרש", או
שיוצא מזה מריבות בין הזוג, ולא יודעים מה קרה פה, בשעה שרבנו
ז"ל אומר (ספר המדות אות מריבה חלק ב' סימן י"א) לפעמים אין שלום בית
לאדם וכל בני ביתו בקטטה, בידוע שיש שדים בבית הגורמין כל
זה, ועל ידי זה באים יסורים על אנשי ביתו; ומה הם השדים? אלו
המחשבות הטורדות את האדם ומבהילים אותו ומכניסים בו דכאון -
שאדם פתאום נכנס בתוך עצמו, ולא רוצה לדבר עם אף אחד ויושב
לבד בחשך וכו', או שנכנס בו כעס ורציחה שצועק וצורח על אשתו
כמו מטרף וכו', או שבה נכנסים כעס ורציחה - שצועקת וצורחת
על בעלה.

ולכן לדעתי אתם שניכם צריכים לחזר בתשובה שנכשלתם
בנגיעות אסורות וכו' וכו', ועל ידי זה ושב ורפא לכם, ויהיה לכם
שלום בית אמתי, ותחיו חיים נעימים ומאשרים, כי אם התחתנתם
סימן שהיתה לכם משיכה אחד לשני, ועכשו אתם רק מבהלים
ומבלבלים וכו', עד שנדמה לך שאת לא אוהבת אותו וכו', וכן
היחסים ביניכם הם לא תקינים וכו' וכו'.

בודאי אם הייתם יכולים ללכת אל יועץ נשואין ירא שמים
גדול שהיה מדריך אתכם בדרך הנכונה, הייתם משלימים אחד עם
השני, ואז היתה צצה אהבה ביניכם, והייתם מכבדים אחד את השני,

והייתם שתפים בחיי הנשואין, ואחד לא היה רוצה להתנשאת על הזולת.

נא ונא לא להתגרש, אלא לפנות אל צדיק אמתי שמבין בדברים אלו, והקדוש ברוך הוא ששמו שלום יעשה שלום ביניכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקנג.

**בְּקֵרוֹב נִכְנָס לְבֵיתוֹ הַחֲדָשׁ. מֵה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת לְפָנָי
הַכְּנִיסָה לְבֵית?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רוּחָמָה: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק שְׁלוֹם רַב. אֲנִי מֵאֲחֵלֶת לְכֶם
בְּרִיאוֹת אֵיתָנָה וְאֶרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.
בְּסִיעֵתָא דְשִׂמְיָא אָנוּ עֵתִידִים לְהִכָּנֵס בְּקֵרוֹב לְבֵית חֲדָשׁ,
וְשִׁמְעֵתִי שִׁישׁ עֵינַי לְקִרְא בְּבֵית אֵת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה לְפָנָי
שְׁנִכְנָסִים לְגוֹר בּוֹ. הָאֵם צָרִיךְ שְׂדִיקָא בְּעָלֵי יְקָרָא לְבַדּוֹ אֵת
כָּל הַתּוֹרָה, אוֹ שְׂאֶפְשֵׁר לְחַלֵּק אֵת הַתּוֹרָה לְמִסְפַּר בַּחוּרִים
שְׂיִקְרְאוּ יַחַד אֵתוֹ? וְהָאֵם יִשְׁנֵם עוֹד דְּבָרִים שְׂצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת
לְפָנָי הַכְּנִיסָה לְבֵית?

אָנָּה מְכַמֵּם, בְּרַכּוּ אוֹתָנוּ שִׁיְהִיָּה בֵיתָנוּ מְקוֹם לְהַשְׁרָאת הַשְּׂכִינָה
וְתִשְׁרָה בּוֹ בְּרָכָה, שְׁלוֹם וְשִׂמְחָה. תּוֹדָה רַבָּה!

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל רוּחָמָה תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֵת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת בֵּית סִימָן י"ג) מִי שְׂרוּצָה לְהִכָּנֵס בְּבֵית

לְדוֹר בְּתוֹכוֹ, יֹאמֶר הַתּוֹרָה כְּלָה וְאַחַר כֵּךְ יִכְנַס לְדוֹר בְּתוֹכוֹ. וְזֶה שֶׁיֵּךְ
 רַק כְּשֶׁאֶחָד קוֹנֵה בֵּית אוֹ בּוֹנֵה בֵּית - אִזּוֹ נוֹהֲגִים שְׂמֵכִיּאִים מְנִינְ אוֹ
 שְׂנֵי מְנִינִים שֶׁל גְּבָרִים, וּמְחַלְקִים בֵּינֵיהֶם אֶת כָּל הַתּוֹרָה, הֵינּוּ חֲמֻשָּׁה
 חֲמֻשֵׁי תּוֹרָה, וְכָל אֶחָד קוֹרֵא חֶלֶק, וְכֵךְ מְקִימִים אֶת דְּבָרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל,
 וְזֶה לֹא עֲצָה עַל מְנַת שְׂתַעֲלֶה לְרִקִיעַ, עוֹשִׂים סְעוּדָה חֲנֻכַּת הַבַּיִת,
 וּמְזַמְּנִים כַּמָּה אֲנָשִׁים שָׂרָק יְכוּלִים, וְכָל אֶחָד קוֹרֵא פְּרָשָׁה אַחַת אוֹ
 שְׁתֵּי פְּרָשִׁיּוֹת, וְכֵכָה עֹשְׂרִים וְחֲמֻשָּׁה אֲנָשִׁים יְכוּלִים לְגַמֵּר אֶת כָּל
 הַתּוֹרָה כְּלָה, וְזוֹ עֲצָה נִפְלְאָה כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל בְּקִלּוֹת.

אֶת צְרִיכָה לְזַכֵּר שֶׁרַבְּנּוֹ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת טְהָרָה סִימָן א')
 אֲשֶׁה כְּשֶׁרָה מְטַהֶרֶת הַבַּיִת מְצַרְעֵת, וְכֵן אָמַר (שָׁם אוֹת כַּעַס סִימָן ט"ו)
 כַּעַס שֶׁל אֲשֶׁה מַחְרִיב אֶת הַבַּיִת, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלִי שְׂמַצִּידֵךְ אַף פַּעַם לֹא
 יִהְיוּ מְרִיבוֹת, תִּקְנִי לְעֲצֻמְךָ אֶת הַמִּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלְנוֹת, וְתִצְלִיחוּ
 בְּבִיתְכֶם הַחֲדָשׁ, וְכִכֵּר אָמַר רַבְּנּוֹ ז"ל (שָׁם אוֹת מָמוֹן סִימָן צ"ד) אֵין הַבְּרָכָה
 מְצוּיָה בַּתּוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֲלֵא בְּשִׁבִיל כְּבוֹד אִשְׁתּוֹ.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ בֵּינֵיכֶם, וְכֵךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי
 בְּרֻכּוֹת פֶּרֶק ט' הֵלָכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה
 בְּלֹא אִישׁ אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצָאָת
 שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי
 'שְׁלוֹם' אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְתָּ י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְלִכֵּן אִם מְכַנְּיָסִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא
 שְׁלוֹם בֵּית, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹךְ הַבַּיִת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקנד.

**במקום שתהיה ביני לבין אשתי אהבה,
יש בינינו מרירות גדולה**

שאלה:

מאת יאיר: לרב הצדיק והאהוב. במקום האהבה הגדולה שאמורה להיות ביני לבין אשתי, כמעט כל הזמן מר לנו, וזה משפיע גם על הילדים. כמו-כן איני מוצא עבודה מסדירת, וגם זה משפיע, כמו שכתוב "השם גבולך שלום חלב חטים ושבועך".

אני מבקש עצה וברכה להסרת המרירות השורה כמעט תמיד ביני ובין אשתי, בתוך שאר זוגות ישראל. באהבה גדולה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל כך חבל שאתם מתענים בענוי הגוף ובענוי הנפש וכו' בזה שאין לכם שלום בית. אתה צריך לדעת כי סוד הצלחת החיים הוא כשיש שמחה בבית, כי השמחה משרה את השכינה בבית, ולכן תשתדלו מאד לשמח אחד את השני עם מה שאתם רק יכולים וכו', ובפרט אתה צריך לעבד על עצמך להיות רק שש ושמח, כי אין דבר יותר גדול מזה שאדם תמיד שש ושמח והוא משמח את אשתו, וכך אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה ו) אשה - בעלה משמחה. ולכן אתה מרחק להכריח את עצמך להיות בשמחה, ואם אתה תהיה בשמחה תצליח בכל מעשה ידך, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח.

ולכן תעשה כל מה שביכולתך רק להיות בשמחה, כי הסמ"ך-

מ"ם עובד על כל אדם כל כך חזק להפילו בעצבות, במרירות ובדכאון וכו', רק על ידי הדמיונות שמכניס בו וכו' וכו', כל אחד כפי בחינתו וענינו, ולכן אתה מכרח לעשות כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה, והרגע שתהיה בשמחה, זה ירחיב לך את הדעת לגמרי, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י') מה שבני אדם רחוקים מהקדוש ברוך הוא, זה מחמת חסרון ישוב הדעת. ולמה אין ישוב הדעת? כי חסר מהשמחה. ולכן תמסר את נפשך להיות בשמחה, ואז תזכה לגדלות המחזין וכבר לא יחסר לך שום דבר.

והעולה על הכל שתראה לכבד וליקר את אשתך, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם היטיב בעבורה". והיגו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשיכו כי היכי דתתערתו (תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו); ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות האשה; וכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן צ"ד) אין הברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל כבוד אשתו. אני יודע שזה מאד מאד קשה לך, כי אתה כבר ממרמא, וכל זה בא מהקלפות והמשחיתים שהתלבשו בה, עם כל זאת אם אתה רוצה להתפטר מהם, תעבד רק על נקדה אחת - שתהיה תמיד בשמחה ושיהיה לך חינוך על הפנים, וכך תוכל להחיות ולשמח את אשתך, וביחד תשמחו ותהיו הזוג הכי מאשר.

גא ונא ראה לומר את התפלה הזו כמה פעמים ביום עד שתזכה להיות בשמחה תמיד:

רבנו של עולם! זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה ברמ"ח איברי ובשס"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקיים את מצוותיה. אנא רחם עלי והרחק ממני את העצבות והעצלות, וזכני לדבר בכל

יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל ידי זה גם אני אזכה לשמח, ובזכות השמחה אזכה להכליל בך לגמרי, עד שלא אראה לפני עיני רק את אמתת מציאותך תתברך, איך שאתה מחיה ומנהיג ומקים את כל הבריאה כלה. וזכני לאמונה ברורה ומזככת שאזכה לדעת בידיעה ברורה שאתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ועל ידי זה תמחל לי על כל עוונותי, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקנה.

אשתי משתוקקת כבר תקופה ארצה להיות בעיני שול רבנו הקדוש. האם ראוי ללוות כסף לשם כך?

שאלה:

מאת שלמה: לכבוד מוהרא"ש שליט"א, שלום רב, ואין ספור תודות לכם על כל המאמצים שלכם בשבילנו. אני מתפלל ומקווה להשם שיתן לכם הרבה כח ויכלת לענות לנו על שאלותינו, ושנזכה לקבל עצה טובה על כל דבר גדול וקטן, והעקר איך למשוך עצמנו תמיד אל התכלית הנצחית. אמן כן יהי רצון.

אשתי היקרה לא זכתה עדין להיות באומן אצל רבנו. על אף שהיא מקרבת אל רבנו עוד משנות בחרותה, וכבר אז היא השתוקקה לבוא אל ציונו, ואף חסכה בשביל זה כסף, אף היא לא הספיקה לעשות זאת לפני החתונה, ובינתיים התחתנו.

את הכסף שהיא חסכה הפקדנו לחשבוננו, עד שהלוייתי אותו למישהו קרוב שבזקק מאד להלוואה, אך עד היום לא היתה לו האפשרות להחזירו.

כעת התעוררנו מחדש, ואנחנו מאד רוצים שהיא תזכה להיות באומן, בפרט שלדעתי אם היא תזכה להיות באומן, היא תקבל תקונים לכל מיני דברים שמפריעים לה ולנו - שתהיה פחות לחוצה מכסף, וגם שתחזר להיות מלהבת בענין של רבנו, ושהיא תתחיל שוב להתבודד ולקיים את שאר העצות והדרכים של רבנו, על-פי מה שאתם מבארים ומדריכים, כי באמת היא מתחברת לדרך שלכם, אך בכל פעם יש לה חששות והתרחקות מחמת מניעות וספקות שמקבלת מהורי וממשפחתי, כך לפי דבריה. ובפרט עכשו כשהיא בהריון, זו הדמנות לבקש עבור העבר והלדה וכו'.

אך דא עקא שאין לנו כסף מזמן בשביל פרטיסים. האם כדאי לנו לקחת הלוואה בשביל זה, כדי שנוכל לנסע שנינו יחד אפלו ליום אחד בשביל התקון, או שלא כדאי לדחק את השעה, ועלינו להמתין לזמן שיתרחב לנו בפרנסה?
יש לציין שאני זכיתי כבר להיות באומן בראש השנה האחרון, וכמוכן שאם הצדיק יגיד לנו לקחת הלוואה אשתי תסכים. אשמח מאד אם תענו לשאלתי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלמה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לה, אין דבר יותר גדול מלהיות אצל ציון רבנו ז"ל, ולכן כדאי שאשתך תשאל רופא אם הוא ממליץ שהיא תסע, ואם הוא מסכים, אזי כדאי לה אפלו ללוות כסף על נסיעה זו, מאחר שאשתך רצתה להיות אצל ציון רבנו ז"ל עוד כשהיתה רגוה, ולכן

עכשו שהתחתנתם אתה צריך לעזר לאשתך שתוכל להוציא מכח אל הפעל את רצונה וכסופה וכו' וכו'.

אתה צריך מאד מאד לשמח שזכית לאשה נפלאה שזכתה להתקרב אל רבנו ז"ל בהיותה עוד רוקה, שאין לתאר ולשער את גדל הזכות שאדם מקרב אל רבנו ז"ל, ולכן עכשו אתה בעלה תשתדל בכל מיני אפנים לנסע אתה כבר לציון רבנו ז"ל, ובודאי תפעלו שם מה שאתם צריכים לפעל, כי רבנו ז"ל אמר לבתו אדל (שיחות הר"ן סימן קנ"ו) תתארי לעצמך שאני נמצא בחדר אחר ואת באה ומבקשת ממני מה שאת צריכה וכו', ואני ישמע הכל וכו', וראים מזה מעלת הבאים אל ציון רבנו ז"ל, שהוא בפרוש בקש שנבוא אליו.

כמוכן שזה לא צריך להיות על חשבון הנסיעה שלך לראש השנה, שאז כלם מכרחים לבוא מי שרק מצית את רבנו ז"ל, כמו שרבנו ז"ל אמר לנו (תני מוה"ר"ן סימן ר"כ) מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה, הינו להיות אצלי על ראש השנה. אף על פי ששאר צדיקים אינם אומרים כן, כי אצלם אינו חיוב גדול כל כך להיות אצלם על ראש השנה, הרי עוד קשיא אחת. [כלומר בלא זה כבר מקשים עליו קשיות הרבה תמיד, ויהיה קשה עליו עוד קשיא זו גם כן, מה שהוא מזהיר ביותר להיות אצלו על ראש השנה דיקא יותר משאר הגדולים]. ואמר שכל עסקו הוא רק ראש השנה, והפליג אז מאד מאד להיות אצלו בראש השנה, ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: "וואס זאל איך אייך זאגין קיין גרעסערס דער פון איז ניט פארהנדן, איי אנדעריי זאגין ניט אזוי, איז נאך א קשיא, גאר מיין זאך איז ראש השנה" [מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה! ואם אחרים אינם אומרים כן, נו, זו עוד קשיא עלי, כי כל עניני הוא רק ראש השנה]. גם כבר אמר "אויף ראש השנה דארפן אלע זיין" [על ראש השנה כלם צריכים להיות]. וכל זה היה באומן בראש השנה האחרון שאז דבר עמנו זאת. וגם מכבר דבר עמנו הרבה שהוא מזהיר ומצוה לכל מי שרוצה לשמע ולצית אותו שיהיה אצלו על ראש השנה.

אל תדאגו, רבנו ז"ל אמר בפרוש לענין ראש השנה שלו, שהוא
דואג לאנשי שלומנו על הוצאות הנסיעה הלוך וחזור.

חזקו ואמצו יחד לשמח ולכבד ולאהב אחד את השני, ובזה
תשרו את השכינה בתוך ביתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקנו.

**האם מתר לנו לספר להורים שאשתי עומדת ללדת בן,
כדי שנוכל להתכונן לברית מבעוד מועד?**

שאלה:

מאת רפאל: שלום לצדיק ורפואה שלמה. ברצוני לשאל שתי
שאלות: א. אשתי בהריון בחודש השביעי, וכבר בררנו את מין
העבר ומצאנו שהוא זכר. האם מתר לנו לספר זאת להורים
על מנת שיעזרו לנו לתכנן את מסבת הברית כבר מעכשיו,
בכדי שלא יהיה אחר-כך לחץ? ב. האם יש שלב בהריון
שבו מתר כבר לספר את מין העבר או שזה אסור לכל ארץ
ההריון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רפאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לכתחלה, לא נוהגים לשאל את מין העבר וכו', אבל יען שאתם
כבר יודעים, יכולים לספר להורים וכו', אבל ללכת ולפרסם לכלם זה
לא ממלץ משום עין הרע.

הקדוש ברוך הוא יעזר שאשתך תעבר את ההריון בקלות ותלד בקלות, ושתהיה רגילה לומר בכל יום את התפלה הזו:

רבנו של עולם! חוס וחמל עלי ותקל מעלי את צער העבור והלדה, ותהיה עמי בעת הלדה, ויצא הולד לאויר העולם ברגע קטן בקלות בלי שום נזק לא לי ולא לולד, ויהיה נולד בשעה טובה ומצלחת, ובמזל טוב לחיים טובים ולשלום ולבריאות לחן ולחסד, ואני ובעלי נגדלהו לעבודתך ולתורתך הקדושה, ונאמין בך תמיד אשר אתה נמצא ואין בלעדריך נמצא, ואתה משגיח עלינו בהשגחה פרטי פרטית, ותשמרנו שלא נהיה אני והעבר נזקים לא בגוף, ולא באיברים, ולא בעורקים, ולא בגידים, ולא בעור ובשר, ובשאר בנין האדם, לא בתוך חלל הגוף, ולא חוץ לחלל הגוף. ותחזק את פחי ורוחי ועצמותי, כמו שנאמר רפאות תהי לשרף ושקוי לעצמותיך, כי לך הוי"ה הוחלתי אתה תענה הוי"ה אלהי, ואני בהוי"ה אעלוזה אגילה באלהי ישעי, רצה הוי"ה להצילני הוי"ה לעזרתי חושה. ואזכה לילד בקלות מאד בלי שום פחד וכאב וצער כלל, ואזכה להכלל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא יעזר לכם לשמח יחד, ואז טוב לכם כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקנז.

אנו מתלבטים מאד לאיזה גן לשלח את בתנו, וזקוקים לעצתכם

שאלה:

סאת שרון: שלום רב לכבוד מורנו ורבנו. עטרת ראשנו

מוהרא"ש שליט"א. אנו דואגים תמיד לשלומך, ומתפללים
שהשם יתן לך עוד הרבה שנים טובות.

בחדש אלול בתי תגיע לגיל שלש. כרגע היא נמצאת בגן
פּרטי, אצל רבנית מקסימה שמחנכת אותה ליראת שמים
וצניעות באפן מופתי. ומכיון שבשנה הבאה נוכל כבר להכניס
את הילדה לגן ללא תשלום במסגרת חק חנוך חנם, אנו
שוקלים לרשם אותה לגן אחר. באותו גן לומדות רק בנות
ושמעתי עליו המלצות טובות, אף אנו חוששים משום שרב
הילדות בגן הולכות בלי גרביזנים ועם חלצות קצרות. ראוי
לציין שאם היא תשאיר עוד שנה בגן הפרטי, היא תהיה
הגדולה מבין כל הילדים.

הכסף לא כל-כך חשוב לי כמו החנוך שהיא תקבל, ולכן אנו
פונים אליכם לקבלת יעוץ והדרכה: לאיזה גן כדאי לרשם
אותה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרון תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה תמיד לראות מה שטוב לבת שלך, ועל הנקדה הזו
את צריכה לעבד וכו'. זה פשוט שלא יכולים להשאיר ילדה באותו גן
בזמן שהיא תהיה הכי מבגרת מכל ילדי הגן, כי זה לא בריא בשביל
העתיד שלה. יעזר הקדוש ברוך הוא שתמצאי גן שיהיה על רוח
הטהרה והצניעות, ותרורי רב נחת דקדשה ממנה.

העקר תזכרי טוב, שאשה צריכה לשפך הרבה דמעות בעת
הדלקת הנרות למען הצלחת הילדים, כי אז, בעת הדלקת הנרות הוא
עת רצון גדול לאשה לבקש על שלום בעלה, ועל שלום הילדים,
והתפלות שאז האשה מתפללת - מתקבלות בשמים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקנח.

אני סובל מ'סכיזופרניה פרנואידית'. האם יש לרבי נחמן עצה בשבילי?

שאלה:

מאת חיים: שלום לצדיק מיבנאל. אני מאד מקוה שתוכל לעזור לי כי כמעט והתיאשתי לגמרי: אני סובל מבעיה נפשית המגדרת כ'סכיזופרניה פרנואידית'. מליום אותי פחדים עשירים וארבע שעות, וכל הזמן אני שומע קולות מוזרים וצלולים באזנים.

באבחנה אמרו לי שקשה מאד לצאת מהבעיה הזו, וכמעט שאין לה רפואה, ומאז שעברתי את האבחנה, קשה לי עוד יותר, ונוספו לי עוד פחדים שחס וחלילה אשאר עם הבעיה הזו כל החיים. האם יש לרבי נחמן עצה בשבילי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חיים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין המחלה 'סכיזופרניה פרנואידית' וכו', וכו', אני מכרח להגיד לך שזו מחלה מאד מאד קשה, כי מי שסובל ממנה חי בהזיות ודמיונות וכו' וכו', ויש לו פחדים יתרים מכל בן אדם, וחושב

שהזולת רוצה רק להזיק לו וכו', ומדמין כל מיני דמיונות שהוא נרדף וכו', ולצערנו הרב מי שסובל ממחלה זו, נדבקים בו עוד שגינות וטרופים.

אבל אני מכרח להגיד לך שעצם העבדה שהאדם מודה שהוא סובל מזה - זו כבר חצי רפואה, כי על פי רב אלו האנשים שסובלים מאיזו מחלה וכו', עקר המחלה שלהם שהם אומרים שלהם לא חסר שום דבר, ואם חסר - חסר לך, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ס"ז) מי שאינו שומע ומצית לדברי חכמים אמתיים הוא יכול להשתגע. כי עקר שגעון של כל המשגעים הוא רק מחמת שהוא אינו מצית ושומע לדברי הבעלי שכל. כי המשגע, אם היה שומע וצית לדברי אחרים שהם הבעלי שכל - בודאי לא היה משגע כלל. כי אף על פי שלפי רוח שטות ושגעון שלו נדמה לו בברור גמור שהוא צריך לילך קרוע ולהתגלגל באשפה וכיוצא בזה מדרכי השטות ושגעון, אף על פי כן מאחר שהגדול ממנו אומר לו שאינו צריך לעשות כן, אם היה מבטל דעתו נגד דעת הגדול ממנו בחכמה, בודאי היה מתבטל כל השגעון שלו. נמצא שעקר השגעון הוא רק מחמת שהוא אינו רוצה לשמע ולצית לדברי חכמים; וביותר נמצאים השגינות האלו בין אלו שסובלים ממחלת סכיוופרניה פרנואידית, כי מסכן מי שסובל מזה - הוא רודף את עצמו יותר מאשר אחרים רודפים אותו וכו', והכל דמיון ופחדים יתרים, כידוע למי שסובל מזה.

ולכן אני מכרח להגיד לך בפרוש, אם אחד מודה שיש לו את המחלה הזו - זו כבר חצי רפואה, וכבר אמר החכם "אני אוהב מי שיודיעני מומי", וכן אמר החכם "יותר הועילוני אויבי מאוהבי, שאויבי גלו לי מומי ונזהרתי מהם, ואוהבי כסו אותם ולא נזהרתי".

ולכן אני מכרח להגיד לך שמכל המחלות והחלאים הרעים יכולים לצאת, אם רק לוקחים את עצמו בידיים, ולקחת את עצמו בידיים הכונה להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ובמקום שילך בפנטזיות וכו',

כאלו בני אדם רודפים אותו וכו', או רצים אחריו וכו', או רוצים לעשות לו משהו רע וכו', וכאלו שמדברים רק ממנו וכו', שזה חלק גדול מהמחלה - עדיף לדבר תמיד עם הקדוש ברוך הוא, שכל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך זו הצלחה נצחית, ובונה לעצמו את האמונה הקדושה ואת האמון בעצמו, והוא נעשה חזק בכטחון עצמי. ולכן תקח את עצמך בידיך ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, בתמימות ובפשיטות גמורה, ותראה איך שזה יעזר לך, כי באמת מי שסובל מ'סקיזופרניה פּרנואידיית' וכו' וכו', מציר בדעתו תמיד את האדם שממנו הוא מפחד, והוא מדבר אל עצמו כאלו הוא מדבר אל האדם הזה, וזו עקר המחלה רחמנא לישזבן, והאדם הזה רודף את עצמו יותר משבאמת רודפים אותו.

ולכן הרגל את עצמך רק לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולאט לאט ירדו ממך כל הפחדים והדמיונות, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת פרק י"ד הלכה ג') על הפסוק (דברים ז') "והסיר הוי"ה ממך כל חלי" - זו רעיון, דאמר רבי אליעזר (שם כ"ח) "ונתן על ברזל על צנארה" - זה רעיון; הינו מה זה העל הכי קשה של האדם? אלו הרעיונות והדמיונות שמסבבים אותו, כי מרב עוונותיו ובפרט של פגם הברית, הוא נמצא בלחץ תדירי ומדמין לעצמו כל מיני מחשבות של הבל וכו', ושל פחדים וכו', מה יעשה לו זה, ומה יעשה לו ההוא, ובאמת האדם רודף את עצמו יותר ממה שאחרים רודפים אותו, כי מי שתמיד חושב רק ממנו יתברך, ומשתדל להכניס את הקדוש ברוך הוא בתוך מח מחשבתו, אזי מתפטר מכל אלו הרעיונות והדמיונות, ונעשה בן חורין אמתי, ואין עליו שום על.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

המאחל לך חדש מברך...

ב' תקנט.

**נְעַלְתִּי אֶת בְּעָלִי מִחוּץ לְבַיִת, וּמֵאֵז הוּא הֵלֵךְ וְלֹא חָזַר.
מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֱלִישֶׁבַע: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק מִיִּבְנָאֵל. לִפְנֵי כִּמָּה יָמִים הִיָּתֶה מְרִיבָה גְדוֹלָה בֵּינִי לְבֵין בְּעָלִי, וּבִשְׂאֵפָה הוּא יָצָא מֵהַבַּיִת בְּכַעַס וּבְעֵצָבִים. אַחֲרֵי כִּמָּה שָׁעוֹת הוּא חָזַר הַבַּיִתָּה, אָבֵל אֲנִי נְעַלְתִּי אֶת הַדְּלֵת וְלֹא נִתְּתִי לוֹ לְהִפְנֹס. הוּא הִתְחִיל לְצַעֵק וּלְהִשְׁתַּלֵּל, וְאָמַר שֶׁאִם לֹא אֶפְתַּח לוֹ אֶת הַדְּלֵת - הוּא יֵלֵךְ וְלֹא יִחְזֹר. לֹא עֲנִיתִי לוֹ, אֵז הוּא שָׁבַר אֶת הַחֲלוֹן שֶׁל הַבַּיִת וְהֵלֵךְ.

מֵאֵז עָבְרוּ כִּכָּר שְׁלֹשָׁה יָמִים, אַף הוּא לֹא חָזַר הַבַּיִתָּה וְאֶפְלוּ לֹא הִתְקַשֶּׁר, וְאֲנִי יוֹשֶׁבֶת בְּבַיִת לְבַד עִם שְׁנֵי הַיְלָדִים וְלֹא יוֹדַעַת מָה לַעֲשׂוֹת. אֲנִי יוֹדַעַת שְׁהֵיִיתִי לֹא בְּסֹדֵר שְׁלֵא נִתְּתִי לוֹ לְהִפְנֹס הַבַּיִתָּה, וְאֲנִי מְאֹד מְפֹחֶדֶת שֶׁבְּעָלִי יִחְלִיט לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנִּי בְּגִלּוֹל מָה שֶׁקָּרָה. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ מִנְחָם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֱלִישֶׁבַע תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שֶׁבְּכָל מְרִיבָה יֵשׁ שְׁנֵי צְדָדִים, וְעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת הִיא לוֹתֵר אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְלֹא לְהִיּוֹת קְשׁוּחַ אֶחָד נֶגֶד הַשְּׁנִי. יֵשׁ מְרִיבוֹת, יֵשׁ וְכוּחִים, יֵשׁ אֵי הַבְּנוֹת בֵּין בְּנֵי-זוּג, וְזֶה טְבָעִי, כִּי הֵם בְּאִים מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת נְפָרְדִים וְכוּ', וְלָכֵן אָמַר רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן פ') שֶׁעַקֵּר הַשְּׁלוֹם - כְּשֶׁשְׁנֵי הַפְּכִים מִשְׁתּוּיִם יַחַד, אַף זֶה לֹא אוֹמֵר שְׁאִין חֲלוּקֵי דַעוֹת אוֹ אֵי הַבְּנוֹת בֵּין בְּנֵי זוּג וְכוּ', וְלָכֵן הַזּוּג צְרִיכִים לְדַעַת שֶׁאֶחָד צְרִיף לוֹתֵר לְשָׁנִי.

זו חֲצֵפָה גְדוּלָה מִצְדוּךְ לְלַכֵּת וּלְסַגֵּר אֶת הַדְּלֵת עַל בַּעַלְךָ וְלֹא לַתֵּת לוֹ לְהִכָּנֵס וְכוּ', מַה זֶה צְרִיךְ לִהְיוֹת? וּכְשֶׁאַתָּה כֹּכֵס, אֵת צְרִיכָה לְהוֹצִיא אֶת הַכֶּסֶס שֶׁלְךָ עַל בַּעַלְךָ? אַמֵּת הוּא הַכְּאִיב לְךָ בְּמַלִּים חֲמוּרוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל בְּשִׂבִיל זֶה עֲדִין לֹא צְרִיכִים לְנַעַל אֶת הַדְּלֵת עַל הַבַּעַל, זֹו רְשָׁעוֹת וְטַפְשׁוֹת גַּם יַחַד. אֲשֶׁה צְרִיכָה לְדַעַת שְׂאִסוּר לִהְיוֹת שְׂתַלְטָנִית, כִּי זֹו מְדָה מְאֹד מְגִנָּה, וְאֲשֶׁה שְׂרוּצָה לְהַשְׂתַּלֵּט תְּמִיד בְּבֵית הַסִּימָנִים לָזֶה הֵם שֶׁהֵיָא עֲקֻשָׁנִית וְרַק רוּצָה לְהַשְׂתַּלֵּט עַל בַּעֲלָהּ, חוֹשֶׁבֶת שֶׁרַק הִיא חֲכָמָה וְרַק הִיא הַמְחַלִּיטָה, תְּמִיד צוֹעֶקֶת וְצוֹרַחַת בְּצוּרָה פְּרֵאִית, וְשׁוֹלְטַת תְּמִיד עַל בַּעֲלָהּ, וְעוֹשֶׂה עֲלֵיו בְּקֶרֶת עַל כָּל דְּבָר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה. וְזֹו פְּשׁוּט מִחֲלָה אֲצֵל נָשִׁים, וְלִכֵּן אִם אַתָּה לֹא תִשְׁנִי אֶת הַמְדָה הַמְגִנָּה הַזֹּו, תֵּאבְדִי אֶת בַּעַלְךָ וְתִשְׁאַרִי גְרוּשָׁה לְבַד עִם שְׁנֵי יְלָדִים, וְאֲזִי יִתְחִילוּ הַבְּעִיּוֹת שֶׁלְךָ וְכוּ'.

אֵת צְרִיכָה לְבַקֵּשׁ מִבַּעַלְךָ סְלִיחָה וְלְדַעַת שְׂמֵכָל מְרִיבָה יְכוּלִים לְהַשְׁלִים רַק עַל יְדֵי הַדְּבָרוֹת, לֹא עַל יְדֵי הַשְׂתַּלְטוֹת עַל הַבַּעַל, וְכֵן לְהַפְּךָ שֶׁהַבַּעַל לֹא יִשְׂתַּלֵּט עַל אִשְׁתּוֹ. בֵּית בְּרִיא הוּא כְּשִׁישׁ שֶׁפָּה מְשַׁתְּפֵת לְבַעַל וְלֹא אִשָּׁה, וְאִף שֶׁלֹּא מְסַכְּמִים אֶחָד עִם הַשְׁנֵי בְּדַעוֹת וְכוּ', זֶה לֹא אוֹמֵר שְׂצְרִיכִים לְרִיב, כָּל אֶחָד יְכוּל לְהַגִּיד אֶת הַדַּעָה שְׁלוֹ, אֲבָל הַכֹּל בְּצוּרָה עֲדִינָה, וְלֹא בְּדֶרֶךְ פְּרֵאִית, כִּי מִי שֶׁמְתַפְּרַע הֵן הַבַּעַל וְהֵן הָאִשָּׁה, בְּזֶה הֵם מְרִאִים חֲלָשָׁה, כִּי חֲסִרָה לָהֶם הַשְׂתַּלְטוֹת עֲצָמִית, וְאֲשֶׁה שְׁנוּהֶגֶת כֶּךָ חוֹשֶׁבֶת שֶׁבְּזֶה שֶׁתַּצְעֵק וְתִצָּרַח וְתִדְבֹר בְּקוֹל, תִּפְעַל אֲצֵל בַּעֲלָהּ מַה שֶׁהִיא רוּצָה, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהִיא הוֹלֶכֶת בְּאִלְמוּת וְסוּגְרַת עֲלֵיו אֶת הַדְּלֵת וְלֹא נוֹתֶנֶת לוֹ לְהִכָּנֵס, זֶה מְרָאָה לְדַעַת שֶׁהָאִשָּׁה הַזֹּו הִיא שְׂתַלְטָנִית. וְלִכֵּן לְדַעַתִּי אֵת צְרִיכָה לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מִבַּעַלְךָ, וְלְהַשְׂתַּדֵּל מְאֹד לְעַקֵּר מִמֶּךָ אֶת הַמְדָה הַרְעָה הַזֹּו וְתַפְסִיקִי לְהַשְׂתַּלֵּט עַל בַּעֲלָהּ, כִּי גַם לוֹ יֵשׁ זְכוּת דְּבוּר וְכוּ'.

תְּמִיד אֲנִי אוֹמֵר, אֲשֶׁר אִישׁ וְאִשָּׁה צְרִיכִים לִהְיוֹת וְתִרְנִים אֶחָד לְהַשְׁנִי וְלַתֵּת תְּשׁוּמַת לֵב אֶחָד לְשְׁנֵי, וְזֹו שְׁלֵמוֹת הַבֵּית, וְעַל יְדֵי זֶה מְמִילָא יֵשׁ אַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּרִית, אֲבָל הֶרְגַע שְׂאֶחָד רוּצָה לְהַשְׂתַּלֵּט

על השני, דעו לכם שזה הסמ"ך-מ"ם שבא לשבר את הבית. הזהר הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא - חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "וַדַּבַּק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", הינו שניהם חצי חצי, וביחד הם שלם. מה שאין פן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמ"ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, וההוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמ"ך-מ"ם ששים על ארבעים.

ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמתי, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחם להם ולאחד איך יחם", ולכן אם רוצים שלום בית אמתי, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, ולותר אחד להשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

הקדוש ברוך הוא ששמו שלום, יעשה שלום ביניכם ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך חדש מברך...

ב' תקס.

**שנים רבות הייתי מהפנט אחרי אחד מרבני ברסלב,
עד ששמתי לב שאני לא מקבל ממנו כלום**

שאלה:

מאת גרשון: שלום וכל טוב. שנים רבות הייתי תלמיד של אחד מרבני ברסלב, הייתי ממש מסור אליו והחזקתי ממנו

כְּמוֹרֵי וְרַבֵּי, אֲבָל לְבִסּוֹף הַתַּפְכֻּחֹתֵי וְרֵאִיתִי שְׁאֲנִי לֹא מִקְבֵּל
 מִמֶּנּוּ הַתְּחִזְזוֹת אֲמִתִּית וְלִכֵּן עֲזַבְתִּי אוֹתוֹ.
 מֵאֲז אֲנִי מִקְרָב אֶל כְּלָלִיּוֹת בְּרִסְלָב, אֵינֶנִּי קָשׁוּר לְאַף רַב
 מִרַבְּנֵי בְּרִסְלָב, וְיוֹתֵר מִזֶּה, יֵשׁ לִי בִקְרַת קִשָּׁה עַל הַדָּרָךְ שֶׁהֵם
 מַעֲבִירִים לְהַמּוֹן הָעָם אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנּוֹ הַקְּדוֹשׁ.
 אֲנִי מִמָּשׁ מִשְׁתַּגֵּעַ מֵהַמְחַשְׁבָּה שֶׁהֵייתִי מְהַפְּנֵט כָּל-כָּף אֶל
 אוֹתוֹ רַב בְּמִשְׁךְ שָׂנִים וְלֹא קִבַּלְתִּי מִמֶּנּוּ כְּלוּם. מַה דַּעְתּוֹ שֶׁל
 הָרַב בְּעֵינָיו?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ מִנְחָם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל גְּרִשׁוֹן נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי יֵשׁ רַק בְּרִסְלָב אֶחָד, וְאֲנִי לֹא מִבֵּין מַה זֶה "כְּלָלִיּוֹת
 בְּרִסְלָב" ... כְּדֵי לְהִיּוֹת חֲסִיד בְּרִסְלָב מְכַרְחִים קִדָּם לְלַמֵּד הִרְבֵּה אֶת
 סִפְרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל עַד שֶׁיְהִיּוּ שְׂגוּרִים עַל פִּיו, הֵינּוּ שְׂלֵא יַחְסֵר לָךְ יוֹם
 מִלְּלַמֵּד 'לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן', 'סִפְּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת', 'סִפְּרֵי הַמְּדוּת', וּבְשִׂיחוֹתָיו
 הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁרִשְׁמֵן מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּסִפְּרֵי 'שִׂיחוֹת הַרָ"ן' וְ'חַיֵּי מוֹהֲרָ"ן',
 כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוֹ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן חֶלֶק א' סִימָן קצ"ב) אֲשֶׁר פָּנִיו
 שָׁכְלוּ וְנִשְׁמְתוּ הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְלִכֵּן אִם אָדָם רוֹצֵה לְהִבִּין מַה שֶׁרַבְּנּוֹ
 ז"ל רוֹצֵה מֵאַתָּנוּ, עָלָיו לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְּרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל עַד שֶׁיְהִיּוּ שְׂגוּרִים
 עַל פִּיו, כִּי אַחֲרַת הוּא מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וְלִכֵּן אֲנִי לֹא מִבֵּין מַה אַתָּה
 כּוֹתֵב שְׂאִתָּה מִקְרָב אֶל "כְּלָלִיּוֹת בְּרִסְלָב" וְלֹא לְרַבְּנֵי בְּרִסְלָב, מִי
 הֵם רַבְּנֵי בְּרִסְלָב? הֲלֹא כָּלֶם מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, וְהַעֲבֵר שֶׁלֵּהֶם יְדוּעַ
 וּמְפָרְסֵם וְכוּ', אֲזִי מַה שֶׁיֵּךְ לְכַתֵּב דְּבַר כְּזֶה? וּמַה הַבְּלִבּוּלִים שְׂאִתָּה
 מְבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ עֲבוּר זֶה? עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי מִי שֶׁמְתַמַּיֵּד בְּסִפְּרֵי רַבְּנּוֹ
 ז"ל, הוּא לֹא צָרִיךְ אֶת אָף אֶחָד, כִּי שֵׁם יְרָאֵה בְּדִיוֹק מַה שֶׁרַבְּנּוֹ ז"ל
 רוֹצֵה מֵאַתָּנוּ.

וְאַתָּה צָרִיךְ לְחַקֵּק הֵיטֵב בְּדַעְתְּךָ שֶׁרַבְּנּוֹ ז"ל הוּא הָרַבִּי שֶׁלָּנוּ,

וְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵם תְּלַמִּידִים שְׁמַחֲזִיקִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה שֵׁשׁ לָהֶם כַּח לַחֲזִק הַמוֹן אַנְשִׁים, אֲבָל הַכֹּל הוּא בְּבַחֲיִנַת נִקְדַּת הַחֵבֶר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן ל"ד) שֵׁשׁ שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת, קֹדֶם צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת הָרֵב, וְאַחַר כֵּן צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת הַחֵבֶר, כִּי כָּל אֶחָד מִקַּבֵּל מֵהָרֵב בְּצוּרָה אַחֲרֵת, וְרְאוּי לְקַבֵּל מִכָּל אֶחָד אֶת הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ, הֵינּוּ לַחֲזִק אֶת עֲצָמוֹ עִם הַנִּקְדוֹת שֶׁל עֲצָמוֹ כְּפִי שְׂרֹאָה וְשׁוֹמֵעַ מִנִּקְדַּת הַחֵבֶר, וְנִקְדַּת עֲצָמוֹ הִיא שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר אֶפְלוּ שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וַיִּזְכֶּה לְדַבֵּר תְּמִיד עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵלוֹ שְׁנֵי הַיְסוּדוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב - מִצַּד אֶחָד לְהִיּוֹת שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה עִם כָּל הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שֵׁשׁ בּוֹ, וְשֵׁלֵא יִתֵּן שְׁהַסְמָ"ךְ-מ"ם יִשְׁבֵּר אוֹתוֹ, אֲלֵא שִׁיתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֲלוֹם, וַיְהִי תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה מְגַלָּה שֶׁהוּא זֹרַע בְּרֵךְ הַשֵּׁם, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שִׂמְחָה סִימָן א') כְּשִׂאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּהַ בְּשִׂמְחָה בִּידוּעַ שְׁלֹבוֹ שְׁלֵם עִם אֱלֹקָיו.

וּמִצַּד שְׁנֵי צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן קנ"ד) שֶׁעֵקֶר מֵה שֶׁהִגִּיעַ לְמַדְרַגְתּוֹ הוּא רַק עַל יְדֵי עֲנִין פְּרֶאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת) שֶׁהִיָּה מִדְּבַר הַרְבֵּה, וּמִשִּׁיחַ הַרְבֵּה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפִשְׁטוּת, וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ לְמֵה שֶׁהִגִּיעַ. וְאָמַר: אִם הִיִּיתִי יוֹדֵעַ שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲשֶׂה מִמֶּנִּי מֵה שְׂאָנֵי עֲתָה, דֵּהֵינּוּ חֲדוּשׁ כְּזֶה, הִיִּיתִי עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד מֵה שְׁעִשִּׁיתִי בְּשָׁנָה כְּלָהּ (כְּלוֹמַר שֶׁהִיָּה מְזַדְרָז כָּל כֵּן בְּעִבּוּדָתוֹ עַד שֶׁמֵה שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּשָׁנָה כְּלָהּ הִיָּה עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד). וְהִיָּה מִתְגַּעְגַּע מְאֹד אַחַר מַעֲלַת הָעִבּוּדָה שֶׁל פְּרֶאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת) בְּאֵמֶת, וְאָמַר: אִי אִי פְּרֶאסְטִיק.

אֲבָל כְּדֵי לְהִיּוֹת חֲזִק בְּשְׁנֵי הַדְּבָרִים הַיְסוּדִיִּים הָאֵלוּ בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב, עָלָיו לְהִתְחַבֵּר עִם חֲבָרִים טוֹבִים, חֲבָרִים רְצִינִיִּים שְׁבַאֲמֶת רוֹצִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם בְּקִיָּאִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלִקְבֵּל

מהם, כי באמת צריכים הרבה רחמים להשאר אצל רבנו ז"ל, ולא להתרחק חס ושלום, ומכל שכן לא להיות מאלו החסידים הנפולים, שפעם היו מקרבים והיה להם בוער בעבודת השם יתברך, ואחר כך במשך השנים על גבי השנים שעבר עליהם מה שעבר וכו', וכו', התקררו, והם עוד מקררים אחרים, ולכן צריכים מאד מאד לשמר אם אלו הנקראים רבני ברסלב הם לא מקררים אחרים משמחה אמתית - לשמח בו יתברך, ומהתבודדות - להתבודד להקדוש ברוך הוא, שבאמת יכולים להתבודד מהרגע שקם עד הרגע שהולך לישן, כי מלא כל הארץ כבודו, ואיפה שרק הולך האדם, צריך להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, שזו השלמות, ועל כלם ללמד בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, שהאריך מאד ואמר (שיחות הר"ן סימן ע"ו) בענין הלמוד תורה שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות, ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן, ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר.

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבה, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על כונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) 'לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר', שנאמר (תהלים קי"ט כ') "גרסה נפשי לתאבה", כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני

והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ודבר רבנו ז"ל הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמר כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בדקדוק גדול כי זה מבבלל מאד מן הלמוד. וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם. אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ח) שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה.

ולכן מי שמקרה את בני הנעורים שלא יהיו שמחים ועליזים וכו', בהתלבשות במצוות שצריכים להיות שבורים וכו', וכן שמתנגדים שיכולים להתבודד כל היום כלו בכל מקום כי מלא כל הארץ כבודו, ואומרים שצריכים ללכת דוקא אל הפעלד (שדה), ועל אחת כמה וכמה מי שחולק על סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, ומתלוצץ מזה, ועוד אומר שזה לא הפרוש הפשוט בזמן שכל בר דעת רואה שדברי רבנו ז"ל הם כפשוטם ממש - אלו נקראים חסידים שנפלו, שאמר רבנו ז"ל חסידים נפולים הם גרועים ממשמדים, כמו שכתב מוהר"ן ת"ז ל' (לקוטי הלכות ראש חדש הלכה ז' אות נ"ב) אדם צריך לקבע בעצמו שיהיה איך שיהיה, אף על פי כן יהיה חזק בדעתו שלא יהיה נסוג אחור לגמרי מהשם יתברך, ולא ייאש את עצמו לעולם, ולא יהיה מהחסידים הנפולים שהם גרועים ממשמדים רחמנא ליצלן וכו', עין שם.

וכן הוא (לקוטי הלכה שלוחין הלכה ה' אות י"ז) עקר התגרות והסתת הבעל דבר שמבקש תואנות ועלילות לשוב ולפלל חס ושלום, לזהמת

המדמה, בפרט אחר הסתלקות הצדיק, שאומר הרי כבר אפס תקווה חס ושלום, ועמלק מתגבר, שהוא בחינת עצם התגברות היצר הרע, שמתעורר בהתגברות עצום בכל פעם, ועתה מה נעשה עוד, והכסילים חוזרים לאחוריהם, שזהו בחינת מה שקורין חסידים נפולים רחמנא ליצלן, שזה גרוע מהכל, כמו ששמעתי מפיו הקדוש וכו', עין שם.

וכן הוא (לקוטי הלכות נזיקין הלכה ד' אות כ"ה) קלפת נגה היא הקלפה הכי מסכנת, כי משם נמשך נפש הבהמיות של ישראל, שמשם באים החכמות רעות של העולם, ויש שמכנים עצמן בשם חסידים, ואומרים חכמות של שטות והבל המרחקים מהשם יתברך ומתורתו ומצדיקי אמת, ואלו הם קלפת נגה ממש שמערב טוב ורע, כי באמת יש בהם טוב הרבה כי אינם פורקין על חס ושלום, וקצתם הם אנשים כשרים קצת, ולפעמים אומרים דברי אמת, אך מערב בהם גם רע הרבה, דהינו החכמות שלהם שנדמה להם לחכמות, ובאמת הם שטותים גדולים, ואלו מזיקים גם כן הרבה, ומונעים מאד מלהתקרב לצדיקי אמת ואנשיהם הממשיכים השגת אלקותו בעולם, ובאפן אחד הם מזיקים יותר מהעכו"ם והאפיקורסים, כי מעכו"ם ואפיקורסים רב ישראל מרחקים עצמן מהם בתכלית הרחוק כראוי להתרחק מהם יותר מן בעלי ראתן, אך מאלו הכשרים קצת אין מתרחקים מחכמתם כל כך. ובאמת הם מזיקים הרבה על ידי חכמתם וליצנות שלהם שמתלוצצים מכמה דרכי התמימות האמתיות וכו' (וכמבאר שיחה זאת במקום אחר ששמעתי מפיו הקדוש שחסיד שנפל גרוע ממשמה, כי ממשמה כל אחד נזהר, אבל מחסיד אף אחד לא נזהר, כי אף אחד לא יודע שהוא נפל ונתקרב מההתלהבות שלו וכו'), עין שם.

ולכן אני לא מבין מה שאתה כותב שאתה מקרב רק אל "כלליות ברסלב" ולא אל רבני ברסלב, כאלו הם שני דברים וכו', ומזה יש לה חלישות הדעת ואתה משתגע מזה וכו', חכמינו הקדושים אמרו (סוטה ג) אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז) נמצא שכל אחד כפי העברות שלו,

כך הרבה רוח שטות יש בו; ולכן אם דבר אחד משגע אותה, סימן ש'עוונותיה משגעים אותה וכו'.

אצלנו ברור שרק רבנו ז"ל הוא הרבי שלנו, וכל אנשי שלומנו הם רק חברים שצריכים לחזק אחד את השני, כפי שקבלנו את הנקדה מרבנו ז"ל, ואיש את רעהו יאמר חזק, וכך היה במשך הדורות, עד לאחרונה נתקיים מה שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה מ"ז): משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שימשו כל צורכן רבו מחלוקת בישראל ונעשית תורה כשתי תורות; ומשם נובע השכל העקום שלה, שכביכול יש שני דברים בחסידות ברסלב - א. 'כלליות ברסלב' ב. 'רבני ברסלב'. אך אני לא יודע מאיפה אתה לוקח את זה, כי אצלי יש ברסלב אחד, הינו לקיים את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות, ולהתמיד בספריו הקדושים, והעקר בשיחותיו הקדושות שבפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן שני"ח) שבכל שיחה ושיחה שהיה משיח ומדבר עמנו יכולים להיות על ידה איש פשוט, ואפלו צדיק גמור כל ימי חייו כמו שאני רוצה (אזוי וויא איך מיינ איין גוטער ייד) אם ירצה לילך עמה לקיים כפי שיחתו הקדושה. [וגם אפלו עכשו כש'לומדין דבריו הקדושים יש להם גם כן כח גדול לעורר להשם יתברך לזכות לדרכי השם באמת, למי שישים לבו היטב לדבריו ולשיחותיו הקדושים הנאמרים בספריו הקדושים, כי כל שיחה שלו היא התעוררות נפלא ונורא מאד ודרך ישרה ונכונה מאד לעבודת השם יתברך לכל אחד לפי מדרגתו יהיה באיזה מדרגה שיהיה. אפלו מי שהוא במדרגה עליונה מאד יכול לקבל דרך ישרה ועצות נפלאות מפל שיחה ושיחה שלו. וכן להפך מי שהוא בתכלית מדרגה התחתונה חס ושלום באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מפל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת אם ישים לבו לדבריו היטב, ויקיים אותם באמת ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם].

ולכן ראה לחזור על המכתב הזה כמה וכמה פעמים, ואז יפתחו

עיניך לראות מה לפניך, ולא יטעו אותך עם רבני ברסלב, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד; יכולים לחיות פה שבעים שנה, ומאומה אין בידו, והוא עוד חושב שהוא מקרב אל רבנו ז"ל, בשעה שלא מקים אף שיחה ממנו, ובפרט את העקרים של חסידות ברסלב, שהם - לא לנטות מהשלחן ערוף כהוא זה, וכן תמיד להיות בשמחה, ולהכריח את עצמו להיות בשמחה, ולהרבות בשיחה בינו לבין קונו, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה שיזכה לטיל ולהיות בכל המקומות של התורה הקדושה. ולא צריכים יותר מזה, כי בפרוש אמר לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רפ"ז) מה יש לאדם לעשות בזה העולם? אין צריך כי אם להתפלל וללמד ולהתפלל; ועל כן למה אתה צריך לבלבל את עצמך מאחרים, עד שתכתב שזה משגע אותך וכו', יותר טוב שתברח אל הקדוש ברוך הוא, ואל התורה הקדושה, ותהיה רק שש ושמת עם כל הנקודות טובות שיש לה.

ואל תרוץ אחר שום בן אדם, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ו') היצר הרע דומה כמו מי שהולך ורך בין בני אדם, וידו סגורה ואין אדם יודע מה בתוכה, והוא מרמה בני אדם ושואל לכל אחד, מה אני אויז? ולכל אחד נדמה כאלו הוא אויז מה שהוא מתאנה, ועל כן הכל רצים אחריו כי כל אחד סובר שיש בידו מה שהוא חפץ וכו', ואחר כך הוא פותח את ידו ואין בה כלום וכו'. כמו כן ממש היצר הרע שהוא מרמה כל העולם כלו, והכל רצים אחריו, ומרמה לכל אחד ואחד, עד שנדמה לכל אחד ואחד כאלו יש בידו מה שהוא חפץ, כל אחד כפי שטותו ותאוותו, ואחר כך בסוף הוא פותח את ידו ואין בה כלום, כי אין מי שימלא תאוותו אצלו.

ולכן אם אחד לא מאיר בך את סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל - ללמד כסדרן דיקא, ולא מאיר בך את הענין של שיחה בינו לבין קונו - שיכולים לדבר תמיד אל הקדוש ברוך הוא, ואפלו דבור אחד חשוב

למעלה, וכן לא מכניס בך שמחה, מה יש לך אתו? אקוה שתבין את הכל, ואז טוב לך כל הימים, ולא תצטרך להשתגע וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך חדש מברך...

ב' תקסא.

**בהסכמת אשתי אני רוצה להתחתן עם אשה נוספת.
מה דעתו של הרב?**

שאלה:

מצאת שני: אני נשוי, ובהסכמת אשתי אני רוצה לשאת אשה נוספת לשם שמום. מה דעתו של הרב?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל, יש חרם דרבנו גרשום שלא לשא אשה על אשתו, וכן החק הבינלאומי - שאסור להתחתן עם שתי נשים.

אין זה אלא היצר הרע שמתגבר עליך בתאות נאוף, ופלא על גבי פלא שאשתך מסכימה, ואתה לא קולט מה מוונח תחת זה וכו', כי לא יתכן שאשה נורמלית תסכים שבעלה יתחתן עם עוד אחת, אין זה אלא כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות בנים סימן ל') מי שמזנה אשתו מזנה עליו; מכרח להיות שקל הראש שלכם מונח רק בנאוף וזנות.

ואתה צריך לדעת שעל הכל הקדוש ברוך הוא מוחל, אבל לא על זנות וכו', ואין על זה תרוץ שמתגבר עלי יצרי וכו', כי הבחירה חפשית - אם רוצים עושים, ואם לא רוצים לא עושים, ולכן אתה מִכָּרַח לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי אַחֲרַת אֲנִי מִכָּרַח לְהַגִּיד לְךָ שֶׁחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בראשית רבה פרשה כ"ו סימן ה') על הכל הקדוש ברוך הוא מְאָרִיךְ אָפוּ - חוץ מן הזנות; ואָמְרוּ (במדבר רבה פרשה ט' סימן ז') אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַכֹּל אֲנִי כּוֹבֵשׁ, וְעַל הַזְמָה אֲנִי כּוֹעֵס; וְאָמְרוּ (תנחומא בראשית) עַל הַכֹּל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹתֵר, חוץ מן הזמה והזנות; ולכן דע לך שְׁמָרָה תִּהְיֶה לְךָ בְּאַחֲרוֹנָה אִם לֹא תִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה תִּכְףּ וּמְיָד, אֵתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל הַפְּקָר וְלִית דִּין וְלִית דִּין וְכוּ' וְכוּ', וּפְתָאוּם תִּקְבַּל אֵת הַמַּכָּה בְּצוּרָה כְּזוֹ שֶׁלֹּא חָלַמְתָּ, וְלִכֵּן רָאָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלִבְרַח מֵהַזְכָּל וְהַלְכָלוֹךְ הַזֶּה, לִפְנֵי שֶׁכָּבַד לֹא תוּכַל לְחֹזֵר וְכוּ' וְכוּ'.

הקדוש ברוך הוא החונן דעת, יכניס דעת בך ובאשתך ותחזור בתשובה שלמה.

המאחל לך חדש מברך...

ב' תקסב.

בְּתַפְלַת שְׁמוֹנֵה עָשָׂרָה אוֹמְרִים: "וּמְקִיִּם אֲמוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר" - עַל אִיזוֹ אֲמוֹנָה מְדַבֵּר?

שאלה:

מאת משה: לכבוד הרב שליט"א שלום. בתפלת שמונה עשרה אומרים: "ומקיים אמונתו לישני עפר" - על איזו אמונה מדבר? תודה, וחדש טוב.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר דְּבָרִים, ב' מִנְחָם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מִשֶּׁה נִרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

"וּמִקֵּים אֲמוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר" - יוֹצֵא מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ 'אֲבוּדֶרֶה' שְׁמִזְכִּירִים אֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שֶׁהֵם נִקְרָאִים יִשְׁנֵי עֶפֶר, עַיִן שָׁם.

וּבִאֲמַת אִם נִתְבּוֹנֵן, זֶה מִדְּרַשׁ מִפְּרָשׁ (עַיִן מִדְּרַשׁ מִשְׁלֵי פֶרֶשׁ ח') אָמַר רַבִּי נַחֲמִיָּה: בֵּא וְרָאָה כַּמָּה מְדָה טוֹבָה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָמוֹ עַד שֶׁלֹּא בְּרָא עוֹלָמוֹ, וְאִיזוֹ זו? תוֹרָה. תַּמָּן תַּנִּינָן שְׁבַעַה דְּבָרִים נִבְרָאוּ קִדְּם לְבְרִיתוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵלוֹ הֵן וְכוּ', וּמִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים ע"ב י"ז) "יְהִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם לְפָנֵי שְׁמֵי יְנוּן שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל גּוֹיִם יִאֲשְׁרוּהוּ". וְלָמָּה יִקְרָא יְנוּן? שֶׁהוּא עֲתִיד לִיִּנֵן (פְּרוּשׁ לְהַקִּיצוֹ) יִשְׁנֵי עֶפֶר; עַיִן שָׁם. שְׁזֵה הָעֲנִיָּן שֶׁל תַּחֲתֵי הַמַּתִּים בְּכָל־לַיּוֹת, וּבִפְרָטֵיּוֹת אַבוֹת הָעוֹלָם.

וְאִם כָּכֵר מִדְּבָרִים מִשְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, וְכֵן מִמְּשִׁיחַ צְדָקָנוּ, יְדוּעָה אִמְרַת רַבִּי אֲבָרָהָם בֶּן רַבִּי נַחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעֵר ז"ל (בְּעַל מַחְבֵּר בְּאוּר הַלְקוּטִים) שֶׁאָמַר: מְשִׁיחַ תִּהְיֶה לוֹ עֲבוּדָה קָשָׁה לְהַכְנִיס בֵּיהוּדֵי שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה נְקִי [הֵינּוּ שִׁיתְפַּלֵּל אֶת כָּל תְּפִלַּת הַלְחָשׁ, דְּהֵינּוּ תְּפִלַּת שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת בְּלֵי מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת]. כִּי בִּאֲמַת רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן ל') שֶׁכָּל הַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת בָּאוֹת לְאֶדָם רַק בְּאֲמֻצֵּי הַתְּפִלָּה, וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן ב') שֶׁעַל יְדֵי שְׂאֵדָם פּוֹגֵם בְּבְרִית, עַל יְדֵי זֶה גּוֹרֵם לְעֲנִיָּן הַמְּכַסִּין עַל עֵינָיו, זֹאת אוֹמְרַת מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת הַמְּכַסִּין אֶת עֵינֵי הַשָּׁכֵל, וּמִבְּלָבָלִים אֶת תְּפִלָּתוֹ, וְכָל הָעֲנִיָּן שֶׁל מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ יְהִיָּה שְׁלֵמוֹת תַּקוּן הַבְּרִית, וְאִזּוֹ הַמַּחְזִין שֶׁל בְּנֵי הָאֶדָם יְהִיוּ נְקִיִּים לְהַכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישַׁעְיָה י"א ט') "כִּי מִלְּאָה הָאָרֶץ דַּעָה אֶת הַוְי"ה כְּמִים לַיִם

מכסים", וכתיב (שם נ"ב ח') "כי עין בעין יראו בשוב הוי"ה ציון", כי אז יהיה גלוי אלקות במדרגה עליונה כזו, עד שכל אחד יכיר את הקדוש ברוך הוא פנים אל פנים, ויוכל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ויקים (צפניה ג' ט') "כי אז אהפך אל עמים שפה ברוחה לקרא כלם בשם הוי"ה לעבדו שכם אחד".

וידוע שעקר התפלה הוא השמונה עשרה ברכות, ולכן כל המחשבות זרות באות לאדם רק באמצע השמונה עשרה ברכות, ומבלבלות אותו, עד כדי כך שהפה מדבר והמח מחשבה חושב בין כך דברים אחרים. וספר רבי חיים ויטאל ז"ל שפעם עמד רבו האריז"ל שמונה עשרה, וגם החזן אחז בשמונה עשרה, והאריז"ל כבר סים, והצריך לחכות הרבה על החזן שעדין לא סים, ואנשי המנין חשבו שהחזן מכוון ביותר בתפלתו, והיה פלא אצלם איך החזן מכוון יותר מהאריז"ל, כי הוא כבר גמר, והחזן עדין לא גמר, וכשסים החזן אמר לו האריז"ל בחיוד: האם כבר קניתם את האפך של החמור שרציתם לקנות? כי תפס לו את המחשבות זרות שלו, שכל תפלת השמונה עשרה שוטט החזן במחשבתו בכל מיני שוקים וחשב איפה לקנות אכף לחמורו וכו', ואיזה אכף יותר טוב וחזק וכו'... ולכן צריכים מאד מאד להזהר בשעה שמתפלל שיקשר את מחשבתו אל הדבור, וזו נקראת "תפלה בכח", כי צריכים כחות עצומים לקשר את המחשבה אל הדבור, כי בדרך כלל מרב העוונות של האדם, המח מחשבה חושב דבר אחד, והפה מדבר דבר שני, ולכן צריכים כחות עצומים לקשר בין המחשבה אל הדבור, וכלי האי ואולי יצליח, כי המחשבות זרות באות מחמת עוונותיו.

וכתב מוהרנ"ת ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תקצ"ז) פעם אחת, היה קובל איש אחד לפני רבנו ז"ל איך שקשה לו מאד להתפלל, כי המחשבות זרות מבלבלין אותו מאד. והשיב לו רבנו ז"ל: מקבלין זאת לכפרת עון, נעמט מען דאס אהן פאר א כפרת עון, וחזק קצת. וקצת היה נראה כונתו בזה, כי הלא באמת אלו המחשבות הם בעצמם עוונות,

ועל כן חידך קצת. אך אף על פי כן בודאי כל דבריו אמת וצדק, כי על כל פנים בזה שאין מהרהר אחריו יתברך חס ושלום, ויודע שבודאי השם יתברך רוצה לקרבו ולקבל תפלתו, רק שעונותיו גרמו לו כל אלו המחשבות הבאין לבלבלו, ויש לו צער מזה ובורח מהם בכל כחו, יכול להיות בודאי שזה בעצמו נחשב לו לכפרת עוון, עד שאם היה זוכה להתנהג בזה בתמימות ובאמת כראוי, כבר היו עונותיו נמחלין על ידי זה בעצמו, ואז ממילא היו מסתלקין ממנו כל המחשבות זרות, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות י"ב): העובר עברה ומתבייש בה - מוחלין לו על כל עונותיו.

הרי שלף לפניך, שכל אלו המחשבות זרות שנכנסות לאדם באמצע התפלה, הן בשחרית, הן במנחה והן בערבית - הן החטאים שלו, כי מכל חטא ועוון שאדם חוטא נגדו יתברך, בורא קלפות ומשחיתים שמסבבים אותו, ומהם נמשכות כל המחשבות זרות בעת התפללות הקבועות שאדם מתפלל שחרית, מנחה וערבית, עד שיכולה לעבר כל התפלה ולא יכונן שום דבר, רק המוח מחשבה חושב בדבר אחד, והדבור אומר וטוחן את תבות התפלה וכו', וזו מציאות שיש אצל כל אחד, והוא כל כך שקוע בענייניו ובמחשבותיו עד שלא שם לב שהוא בכלל לא מכונן מה שהוא אומר, עם כל זאת צריכים למסר את נפשו פשוטו כמשמעו לקשר את המחשבה לדבור.

אשרי מי שמקפיד מאד לקשר את המוח מחשבה שלו אל הדבור שמדבר, ואמר הרב הקדוש השר שלום מבעלזא זכותו יגן עלינו: אם אדם יקשר את מוח מחשבתו מהתחלת התפלה עד סופה ויכונן את פרוש המלות שהוא אומר - יכול לזכות על ידי זה לרוח הקדוש, אשרי לו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקסג.

**זכיתי לקרב הרבה אנשים להשם יתברך, אך אני בעצמי
עדין נכשל בעברות חמורות**

שאלה:

מאת דוד: שלום עליכם. אני מנסה לחזור בתשובה כבר כמעט שבע שנים. ברוך השם זכיתי לקרב יהודים אל התורה הקדושה, וחלקם הפכו להיות אברכים יראי השם, ואלו אני נע ונד בארץ לא זרועה, עד שנפלתי כבר בעברות שיש בהן כרתות, ואינני מוצא את זמני. בנוסף, אני מרגיש שיש בי דבוק שמנסה להרג אותי פשוטו כמשמעו, ולא מאפשר לי אפילו להניח תפלין. התוכלו לעזר לי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ו') שצריכים לעשות בכל יום ובכל שעה ובכל רגע תשובה, ואפילו שאדם הגיע כבר למדרגות עליונות, עליו לעשות תשובה על תשובה, פן גשם את אלקותו יתברך וכו' וכו'. לא שיהיה דבר כזה "כבר חזרתי בתשובה", כי מי שיודע מגדלת הבורא יתברך שמו, הוא יודע שעדין לא התחיל להכנס אל הקדשה, ולכן הוא צריך בכל פעם לעשות תשובה על תשובה פן התשובה הראשונה לא היתה כמו שהיתה צריכה להיות, וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ב) שגם בהתקרבות אל הצדיק צריכים תמיד לבוא בהתקרבות חדשה, ולא שיהיה להגיד "אני כבר מקרב אל הצדיק", אלא צריכים בכל פעם לבוא מתחדש פאלו עדין לא התקרב, ואז באמת הוא יוכל לקבל הרבה מהצדיק, אבל הרגע

ש'אדם חושב שהוא כ'בר מק'רב י'שן, ויודע כ'בר א'ת ה'כל וכו', וכו', אזי ע'דין ל'א ה'תחיל ל'קבל כ'לום מ'הצ'דיק.

ה'פ'לל - כ'ש'אדם חוזר ב'תשוב'ה ל'הקדוש ב'רוך הוא, ז'ה צ'ריף ל'היות ב'כל יום מ'חדש כ'אלו ע'דין ל'א חזר ב'תשוב'ה, וכ'ך ל'עולם י'חזר ב'תשוב'ה. וכן ב'התק'רבות ל'צ'דיק - ז'ה צ'ריף ל'היות ת'מיד ב'התק'רבות ח'דשה, ואז ל'עולם י'קבל מ'הצ'דיק ה'ר'בה מ'אד.

והנה הקדוש ב'רוך הוא ע'זר ל'ך ש'יש ל'ך כ'חות ה'נפ'ש ב'לתי ר'גילים ל'קרב א'נשים א'ליו י'תברך, ול'כן ל'א ב'חנ'ם ש'הס'מ"ך-מ"ם ל'קח א'ת ע'צמו ע'ליך, והכ'שיל א'ותך ב'ע'ברות ח'מורות וכו', וכו', עד ש'אתה כ'בר ל'א י'כול ל'הניח ת'פלין וכו', וכו', ול'כן ע'לי לומר ל'ך ש'תע'שה ה'תחלה ח'דשה ב'כל יום ב'כל ש'עה וב'כל ר'גע, ו'תרגיל א'ת ע'צמך ל'דבר א'ל הקדוש ב'רוך הוא, ו'תתחזק ב'יתר ש'את ו'ביתר עז ב'שמ'חה ע'צומה, ו'רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן ח'לק א' סימן נ"ט) כ'ש'אדם ע'וסק ל'קרב ר'חוקים, ע'ליו ל'שמר מ'אד ש'לא י'תא'חזו בו ה'קלפות ו'הרע ש'ל א'לו ה'א'נשים ש'מק'רב, ול'זה ז'וכים ע'ל י'די ר'בוי ת'פלה ו'התבו'דות, ש'זה ב'חינת מ'שפט - ש'צ'ריכים ת'מיד ל'שפט א'ת ע'צמו הי'כן הוא ב'עולם, ו'מה הוא ע'ושה ב'זה ה'עולם. ול'כן ת'ראה ל'קחת א'ת ע'צמך ב'ידיך ו'תצא מ'עצמך, ו'תע'שה ה'תחלה ח'דשה, ו'אל ת'פל ב'דעתך כ'לל, ו'תזכר מ'ה ש'אמר ר'בנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן ח'לק ב' סימן קי"ב) א'ם א'תה מ'אמין ש'יכולים ל'קלקל - ת'אמין ש'יכולים ל'תקן.

זכר גם זכר כ'י ע'קר ה'תשוב'ה ז'ה ו'דוי ד'ברים, כ'מו ש'כתב ה'רמב"ם (פ'רק א' מ'הלכות תשוב'ה ה'לכה א') כ'ל מ'צות ש'ב'תורה ב'ין ע'שה ב'ין ל'א ת'ע'שה א'ם ע'בר א'דם ע'ל א'חת מ'הן ב'ין ב'זו'ן ב'ין ב'שג'גה, כ'ש'יע'שה תשוב'ה ו'ישוב מ'חט'או ח'יב ל'התודות ל'פני ה'אל ב'רוך הוא, ש'נאמר (ב'מדבר ה') "א'יש או א'שה כ'י י'עשו" וגו' ו'התודו א'ת ח'טאתם א'שר ע'שו" - ז'ה ו'דוי ד'ברים. ו'דוי ז'ה מ'צות ע'שה. כ'יצד מ'תודין? אומר: א'נא ה'שם, ח'טאתי ע'ויתי פ'שעתי ל'פניך, ו'עשיתי כ'ך ו'כה, ו'הרי נ'חמתי וב'שתי ב'מעש'י, ול'עולם א'יני חוזר ל'דבר ז'ה, ו'זהו ע'קרו ש'ל

ודוי וְכַל הַמְרַבָּה לְהַתְּוֹדוֹת וּמֵאַרְיֵף בְּעֵינַיִן זֶה הָרִי זֶה הַרִי זֶה מְשַׁבַּח;
 וכו'. (ועי' שם פ'ק ב' מהלכות תשובה הלכה ב') ומה היא התשובה? הוא
 שיעזוב החוטא חטאו, ויסירו ממחשבתו, ויגמר בלבו שלא יעשהו
 עוד, שְׁנֵאָמַר (ישעיה נ"ה) "יעזב רשע דרכו" וגו', וכן יתנחם על שעבר,
 שְׁנֵאָמַר (ירמיה ל"א) "כי אחרי שובי שובי נחמתי", ויעיד עליו יודע תעלומות
 שלא ישוב לזה החטא לעולם, שְׁנֵאָמַר (הושע י"ד) "ולא נאמר עוד
 אלקינו למעשה דינו" וגו', וצריך להתודות בשפתיו ולומר ענינות
 אלו שגמר בלבו; וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') שְׁעוֹנוֹתָיו
 שֶׁל אָדָם חִקּוּקִים עַל עֲצֻמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל ל"ב) "ותהי עונתם
 על עצמותם", וְזֶה מֵה שֶׁהוֹרֵג אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים ל"ד)
 "תמותת רשע רעה", וְעַל יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים יוֹצְאִים מֵעֲצֻמוֹתָיו הַחֲטָאִים
 שֶׁחִקּוּקִים עֲלֵיהֶם.

וְלִכֵּן הִרְגַל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִי שׁוּם
 חַכְמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת כָּלֵל, אֲלֵא תִזְרַק אֶת הַשֶּׁכֶל שֶׁלְךָ לְגִמְרִי, וּכְבָר אָמַר
 רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) שְׁעָקַר מֵה שֶׁהִגִּיעַ לְמִדְרַגְתּוֹ הוּא רַק
 עַל יְדֵי עֵינַיִן פְּרֶאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת), שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר הַרְבֵּה, וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה
 בֵּינוּ לְבֵינ קוֹנוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפְשִׁיטוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ
 לְמָה שֶׁהִגִּיעַ. וְאָמַר: אִם הִיִּיתִי יוֹדֵעַ שֶׁהִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה מִמֶּנִּי מֵה
 שְׂאֵנִי עֲתָה, דִּהְיִינוּ חֲדוּשׁ כְּזֶה, הִיִּיתִי עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד מֵה שֶׁעֲשִׂיתִי
 בְּשָׁנָה כְּלָה (כְּלוֹמַר שֶׁהִיָּה מְזַדְרֵז כָּל כֶּךָ בְּעִבּוּדְתּוֹ עַד שֶׁמָּה שֶׁהִיָּה
 עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשָׁנָה כְּלָה הִיָּה עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד). וְהִיָּה
 מִתְּגַעְגַע מְאֹד אַחַר מַעֲלַת הָעִבּוּדָה שֶׁל פְּרֶאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת) בְּאֵמֶת,
 וְאָמַר: אִי אִי פְּרֶאסְטִיק. גַּם אָמַר שֶׁדַּבֵּר עִם כְּמָה צְדִיקִים גְּדוֹלִים
 וְאָמְרוּ גַם כֵּן שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְמִדְרַגְתָּם כִּי אִם עַל יְדֵי עֵינַיִן פְּרֶאסְטִיק,
 שֶׁעֲסָקוּ בְּעִבּוּדָתָם עִבּוּדַת הִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּפְשִׁיטוֹת גְּמוּר בְּהַתְּבוּדוֹת
 וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵינ קוֹנוֹ וכו', וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ;
 וְלִכֵּן קַח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְיָ וְתַהֲיָה שֶׁשׁ וְשִׁמַּח עַל נַעַם חֲלֻקָּךְ שְׂזִכִּיתָ
 לְקָרֵב אַחֵרִים בְּתִשּׁוּבָה, וְעַכְשָׁו תִּקַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְיָ וְתִשּׁוּב אֶתָּה
 בְּתִשּׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְשָׁב וּרְפָא לָךְ.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקסד.

האם זה נכון שבילה, זלפה, יוכבד, צפורה, אלישבע ואביגיל קבורות ב'קבר האמהות' בטבריה?

שאלה:

מאת נתן: שלום לצדיק. בטבריה יש מקום שנקרא 'קבר האמהות' - וטוענים שקבורות שם בילה, זלפה, יוכבד, צפורה, אלישבע ואביגיל. האם זה נכון שכלן או חלקן קבורות שם? חשוב לי לספר לרב, שבפעם האחרונה שאני ואשתי התפללנו שם ראינו ישועה גדולה תוך כפוף ימים, ולכן זה מאד חשוב לי לדעת אם זה אמת או לא. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בספרי 'חבת ירושלים', 'סדר הדורות', 'מסעות ארץ ישראל', ושאר ספרים המדברים מציוני הצדיקים הקדושים אשר בגליל, מוכא שבטבריא (ברחוב נייברג מצד שמאל) שם קבר האמהות בילה וזלפה נשי יעקב, יוכבד אשת עמרם, אלישבע אשת אהרן הכהן, צפורה אשת משה רבנו, והיום בנו שמה מבנה אהל מאד יפה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד תלך לקברי צדיקים ותתפלל,

וְכֵן אָמַר רַבְנּוּ ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג) עַל יְדֵי הַשְּׁתַּחֲוֹת עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ טוֹבוֹת אֲף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רְאוּי לְכָךְ; וְאָמַר (שם אות אמונה סימן ט') מִי שֶׁנֶּאֱבַד אֲמוּנָתוֹ מִמֶּנּוּ, יֵלֶךְ עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים וְיִסְפֹּר הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקסה.

אֲנַחְנוּ מֵתְלַבְּטִים וְקוֹשֶׁה לָנוּ לְהַחְלִיט לְאַיֶּזָה תִּלְמוּד-תּוֹרָה לְרִשׁוֹם אֶת בְּנֵינוּ

שְׁאַלְהָ:

מֵאֵת לִיזִי: שְׁלוֹם. יֵשׁ לִי שְׁנֵי יְלָדִים גְּדוּלִים, וְלִפְנֵי כִּשְׁנַתַּיִם הִתְאַשְׁפֹּתִי בְּבֵית חוֹלִים עֶקֶב הַרְיוֹן לֹא תִקְוִין שֶׁבְּסוֹפוֹ יִלְדְתִי פ.ג. בְּכָל הַתְּקוּפָה הַזֹּאת שֶׁנִּמְשַׁכָּה כְּחֻדָּשִׁים לֹא הֵייתִי בְּבֵית, וְחֹסֵר הַנוֹכָחוֹת שְׁלִי הַשְּׁפִיעָה מְאֹד עַל הַיֶּלֶד הַקָּטָן, הוּא עוֹשֶׂה בְּעִיּוֹת בְּמַכִּינָה וְהַתְּפָרַע לַגְּנֻנּוֹת בְּצוּרָה יוֹצֵאת דָּפֵן, וּבְמִקּוֹם לְקָרֵב אוֹתוֹ וְלִהְשִׁלִּים לוֹ אֶת הַחֹסֵר בְּאִמָּא, הֵן הַעֲנִישׁוּ אוֹתוֹ לְלֹא הֶרֶף וּפְשוּט הַתְּעַלְלוֹ בִּילְד. הַיֶּלֶד חוֹה חַוִּיּוֹת לֹא נְעִימוֹת, אֲף אֶחָד לֹא טָפַל בְּזָה, וְהַגְּנֻנּוֹת שֶׁלְּחוּ אוֹתוֹ הַבֵּיתָה בְּכָל פַּעַם מִחֹסֵר שְׁלִיטָה.

בְּגִלּוֹל שֶׁהַיֶּלֶד לֹא לָמַד כְּלוֹם בְּמִשְׁךְ שָׁנָה שְׁלֵמָה, הַחֲלֻטְנוּ לְהַשְׁאִיר אוֹתוֹ שָׁנָה נוֹסֶפֶת בְּמַכִּינָה, אֲךָ מִנְהַלַּת הַגְּנִיּוֹם הַתְּנַגְּדָה בְּכָל תְּקוּפָה שֶׁהוּא יִשְׁאַר אֲצִלָּם שָׁנָה נוֹסֶפֶת, וְדָאָהָ שֶׁנֶּעֱבִיר אוֹתוֹ לְתִלְמוּד תּוֹרָה אַחֵר. הִיא הַבְּטִיחָה שֶׁלְּכַתָּה א' הוּא יוֹכֵל לְחַזֵּר אֲלֵיהֶם וְלֹא תִהְיֶה שׁוּם בְּעִיָּה, אֲךָ עֲכָשׁוּ, כִּשְׁבָּאנוּ לְרִשׁוֹם אוֹתוֹ לְתִלְמוּד תּוֹרָה בְּחֻזְרָה הֵם מִתְחִילִים לְהַעֲרִים קוֹשִׁיִּים, וְאוֹמְרִים שֶׁרַק יֶלֶד שִׂידוּעַ לְקָרָא הֵיטֵב יִכּוֹל לְהַתְּקַבֵּל, וְעוֹד כָּל מִינֵי תְרוּצִיּוֹת...

חשוב לצין שהתלמוד תורה הקודם נחשב ליותר טוב מבחינת הרב האקלוסייה מהתלמוד תורה שבו הוא לומד עכשו, כי שם רבם משפחות של אברכים. אני דואגת לעתיד הילד ולא יודעת מה לעשות: האם כדאי להשאירו היכן שהוא עכשו, למרות שהתלמוד תורה הזה לא נחשב כל-כך, ואולי כאן לא יתייחסו אליו כל כך, והוא לא יצליח, או שכדאי לנו לעשות מאמצים ולהלחם להחזיר אותו לתלמוד תורה הקודם למרות ששם לא התנהגו אליו כראוי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל ליצי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לקחת כלל - אל מקום שנכונים וכו' או נשרפים וכו', לא חוזרים עוד פעם כדי להכוות או להשרף, ואם היה לך נסיון כל כך מר שמה וכו', והיתה לך עגמת נפש גדולה מאד, למה את צריכה לחזור לשם?

בודאי זו עולה גדולה מאד מצד ההנהלה איך שהתנהגו עם הבן וכו', כי זה לא חנוכי לזרק ולהעיף את הבן וכו', על כל פנים מהיום את צריכה לראות רק מה שטוב לבן שלך, ולא להסתפל מה שאחרים יגידו, וזה כלל גדול שאני רגיל לומר, "במקום שלא רוצים אותך - אל תרצה אותם אלף פעמים".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקסו.

האם אני יכול לתרם ולהיות שתף בהדפסת הספרים שלכם?

שאלה:

מאת אליהו: אני גר בדרום אפריקה, ובחסדי השם יתברך זכיתי בשנתיים האחרונות להתקרב לרבנו הקדוש רבי נחמן. אני מתחזק מאד מהחוכרות והספרים שאתם מחברים, וכהפכת הטוב אני רוצה להשתתף בהוצאות ההדפסה הבאה. האם אוכל להקדיש את התרומה שלי לרפואת מורנו ורבנו עטרת ראשנו הרב עובדיה יוסף, שזכות רבנו הקדוש תעמד לו ותהיה לו רפואה שלמה? ולמי עלי לפנות כדי למסר את התרומה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם אתה רוצה לתרם או לנדב למען הדפסת ספרי רבנו ז"ל, תהיה בקשר עם משרד 'ישמח צדיק' של קהלתנו הקדושה ביבנאל, וזו זכות גדולה מאד לנדב להדפסת ספרי רבנו ז"ל, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות ברכת השחר הלכה ה' אות ל"ו) על הפסוק (תהלים קי"ט) "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", איזו צדקה נשארה לעולם? כשנותנים להדפיס את ספרי הצדיק האמת, שמגלה תורת אמת, המקשרת את האדם אל הרצון העליון. כי באמת העולם הוא מלא כפירות ואפיקורסות, וכל מיני שקוץ ותעוב מדפסים בכל יום ויום, שמעבירים את נשמות ישראל על דעתם, ושורפים את נשמתם וכו' וכו', אבל הספרים הקדושים של צדיקי האמת המגלים ומפרסמים את הרצון העליון - לדעת אשר אין בלעדו יתברך כלל, והכל לכל

אַלקות גמור הוא, ואין שום תכלית בזה העולם רק לחזור אליו יתברך, ושכל הרצון שלו רק יהיה נכלל באין סוף ברוך הוא, ויזכה לקים את התורה והמצוות, ולהתחזק באמונה פשוטה בו יתברך - אלו הספרים מעמידים את האדם בקרן אורה, ועל כן כשנותנין צדקה בשביל להדפיס רבוי ספרים קדושים כאלו, שמגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך, ומחזקים ומעודדים את כל הנפולים והמשלכים בתאוותיהם ובמדותיהם הרעות וכו' וכו' - בזה מבטלין ביותר מצח הנחש בתכלית הבטול.

ועל כן על ידי הצדקה שנותנין בשביל להדפיס את הספרים האלו שמבטלים הספקות בשרשם, נעשה תקון הצדקה בשלמות נפלא, כי עוקרים את כל מצח הנחש לגמרי שלא יוכל עוד להטיל ספקות כלל וכו', וזה 'צדקתך צדק לעולם' - שיהיה קיום להצדקה לעולם, זה זוכין על ידי 'ותורתך אמת' - על ידי שנותנין צדקה לחבר ספרים ולהאירם בעולם לבאר דברי התורה שידעו הכל אמתת התורה, בסוד 'ותורתך אמת', על ידי זה בודאי 'צדקתך צדק לעולם', כי זאת הצדקה קימת לעולם, כי עקר תקון הצדקה נמשך על ידי זה ביותר, שמדפיסים ספרי הצדיק האמת, ועקר הוא הספרים הקדושים המביאים לידי מעשה לידי קיום התורה, שלזה צריכין ספרים רבים מאד עד אין קץ שיוכל כל אדם איך שהוא בכל דרגא ודרגא ובכל מה שעובר עליו כל ימי חיי הבלו בנערותו ובזקנותו וכו', בטיבו ובעיקו חס ושלוה, שיוכל להחיות את עצמו ולהשיב את נפשו ולקבל ולשאב מהם עצות אמתיות איך להתנהג באפן שישאר קים על עמדו ואם יפל לא יוטל וכו'. כי בכל מה שעובר עליו איך שהוא אם מתחזק עצמו ברצון שיהיה רצונו חזק לחזור בתשובה אליו יתברך, בודאי ירחם עליו השם יתברך ויורהו הדרך האמת, לכוון רצונו יתברך עד שיהיה נכלל לגמרי בו יתברך.

אשרי מי שנותן צדקה כדי להדפיס ספרים כאלו, שבהם כל אחד מוצא את השאלות והספקות שלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקסז.

מדוע הצדיק לא מגיע לחוג את החגים במחיצת תלמידיו בארץ ישראל?

שאלה:

מאת יהודה ליב: לכבוד כבוד קדשת אדוננו מורנו ורבנו, הצדיק הקדוש מיבנאל, שלום וברכה.
יסלח לי רבנו על השאלה: מדוע הצדיק אינו מגיע לחג כלשהו בארץ ישראל? אני שואל מפני שאני ועוד מאות ואלפי אנשים כמהים לראות את הצדיק בארץ ישראל בחגים ובמועדים, כי אתם חסרים לנו כפאן מאד. אמנם ידוע לי שגם בארצות הברית יש לכם מאות תלמידים, אך בארץ ישראל לא הייתם לאחרונה אפילו חג אחד וזה נזקק לנו כמו אביר לנשימה. אולי כבודו יגיע לעשות את חג הסוכות בארץ ישראל בקרב אלפי התלמידים? תודה רבה לצדיק על כל הטוב שמטפיע לנו, ויהי רצון שנזכה שתובילו אותנו בקרוב לקבל את פני משיח צדקנו. אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהודה ליב גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע מה שרבי עקיבא אמר לתלמידו רבי שמעון בן יוחאי

(פסחים ק"ב.) אָמַר לוֹ בְּנֵי, יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֶעֱגַל רוּצָה לִינֵק פָּרָה רוּצָה לְהַנִּיק; אַךְ מֵה לַעֲשׂוֹת, לַעֲת עֵתָה כִּךְ נִגְזֹר בְּשָׁמַיִם, וְגַם עַל זֶה יָבוֹא הַזְּמַן. יִתֵּן לִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַחַיִּים, רַק תִּמְשִׁיכוּ לְהַתְּפַלֵּל, כִּי עַם תְּפִלָּה יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַטֵּבֵע, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן ר"ג) הַטֵּבֵע מְחִיבֵת כִּךְ וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנֵּית אֶת הַטֵּבֵע.

רַבְּנוּ ז"ל לְמַד אוֹתָנוּ שֶׁאֶסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם דָּבָר, וְהָאֵרִיךְ בְּשִׂיחוֹת אֵלּוּ מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹבֵא בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת (חַי מוֹהֲר"ן סִימָן תל"א תל"ב תל"ג תל"ד תל"ה) וּבּוֹדֵאֵי גַם לָזֶה יָבוֹא הַזְּמַן, אֲדַרְבֵּה תַעֲזֹר לִי לְהַתְּפַלֵּל וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן קצ"ב) אֲשֶׁר פָּנִיו שְׂכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל הַבַּעַל מְחַבֵּר נִמְצָא בְּסִפְרָיו, וְלִכְּנַן תִּתְּמִיד בְּסִפְרֵי שׁו"ת 'אֲשֶׁר בִּנְחַל', וְשֵׁם תִּמְצָא אוֹתִי, וְתִהְיֶה לְאֵל עוֹד לֹא הוֹלְכֵתִי אֶת אַף אֶחָד שׁוֹלֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאָפְלוּ אֵלּוּ שֶׁבְּמִשְׁפַּח הַשְּׁנַיִם הִלְכוּ מִמֶּנִּי, לְכָל הַפְּחוֹת כָּל זְמַן שֶׁהָיוּ אֶצְלִי זָכוּ לְסִים תְּנַן, שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנֵה, בְּבִלִי יְרוּשְׁלַיִם וְתוֹסַפְתָּא, רַמְבַּ"ם טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, סִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים, וְכָל הַמְּדַרְשִׁים, כִּידוּע וּמְפָרְסֵם לְכָל תְּלַמִּידֵי, וְתִהְיֶה לְאֵל לֹא אֶכְזַבְתִּי אַף תְּלַמִּיד, כָּל אֶחָד קָנָה אֶצְלִי מִשְׁהוּ. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁבְּאַמַּת לֹא נִטְעָה אֶת עֲצָמָנוּ, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שִׂיחוֹת הַר"ן סִימָן ג"א) אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי שֶׁלֹּא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה מְאֹד מְאֹד; אִם לֹא מְקַבְּלִים מִהָרַב תִּכְפֹּר וּמִיָּד מֵה שֶׁהוּא צָרִיךְ וְכו', צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהוּא חַי בְּדַמְיוֹן וּבְטִעוֹת גְּדוּלָה וְכו', וּמֵה צָרִיךְ אָדָם? שְׂכָל וְדַעַת, וְעַקֵּר הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל הוּא (דְּבָרִים ד') "אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת כִּי הָיִי"ה הוּא הָאֱלֹקִים אֵינן עוֹד מְלַבְּדוּ", שִׂיחֲדִיר בּוֹ אָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְיִלְמַד אוֹתוֹ אֵיךְ מְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵת זֶה יֵשׁ לוֹ תִּכְפֹּר וּמִיָּד בִּיד, "וּמֵה שֶׁבִּיד בְּטוּחַ", כִּי לְמַדְתִּי אֶצֶל הַצַּדִּיק הַזֶּה אֵיךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלְדַעַת שֶׁאֵנִי עֲצָמָי וְאֵינן לִי אַף אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְרַק הוּא יִתְבַּרַךְ יְכוּל לַעֲזֹר לִי.

וכן הרב צריך להכניס בו תשוקה עצומה ללמוד תורה הקדושה, ולכן צריך לזכר "מה שביד בטוח", אם התחלתי ללמד בכל יום מקרא, משנה וגמרא וכו' בזכות הרב הזה, ולא החסרתי יום אחד מבלי למוד התורה הקדושה וכו', אזי עלי לדעת "מה שביד בטוח", וכן אם הרב מוסר את נפשו שיהיה שלום בית ביני לבין אשתי - צריכים לזכר "מה שביד בטוח", ואם חס ושלום לא מקבלים את זה מהרב, צריכים לדעת שהכל דמיון גדול מאד, ולבסוף תפתח את היד ותראה שאין ביד שום דבר, וסתם רצת אחריו ימים ושנים, ואבדת את שנותיך היקרות.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקסח.

**הסמ"ך-מ"ם תפס אותי ברשתו ולא עוזב אותי.
למה לי חיים?**

שאלה:

מאת דוד: שלום. אני חי בבית חלוני, שקוע בתאוות, ועוברת עלי תקופה קשה בחיים. אף מצד שני יש לי כסופים להשם, ואני מאד רוצה ללמד בישיבה, אבל אני לא מצליח לשבת אפילו עשר דקות מול הגמרא, וישנם ימים שאיני יכול להניח תפלין על אף רצוני החזק. הסמ"ך-מ"ם תפס אותי ברשתו, ואני לא מצליח לצאת ממנו כבר עשרים ושבע שנים אפלות. למה לי חיים?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, שרבנו ז"ל צעק בקול עמק מאד (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל! אין דבר כזה להתיאש! אפלו אדם נמצא בנוקבא דתהומא רבה - עדין יכול לצאת משם, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן.

ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) העקר הוא הרצון להתגבר ברצונות חזקים אליו ותברך, והאריך בזה מוהר"ן ז"ל (לקוטי הלכות ערב הלכה ג' אות א') כי עקר הוא הרצון, שצריך האדם להרגיל את עצמו לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע בכל עת להשם ותברך ולתורתו ומצוותיו, ולהשתדל תמיד שיהיו לו רצונות טובים חזקים דקדושה. כי אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) שעקר עבודת השם הוא הרצון, כי לעבד השם ותברך אינו יודע מי הוא זה שיוכל לומר שיעבד את השם ותברך, ואפלו מלאך ושרף אינו יכול להתפאר שיוכל לעבד את השם ותברך וכו', וכו', רק העקר הוא הרצון להשם ותברך, ואף על פי שנדמה שהכל רוצים להתקרב להשם ותברך, כי הכל חפצים ליראה את שמה, אף על פי כן לא מבעיא שאין אדם אחד דומה לחברו בענין הרצון וכו', כי גם באדם אכה, אין יום אחד דומה לחברו בענין הרצון וכו'. וכן דבר מזה רבנו ז"ל כמה פעמים בכמה לשונות, שהעקר הוא רק הרצון והכסופין שירצה ויכסף תמיד ברצון חזק לעשות רצונו ותברך באמת, ואם אף על פי כן אינו זוכה, מה לעשות? ויתגבר לבלי להפסיק ולבטל הרצון חס ושלום, רק ירצה יותר ברצונות חזקים יותר, ויתגבר ברצון חזק וכסופין גדולים להשם ותברך תמיד בכל עת לעולם ועד, כי העקר הוא הרצון; ועל ידי תקף הרצון סוף כל סוף תזכה להכנס אל הקדושה.

ולכן ראה להרגיל את עצמה לדבר הרבה אל הקדוש ברוך הוא, ולהוציא את הרצונות מפה, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ס"ו) ש'על ידי שמוציאים את הרצונות וכסופים מהפה שלו, על ידי זה זוכים אחר כך להוציאם מכח אל הפעל, וכן אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ל"א) ש'על ידי שמוציאים את הרצונות מפיו, על ידי זה נארגין עולמות חדשים שאין לתאר ואין לשער כלל.

אסור לה להתיאש בשום פנים ואפן, רק להיות חזק מאד מאד לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן כ"ה) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו'. והנהגה זו הוא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל, כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך, ואפלו אם לפעמים גסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על פי כן זה בעצמו טוב מאד. דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחספז ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם כן טוב מאד, וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו. ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל כך, עד שאינו יכול אפלו לדבר, ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

העקר אל תתיאש, ואם תהיה חזק ברצונות וכסופים אמתיים, לבסוף תזכה להגיע למדרגות כאלו שלא שערת ולא תארת מימך, רק תהיה חזק.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקסט.

אמי הציעה שפדי לחסך בהוצאות, נעבר לגור ביחידת המגורים הצמודה לביתם. מה דעתכם?

שאלה:

מאת עדן: התחתנתי לפני שמונה חודשים, וברוך השם אני בהריון. אמא שלי הציעה לנו שנעבר לגור ביחידת הדיור שלהם כדי לחסך בהוצאות.

מצד אחד אני ובעלי חוששים שלא תהיה לנו פרטיות, בפרט שבתחלת הנשואין היו בינינו מריבות בגלל התערבות של משפחתי, אך מצד שני אני מרגישה שאני כן רוצה לגור לידם, כי עכשו אני רחוקה מהם, ואם נגור לידם הם יוכלו לעזר לנו ולסייע לנו בהוצאות. מה דעתכם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל עדן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה את הסכמת בעלך, ואם הבעל מסכים - אז זה דבר גדול מאד, העקר הוא שמכרחים את הסכמת הבעל, כי כשמתחתנים אזי הבעל והאשה נעשים שתפים בכל דבר, ואסור ללכת נגד רצון של אחד מהם בשום דבר וכו', ואז הם יהיו זוג נפלא, וחבל מאד מאד שישברו את הבית בשביל כמה דמיונות ושטיות וכו' וכו', כי אין עוד דבר טוב ובריא לזוג כשמתחתנים, כמו לא לערב את ההורים בחיי הנשואין שלהם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד". הכי בריא זה כשלא צריכים את העזרה של ההורים, וכך לא מחיבים להם כלום וכו' וכו', אף שעל פי רב לזוג טרי זה מאד מאד קשה, כי בתחלת הנשואין

צְרִיכִים אֶת הָעֲזָרָה שֶׁל הַהוֹרִים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִסְתַּדֵּר לָבֵד.

עִם כָּל זֹאת, אִם מִסְתַּדְרִים טוֹב מְאֹד עִם הַהוֹרִים, וְזֶה יוֹתֵר קָל, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אֲבָל זֶה צְרִיף לֵהיִתּוֹ בְּהִסְכַּמַּת שְׁנֵיהֶם.

יְעוֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיְהִי בִּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד וְהַבְּנָה הַדְּדִית, כִּי (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ שְׂכִינָה בִּינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרֻכּוֹת פָּרָק ט' הַלְכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, אִי אֶפְשָׁר לְשְׁנֵיהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבְמִקּוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצְאָת שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיְהִי בִּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי 'שְׁלוֹם', אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבֹת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלָכֵן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הִינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִי לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקע.

אִיךָ זוֹכִים לִישׁוֹב הַדַּעַת וְלַהֲחֲזִיק מֵעֲמֻד בְּעֲבוֹדַת הַשָּׁמַיִם?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת גְּדִי: שְׁלוֹם, וְתוֹדָה רַבָּה עַל כֶּף שֶׁכְּבוֹדוֹ מֵאֶפְשָׁר לָנוּ לְהַתְיַעֵץ אִתּוֹ.

אֲנִי מְאֹד מְבַלְבֵּל, וְעוֹבְרוֹת עָלַי עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת. מֵצַד אֶחָד לְבִי בּוֹעֵר מְאֹד לְעֲבוֹדַת הַשָּׁמַיִם, אֲךָ מֵצַד שְׁנֵי אֲנִי נוֹפֵל וְנִכְשָׁל

בעברות, והבעיה הכי גדולה היא שאני מאד מבלבל ואני לא יודע מה אני רוצה מעצמי.

מרב התסכול והמרירות שאני מרגיש אין לי שלום-בית, והיחסים עם אשתי לא במיטבם. האם תוכלו לתת לי עצה איך לזכות לישוב הדעת ולהחזיק מעמד בקדשה ובעבודת השם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גדי נרו ואיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי יש לך רק בעיה אחת - שאתה לא שמח, ואם היית תמיד שש ושמח עם נקדת יהדותך, לא היית מבלבל בקשיות ובספקות ולא היו לך עליות וירידות וכו' וכו', כי רבנו ז"ל למד אותנו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שאדם צריך לדון את עצמו לכף זכות, ולבקש ולמצא בעצמו נקודת טובות ששם אינו רשע, ועל ידי זה יזכה לעלות אל תכלית העליה.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ע"ב) שגם בעבודת השם יתברך יש את הבחינה של "פן יהרסו אל הוי"ה", הינו בזה שאדם מתלהב יותר מדאי ורוצה דברים יותר מכחו, וזה לא הולך לו, זה בעצמו זה "פן יהרסו אל הוי"ה", עד שנופל בדכאון פנימי ולא יודע מה לעשות, כי רבוי ההתלהבות חוץ מהמדה הוא מהיצר הרע, שרוצה להרג אותו לגמרי.

ולכן כשבר ישראל שש ושמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, זה בעצמו הצמצום, וזה מגלה את טהר לבבו, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה סימן א') כשאדם עושה מצוה בשמחה בידוע שלבו שלם עם אלקיו; נמצא כשאדם לא שמח עם קיום המצוות, סימן שאין לו טהר לב, אלא לבו מלא זבל ולכלוך, טנוף וזהמא של

נאוף, שקוץ תעוב וערם וכו' וכו', כי הלא חכמינו הקדושים אמרו (ברכות נ"ז.) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון; נמצא שכל בר ישראל מלא מצוות כרמון, ואפלו אחד שהוא הכי רחוק וכו', והכי ירוד ונפול וכו', עדין הוא מלא מצוות כרמון, ומכל שכן וכל שכן בר ישראל ששומר תורה ומצוות, בפרוש אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ה') תני בשם רבי מאיר: אין לך אחד מישראל שאינו עושה מאה מצות בכל יום. קורא את שמע ומברך לפניו ולאחריו, ואוכל את פתו ומברך לפניו ולאחריו, ומתפלל שלשה פעמים של שמונה עשרה, וחוזר ועושה שאר מצות ומברך עליהן. וכן היה רבי מאיר אומר: אין לך אדם בישראל שאין המצות מקיפות אותו - תפלין בראשו ותפלין בזרועו, ומזוזה בפתחו, מילה בבשרו, ארבע ציציות בטליתו מקיפין אותו. הוא שדוד אמר (תהלים קי"ט) "שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך". וכן הוא אומר (תהלים לד) "חנה מלאך הוי"ה סביב ליראיו ויחלצם".

ולכן יהודי כזה שיש לו מאה מצוות בכל יום, הוא צריך רק לשמח ולרקד בכל יום, כי זה מגלה את טהר לבבו שהוא באמת חפץ לעשות את רצונו יתברך, והשמחה הזו זה הצמצום שמצמצם לו את ההתלהבות, אך היצר הרע שהוא הסמ"ך-מ"ם הורג אותו לגמרי, ומכניס בו יאוש ודכאון פנימי כאלו המצוות שהוא עושה בכל יום ויום לא שוות שום דבר, והטפש הזה לא קולט שזה בעצמו היצר הרע, שהוא הסמ"ך-מ"ם, שרוצה להרס לו את החיים.

ולכן תקח את עצמך בידיך, ותתחיל לשמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך, ומה שיש לך קשיות על הקדוש ברוך הוא ועל הצדיקים, כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן נ"ב) מה שקשה קשיות על הצדיקים, זהו מכרח להיות. כי הצדיקים מדמים ליוצרים, וכמו שקשה קשיות על השם יתברך, כמו כן בהכרח שיהיה קשה קשיות על הצדיק, כי הוא מדמה אליו יתברך. ובענין הקשיות שקשה

על השם יתברך, מרגלא בפומיה רבנו ז"ל לומר: אדרבא, כף ראוי להיות דיקא, שיהיו קשיות על השם יתברך, וכך נאה ויפה לו יתברך לפי גדלותו ורוממותו. כי מעצם גדלותו ורוממותו, שהוא מרומם מאד מדעתנו, על כן בודאי אי אפשר שנכין ונשיג בשכלנו הנהגתו יתברך, ועל כן בהכרח שיהיו עליו יתברך קשיות, כי כף נאה ויפה להבורא יתברך, שיהיה מרומם ונשא מדעתנו, שעל ידי זה קשה קשיות, ואם היה הנהגתו כפי חיוב דעתנו, אם כן היה, חס ושלום, דעתו כדעתנו; וכמו כן הצדיק שהוא בטל ומבטל באין סוף ברוך הוא לגמרי, בודאי שיהיו עליו קשיות וספקות וכו', ומה גם שידברו עליו כל מיני לשון הרע וכו', כך צריך להיות, כי אדם שפגם בנאוף וספף זרעו לבטלה, בודאי המח שלו מעקם מאד, ולכן יהיו לו תמיד קשיות על הצדיק שנכלל בו יתברך, כי כך אמר דוד המלך (תהלים נ"ה כ"א) "שלח ידיו בשלמיו חלל בריתו".

ולכן, לדעתי, תקח את עצמך בידיך ותעשה התחלה חדשה, תזרק את כל החכמות שיש לך, ותרגיל את עצמך לרקד בכל יום, ותעורר את אחרים לרקד, כי השמחה והרקודים אמר רבנו ז"ל (לקיטי מוהר"ן חלק א' סימן י') ממתיקים את כל הדינים, שהם הספקות והבלבולים שיש לאדם, וככל שתשמח יותר עם נקדת יהדותך, כן תתברר דעתך יותר ויותר. וכן תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולבקש ממנו יתברך שלא יהיו לך שום קשיות, לא עליו יתברך ולא על הצדיקים, אלא תחיה את עצמך עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך.

והעולה על הכל אתה צריך לשמח מאד מאד שהקדוש ברוך הוא נתן לך מתנה אשה יקרה, אשה צנועה, שמאד מסורה אליך, שזו זכות מאד מאד גדולה, ואתה לא יודע איזו מתנה קבלת, ומרב עצבות ומרירות יש לך שנאה כלפיה, כי אתה שונא את עצמך, וממילא מוציא את השנאה שלך עליה, ואתה לא יודע את גדל הרחמנות שעשה עמך הקדוש ברוך הוא שזכית להתחתן ויש לך ילדים, ולכן

ראה לקיים מה שאמר החכם מכל אדם (קהלת ט' ט') "ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי חיי הבלך אשר נתן לך תחת השמש כל ימי הבלך כי הוא חלקך בחיים ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש".

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקעא.

**לפני שבועים סימתי את למודי התאר, אף עדין
לא מצאתי עבודה**

שאלה:

מאת רונית: לכבוד קדשת הצדיק שלום. לפני שבועים סימתי למודי תאר ראשון במנהל עסקים, ועכשו אני יושבת בבית ללא עבודה. מה אני יכולה לעשות על מנת למצא עבודה? אשמח אם הצדיק יברך אותי לפרנסה טובה וזוג הגון. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל רונית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד - על ידי זה הוא מצליח, ולכן אם את רוצה להצליח בחייה, תשתדלי עם כל הכחות להיות רק בשמחה, ואף שאני יודע שזה מאד מאד קשה לך להגיע לשמחה מרב הבלבולים שעוברים עליך וכו'.

וכו', עם כל זאת תכריחי את עצמך להיות בשמחה, ותראי שתהיה לך הצלחה בחיים, הן בעבודה והן במציאת הזוג, רק אל תכנסי ביאוש ובדכאון שזה הכי גרוע, את עדין בחורה צעירה.

כמוכן אם תתפללי בכל יום לפניו יתברך ותבקשי ממנו יתברך שיעזר לך, תראי ישועה גדולה מאד מאד, כי מה שתפלה פועלת - שום דבר בעולם לא פועל. יעזר הקדוש ברוך הוא שתבשרי לי בשורות משמחות בקרוב מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקעב.

האם כדאי להלוות לחבר כסף עבור כרטיס טיסה לאומן, גם אם יש לי חשש שהוא לא יוכל להחזיר לי את הכסף?

שיאלה:

מאת שמשון: לכבוד הצדיק שלום וברכה. בעזרת השם, השנה זו תהיה השנה השלישית שבה אזכה להיות באומן בראש השנה. בשנתיים הקודמות בן משפחה הלוח לי את הכסף ובכל פעם החזרתי לו קצת, והשנה רכשתי את הכרטיס בעצמי.

יש לי חבר שמאד רוצה לטוס, אף יש לו בעיה כספית. מצד אחד אני מאד רוצה לעזר לו כמו שעזרו לי, ואני שוקל להציע לו הלוואה עבור הכרטיס ולסכם אתו שהוא יחזיר לי אלף ש"ח בכל חודש, הבעיה היא שיש לי חששות שיהיה קשה לו להחזיר את הכסף. מה דעתו של הצדיק בעניין? בברכת בריאות איתנה ורק שמחה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שמשון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן סימן ת"ג) הראש השנה שלי עולה על הכל. והיה פלא אצלי מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרים אלי שיהיו כלם על ראש השנה, איש לא יעדר? כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש, ומי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח') "אכלו משמנים ושתו ממתקים וגו' כי חדות הוי"ה היא מעזכם", וזה נאמר על ראש השנה; ואמר (חיי מוהר"ן סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי; ולכן אין דבר יותר גדול מזה מלנסע אל רבנו ז"ל על ראש השנה, והסמ"ך-מ"ם עובד על כל אחד ואחד עם כל מיני תרוצים שלא יגיע לציון רבנו ז"ל וכו'.

יש שיחה מרבנו ז"ל שאמר: את זה פעלתי אצל הקדוש ברוך הוא, שעל הוצאות הדרך הלוך וחזור אני משלם, ולכן שלא יהיה תרוץ שאין כסף, כי רואים שעבור כל מיני שטיות אנשים מלויים כסף, ועל תקון נצחי כזה שכל גאלת ישראל תלויה בזה, על זה אומרים שאין כסף... ואמר רבי נחמן טולטשינער ז"ל: פעם לא היה מניעה של כסף, כי היו רצונות כל כך חזקים ששום דבר לא מנע את האדם מלהגיע אל ציון רבנו ז"ל, אף שאז היו עניים יותר גדולים ממה שהיום וכו', אבל היום כפי מעוט הרצונות שלנו, גם כסף הוא

מניעה. זאת אומרת אם אדם רוצה באמת ויודע שזו תקנותו ותקנות כל עם ישראל להיות בראש השנה באומן, אז כסף זה לא מניעה.

אתה לא צריך להלוות, בפרט שאתה לא בטוח שיחזירו לך את זה, ולכן אתה צריך לשמר מאד מאד, וכבר אמר התנא (אבות פרק ב') איזו היא דרך טובה שידבק בה האדם? רבי שמעון אומר "הרואה את הנולד". ואחר כך הוא אומר איזו היא דרך רעה שיתרחק ממנה האדם? רבי שמעון אומר הלווה ואינו משלם. ולכאורה אין זה דבר והפוכו? הינו פי כל תנא מתלמידי רבי יוחנן בן זכאי אמר דרך טובה שיקנה לעצמו - עין טובה וחבר טוב ושכן טוב, ולהפך דרך רעה שיתרחק ממנה - עין רעה וחבר רע ושכן רע וכו', ורק רבי שמעון אומר שני דברים שלא קשורים אחד להשני? אלא יש לומר פשוט רבי שמעון אומר - תמיד תהיה חכם הרואה את הנולד, ומה זה? הלווה ואינו משלם, אם אתה מביא כסף לשני, תסתפל כבר לכתחלה אם הוא יוכל לשלם לך, ודי לחכימא.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקעג.

ברצוני לקבל חזק והדרכה כיצד להתקדם בעבודת השם לפי שרש נשמותי

שאלה:

מאת ישראל: שלום לרב. אשמח מאד לקבל חזק והדרכה מעשית איך להתקדם בעבודת השם, ואיך לתקן את ספירת הבינה לפי שרש נשמותי. בנוסף, אשמח שהרב יברך אותי

וְאֵת אֲשֶׁתִּי שְׁנֹזְכָה לְחֹזֵר בְּתִשְׁבָּה שְׁלֵמָה, וְשְׁנֹזְכָה לְכָל
הַיְשׁוּעוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יִשְׂרָאֵל גְּרוֹ יְאִיר

לְנֶכֶן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ה) הַהֲתַבּוּדוֹת הוּא
מַעֲלָה עֲלֵיוֹנָה וְגִדּוּלָה מִן הַכֹּל. דֵּהִינּוּ לְקַבֵּעַ לוֹ עַל כָּל פְּנִים שְׁעָה
אוּ יוֹתֵר לְהִתְבּוּדֵד לְבִדּוֹ בְּאִיזָה חֶדֶר אוּ בְשָׂדֶה, וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בֵּינוּ
לְבֵין קוֹנוֹ בְּטַעֲנוֹת וְאִמְתְּלָאוֹת בְּדַבְרֵי חֵן וְרִצּוֹי וּפִיּוּס, לְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן
מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיִקְרָבוּ אֵלָיו לְעַבּוֹדָתוֹ בְּאֵמֶת. וְתַפְּלָה וְשִׁיחָה זֹו יִהְיֶה
בְּלִשׁוֹן שְׂמֵדְבָרִים בּוֹ וְכוּ', וְהִנְהִיגָה זֹו הוּא גְדוּלָה בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד,
וְהוּא דָרָךְ וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי זֹאת הִיא עֵצָה
כְּלָלִית, שְׂכוּלִיל הַכֹּל. כִּי עַל כָּל מָה שְׂיִחָסֵר לוֹ בְּעַבּוֹדַת הַשֵּׁם, אוּ אִם
הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מִכָּל וְכָל מַעֲבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל הַכֹּל יִפְרֵשׁ שִׁיחָתוֹ
וְיִבְקֵשׁ מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאִפְלוּ אִם לְפַעְמִים נִסְתַּתְמִין דְּבָרָיו, וְאִינוּ יְכוּלִים
לְפַתַּח פִּיו לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אִף עַל פִּי כֵן זֶה בְּעֵצְמוֹ טוֹב
מְאֹד. דֵּהִינּוּ הַהֲכָנָה שֶׁהוּא מוֹכֵן וְעוֹמֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְחִפְץ וּמְשִׁתַּקֵּק
לְדַבֵּר, אִךְ שְׂאִינוּ יְכוּלִים, זֶה בְּעֵצְמוֹ גַּם כֵּן טוֹב מְאֹד, וְגַם יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת
לוֹ שִׁיחָה וְתַפְּלָה מְזֵה בְּעֵצְמוֹ. וְעַל זֶה בְּעֵצְמוֹ יִצְעַק וְיִתְחַנֵּן לְפָנָיו
יִתְבָּרַךְ, שְׁנִתְרַחַק כָּל כֶּהָ, עַד שְׂאִינוּ יְכוּלִים אִפְלוּ לְדַבֵּר. וְיִבְקֵשׁ מֵאֵתוֹ
יִתְבָּרַךְ רְחֻמִים וְתַחֲנוּנִים, שְׂיִחָמַל עֲלָיו וְיִפְתַּח פִּיו, שְׂיוּכַל לְפָרֵשׁ
שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו.

וְלִכֵּן אִם תִּהְיֶה חֶזֶק בְּזֵה, זֶה מִמִּילָא יִנְקָה אֶת הַמֶּחַ שְׁלָה, וְתִזְכָּה
לְהִתְבּוּנֵן וּלְרָאוֹת מִכָּל דְּבָר אֶת אֵמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַשְּׁלָמוֹת
שְׂאֵדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֵלָיָה - שְׂיִהְיֶה מִחוּ נְקִי לְגַמְרֵי, וְתִמִּיד יִתְבּוּנֵן
בְּאִלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִימַת אֶת הַבְּרִיאָה כָּלָה, כְּמוֹ
שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן א')

להסתכל תמיד על השכל שיש בכל דבר, שזה החיות אלקות שבכל דבר.

העקר תשתדל מאד לזרק ממך את כל החכמות של הבל, אֲנַחְנו צְרִיכִים לְדַעַת שְׁלֵא יוֹדְעִים כָּלֵל, כִּי תַכְלִית הַיְדִיעָה שְׁלֵא נִדְעַ, וְאָמַר רַבְנּוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ב) שְׁעָקַר הַיְהוּדוֹת הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת; וְאָמַר (שיחות הַר"ן סימן ט"ו) שֶׁהוּא חֲכָמָה וּמְלָאכָה גְדוּלָּה לְהִיּוֹת כְּמוֹ בְּהֵמָה, וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל"ו א') "כָּל אֲשֶׁר נִתֵּן הַיְוִי"ה חֲכָמָה וּתְבוּנָה בְּהֵמָה", הֵינּוּ שֶׁהוּא חֲכָמָה לַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּבְהֵמָה, וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חולין ה:) עַל הַפְּסוּק (תהלים ל"ו ז): "אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ הַיְוִי"ה" - אֵלּוֹ בְּנֵי אָדָם שְׁעָרוּמִים בְּדַעַת וּמְשִׁימִין עֲצָמָן כְּבְהֵמָה. וְכִמוֹ שְׁאָמַר אֶסְף (תהלים ע"ג כ"ב) "וְאֲנִי בְּעַר וְלֹא אֲדַע בְּהֵמוֹת הַיְיִתִּי עֲמֹךְ"; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל מַדַּת הַתְּמִימוֹת, וְכִבֵּר סֵפֶר לָנוּ רַבְנּוּ ז"ל (ספורי מעשיות מעשה ט' מִהַחֲכָם וְתָם) אֵל מַה זָכָה הֵתָם וְכוּ', שְׁנַעֲשֶׂה מִיְנִיסְטֵר עַל כָּל הַמִּיְנִיסְטְרִין, צְדִיק עַל כָּל הַצְּדִיקִים, עֵינֵי שָׁם.

וְאֵל יִטְעָה אוֹתָךְ שׁוֹם בֶּן אָדָם שְׁשָׁרֵשׁ נִשְׁמָתָךְ זֶה חֲכָמָה אוֹ בִּינָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַכָּל דְּמִיוֹנוֹת גְּדוּלִים, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְסַלֵּק אֶת חֲכָמוֹתֵינוּ וְדִמְיוֹנוֹתֵינוּ לְגַמְרִי, וְלִזְכֹּר מַה שְׁאָמַר הַתַּנָּא הַקְדוּשׁ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוּסָא (אָבוֹת פָּרָק ג') כָּל שִׁירָאֵת חֲטָאוּ קוּדְמַת לְחֲכָמָתוֹ - חֲכָמָתוֹ מִתְקַיְמַת, וְכָל שְׁחֲכָמָתוֹ קוּדְמַת לִירָאֵת חֲטָאוּ - אֵין חֲכָמָתוֹ מִתְקַיְמַת. הוּא הִיָּה אוֹמֵר: כָּל שְׁמַעְשִׂיו מְרַבִּין מִחֲכָמָתוֹ - חֲכָמָתוֹ מִתְקַיְמַת. וְכָל שְׁחֲכָמָתוֹ מְרַבָּה מִמַּעְשָׂיו - אֵין חֲכָמָתוֹ מִתְקַיְמַת.

וְלָכֵן הַעָקַר זֶה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכַף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּרִיִּתוֹת ג') עֲקִימַת שְׁפָתָיו הוּי מַעְשָׂה, נִמְצָא שְׁבֻזָּה שְׁאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה כְּבָר מַעְשָׂה בְּשִׁלְמוֹת, וְלָכֵן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִשׁוֹם דְּבַר, רַק תְּרַבֵּה בְּשִׁיחָה בֵּינוּ לְבִין קוֹנֵה וְזֶה יָבִיא אוֹתָךְ לְכָל הַמְדַרְגּוֹת שְׁבַעוּלָם, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְנּוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק') שְׁמַקְטֵן וְעַד גְּדוּל אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בְּאֵמַת,

כי אם על ידי התבודדות. והיה מזכיר כמה וכמה צדיקים מפרסמים אמתיים, ואמר, שכלם לא באו למדרגתם כי אם על ידי התבודדות ושיחה בינו לבין קונו; ודע לה, מי שמרבה בשיחה בינו לבין קונו, רוחץ ממנו את כל הדמיונות שמדביקים בו כל אלו הנקראים "בעלי מקבלים" שהם באמת "בעלי דמיונות".

בענין שלום בית, תשתדל מאד לקיים מה שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.). לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאכרם היטיב בעבורה". והינו דאמר להו רבא לבני מחוזה, אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו (תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו); ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות האשה, ורבנו ז"ל הזהירנו על זה ביותר מהכל, ושלום בית זה עקר תקון הברית, תקון המחין.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקעד.

אני סובלת מדמוי עצמי נמוך, ושוקלת להתחיל להשתמש בכדורים נוגדי דכאון

שאלה:

מאת אילי: לכבוד הרב שלום וברכה. אני סובלת מדכאון ומדמוי עצמי נמוך ובנוסף אני מדכאת את עצמי עם בקרת עצמית. ומאז קראתי שהקדוש-ברוך-הוא מדקדק אתנו:

כחוט השערה, התעוררו אצלי פחדים שפא אני נכשלת
 במצות כבוד הורים, ואענש על כך.
 אני שוקלת להתחיל להשתמש בכדורים נוגדי דפאון אותם
 אפטר לקבל מרופא המושפחה. מה דעתו של הרב?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אילי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לעבד על נקדה אחת - רק להיות בשמחה עצומה,
 כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים
 אמרו שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון
 השמחה; ולכן צריכים להתאמץ ביותר ושאת וביתר עז להיות בשמחה,
 כי השמחה היא רפואה לכל, ולהפך העצבות והמרה שחורה הם
 המביאים מביא לאדם את כל המחלות, ולכן תכריחי את עצמך להיות
 בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) אין השמחה ממתנת
 לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולכן ראי לחטף שמחה
 ולהיות תמיד בשמחה, ועל ידי זה ימשכו עליך ברכה והצלחה בכל
 מעשה ידיך.

אל תבלבלי את עצמך משום דבר שבעולם, הקדוש-ברוך-הוא
 הוא אב הרחמן ומוחל על כל העוונות, ותכף ומיד כשאדם חוזר
 בתשובה ומתחרט על מה שעשה עד עכשו וכי, ומקבל על עצמו
 שהיום והלאה כבר לא יעשה את זה, הקדוש ברוך הוא מוחל לו
 על המקום, ובפרט שזוכים להתודות לפני הקדוש ברוך הוא, כמו
 שאמרו חכמינו הקדושים (תורת כהנים בחקתי) אמר הקדוש ברוך הוא,
 שמיד שהם מתודים על עונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם,
 שנאמר (ויקרא כ"ו) "והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם אשר
 מעלו".

ולכן הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, והוא ישלח לך רפואה שלמה, ואין לך מה לדאג כלל, את צעירה וכל העולם לפניך, ואסור לך להכנס בלחץ - זו הדחקה, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב. ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, תשתדלי לבקש סליחה מההורים שלך, והקדוש ברוך הוא בודאי ימחל לך.

את לא יודעת איך שאת חשוכה בשמים אם תהיי שמחה ועליזה עם המצוות שתזכי לקיים, כגון שמירת שבת, וכן להקפיד לאכל רק מאכלים כשרים וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא שאמר לעולמו די, יאמר לצרותיך די ותרגישי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקעה.

קבעו לי טסט ביום תשעה באב. האם צריך לדחות אותו ליום אחר?

שאלה:

מאת אליעזר: לכבוד הצדיק שלום. יש לי שאלה חשובה לקראת תשעה באב: כבר למעלה משנה שאני מנסה ללמוד נהיגה, עד עכשו הוצאתי הרבה כספים, עשיתי המון שעורים ושילשה טסטים, אך בינתיים לא הצלחתי לעבר את הטסט בהצלחה. מקדם המורה לנהיגה הודיע לי שיש אפשרות לגשת לטסט נוסף, אך התאריך שלו נופל בדיק בתשעה באב, והוסיף שמכמה סבות זה יהיה מסבך יותר לקבץ ותאריך ביום אחר.

קראתי שכתוב שמי שעושה מלאכה בתשעה באב - אין

רוֹאֵה סִימָן בְּרָכָה. הָאֵם כְּדַאי לִי לְדַחוֹת אֶת הַטָּסֵט לְיוֹם אַחַר
לְמִרוֹת שְׁאֲנִי מֵאֵד לְחוּץ לְעֵבֶר אוֹתוֹ?
תּוֹדָה לְצַדִּיק עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַעֲזָרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל!

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֱלִיעֶזֶר נְרוֹ יָאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הֵכִי טוֹב לְדַחוֹת הַכֹּל אַחַר תְּשֻׁעָה בְּאָב, כִּי יוֹם תְּשֻׁעָה בְּאָב
בְּעֶצְמוֹ לֹא מְסַגֵּל לְכֻלּוֹם, וְאֵל תְּהִיָּה לְחוּץ כָּלָל.

עָקֹר מַה שְּׂאֵתָה צְרִיף לְקִנּוּת לְעֶצְמָךְ זֶה בְּטַחֲוֹן עֶצְמִי וְכוּ', כִּי
כָּל הַכְּשָׁלוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם בְּכָל פֶּרֶט וּפְרִט בְּחַיִּים שְׁלוֹ, בְּאִים מַחְסְרוֹן
בְּטַחֲוֹן עֶצְמִי, וְהִרְגַע שֵׁשׁ לְאָדָם בְּטַחֲוֹן עֶצְמִי, הוּא מְצָלִיחַ בְּכָל דְּבָר.
וְאִיךְ אָדָם זוֹכֵה לְבָנוֹת לְעֶצְמוֹ אֶת הַבְּטַחֲוֹן הָעֶצְמִי? בְּזֶה שְׂמִרְגִיל אֶת
עֶצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, שְׁזֵה נִקְרָא אֶצְלִי
רַבְּנוּ ז"ל הַתְּבוּדוֹת - לְדַבֵּר וּלְהַשִּׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבּוֹ אֱלִיוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּבְזֵה אֵתָה יוֹצֵא מֵעֶצְמָךְ וּבוֹנֵה אֶת עֶצְמָךְ.

וְלִכֵּן אֵל תִּתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר, הִרְגַל אֶת עֶצְמָךְ בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוֹשָׁה
הַזֶּה שֶׁל שִׁיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְתִרְאֶה אִיךְ שְׁזֵה יִבְנֶה אֶת הַמַּהוּת שְׁלָךְ
וְכוּ', וְאֵת הַבְּטַחֲוֹן הָעֶצְמִי שְׁלָךְ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֶדְךָ שְׁיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקעו.

אני משתדלת לחיך לכלם למרות שבתוכי אני עצובה וממרמרת. האם זה לא נקרא שקר?

שאלה:

מאת אביגיל: מאז ששמעתי את המשפט "גדול המלבין שנים לחברו יותר מן המשקהו חלב", וישזו מצוה גדולה לשמוח אנשים, אני משתדלת לחיך לכלם ולדבר עם נשים ולחזק אותן. הבעיה היא, שבפנים אני עצובה, רע לי, אני מרגישה ריקנות ולא מענין אותי כלום. כשאני מחיכת לאנשים, זה כאלו שאני שמה מסכה על הפנים, אבל בתוך תוכי אני ממרמרת על כף שלא זכיתי להקים בית נאמן וקדוש בישראל עם בחירי לבי. האם זה לא נקרא שקר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אביגיל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמיני לי שיותר טוב להיות עם מסכה של שמחה וכו', מאשר להיות עם מסכה של עצבות ודכאון וכו'.

זכרי היטב אשר יש פתגם עממי "כשאת שמחה - כל העולם ישמחו אתך, וכשאת עצובה אזי יניחו אותך לבד", כי על כל אשה ואשה עוברות צרות ויסורים וכו', עניות ודחקות וכו', בלבולים וחלישות הדעת וכו', ולכן כל אשה מחפשת אשה שמחה שתוכל לשוחח אתה ולהוציא מהלב את כל המרירות והדכאון שיש לה וכו', ולכן אשה כזו נמשכת אחר אשה שתמיד שמחה ועליזה, מה שאין כן כשהיא רואה אשה שנמצאת גם כן במצב גרוע כמוה וכו', תמיד

היא עצובה וממרמרת וכו', אזי היא אינה מעניינת בצרות והיסורים של הזולת וכו', ולכן היא נשארת לבד.

ועל כן תעשי כל מיני מאמצים שבעולם להיות תמיד רק בשמחה, ואז תראי איך שכל העולם כלו הוא עולם שמח, כי הכל תלוי באדם בעצמו. אשרי מי שתמיד שש ושמח ומשמח גם אחרים, ורק כך תזכי למצא את בן זוגך. ולכן תמשיכי בעבודה הקדושה הזו לחיך לכלם, ולקבל את כלם בסבר פנים יפות, ואפלו שלדעתך זה שקר, עם כל זאת זכרי היטב שעדיפה מסכה של שמחה וכו', מאשר מסכה של עצבות ודכאון וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקעז.

**גגל שחרב שלי אומר לתלמידיו לא לנסע לאומן,
עזבתי את הכולל שלו, ומאז אין לי שמחה**

שאלה:

מאת דניאל: שלום רב לכבוד הרב, רפואה שלמה, ויישר כח על הדרך הישרה בה אתה מכון אותנו. שנים רבות הייתי קשור לרב גדול שדעתו נוטה לחסידות מסוימת. הוא אומר לחסידיו לא לנסע לאומן בראש השנה, ועוד דברים שנוגדים את דעת רבנו. למרות שאני מכיר לו טובה היה קשה לי לקבל את דבריו, כי אני מאד נמשך לרבנו ולעצות הנפלאות שלו, ואחרי תפלה להשם יתברך שיכון אותי לדרך הנכונה, עזבתי במסירות נפש גדולה את הכולל

שְׁלו וְעִבְרָתִי לְקֹהֶלֶת בְּרִסְלָב, אֲךָ מֵאֵז אֵין לִי שְׂמֻחָה וְאֵין לִי
יְשׁוּב הַדַּעַת.

אֲנִי רוֹצֵה לְעֵבֵר דִּירָה לְצַפּוֹן וּלְהִתְחִיל דָּף חֲדָשׁ, וּמִבְּקֵשׁ בְּרַכָּה
וְהַכּוֹנֵנָה. תּוֹדָה, וַיִּישַׁר כַּח גְּדוּל.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל דְּנִיָּאל נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אם אַתָּה מְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אַתָּה צָרִיךְ לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל,
וְיִסוּד מוֹסֵד וְעֵקֶר גְּדוּל אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל זֶה לְהִיּוֹת אֶצְלוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה,
כְּמוֹ שְׁגָלָה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (חיי מוה"ר"ן סימן ת"ו) וְאָמַר בְּקוּל חֲזַק מִעֲמֻק
הַלֵּב: מָה אָמַר לָכֵס, אֵין דְּבַר גְּדוּל מִזֶּה! הֵינּוּ מְלֵהִיּוֹת אֶצְלוּ עַל רֵאשׁ
הַשָּׁנָה. וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן בְּקוּל זֵיע סְגִיא: "וְוִי אַזוֹי זָאל אֵיךְ אֵיךְ
זְאָגִין, קֵיין גְּרַעסְעֶרס דְּעַר פּוֹן אֵיז נִיט פֶּאָר הַאָנְדִין. אֵי אַנְדֶּרְעֶ גוֹטֶע
יִוֵּדִין זְאָגִין נִיט אַזוֹי, אֵיז נֶאָךְ אַקְשִׁיא" [מָה אָמַר לָכֵס, אֵין דְּבַר גְּדוּל
מִזֶּה! וְאִם צְדִיקִים אַחֲרִים אֵינֶם אוֹמְרִים כֵּן, אֵז עוֹד קִשְׁיָא] (פְּלוֹמֶר
הֵלָא בְּלֵא זֶה כְּבָר מְקַשִּׁין עֲלֵיו קִשְׁיוֹת הַרְבֵּה, וְיִהְיֶה קִשְׁיָה עוֹד קִשְׁיָא
זֶאת גַּם בֵּן מַה שֶּׁהַקְּפִיד כָּל כֵּן לְהִיּוֹת אֶצְלוּ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא).

וְכַתֵּב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (שם) וּמְכַלֵּל דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁדְּבַר אֵז עֲמֵנוּ
לְמִדְּנוּ כְּמָה דְּבָרִים: לְמִדְּנוּ עוֹד הַפַּעַם עֲצֵם גְּדוּל הַחַיּוּב לְהִיּוֹת אֶצְלוּ
עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אֵף עַל פִּי שֶׁיִּדְעֵנוּ זֶאת מִכְּבָר, אֵף עַל פִּי כֵן מִרְבוּי
דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים אֵז בְּזֶה, וּמִתְנוּעוֹתָיו הַנּוֹרְאוֹת אֵז, הֵכִינוּ עֲצֵם הַחַיּוּב
יּוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְבָאָר זֶאת בְּכַתֵּב. וְגַם אֵז לְמִדְּנוּ שְׂרָצוֹנוּ חֲזַק
לְהִיּוֹת אֶצְלוּ בְּאוֹמֵן עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה תְּמִיד לְאַחַר הַסְּתַלְקוֹת, וְשְׂאִין
דְּבַר גְּדוּל מִזֶּה. וְגַם לְמִדְּנוּ כְּמָה צְרִיכִין לְחֲזַק לְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת מִדְּבַר
שֶׁבְּקִדְשָׁה, בְּפֶרֶט הַמְּנִיעוֹת מִלְּהִיּוֹת עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁצְּרִיכִים לְשַׁבֵּרָם
בְּיוֹתֵר וְלְהִיּוֹת דִּיקָא עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, עַד שֶׁאֶפְלוּ אִם הוּא ז"ל בְּעֲצָמוֹ
מִצְוָה וּמִסְכִּים לְבַלִּי לְהִיּוֹת אֶצְלוּ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, חֲלִילָה לְהִסְתַּכֵּל עַל

זה, וצריכין להזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, כי הוא ישיב בודאי לבלי להיות אצלו, ואף על פי כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות].

והנה אתה צריך להבין שאף אחד לא יודע מה זה ראש השנה של רבנו ז"ל, ועם כל הכבוד של גדולי הרבנים וגדולי הראשי ישיבות, הם לא יודעים מה זה ראש השנה של רבנו ז"ל, כי אם הם היו יודעים, היו נוסעים בעצמם אל רבנו ז"ל על ראש השנה, והיו עושים מנין לעצמם שם, כי העקר להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, וכל כף חבל שאף אחד לא יודע ולא מבין מה זה להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, הרי חכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ח): בראש השנה נדון מה יהיה בסופו, הינו בראש השנה הוא יום הדין והנורא שדנים את כלם - כל הבריאה כלה, מה יהיה עם כל אחד ואחד בשנה זו, מי לחיים מי למות וכו', מי בחניקה ומי בשרפה וכו', וכן אמרו (ביצה ט"ז). כל מזונותיו של אדם קצובים מראש השנה, הינו שאז כותבים את התקציב לאדם על כל השנה, וכן אמרו (בראשית רבה פרשה נ"ו סימן י"ג) כל ימות השנה ישראל נאחזין בעברות, ומסתבכין בצרות, ובראש השנה הן נוטלין שופר ותוקעין בו, ונוכרים לפני הקדוש ברוך הוא והוא מוחל להם; כשאדם חוטא בר מינון, אזי בלי שום ספק יקבל ענש, כי יש דין ויש דין, אבל כשבא ראש השנה והוא מבקש שליחה, ומכניע את עצמו לפניו יתברך, מיד הוא מוחל לו, כמאמרם ז"ל (שחר טוב תהלים ק"ב) "פנה אל תפלת הערער", אמר רבי יצחק: כלפי דורות אמרו, שאין להם לא נביא ולא כהן ולא בית המקדש שיכפר עליהם, אלא עוד תפלה אחת שנשתיר להם שהם מתפללין בראש השנה ויום הכפורים, ולא תבזה אותו מהם. הוי, ולא בזה את תפלתם.

הרי שלך לפניך, שבראש השנה אז הוא המשפט לכל העולם בלו. והנה ידוע כשיש משפט חמור צריכים לקחת עורך דין גדול, וככל שהמשפט יותר גדול ויותר מסבך, לוקחים את העורך דין הכי

גדול, ואם נגזר עליו איזה ענש מות רחמנא ליצילן, אזי לוקחים את העורף דין הכי גדול בעולם, ואף שזה עולה הון תועפות, מוכרים את כל מה שיש לו כדי לשלם לעורף דין, העקר שיציל אותו ממות בטוח לחיים. והנה רבנו ז"ל הוא העורף דין הכי גדול בעולם, והוא הכריז (חיי מוהר"ן סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי.

ולכן נוסעים אל רבנו ז"ל על ראש השנה, כדי שהוא יהיה לנו עורף דין במשפט ששופטים אז את כל אדם, והוא מוסר את נפשו עבור כל אחד שבא אליו וחוזר שם בתשובה שלמה, ומבקש ממנו יתברך שישמר אותנו כל השנה מכל מיני צרות ורעות רבות וכו', ושנזכה להכתב בשנה של בריאות והצלחה בחיים, ופרנסה טובה, ושמירה מכל מיני גנבות וגזלות ואלימות, ומכל מיני מיתות משונות, כי הצדיק האמת הוא העורף דין הכי גדול, ורבנו ז"ל רצה שכלם יהיו אצלו בראש השנה בלי יוצא מן הכלל, הרי בראש השנה פועלים אצל רבנו ז"ל במיליונים וכו' כל אחד כפי האמונה החזקה בזה וכו', כי אם שמה מחלקים בריאות, פרנסה, שלום בית, ילדים, נחת וכו' וכו', האם זה לא שוה פי מיליון מלנסע לעסקים מעבר לים למזרח הרחוק כמו סין, או במערב הפרוע כמו לוס-אנג'לס? ומה גם שבמקומות אלו זה ספק ספקא אם ירויח, ובודאי שמאבד את כספו, הינו כסף הנסיעה וכו' וכו', ולכן אשרי מי שנוסע בראש השנה לאומן, אשר שם כל אחד מקבל את התקון שלו וכו' וכו'.

ולכן אסור לך להתבלבל מאף אחד בעולם, רק תשתדל לנסע אל רבנו ז"ל על ראש השנה, והפל יסתדר על הצד הכי טוב.

בודאי אסור לך להתבלבל מאף אחד, עם כל זאת אסור לך להתלוצץ וכו' או להקל וכו' בכבודו של הרב שעזר לך הרבה, כי

כבודו במקומו מנח, ואתה צריך לכבד אותו, אבל מה ששייך לראש השנה זה ענין אחר, ותאמין לי - אם כל העולם כלו היו יודעים מה זה ראש השנה, ואיך רבנו ז"ל הוא העורך דין של כלל נשמות ישראל, היו כלם מתקפלים ונוסעים אל רבנו ז"ל בראש השנה באומן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקעת.

כְּשֵׁאֲשֵׁתִי כוֹעֵסֶת, הִיא עוֹשֶׂה אֵתִי 'בְּרִגְזוֹ' וּמִפְסִיקָה לְדַבֵּר אֵתִי. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְשַׁנּוֹת אוֹתָהּ?

שאלה:

מאת אריה: שלום וברכה לצדיק מיבנאל, שמחיה נפשות ישראל במאמרי חזק מדי יום ביומו, כן! יתן השם לכם בריאות וכח לעזר לכלל ישראל, אמן.

אשתי תחיה היא אשה יקרה מאד, ויש לה עקרונות חשובים ביהדות שעליהם היא מקפידה מאד, אף הבעיה היא שהיא מאד כעסנית, ועל כל דבר קטן היא נעשית ככעס ומפסיקה לדבר אתי בלי זמן קצוב. פעם היא כעסה עלי יותר מחדש ימים ולא דברה אתי שום דבר, וזה מפריע מאד מאד לי ולילדים, כי הבית נעשה כמו בית של הפקר כי אין אב ואם שעובדים בשתוף פעולה, וזה מאד לא נעים בפרט בשבת קדש. למרות שמצדי אני מנסה לעשות הכל שלא יהיו מריבות וכעסים, אני לא מצליח.

ויש עוד בעיה, כי אפלו כשהיא במצב רוח טוב היא לא רוצה לשוחח ולדבר, ולהסביר לי מה גרם לה לכעס כדי שנוכל לפתור זאת יחד, וממילא זה כמו כדור שלג שמתגלגל ומתגלגל ואף פעם לא עוצר.

אני יודע שהצדיק מזהיר תמיד על שלום-בית, אף המצב

נמשך כן כָּבֵר כְּמֵה שָׁנִים וְאֵי לֹא יוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי,
 וְלִכְן אֵינִי פּוֹנֵה אֶל הַצְּדִיק שִׁיבְרַךְ אוֹתָנוּ שִׁיְהִי לָנוּ שְׁלוֹם-בַּיִת
 תְּמִיד, וְשִׁיתָ לִי עֲצוֹת כִּי צַד לְנַהֵג אֶתְּהָ וְאִיר לְשָׁנוֹת אֶת הַמּוֹצֵב
 שִׁיְהִי לָנוּ בַּיִת שְׂמֵחַ, שִׁיְהִי נְעִים לְגוֹר בּוֹ, וְשִׁיְהִי יַחְסִים
 טוֹבִים בֵּינֵי לְבַיִן אֶשְׁתִּי. תוֹדָה רַבָּה וַיִּשְׂר כַּח גְּדוֹל.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַרְיָה נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

יֵשׁ נְשִׁים שֵׁישׁ לְהֵן מַחְלָה שְׁנִקְרָאת 'שְׁתִּלְטָנוֹת', זֹאת אוֹמֶרֶת
 שֵׁישׁ לָהּ אִישׁוֹת אֶסְרֵטִיבִית וְכוּ', וְהִיא רוֹצֵה רַק לְשַׁלֵּט עַל בַּעֲלָהּ,
 הִיא עַקְשָׁנִית, וְתַמִּיד מְדַבֶּרֶת בְּקוֹל רֶם, וְנוֹטָה לְהוֹבִיל תְּמִיד אֶת הַבַּיִת,
 הִיא זֹו שְׁתַּמִּיד תִּגִּיד לְבַעֲלָהּ מַה לַּעֲשׂוֹת, כִּי הִרִי "הִיא הַמַּחְלִיטָה",
 הִיא לֹא אוֹהֶבֶת לְהִתְיַעַץ אִתּוֹ, וְתַמִּיד הִיא מְתוֹפַכֶּת עִמּוֹ, כִּי הִיא
 חוֹשֶׁבֶת שֶׁהַצְּדִק תְּמִיד עִמָּה, וְזוֹ פְּשׁוּט מַחְלָה, וְאוֹי וְאָבוֹי אִם הַבַּעַל
 לֹא יִרְקַד כְּפִי הַחֲלִיל שְׁלָהּ, אֲזִי הִיא תִכְנַס בְּכַעַס וְרִצְיָה שְׁתַּתְּפֹרֵץ
 עָלָיו וְעַל כָּל הַבַּיִת וְכוּ', וְזֶה תוֹפֵס אוֹתָהּ מְדִי פַעַם בְּפַעַם וְכוּ' וְכוּ',
 וְזֶה מְצוֹי אֶצֶל הַרְבֵּה נְשִׁים וְכוּ'.

וְלִכְן אִם הִיא יְכוּלָה לְלַכֵּת לְקַבֵּל יַעוֹץ פְּסִיכוֹלוֹגִי מַה טוֹב וּמַה
 נְעִים, וְאֶתְּהָ צְרִיךְ לְדַעַת שְׂאֶתְהָ יְכוּל לְהִיּוֹת הַבַּעַל הַכִּי טוֹב וְהַכִּי
 מְשָׁלֵם וְהַכִּי עוֹזֵר, אָבֵל מַה שֵׁישׁ לֹא שְׂתַּףּ זֹו פְּשׁוּט מַחְלָה שֶׁהִיא
 לֹא יְכוּלָה לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ, וּמִסְכָּנָה, כִּי כִשֶׁהִיא נִכְנָסֶת בְּלַחֵץ שְׁלֹא
 שׁוֹמְעִים בְּקוֹלָהּ, אֲזִי הִיא מְתַפְּרָצֶת בְּכַעַס גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְהוֹפֶכֶת
 אֶת הַבַּיִת לְטֵרוֹר וְכוּ', וְהַבְּעִיָּה הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁהִיא חוֹשֶׁבֶת שֶׁהִיא תְּמִיד
 צוֹדֶקֶת, וְלֹא רוֹצֵה לְשַׁמַּע אַחֲרֵת וְכוּ', וְלִכְן אֵינִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ שֶׁזֹּו
 מַחְלָה כְּמוֹ כָּל מִינֵי מַחְלוֹת עֲצָבִים שֵׁישׁ וְכוּ', וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סְפָר
 הַמְּדוֹת אוֹת כַּעַס סִימָן ט"ו) כַּעַס שֶׁל אִשָּׁה מַחְרִיב אֶת הַבַּיִת.

ולכן אין לי עצה לתת לה אלא שתתאזר במדת הסבלנות, ואפלו שזה בא לה מאד מאד קשה, זכר מה שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ה') לפנים צערא אגרא, ודע לה כשאדם עוצר את עצמו לא לכעס, אפלו שנמצא במדור הקלפות וכו', בזה הוא עולה עד עולם האצילות, שהוא בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, כי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות ולא להכניס בכעס, שבדרך כלל בא מגאות וישות. אדם צריך לבטל את עצמו כל כלו אליו יתברך, ושלא יהיה לו אפלו משהו תרעמת על אשתו וכו', כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) "עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת", והצלחת החיים זה לסבל ולשתק, ומי שיכול להראות את זה הוא המנצח לבסוף.

ועל כן ראה לדון את אשתך לכף זכות, שהיא לא מכוננת חס ושלום להציק לה או להציק לילדים, זו פשוט אחת ממחלות העצבים, כי אשה שרוצה רק להשתלט ותמיד היא חושבת שרק היא צודקת, ושלא עושים מה שהיא רוצה אז היא צורחת וצווחת וכו', זו מחלה גדולה.

ובאמת מכל דבר יכולים לצאת אם רק רוצים, כי אדם יכול לעבד על עצמו ולנתק ממנו את כל המדות הרעות, רק צריך להודות שיש לו חסרון, כי על פי רב אלו האנשים שסובלים מאיזו מחלה שקשורה לעצבים וכו', לא רוצים להודות לזה.

הקדוש ברוך הוא ששמו שלום, ישם שלום בביתכם, ואתה שלום ובביתך שלום.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקעט.

**כְּשֶׁאֲנִי לְחוּץ, אֲנִי מְקַלֵּל וְאוֹמֵר מַלִּים שְׂאֵחַר כֶּף אֲנִי
מִצְטַעֵר עֲלֵיהֶן**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת שְׁמֵעוֹן: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש. רֵאשִׁית כֹּל, אֲנִי מוֹדֶה לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שְׂזָכִינוּ לְכֹזֵה צְדִיק, וְאֲנִי מוֹדֶה לְצְדִיק שְׁלִיט"א שְׁעֵנָה
לְמַכְתָּבִי, וּבְרִצוֹנִי לְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּאֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים מְתוּרָה
שְׂמֵחָה.

אֲבִי נִפְטָר, וְאֲנִי גַר עִם אִמָּא שְׁלִי. הִרְבֵּה פְעָמִים קָלַלְתִּי בְּשֵׁם
הַשֵּׁם הֵן אֶת עֲצָמַי, הֵן אֶת אַחֲרִים וְהֵן אֶת אִמָּא שְׁלִי, וְאַחֲרַי
שְׁקָרְאֵתִי חוֹבֵרֵת שֶׁל הָרַב מֵאֲד הַתְּחִזְקֵתִי, וְהַפְּסִקְתִּי עִם זֶה,
אֶךְ אַחֲר־כֶּף שׁוֹב נִפְלַתִי וְקָלַלְתִּי.

אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת יוֹתֵר רְגוּעַ, וְלֹא לְהִכְנִס לְלַחֵץ מִכֹּל דְּבָרָה כִּי
הַלַּחֵץ גּוֹרֵם לִי לְהַתְּחִיל לְקַלֵּל וְלְהוֹצִיא מֵהַפָּה מַלִּים שְׂשׂוֹתֵר
מֵאַחַר אֲנִי מִצְטַעֵר עֲלֵיהֶן.

אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל אֶת עֲצָתוֹ שֶׁל הָרַב בְּעִנְיִן, וְאֶת בְּרַכְתּוֹ שְׂשֹׂאֲזָכָה
לְמִצָּא חֵן בְּעֵינֵי אֱלֹקִים וְאָדָם וְשֹׂאוֹכֵל לְעִמּוּד בְּנִסְיוֹנוֹת הַקָּשִׁים.
תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים, ג' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שְׁמֵעוֹן נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת קָלְלָה חֶלֶק ב' סִימָן א') אָדָם הֲרָגִיל
בְּקָלְלוֹת הוּא מְעוֹלָם הַתְּהוּ, וְכֵן לְהַפְּךְ הֲרָגִיל בְּבְרָכָה הוּא מְעוֹלָם
הַתְּקוּן; מַה זֶה עוֹלָם הַתְּהוּ? שְׂמֵמָה! רְחֻמָּנָא לִיִּצְלֵן אָדָם נִמְצָא
בְּשֹׂאוֹל תְּחִתִּית וּמִתְּחִתּוֹ וְעוֹבֵר לוֹ בְּרֵאשׁ תְּהוּ וְבֵהוּ, אַזִּי הוּא רָגִיל
לְקַלֵּל רְחֻמָּנָא לִישׁוֹבָן, וְזוֹ הַמִּדָּה הִכִּי מְגַנֶּה, כִּי אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שם)

חלק א' סימן א') על ידי הקללות בא אבילות חס ושלום; ובפרט מי שמקלל את אביו ואת אמו, כתיב (שמות כ"א י"ז) "ומקלל אביו ואמו מות יומת"; וכתיב (ויקרא כ' ט') "כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו"; וכתיב (משלי כ' כ') "מקלל אביו ואמו ידעך גרו באשון חשף", וזה העוון הכי חמור, עם כל זאת תמיד יכולים לחזור בתשובה, כי אין עוד דבר העומד נגד התשובה.

ולכן הדבר הראשון - תבקש סליחה מהאמא שלך, ואם אתה יודע את מי עוד קללת, תראה לבקש ממנו סליחה, וכן תקח שלשה אנשים ותתיר את הקללות, כי עוון הקללות מאד מאד חמור, ובפרט מי שמקלל את אביו ואמו - הוא חייב מיתה.

ולכן תחזור בתשובה ושב ורפא לך, כי אין לך דבר העומד נגד התשובה, וכך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד) במקום שבעלי תשובה עומדים - שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני פסא הכבוד. והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפתח מבין אדם שחוזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל הקדוש ברוך הוא אפלו שעשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש ברוך הוא כבר מקבלו. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ' סימן י"ג) בלעם היה רשע ערום וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך לגע בו, ובשביל זה הוא מסית את כל אדם: "מה לך לחזור בתשובה? ומה לך להתודות?" כי הוא יודע שמי שחוזר בתשובה ומתודה להקדוש ברוך הוא, אין רשות למלאך המות לגע בו, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע תשובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפ.

האם ראוי להמנע מאכילת דגים משום שהם מרבים את התאווה?

שאלה:

מאת אביאל: לכבוד מוהרא"ש שליט"א. רבנו כותב בספר המדות שדגים מרבים תאווה. איך זה עולה בקנה אחד עם זה שיש מצוה לאכל דגים בשבת? והאם ראוי להמנע מלאכל דגים? והאם יש חלוק בין דגים גדולים לדגים קטנים? בתורה רבה ובכבוד רב, אביאל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אביאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות אכילה חלק ב' סימן ב') אכילת הדגים מעוררים תאוות הזווג; וכן אמר (שם אות הריון סימן ג') דגים קטנים מפרין ומרביץ.

והנה הטעם שאוכלים דגים בשבת, כי הדגים הם היחידים שלא חטאו בדור המבול, וכן הם מסגלים לפריה ורבייה, ולכן אוכלים בשבת דגים, כי אז הוא זמן היחוד והזווג, ולכן אשרי מי שנזהר מאד מאד ובשלשת הסעודות בשבת קדש אוכל דגים.

ומוכא מהרב הקדוש הרבי רבי בונם מפשיסחא זכותו יגן עלינו, טעם לאכילת דגים בשבת, שאנו אוכלים את זה המאכל הראשון בשבת קדש, מפני שהדגים היו הבריאה הראשונה מבצעי החיים, וקדשת השבת הוא שרש החיים, על כן נהגו ישראל להתחיל הענג שבת ממין דגים.

וכן מובא מצדיקים שבשבת אז מאיר רק האור אין סוף ברוך הוא, שכביכול הוא כמו מים שאין להם סוף, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות כ.) מה דגים שבים מים מכסים עליהם, ואין עין הרע שולטת בהם וכו', ולכן כשאדם אוכל בשבת דגים, על ידי זה ממשיך על עצמו השגחה נוראה ונפלאה מאד, ואין עין הרע שולטת בו כלל, ולכן היו צדיקים שהיו אוכלים את העין של הדג, שזה מסגל להשמר מעין הרע, ויש שהחביאו את העין בכיסם, כדי להנצל מעין הרע.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפא.

האם צריכים להשאיר בקיר הבית מקום פנוי ללא סיד כזכר לחרבן?

שאלה:

מאת גד: האם יש ענין מצד ההלכה להשאיר בקיר הבית מקום פנוי ללא סיד כזכר לחרבן? והאם מנהג זה שייך גם לימינו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מובא בשלחן ערוך (ארח חיים סימן תק"ס סעיף א') משתרחב בית המקדש, תקנו חכמים שהיו באותו הדור שאין בונים לעולם בנין

מסיד ומכיר (פרוש מציר) כבנין המלכים, אלא טח ביתו בטיט וסד בסיד, ומשיר מקום אמה על אמה כנגד הפתח בלא סיד; עין שם. ולכן עד היום נוהגים אנשים שעל הפתח מקלפים אמה על אמה, כדי לזכר את חרבן הבית.

יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה כבר לראות במו עינינו בבנין בית המקדש במהרה בימינו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפב.

אני בת שלשים ושתיים ובן-זוגי בן עשרים וחמש. מה דעתכם לגבי הפרש הגילאים?

שאלה:

מאת ורד: לכבוד הרב שלום. אני בת שלשים ושתיים, ובן זוגי בן עשרים וחמש, אנו מכירים שלשה חדשים ועברנו לגור ביחד. אני מרגישה שהוא הזוג שלי משרש נשמתי ורציתי להתיעץ עם הצדיק מה דעתו לגבי הפרש הגילאים. האם זה בסדר? תודה וכל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל ורד תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את יודעת שלפני הנשואין אסור לגור ביחד, וזה אסור חמור מאד מאד, ולכן תראו להתחנן תכף ומיד, ובמקום לחיות באסור תחיו בהתר. אתם ממילא חיים ביחד, ואת שואלת אם הוא הזוג שלך,

ואם הוא משרש נשמתך, ומה אני אומר לגבי הפרש הגילאים? האם זה לא מצחיק? חיים באסור בלא פקפוק, ואחר כך שואלים וכו' וכו'.

ולכן תראו להתחתן מה שיותר מהר, והקדוש ברוך הוא ימחל לכם, כי עיון נדה זה מאד מאד חמור, אל תקחי את זה בקלות, והקדוש ברוך הוא יעזר ששניכם תחזרו בתשובה שלמה, ושבו ורפאו וימחל לכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפג.

כבר שנים אני סובלת מיסורים נוראיים, דכאון וחרדות. איך אני יכולה לעזר לעצמי?

שאלה:

מאת רבקה: אני סובלת שנים ארכות מיסורים נוראיים, דכאון וחרדות. רציתי לשאל את הרב אם יש משהו שאני יכולה לעשות כדי לעזר לעצמי, או להוסיף שם וכדומה? יש לי צין שאני אשה יראת שמים ויש ברשותי גמ"ח לנזקקים, וכן אני תורמת לחסידות ברסלב באפן קבוע. אשמח לקבל תשובה, תודה רבה ובשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל רבקה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מדת השמחה, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים

על האדם כלם באים רק מחמת קלקול השמחה, ולכן צריכים למסור את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום - שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום - מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה השמחה מצויה אצלך, כי אין טוב מזה, ועל ידי שמחה מתרחב הלב ויכולים אחר כך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשיטות גמורה, כי מה שאין האדם מתחזק לדבר אל הקדוש ברוך הוא, הוא מפני שנופל על לבו עצבות ומרירות ודכאון, אבל תקף ומיד שמכריח את עצמו להיות בשמחה, אזי נפתח לבו לדבר אל הקדוש ברוך הוא. ולכן תעשי כל מה שבדרך רק להיות בשמחה, ואף שזה בא לך מאד מאד קשה, עם כל זאת עליך לדעת אשר זו התרופה לכל המחלות והחלאים רעים, ותראי להרבות לעשות מצוות ולשמח עם המצוות, וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה סימן א) כשאדם עושה מצוה בשמחה - בידוע שלבו שלם עם אלקיו.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן נ"ד) כשאדם שש ושמח, על ידי זה הוא בא אל ברור המדמה, כי הדמיון הורס את האדם לגמרי, כי התרדות והדכאונות שנוכנסים באדם, זו מחלה כמו כל המחלות, וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי שבת פ"ק י"ד הלכה ג) על הפסוק (דברים ז) "והסיר הוי"ה ממך כל חלי" - זו רעיון, דאמר רבי אליעזר (שם כ"ח) "ונתן על ברזל על צנארה" - זה רעיון. הינו מה זה העל הכי קשה של האדם? אלו הרעיונות והדמיונות שמסבבים אותו, כי מרב עוונותיו הוא נמצא בלחץ תדירי ומדמין לעצמו כל מיני מחשבות של הבל וכו', ושל פחדים וכו', מה יעשה לו זה, ומה יעשה לו ההוא, ובאמת אדם רודף את עצמו יותר ממה שאחרים רודפים אותו, כי מי שתמיד רק חושב ממנו יתברך, ומשתדל להכניס

את הקדוש ברוך הוא בתוך מח מחשבתו, אזי מתפטר מכל אלו הרעיונות והדמיונות, ונעשה בן חורין אמתי, ואין עליו שום על.

הקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד, ותמיד תהיי שמחה ועליזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפד.

מאז שהתחברנו לאינטרנט, אני ובעלי התדרדרנו מאד, וקשה לנו להתנתק מזה

שאלה:

מאת אורלי: כפר כמה שנים יש לנו בבית מחשב עם אינטרנט, ולפני כשנה אני ובעלי רכשנו שני מכשירי איפון, אחד לי ואחד לו. אנחנו מרגישים שבלי לשים לב הדרדרנו מאד, ושיש לנו בבית אוירה לא טובה, אך קשה לנו לעשות את הצעד ולהפטר מהמחשב ומהאיפונים. איך מתחזקים ועושים את הצעד הזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אורלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"י) לאחד ששאל אותו: כיצד הוא הבחירה? השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה וכו'. וכתב מוהר"ן ז"ל: ודבר זה הוא נצרך מאד לדעת, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם

מנעוריהם מאד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה עושה. הינו הבחירה בידי האדם, אם רוצים - יכולים לזרק את זה ולהפטר מזה וכו' וכו', אבל הבעיה שאתם לא רוצים, לזאת אני מכרח להגיד לכם מה צפוי בחיי הנשואין שלכם:

דעו לכם שהיום יש קלפה עצומה שכובשת כל חלקה טובה, ומקררת את האמונה ואת היראת שמים מבר ישראל, ומכניסה בו כפירות ואפיקורסות, והם הכלי משחית הנקראים אינטרנט, איפד, בלקברי וכו', שבזה יכולים לראות כל מיני שקוץ תעוב ערם וזהו, ומאמללים את עצמם וכו' ואת הילדים וכו'. ולכן העקר ראו לזרק מהבית מחשב המחבר לאינטרנט, איפד או בלקברי, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה.) אין יצר הרע שולט אלא במי שעניו רואות; ואמר החכם "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים"; ואמר "אין לך אבר באברי האדם שיגרום לו מכשול כמו העינים". ואני מכרח להגיד לכם שהרבה בתיים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם בבית מחשב שמחבר לאינטרנט, ואף שזה נדמה כאלו זו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הכלים הארורים האלו וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו רחמנא לישזבן.

ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר לאינטרנט, כי זה הורס כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול רחמנא לישזבן, ומה גם שמאבדים את הילדים, כי ילד שלוקח כלי משחית כזה בתוך ידו וכו', הוא כבר נופל בשאול תחתית ומתחתיו. ולכן אשרי מי שמבער את החמץ הזה מביתו, ואז השכינה תשמר עליו.

אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתשמעו בקולי, כי אחרת לבסוף יהיו אצלכם גרושין בלי שום ספק, ולכן תראו מה לפניכם, האם כדאי לכם להפיר לבסוף? ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"רן חלק ב')

סימן ק"ח) הלא האדם בשביל תענוג קטן אחד של רבע שעה, הוא יכול לאבד ולהפסיד כל העולם הזה עם העולם הבא. ואמר בלשון אשכנזי בזה הלשון: א מענטש פון איין תענוג'ל וועגן פון א פערטל שעה, קאן ער אן ווערן גאר דעם עולם הזה מיט דעם עולם הבא.

הקדוש ברוך הוא החונן דעת לאדם, יכניס בכם דעת ושכל ותעיפו את החולאת הזו מביתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפה.

למדתי בלקוטי מוהר"ן את התורה שמדברת ממעלת השמחה בשבת קדש, ולא הבנתי את החלק האחרון

שאלה:

מאת דוד: שלום וברכה אל כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. ויהי-רצון שהשם ישלח לכם רפואה שלמה בקרוב ממש, ובריאות איתנה לארץ ימים ושנים טובות.

כתבתם ואמרתם הרבה פעמים, שבשבת קדש יש ללמוד בלקוטי מוהר"ן את התורה שמדברת ממעלת השמחה בשבת קדש (חלק ב' סימן י"ז). בסוף התורה הזו יש קטע נוסף שמתחיל כך: "דרך השם יתברך להביט על הטובות שעושין" וכו'. האם יש קשר בין שני הקטעים האלו? ואם כן, מהו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה טוב ומה נעים שְׁאָדָם יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל עָרֵב שֶׁבֶת אֶת הַמְּאָמֵר בְּלִקְוֵי מוֹהֲרֵי חֵלֶק ב' סִימָן י"ז, וְלוֹמַר עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה מִלִּקְוֵי תְּפִלוֹת חֵלֶק ב' תְּפִלָּה י"ג, הַמְּדַבְּרִים מִקְדָּשֵׁת שֶׁבֶת, כְּדִי שְׂיִתְּלֶהֱב מְאֹד לְקַבֵּל אֶת הַשֶּׁבֶת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי כִשְׁבַר יִשְׂרָאֵל שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה כָּל הַשֶּׁבֶת, נִמְחָלִים לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צוֹפֵה וּמְבִיט עָלָיו בְּעֵין חֲמֵלָה, כִּי בְשֶׁבֶת מְאִירָה הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לִקְוֵי מוֹהֲרֵי חֵלֶק ב' סִימָן ס"ז) שֶׁשֶּׁבֶת הוּא סוּד הָעֵינַיִם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ט"ז כ"ט) "וְרָאוּ כִי הִנֵּי"ה נִתֵּן לָכֶם הַשֶּׁבֶת", כִּי שֶׁבֶת הוּא סוּד רְאִיָּה, וְזֶה הַקָּשֶׁר לְמָה שֶׁמוּבָא בְּסוּף הַמְּאָמֵר, דְּרָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְהַבִּיט עַל הַטּוֹבוֹת שְׁעוֹשִׁין, וְאֵף שֶׁנִּמְצָא בָּהֶם גַּם כֵּן מָה שְׁאִינוֹ טוֹב, אֵינּוּ מְסַתְּפֵל עַל זֶה. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבָר כ"ג) "לֹא הִבִּיט אֶן בְּיַעֲקֹב", מְכַל שֶׁכֵּן שֶׁהָאָדָם אֲסוּר לוֹ לְהַבִּיט עַל חֲבֵרוֹ לְרָעָה, לְמִצָּא בּוֹ דּוֹקָא מָה שְׁאִינוֹ טוֹב, וְלַחֲפֹשׁ לְמִצָּא פְּגָמִים בְּעִבּוּדַת חֲבֵרוֹ, רַק אֲדַרְבָּא, מְחַיֵּב לְהַבִּיט רַק עַל הַטּוֹב וְכוּ', עֵינַי שָׁם. כִּי כְמוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַתְּפֵל עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּעֵין חֲמֵלָה בְּשֶׁבֶת קָדֵשׁ, כֵּן רְאִוֵי לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל לְהַסְתְּפֵל עַל הַזּוֹלַת בְּעֵין חֲמֵלָה וּלְרַחֵם עָלָיו.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדוּךְ שְׂיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תקפו.

מדוע רבנו משתמש במלים "דע והאמן" - הרי אם אני יודע, אין צורך להאמין?

שאלה:

מאת מעוז: שלום לצדיק. לפני שאשאל את שאלתי רציתי להודות לכם על הספר הנפלא 'אשר בנחל'. רבנו כותב בתורה קס"ז: "דע והאמן כי השבתים ששבותים אצל התלמיד חכם האמת הם כמו תענית. מדוע רבנו משתמש במלה "דע"? ומה הכוונה במלים "דע והאמן" - הרי אם אני יודע אין צורך להאמין? אשמח לקבל תשובה, תודה רבה ורפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מעוז נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הרב הקדוש מטירוויצא זכותו יגן עלינו, שהיה תלמיד רבנו ז"ל אף שהיה יותר מבגר מרבנו ז"ל בארבעים שנה, כי הוא היה חברו של הרב הקדוש רבי נחום מטשערנובל זכותו יגן עלינו, והרב הקדוש הבעל התניא זכותו יגן עלינו לקח הסכמה ממנו על הסדור שלו, אמר: שבכל מקום שרבנו ז"ל השתמש בספרו הקדוש 'לקוטי מוהר"ן' במלה "דע", זה בא מעולם האצילות (טלגרם מעולם האצילות).

וידוע אשר אצל רבנו ז"ל היה העקר המח-מחשבה, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ד) שצריכים לשמר מאד מאד מהרהור רע, כי אי אפשר לתאר ולשער את פגם האדם שמהרהר הרהורים רעים, והפליג מאד מאד במעלת קדשת המחשבה, שזו הדעת של האדם שצריכה

להיות נקיה לגמרי מכל רבב של חטא והרהור, כי המחשבה גבוהה מאד מאד, ויכולה לעלות למעלה עד אין סוף, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן מ"ו) צריך לשמר את המחשבה מאד. כי ממחשבה יכול להיות נעשה דבר חיוני ממש, ודע, שכל בחינה שהיא גבוהה למעלה יותר אצל האדם, היא יכולה להגיע ולהשיג יותר. כמו למשל עם הרגל יכולין להשליך איזה דבר למעלה, אבל עם היד יכולין להשליך למעלה יותר, ובהדבור יכולין להשיג ולהגיע יותר ויותר, כי בהדבור יכולין לדבר למרחוק. והשמיעה היא גבוהה יותר ויכולין לשמע קול מרחוק מאד, כגון כשירין בקני שרפה (שקורין הורמאטעס) יכולין לשמע למרחוק מאד. והראיה יכולה להשיג ולהגיע עוד יותר ויותר, כי בהראיה יכולין לראות ולהביט על השמים. נמצא שכל בחינה שהיא גבוהה יותר למעלה, היא יכולה להשיג ולהגיע יותר, והמחשבה היא גבוהה מאד למעלה מן הכל, ויכולה להשיג ולהגיע למעלה למעלה על פן צריכין לשמרה מאד; עם כל זאת אמר רבנו ז"ל שהאמונה היא אפלו למעלה מדעת ושכל, כי כשאדם משליך את חכמתו המדמית לגמרי, ומתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, זה בעצמו יכול להביא אותו אל המדרגות הכי עליונות שאותן אי אפשר לתאר ולשער כלל.

ולכן לא בחנם שרבנו ז"ל מביא (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ז) דע והאמן שהשבתים ששוכבים אצל התלמיד חכם האמת, הוא כמו תענית; ונקט את שתי המדרגות, הן 'דע' והן 'והאמן', כי את מעלת האדם השוכבת אצל הצדיק והתלמיד חכם האמת בשבת, אי אפשר לתאר ולשער כלל, וזה חשוב כמו תענית, וכבר אמר רבנו ז"ל לאחד (חיי מוהר"ן סימן רצ"ז) השבתים ששוכבים אצלי הם גדולים וטובים יותר משבעה פעמים תענית משבת לשבת; עמד וראה והשתומם מה זה להיות ולשבת אצל תלמיד חכם אמתי וצדיק אמת, ולכן נקט דיקא הן 'דע' והן 'והאמן', שתדע הן בידעה שלמה, והן באמונה פשוטה את מעלת האדם הזוכה להיות בשבת אצל התלמיד חכם האמת, ואצל הצדיק שבדור, ולשבת אצלו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפז.

**איה אני יכול לגרם לבני לבוא לבית הכנסת
מתוך שמחה וחשק?**

שאלה:

מאת שלומי: לכבוד עטרת ראשנו ומאור עינינו כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. אנו ממשיכים להתפלל לרפואתכם השלמה, ורוצים מאד שתגיעו כבר אל הנחלה לשכן כאן ביבנאל באפן קבע.

יש לי בן בגיל שבע, ואני מאד מקפיד לקחת אותו אתי בשבת קדש לבית הכנסת, אף אני מרגיש שממש קשה לו לשבת לידי במשך שעה ויותר, ובכל פעם הוא מבקש לצאת החוצה לשחק.

מצד אחד אני רוצה מאד שיתפלל אתי, אבל אני לא רוצה להעמיס עליו יותר מדי כי אני מאד מפחד שבסוף הוא ישנא את בית הכנסת. איה גורמים לו לבוא לבית הכנסת מתוך שמחה וחשק?

וכן האם מתר לי לדבר אתו באמצע התפלה כדי להסביר לו על סדר התפלה, כלומר מה אומרים עכשו ומה עושים עכשו וכו'? תודה רבה על כל מה שאתם עושים עבורי ועבור כל עם ישראל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שְׁלוֹמֵי נְרוֹ יְאִיר

לְנֶכֶן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עם ילד קטן בגיל שבע צריכים ללכת בעדינות מאד, ולא ללכת אתו ביד קשה, כי כל אלו ההורים שהולכים עם הילדים מגיל קטנות ביד קשה, לבסוף זה טופח להם על הפנים חזרה, שהילד מתמרד והוא כבר לגמרי לא רוצה לבוא לבית הכנסת, ואין פלא, כי כל כך דחקו עליו מגיל קטנות לבוא לבית הכנסת, אז אחר כך הוא לא רוצה. אותו דבר בענין למוד וכו' וכו', צריכים רק להסביר להילד את המעלה והיפי וכו' וכו', כי בהסברה הילד יקבל בקלות, וכמוכן גם לתת לו ממתק אם הוא יצית, אבל רק בדרך טובה ונעימה, ולא לדחוק עליו.

על כלם צריכים הרבה להתפלל על הצלחת הילדים, ולשפך הרבה דמעות להקדוש ברוך הוא, שיצליח עם ילדיו שיגדלו יראי השם, כי בלי תפלה ודמעות זה לא הולך.

שאלו את הגאון האלקי הבעל "חתם סופר" זכותו יגן עלינו איך זכה לבנים ובנות כל כך מצלחים? ענה ואמר: כל לילה בעת תקון חצות מלאתי את הכוס עם דמעות, והתפללתי על הצלחת ילדי, וכך זכיתי לזה.

וכן מספר מאחד מאנשי שלומנו שהיו לו עשרה ילדים, וכלם היו מצלחים ובעלי דרך ארץ גדול, ושאלו אותו אנשי שלומנו: איך זכית לילדים טובים כאלו? ענה ואמר: מה אתם חושבים שהם צמחו לי על העץ? כל לילה שפכתי דמעות להקדוש ברוך הוא, ומלאתי את הכפה שלי עם דמעות, ואחר כך רחצתי את פני עם הדמעות וכו', עד שזכיתי לראות מהם מה שראיתי וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפח.

בגלל שעדין לא התחנתני, יש לי הרבה צער ואני נמצא ביאוש עמוק

שאלה:

מאת גולן: למוהרא"ש שלום. אני חוזר בתשובה כבר שלש שנים, זכיתי להתקרב לרבנו ואף להיות פעם אחת באומן. ברוך השם אני מתמיד בהתבודדות, טובל במקוה ונוסע לקברי צדיקים. אני קובע עתים לתורה, אף מרגיש שהתורה לא נכנסת בי, וכל מה שאני לומד - נשכח ממני.

בגלל שעדין לא התחנתני, יש לי הרבה צער ואני נמצא ביאוש עמוק, ולכן כבר שנתים אני לוקח כדורים נגד דכאון וחרדה. בנוסף, אני סובל מעיפות כרונית וקם בכל יום בשעה מאוחרת.

קשה לי עם המצב הזה ואני לא יודע מה לעשות. אולי כדאי לי לעבר לשייבה? אשמח לעצה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גולן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיות שלך זו רק בעיה אחת - שאתה לא שמח כלל,

וזכר גם זכר שְעַקַר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְנוּ ז"ל הוּא לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְלִכְּנֵן דַּע לָךְ שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מְצוּה גְדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלִהְיֶהגָבֵר לְהִרְחִיק הַעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ, כִּי כָּל הַחֲלָאוֹת הַבָּאִים עַל הָאָדָם כֻּלָּם בָּאִים רַק מִחֲמַת קִלְקוּל הַשְּׂמִחָה, וְלִכְּנֵן צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחֻמָּא שְׁמִינִי) לְפִי שְׂאִין הַשְּׂמִחָה מִמִּתְנַת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְּׂמַח הַיּוֹם - שְׂמַח לְמַחַר, וְלֹא כָּל מִי שֶׁמְצַר הַיּוֹם - מְצַר לְמַחַר, לְפִי שְׂאִין הַשְּׂמִחָה מִמִּתְנַת לְאָדָם.

וְלִכְּנֵן יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתָּמִיד תִּהְיֶה הַשְּׂמִחָה מְצוּיָה אֲצִלָּךְ, כִּי אֵין טוֹב מִזֶּה, וְעַל יְדֵי שְׂמִחָה מִתְרַחֵב הַלֵּב וִיכוּלִים אַחַר כֵּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי מֵה שְׂאִין הָאָדָם מִתְחַזֵּק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מְפַנֵּי שְׁנוּפְלוֹת עַל לְבוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, אֲבָל תִּכְף וּמֵיד כְּשֶׁמְכַרִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲזִי נִפְתַּח לְבוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכְּנֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מֵה שְׁבִיכְלִתָּךְ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְכִכֵּל שֶׁתִּהְיֶה יוֹתֵר בְּשִׂמְחָה, עַל יְדֵי זֶה תִּתְרַפֵּא מִכָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים הָרַעִים שְׁנֹדְבָקוּ בָּךְ.

וְאֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ שֶׁלְהַגִּיעַ לְשִׂמְחָה זֶה הַעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה, כִּי אָדָם יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַעֲבוּדוֹת שְׁבַעוֹלָם, אֲבָל לֹא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי עַל זֶה הַסֵּמ"ך-מ"ם אֹרֵב מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהֲרַגַע שְׂאָדָם הוּא בְּשִׂמְחָה, אֵין לוֹ כֶּבֶד מֵה לַעֲשׂוֹת אֲצֵל הָאָדָם הַזֶּה, וְאָמַר רַבְנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) כְּשֶׂאָדָם בְּשִׂמְחָה, אֲזִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית, וְלִכְּנֵן כְּדֵי לְהַפְטֹר מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַבְּלוּלִים וְחֹסֵר יְשׁוּב הַדַּעַת, צְרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל הַכַּחוֹת רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִם תּוּכַל לְהִרְאוֹת אֶת זֶה, אֲזִי תִהְיֶה נְצוּל מִכָּל רַע, וְהִלּוֹאֵי שֶׁתּוּכַל לומר אֶת הַתְּפִלָּה הַזֹּאת בְּכָל יוֹם וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד מְאֹד לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמִחָה:

רבנו של עולם! זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש

את השמחה ברמ"ח איברי ובשס"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקיים את מצוותיך. אנא רחם עלי והרחק ממני את העצבות והעצלות, וזפני לדבר בכל יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל ידי זה גם אני אזכה לשמח, ובזכות השמחה אזכה להכליל בך לגמרי, עד שלא אראה לפני עיני רק את אמתת מציאותך ותברך, איך שאתה מחיה ומנהיג ומקיים את כל הבריאה כלה. וזפני לאמונה ברורה ומזככת - שאזכה לדעת בידיעה ברורה שאתה נמצא ואין בלעדך נמצא, ועל ידי זה תמחל לי על כל עוונותי, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקפט.

בעלי נופל לסמים שוב ושוב, ואני שבורה ורצוצה ומיאשת לגמרי

שאלה:

מאת מירי: שלום לצדיק היקר. כבר חמש שנים יש לנו בעיה רצינית בבית ואני סובלת ממש יסורי גיהנום. בעלי נפל לסמים קשים והיה מכור כמה שנים, כמוכן שבשנים האלו סבלתי סבל רב שאי אפשר להסביר. לבסוף הוא החליט לקחת את עצמו בידים, נכנס לתכנית גמילה, והתנקה מהסמים. הבעיה היא שמאז הוא נופל שוב ושוב ולא מצליח להפטר מזה.

אני שבורה ורצוצה ומיאשת לחלוטין. האם יש משהו שאפשר
לעשות כדי לעזור לו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ד' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל מירי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, כשאדם לוקח סמים רחמנא לישזבן או שותה
לשכרה, עליו אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) "כי יתן בכוס
עינו" בכיס כתיב, השכור נותן עינו בכוס לשתות, והחנוני נותן עינו
בכיס. כי יתן בכוס עינו - רואה את חברו שותה והוא אומר לו מזג לי
ואני שותה, ומתלכלך ברעי ובמימי רגלים. יתהלך במישרים - סופו
למכר כל חפצי ביתו ואת כל כלי תשמישו, ואין לו לא בגד ולא
תשמישי הבית ולא כלום והבית ריקה מן הכל, יתהלך במישרים -
סוף שהוא מתיר את העברות ועושה אותם הפקר כמישור, משיח עם
אשה בשוק ומנבל את פיו ואומר דברים רעים בשכרות ואינו מתבייש
לפי שנתטלטלה דעתו ואינו יודע מהו אומר ומהו עושה.

ובין כך מאבד את השכל והדעת ושוכח מקל המצוות רחמנא
לישזבן, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ו) צריך
להרחיק משכרות, ולדקדק שלא לשתות יותר מיכלתו, כדי שלא
יבוא לידי שכרות, כי מעט השתיה לפי הצורך הוא טובה להרחיב
דעתו וכו', אבל השותה יותר מדאי ומשתכר, אזי אדרבא, מתגברין
תקף הגבורות ונעשה כעס ורגז, ולפעמים מתגברין גבורות דסטרך
אחרא, ויוכל לבוא לידי רעות וכו' חס ושלום. ודע שעל ידי שכרות
שוכחין כל המצוות והאזהרות שצוה משה רבנו, כי משה הוא מלבש
בכל אחד ואחד מישראל בכל איבר ואיבר, ומזכיר כל איבר ואיבר,
שיעשה המצוה השכיחה לאותו איבר, כי רמ"ח מצוות כנגד רמ"ח
איברים וכו', ועל ידי השכרות שוכח אותם, בבחינת (משלי ל"א) "פן
ישתה וישכח מחקק", שעל ידי השתיה והשכרות שוכח רמ"ח מצוות

של משה וכו', עיין שם. ואת צריכה לדעת כי לשתות אלכוהול וכן לקחת סמים, זה אותה קללה ואותה קלפה וכו' וכו'.

ולכן אין מה לעשות, והאדם צריך לבחור בעצמו, וכך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"י) לאיש אחד ששאל אותו: כיצד הוא הבחירה? השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה - עושה, ואם אינו רוצה - אינו עושה. וכתב מוהרנ"ת ז"ל: רשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם, אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה עושה.

אך הבעיה שהאדם שנפל בשגעון של שתיה (אלכוהוליסט) או לקחת סמים וכו', הוא לא מכיר בחסרונו וכו', ועוד אומר שאתה משגע שאתה לא שותה ולא לוקח סמים וכו' וכו'... וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ס"ז) מי שאינו שומע ומצית לדברי חכמים אמתיים הוא יכול להשתגע, כי עקר שגעון של כל המשגעים הוא רק מחמת שהוא אינו מצית ושומע לדברי הבעלי שכל. כי המשגע אם היה שומע וצית לדברי אחרים שהם הבעלי שכל בודאי לא היה משגע כלל, כי אף על פי שלפי רוח שטות ושגעון שלו נדמה לו בברור גמור שהוא צריך לילך קרוע ולהתגלגל באשפה וכיוצא בזה מדרכי השטות ושגעון, אף על פי כן מאחר שהגדול ממנו אומר לו שאינו צריך לעשות כן, אם היה מבטל דעתו נגד דעת הגדול ממנו בחכמה בודאי היה מתבטל כל השגעון שלו. נמצא שעקר השגעון הוא רק מחמת שהוא אינו רוצה לשמע ולצית לדברי חכמים.

ולכן אין עצה אחרת אלא שיקח את עצמו בידיים, ואמר הבעל

שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו: אם רוצים - יכולים! והכל תלוי ברצון החזק של האדם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקצ.

**מדוע תמיד כבוד הרב מצדיק דוקא את הבעל
ולא את האשה?**

שאלה:

מאת נטלי: לכבוד הרב שלום. חברה שלי הציעה לי להכנס לאתר שלכם - 'ברסלב סיטי' כדי לראות את השאלות והתשובות של כבוד הרב, ואכן נכנסתי לאתר וקראתי שאלות ותשובות רבות, ומאד התרשמתי. יש לצין שאני חלונית לגמרי, אבל אולי באחד הימים אחזור גם אני בתשובה. רב השאלות והתשובות שקראתי עסקו בענייני זוגיות ושלום-בית, ואינני מבינה מדוע תמיד כבוד הרב מצדיק דוקא את הבעל ולא את האשה? אשמח אם תענו לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ד' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל נטלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון, אני מכרח להגיד לך שחבל על כל יום ויום שלא חוזרים בתשובה, כי כף אמר החכם מכל אדם (משלי כ"ז א) "אל תתהלל ביום מחר כי לא תדע מה ילד יום", ואמרו חכמינו הקדושים (יבמות ס"ג): אל תצר צרת מחר כי לא תדע מה ילד יום, שמא מחר בא ואיננו, נמצא מצטער על העולם שאין שלו, כי כף אמר רבנו

ז"ל (בשירו) "הזמן הולך והומה והגוף אפֿשר עכֿשו בא יומו". ואמר חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה צ"ו סימן ב') כצֿל ימינו על הארץ ואין מקוה, והלואי כצֿלו של כּתל או כצֿלו של אילן, אלא כצֿלו של עוף בשעה שהוא עף, דכתיב (תהלים ק"ד) כצֿל עוֹבֵר. ואין מקוה - ואין מי שיקוה שלא ימות, הכל יודעים ואומרים בפיהם שהן מתים; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רע"ב) על הפסוק (תהלים צ"ה) "היום אם בקלו תשמעו", אם אתם רוצים לשמע בקולו של הקדוש ברוך הוא, דעו לכם שאין לכם רק היום הזה. ולכן אשרי האדם שזוכה לחזור בכל יום בתשובה שלמה, וכן אמרו חכמינו הקדושים (שבת קנ"ג.) רבי אליעזר אומר שוב יום אחד לפני מיתתך. שאלו תלמידיו את רבי אליעזר וכי אדם יודע איזהו יום ימות? אמר להן וכל שפן ישוב היום שמא ימות למחר, ונמצא כל ימיו בתשובה.

ואת לא יכולה לתאר ולשער את גדל הזכות של אדם שזוכה לחזור בתשובה שלמה, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (פרכות ל"ד) במקום שבפֿעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע תשובה. ולכן תזדַרְזִי עוד היום לחזור בתשובה שלמה.

אצלי אין דבר כזה לתת את הצדק רק לבעל או להפך לאשה, מי שצודק - נותנים לו את הצדק, ומי שלא צודק - לא נותנים לו את הצדק, ואדרבה, גם לגברים יש טענה למה אני מצדיק את הנשים ולא את הגברים... ובאמת זה לא ככה, כי אני מצדיק את מי שצריכים להצדיק וכו', ולהפך מי שלא צודק, אני לא מתביש לכתב לו שהוא לא צודק, כל הענין שלי זה רק לעשות שלום בית, ולעשות כל מיני פעולות שבֿעולם איך לגשר בין הבעל והאשה ולהשלים ביניהם, כי זה מאד מאד חשוב אצלו יתברך, כמאמרם ז"ל (שבת קט"ו.) לעשות שלום בין איש לאשתו - אמרה תורה: שמי שנכתב בקדשה ימחה על המים; ובפרט איפה שיש ילדים, שמה הולך לי בחיים שיהיה

רק שלום, כי חכמינו הקדושים אמרו (גיטין ז:): כל המגרש אשתו ראשונה - אפלו מזבח מוריד עליו דמעות. נשאלה השאלה למה דוקא המזבח מוריד דמעות? למה לא שאר כלי המקדש, כגון הכיור, השלחן, המנורה, והארון וכו'? אלא המזבח מוריד דמעות כאומר: "מספיק קרבנות הביאו עלי, ולכן אני לא צריך יותר קרבנות!". כי בגרושין מי הקרבנות? הילדים! ולכן המזבח דיקא מוריד דמעות, כי הוא אומר: "יש עלי מספיק קרבנות, ואני לא צריך שביאו עלי עוד קרבנות".

ולכן אין דבר כזה שאני מצדיק את הבעל יותר מהאשה, אני מנסה לגשר ביניהם בכל מיני כוונים, העקר שיהיה שלום בתוך ביתם, ותמיד אני אוהב לשמע את שני הצדדים, כמו שכתוב (דברים א' ט"ז) "שמע בין אחיכם ושמעתם", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (סנהדרין ז): אמר רבי חנינא: אזהרה לבית דין שלא ישמע דברי בעל דין, קדם שיבוא בעל דין חברו, ואזהרה לבעל דין שלא יטעים דבריו לדין קדם שיבוא בעל דין חברו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקצא.

**איך אני יכולה לצאת מהטמאה, לשקם את עצמי,
ולחזר בתשובה**

שאלה:

מאת אלינור: לכבוד הצדיק מיבנאל.

גדלתי במשפחה הרוסה, וכשהייתי נערה הייתי זרוקה

והצרכתי לעבר ממקום למקום. ומן הפח אל הפחת
התדרדרתי למטה למטה, זה התחיל כשנצלו אותי מינית,
ואחר כך הדרדרתי עוד יותר עד שנפלתי אל המקום הכי
גרוע שאליו אפשר לפל.

כל הזמן אני חושבת על חזרה בתשובה, אבל אני שקועה
עמק עמק בתוך הטמאה, ולא מאמינה שאוכל לצאת מכאן
ולחזר בתשובה אי פעם. לפני כשבוע קבלתי כמה חוברות
של ברסלב, וראיתי שכתוב שם שלכל אחד יש תקוה אפילו
אם נפל למקום הכי אפל, ולכן אני פונה אליך כדי לשאל: איך
אני יכולה לשקם את עצמי ולהתחיל לחיות כמו בת אדם
נורמלית, ואחר כך גם לחזר בתשובה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ד' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אלינור תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שעל הכל מועילה תשובה, ואפילו שאדם עשה
מה שעשה, אם הוא חוזר בתשובה הקדוש ברוך הוא מקבלו תכף
ומיד, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (פסחים ק"ט). ידו של הקדוש
ברוך הוא שפרוסה תחת כנפי החיות כדי לקבל בעלי תשובה מיד
מדת הדין; וכן אמרו חכמינו הקדושים (ילקוט הושע רמז תקל"ב) "שובה
ישראל עד הוי"ה אלקיך" - אדם עומד ומחרף ומגדף בשוק, והקדוש
ברוך הוא אומר לו עשה תשובה ביני לבינה ואני מקבלך; היש עוד
עוון כל כך חמור שאדם מחרף ומגדף כלפי מעלה? אף על פי כן
אומר לו הקדוש ברוך הוא: בא תחזר בתשובה ואני מוחל לך, וכן
אמרו (מדרש תהלים מזמור י"ח) שכל העושה תשובה מעברה שבדו,
הקדוש ברוך הוא מוסיף לו כבוד וקורא לו שם חביב; ואמרו חכמינו
הקדושים (שמות רבה פרשה י"ט סימן ד') על הפסוק (איוב ל"א) "בחורץ לא
ילין גר" שאין הקדוש ברוך הוא פוסל לבריה, אלא לכל הוא מקבל,

השערים נפתחים בכל שעה וכל מי שהוא מבקש לכנס - יכנס, לךך הוא אומר "בחוצ' לא ילין גר".

הרי שלךך לפניה, שהקדוש ברוך הוא רוצה שיחזרו בתשובה שלמה, כי אנו בניו, כמו שכתוב (דברים י"ד א') "בנים אתם להי"ה אלקיכם", וכמו שאבא מחכה תמיד שהילדים שלו שברחו ממנו יחזרו אליו, כמו כן ויותר מכן הקדוש ברוך הוא מחכה שאנחנו נשוב אליו, ועקר התשובה זה ודוי דברים, כמו שכתב הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות שבתורה בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא, שנאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו" וגו' "והתודו את חטאתם אשר עשו" - זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה. כיצד מתודין? אומר: אנא השם, חטאתי עויתי פשעתי לפניה, ועשיתי כך וכה, והרי נחמתי ובשתי במעשי, ולעולם איני חוזר לדבר זה. וזהו עקרו של ודוי וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משבח.

ולכן הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, ותספרי לו יתברך את כל מה שעבר עליך, כי הוא יתברך שומע תפלת כל פה, ואדרבה, מי שכבר נפל ונכשל כמו שאת נפלת ונכשלת וכו' וכו', אם רק תבואי אליו יתברך ותרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, את לא יכולה לתאר ולשער איזה נחת רוח תגרמי להקדוש ברוך הוא, כי מי שכבר היה בחשך וכו', ועדין הוא בחשך וכו', ואף על פי כן הוא לוקח את עצמו בידים, ואומר: "עד כאן, אני עוזב את השטיות שעשיתי עד עכשו", אזי הקדוש ברוך הוא מוחל לו על כל עוונותיו, ומעלתו גדולה מאד, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ה) במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואף שהיצר בוער בך מאד מאד וכו', כי מי שנפל בזנות וכו' קשה לצאת מזה, עם כל

זאת אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע תשובה.

ולכן אני מאד מאד מקווה שתקחי את עצמך בידיך, ותחזרי בתשובה שלמה, והקדוש ברוך הוא בודאי יקבל אותך חזרה, ותתחילי להתנהג כמו שבת ישראל צריכה להתנהג, בצניעות גדולה, והקדוש ברוך הוא יעזר שתזכי להתחתן בקרוב מאד, ולבנות בית נאמן בישראל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן.

אני יודע שיהיו לך נסיונות קשים מאד מאד, כי מי שנפל כבר בעומקא דתהומא רבה וכו', והקלפות מסכבות אותו, אזי קשה לו מאד מאד לצאת מזה וכו', ולכן אני מרחק להגיד לך שחכמינו הקדושים אמרו (בראשית רבה פרשה כ"ו סימן ה') על הכל הקדוש ברוך הוא מאריך אפו חוץ מן הזנות; ואמרו (במדבר רבה פרשה ט' סימן ז') אמר הקדוש ברוך הוא על הכל אני כובש, ועל הזמה אני כועס; ואמרו (תנחומא בראשית) על הכל הקדוש ברוך הוא מותר, חוץ מן הזמה והזנות.

ולכן דעי לך שמרה תהיה לך באחרונה אם לא תחזרי בתשובה תקף ומיד, אשה חושבת שהכל הפקר ולית דין ולית דין וכו' וכו', ופתאום היא מקבלת את המכה בצורה כזו שהיא לא חלמה, ולכן ראי לחזור בתשובה שלמה ולברח מהזבל והלכלוך הזה, לפני שכבר לא תוכלי לחזור וכו'. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מ"ט) שעקר התשובה השלמה היא, כשאדם עובר באלו המקומות ממש שהיה מקדם התשובה, כל אחד לפי מה שעבר עליו בימים הקודמים, וכשעובר באלו המקומות והענינים שהיה מתחלה ממש, ועכשו פונה ערף מהם, וכופה יצרו לבלי לעשות עוד מה שעשה - זהו עקר התשובה השלמה, ורק זו נקראת תשובה.

ולכן אני מאד מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שהדבורים האלו

יבנסו לתוך לבנה, ותעשי התחלה חדשה, תחזורי אליו יתברך, ותהיי הכי מאשרת בחייה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תקצב.

התחלתי לסבל מיתר לחץ דם. האם לטפל בזה ברפואה הרגילה או ברפואה האלטרנטיבית?

שאלה:

מאת עזרא: שלום רב לצדיק היקר. לאחרונה התחלתי לסבל מיתר לחץ דם. האם כדאי להתחיל לקחת כדורים ללחץ דם או שיעדיף לבסות רפואה אלטרנטיבית או צומות וכדומה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל עזרא נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים מאד מאד לשמר על הבריאות, כי כף אמר הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו: כשנעשה חור קטן בגוף - נעשה חור גדול בנשמה; הינו כל זמן שאדם בריא ושלם, יכול להתפלל הרבה אל הקדוש ברוך הוא, וללמד הרבה תורה, ולקיים את המצוות בשמחה, אף כיון שנחלש, אזי כבר לא יכול להתפלל כמו שצריך, ומכל שפן שלא יכול ללמד תורה, על אחת כמה וכמה שהוא לא יכול להיות בשמחה.

ולכן כל אדם צריך מאד מאד לשמר על הבריאות, ובפרט מי שיש לו לחץ דם גבוה או נמוך, הוא צריך לשמר על זה מאד מאד ולקחת את הכדורים לזה (כי היום יש כדורים עבור זה), ואסור להיות

חכם בעיניו, כי מלחץ דם גבוה יכולים לקבל התקפת לב רחמנא ליצלן, או ארוע מחי רחמנא לישזבן.

ולכן אל תהיה חכם בעיניך, תשמר מאד מאד על הבריאות שלך ותקח את הכדורים נגד לחץ דם, והקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלמה.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקצג.

למרות שאני מתפלל הרבה שאזכה לשמחה, עדין אני מנח בעצבות וביאוש

שאלה:

מאת יוסף: לכבוד מוה"ר א"ש שליט"א. אני מתפלל עליכם הרבה שתהיו תמיד בריאים.

אני מבקש הרבה מהשם יתברך שאזכה להתקרב אליו ולהיות רק בשמחה, אף בינתיים אני לא רואה שום התקרבות, ולהפך אני נשאר בעצבות וביאוש. למה אני לא רואה שום התקדמות?

אשמח אם הצדיק יוכל לברכני שאסתדר בישיבה, כי הבחורים בישיבה מציקים לי, וכן שתהיה לי רפואה שלמה כי יש לי בעיות בעכול. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שאם אתה עוסק בתפלה כמו שאתה כותב,

אזי אתה כבר הולך בדרך הנכונה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"א) שאחד שאל אותו בענין הנהגות התקרבות להשם יתברך, וצוה לו רבנו ז"ל ללמד וכו', ושאל אותו: הלא איני יכול ללמד? השיב לו רבנו ז"ל: על ידי תפלה יכולים לבוא לכל טוב, לעבודה, ולכל הקדשות ולכל העבודות ולכל הטובות ולכל העולמות. ולכן אם אתה רוצה לזכות לשמחה, אתה צריך להתפלל הרבה אל הקדוש ברוך הוא, ובודאי על ידי תפלה תזכה לכל טוב אמתי ונצחי, וראוי לך להתפלל תפלה זו בכל יום ובכל עת מצא:

רבנו של עולם! זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה ברמ"ח איברי ובשס"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקוד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקיים את מצוותיך. אנא רחם עלי והרחק ממני את העצבות והעצלות, וזכני לדבר בכל יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל ידי זה גם אני אזכה לשמח, ובזכות השמחה אזכה להכליל בה לגמרי, עד שלא אראה לפני עיני רק את אמתת מציאותו יתברך, איך שאתה מחיה ומהיה ומקיים את כל הבריאה כלה. וזכני לאמונה ברורה ומזככת, שאזכה לדעת בידיעה ברורה שאתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ועל ידי זה תמחל לי על כל עוונותי, ואזכה להכליל בה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

תשמר מאד על מה שאתה אוכל, כי בזה תלוי רפואתך, ושומר מאד מאד לא להסתכסך עם הבחורים בשיבה, ועל ידי זה הכל יסתדר אצלך על הצד הכי טוב.

מי יתן שתקח את עצמך בידיך ותרגיל את עצמך לגרס הרבה פרקים משניות, אשר אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות של בחור צעיר שגורס הרבה משניות כסדרן, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מב.) במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה; ומוכא (מדרש תלפיות) שאשר בן יעקב יושב

על פתחו של גיהנום, ומי שהרבה ללמד משניות אינו מניחו להכניס שם, ולכן אשרי מי שיגרס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות, שהוא הצלחה נצחית, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה.

העקר לא להכניס בשום ופוחים עם שום בחור, ותראה שלא יקח הרבה זמן שיהיו לך הרבה חברים טובים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקצד.

אנו גרים במקום חלוני, ומאד קשה לנו לגדל כאן את הילדים

שיאלה:

מאת מלכה: שלום לרב היקר מאד קשה לנו לגדל את הילדים באזור חלוני, ולכן אנחנו רוצים לעבר דירה ולקנות בית במקום חרדי, אך לא מוצאים משהו שמתאים לנו. האם הרב יכול להגיד לנו מה לעשות ולברך אותנו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל מלכה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (בבא מציעא ע"ה:) אחד מהדברים שאדם הוא מהצועקים ואינם נענים, דביש ליה בהא מתא ולא אזיל למתא

אחריתא; הינו אם רע לאדם במקום אחד - שילך למקום אחר, ואם אתם מרגישים שבמקום שאתם גרים קשה לכם לגדל את הילדים, תלכו לגור במקום אחר, ותהלה לאל יש המון אזורים חרדיים, ולכן תראו לעבר דירה, והקדוש ברוך הוא יצליח את דרככם, ובכל אשר תפנו תשכילו ותצליחו.

אני מכרח להגיד לך שעקר החנוך מתחיל בבית, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ספ"ה נ"ו): שותא דינוקא בשוקא - או דאבוה או דאימיה. מה שהתינוק מדבר בשוק, את זה שמע או מהאבא או מהאמא, ולכן אם הבעל והאשה רוצים ילדים יראי השם וחושבי שמו, ובעלי דרך ארץ, אזי הם צריכים קדם להראות דגמא חיה לילדיהם, כי אפלו אם גרים בין יהודים חרדיים שומרי תורה ומצוות, אם ההורים רבים ביניהם ומקללים ומנבלים את הפה אחד על השני וכו' וכו', זה לא יועיל לחנוך הילדים, ולכן חנוך מתחיל עם עצמם, הילדים מחקים את האבא והאמא, ולכן כל מי שרוצה לזכות לילדים טובים, עליו להתנהג בדרך ארץ ובמדות טובות, ואז הם יחקו אותו.

שאלו את הגאון האלקי הבעל "חתם סופר" זכותו יגן עלינו איך זכה לבנים ובנות כל כך מצלחים? ענה ואמר: כל לילה בעת תקון חצות מלאתי את הכוס עם דמעות, והתפללתי על הצלחת ילדי, וכך זכיתי לזה.

וכן מספר מאחד מאנשי שלומנו שהיו לו עשרה ילדים, וכלם היו מצלחים ובעלי דרך ארץ גדול, ושאלו אותו אנשי שלומנו: איך זכית לילדים טובים כאלו? ענה ואמר: מה אתם חושבים שהם צמחו לי על העץ? כל לילה שפכתי דמעות להקדוש ברוך הוא, ומלאתי את הכפה שלי עם הדמעות, ואחר כך רחצתי את פני עם הדמעות וכו', עד שזכיתי לראות מהם מה שראיתי וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקצה.

המשפחה של בעלי לא שומרת כשרות. איך מסבירים להם שאינני יכולה לאכל אצלם?

שאלה:

מאת הודיה: שלום לצדיקה. אני אשה דתיה, והתחתנתי עם אדם שבא ממשפחה חלונית. אחרי שברכת אותו הוא התחיל להתחזק, ומהחתנה הוא מניח תפלין ושומר שבת. המשפחה שלו עדין לא שומרת שבת וכשרות, ולצערי, לא הייתי מספיק חזקה כשהתחתנו לעמד על שלי ולא לאכל מהאכל ומהכלים שלהם. יש לנו תינוק בן עשרה חודשים שעכשו מתחיל לאכל אכל מבשל, ואני לא רוצה להחטיא גם אותו.

הענין הוא שהם כבר רגילים לזה שאני אוכלת שם, ואני לא יודעת איך לפנות אל בעלי ואליהם ולומר להם שאני לא יכולה לאכל שם יותר, וכל זאת בלי שהם יפגעו או שזה יפגע בשלום בית שלי. אשמח לעצתו של הצדיקה. תברך על כל הטוב שאתה נותן לנו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל הודיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לעשות את זה עם חכמה גדולה, לדבר קדם עם בעלך, ולהסביר לו את חמור הענין של אכילת טרפות ונבלות וכו', שזה מטמטם את הלב ואת המוח לגמרי, ואנחנו יהודים מאמינים בו יתברך, ושומרים את מצוותיו יתברך שהזהירנו מאד מאד לא לאכל טרפות, ואחר כך תוכלו לפעל ביחד אצל ההורים, גם כן בעדינות רבה כדי שלא יפגעו.

העקר את צריכה מאד מאד לשמח שבעלך התחיל לשמר שבת, והוא מניח תפלין ואוכל רק מאכלים כשרים, זו שמחה עצומה מאד מאד, ולכן תתאזרי במדת הסבלנות שאין מדה יותר יפה מזו, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכרי מה שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ה') לפום צערא אגרא, ודעי לך כשאשה עוצרת עצמה לא לכעס וכו', על ידי זה היא מצלת את חיי הנשואין שלה וכו', כי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות ולא להכנס בכעס וקנאה וכו', והיא צריכה לראות שלא תהיה לה שום תרעמת על בעלה, כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) "עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת", ולכן אשרי האשה שקנתה לעצמה את מדת הסבלנות לגבי בעלה וכו', ומוחלת לו על הכל, ומתחזקים לאהב אחד את השני, שאז השכינה תשרה בתוך הבית, ועל ידי זה יצליחו בחיי נשואיהם.

בעל ואשה שמתחננים צריכים לדעת שהם שתפים גמורים בחיי נשואיהם, ועליהם לשמר מאד מאד על השתפות, ואז יצליחו בחיי נשואיהם, כמו שתפים נאמנים באיזה עסק - אם שניהם רציניים ושניהם רוצים את אותה התכלית וכו', אזי מצליחים, כמו כן יותר מכן בחיי נשואין צריכים שהבעל והאשה יבינו אחד את השני, ומכל שכן שיאהבו אחד את השני, ויכבדו את הרצון של השני, ועל ידי זה יצליחו מאד מאד בחיי נשואיהם, וכל כך חבל שבתים נפלאים נהרסים רק מפני פזיזות וכו' ועקשנות וכו', כי מתעקשים שמכרח להיות דיקא כמו שאני רוצה וכו', ועל ידי זה ההבערה ללהב יצאה

וכו', ומאש קטן נעשית אש גדולה, עד שרחמנא ליצלן נפרדים, וזה מאד מאד חבל.

ולכן תהיי חכמה, וקדם תספירי טוב טוב לבעלך מה זה לאכל כשר וכו', ואיך שצריכים לשמר על דבר זה מאד מאד, כי אכילת טרפות ונבלות מטמטמת את המוח והלב, ומכניסה באדם כל מיני מדות רעות וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד יהיו ביניכם שלום ואהבה והבנה הדדית, ובבית שלכם תשרה השמחה והאהבה.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקצו.

שמעתי שאינכם אומרים תחנון בתפלת מנחה. האם גם אני יכול לנהג כן?

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. שמעתי שאינכם נוהגים לומר תחנון במנחה. האם אפשר ללמד מזה הוראה לכלם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם מתפללים מנחה מקדם, זאת אומרת מתשע שעות ומחצה (הינו משעה שלש וחצי והלאה) בודאי צריכים לומר תחנון בתפלת המנחה, אבל יען שתמיד יוצא לי להתפלל מנחה בשעה מאחרת, והרבה פעמים זה סמוך לשקיעה, בשביל זה אני לא אומר תחנון,

אבל באמת צריכים לומר במנחה תחנון בכל יום כמו שאומרים תחנון בבקר.

ראה להזהר מאד להתפלל את תפלת המנחה במנין דיקא, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו): לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה.

נא ונא תעשה כל מה שביכלתך ללמד בכל יום מקרא: מפרשת השבוע, משנה: לגרס בכל יום כמה פרקים משניות, גמרא: להיות חזק מאד ללמד את הדרך היומי, כי דף גמרא ליום זה חיות לנפש, ושלישת הלמודים האלו הם עקר העשירות של האדם, כי להפך אמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"כ). "ובביתי אין לחם ואין שמלה" - שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא תלמוד; שזה נקרא עני - מי שלא לומד בכל יום את שלישת הלמודים האלו.

העקר תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בכל יום, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו אשר אין לתאר ואין לשער כלל, ואם בני אדם היו יודעים מה זה לדבר אל הקדוש ברוך הוא, היו מתמידים בזה מאד מאד, ולכן אל תהיה בטלן, אפלו כמה דבורים שמדברים עמו יתברך, זה עושה רשם גדול בשמים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תקצז.

**אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְעֵבֵר לְעִיר שְׁבֵה נוֹכַל לְחַנֵּף אֶת יְלָדֵינוּ
כְּרֹאוּ, אֲף חוֹשְׁשִׁים מְכִיּוֹן שְׁגִיסְתִּי גְרָה שָׁם**

שְׂאֵלָה:

מֵאת יִשְׁעֵיהוּ: לְכַבֹּד כְּבוֹד קְדוֹשׁ מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א הַצַּדִּיק מֵיבְנָאֵל רְצִינִי לְהִתְיַעֵץ עִם הַצַּדִּיק בְּעִנְיַן מַעֲבַר דִּירָה: אֲשֶׁתִּי וְאֲנִי הִחְלַטְנוּ שְׁהִכִּי מֵתָאִים לִילְדֵינוּ שְׁנִדוֹר בְּעִיר מְסֻיֶמֶת עִם תְּלִמּוּדֵי תוֹרָה טוֹבִים, כְּדִי שִׁילְדֵינוּ יוֹכְלוּ לְהִתְחַנֵּף שָׁם בְּצוּרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, אֲף הַבְּעִיָּה הִיא שְׂאֵחוֹת שֶׁל אֲשֶׁתִּי גְרָה בְּאוֹתָהּ עִיר, וְהִיא מְשַׁפֵּיעָה עַל אֲשֶׁתִּי בְּצוּרָה לֹא טוֹבָה, וְאִזּוֹ נּוֹצֶרֶת לָנוּ בְּעִירָה בְּשָׁלוֹם-בֵּית.

אֲשֶׁתִּי טוֹעֶנֶת שֶׁהִיא כְּבָר לֹא מְשַׁפֵּעַת מִמֶּנָּה, אֲבָל אֲנִי לֹא בְּטוֹחַ בְּזֶה וּמִפְּחַד לִסְכֵן אֶת הַשָּׁלוֹם בֵּית. אֲנִי מִתְפַּלֵּל עַל זֶה הַרְבֵּה. הָאֵם לְעֵבֵר לְשָׁם וּלְקוֹוֹת שֶׁבְּזָכוֹת הַתְּפִלוֹת הַמְּצַב יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, אוֹ שְׁלֹא כְּדֹאֵי לְעֵבֵר לְשָׁם?
תוֹדָה רַבָּה לְכַבֹּד הַצַּדִּיק, וְשִׁתְּזַכֶּה לְאֲרִיכוֹת יָמִים וּבְרִיאוֹת אִיתְנָה!

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שֶׁבֶת קֹדֶשׁ לְסִדְרַ דְּכָרִים, ה' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שָׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יִשְׁעֵיהוּ נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הִכִּי טוֹב וְהִכִּי בְּרִיא לְשָׁמֵר עַל הַשָּׁלוֹם בֵּית שְׁלֹכְכֶם, שְׂזֵה יִסוּד מוֹסֵד, וְלִכְּן לֹא כְּדֹאֵי לְלַכֵּת לְגוֹר בְּמִקּוֹם שִׁישׁ אֶפְלוֹ סִפְק סִפְקָא שִׁיפְגַע בְּשָׁלוֹם בֵּית שְׁלֹכְכֶם, וְלִכְּן אֲתָה וְאֲשֶׁתְּךָ צְרִיכִים לְבוֹא לְהַחֲלִטָה שְׁקָדָם בְּאֵי הַשָּׁלוֹם בֵּית שְׁלֹכְכֶם, וְאַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל זֶה, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוֹב שְׁלוֹם בֵּית, עַד כְּדִי כֶּף שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶן; וְאֵמְרוּ (ירוּשְׁלָמִי

בְּרִכּוֹת פָּרָק ט' הִלְכָה ח') אֵי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאֵי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ אֵי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהּ בְּלֹא שְׂכִינָהּ. וּבִמְקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָא שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיחָהּ בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי 'שְׁלוֹם' אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבֵת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלָכֵן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

וְלָכֵן כָּל הַדְּאָגָה שְׁלָכֶם צְרִיכָה לְהִיּוֹת רַק עַל שְׁלוֹם בַּיִת, וְאִם יֵשׁ מְקוֹם שְׂאֵתָם חוֹשְׁבִים שְׂזָה יִפְרִיעַ לָכֶם בְּשְׁלוֹם בַּיִת אֶל תִּלְכוּ לַגּוֹר שְׂמָה, וְעַל יְדֵי זֶה תִּצְלִיחוּ בַּחַיִּי נְשׂוֹאֵיכֶם.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ שִׁיחָהּ לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לָךְ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

ב' תקצח.

אָנִי רוֹצֵה לְהִתְחִיל לְחַיּוֹת עִם מִטְרָה, אָבֵל אֵינֶנִּי מוֹצֵא אֶת הַכּוֹוֹן שְׁלִי בַּחַיִּים

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אָבִי: לְרַב הֵיָקָר שְׁלוֹם וּבְרָכָה. אָנִי בָּחוּר בֶּן אַרְבַּע עָשָׂר מִהַמְּגֻזָּר הַדְּתִי-לְאֻמִּי. עֲזַבְתִּי אֶת בַּיִת הַסִּפָּרָה אֵין לִי שׁוֹם מִסְגֵּרַת וְרַב הַיּוֹם אָנִי מִסְתַּוֵּבֵב עִם חֲבֵרִים. אָנִי לֹא מְרַגֵּשׁ מְשִׁיכָה לְשׁוֹם דְּבָרָה, וְאֵין לִי מִטְרָה בַּחַיִּים, וְהִסְתַּבְּכְתִּי כְּכָר כַּמָּה פְּעָמִים וְנִעְצַרְתִּי עַל-יְדֵי הַמִּשְׁטָרָה.

אָנִי רוֹצֵה לְהִתְחִיל לְחַיּוֹת עִם מִטְרָה, אָבֵל אָנִי לֹא מוֹצֵא אֶת הַכּוֹוֹן שְׁלִי בַּחַיִּים. אָנִי רוֹאֶה אֵיךְ שְׂאֵתָה עוֹנָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד

ומיעץ לו, ולמרות שאני לא חסיד ברסלב, אשמח לשמע את דעתו של הרב לגבי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (כתובות נ"ט) הבטילה מביאה לידי שעמום (שגעון) ולידי זמה; ואמרו (אבות דרבי נתן פרק י"א) אין אדם מת אלא מתוך הבטילה; ולכן אתה צריך לשמר מאד מאד לא להסתובב בטל. אתה בגיל כזה שאתה עדין צריך ללמד בבית ספר או בשיבה, ואם קשה לך ללמד כל היום, תלמד גם איזו אמנות, כמאמרם ז"ל (אבות פרק ב') פה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון. וכך תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגורת עון; והיום יש בתי ספר או ישיבות כאלו שלומדים חצי יום, ועובדים חצי יום, העקר אל תסתובב בטל, כי זה סם המות למבגר ומכל שכן לצעיר.

כל העולם לפניך, ולמה אתה צריך להיות יוצא דופן? אתה צריך לחזק את עצמך להיות בשמחה עצומה שאתה בחור צעיר ואתה יכול להצליח בחיך אם תקח את עצמך בידך, ולא להסתובב משעמם ובטל וכו' וכו'. תשמר מאד מחברים רעים לא להסתובב איתם, כי הם יוליכו אותך לשאול תחתית ומתחתיו, ויהרסו לך את כל החיים, ולכן מה אתה צריך את זה?

רבנו ז"ל גלה לנו דרך נוראה ונפלאה מאד שהיא נקראת 'התבודדות', ואמר: (לקוטי מוה"ר חלק ב' סימן כ"ה) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חזן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה

בְּלִשׁוֹן שְׂמֵדְבָרִים בּוֹ וְכוּ', וְהִנְהִיגָה זֶה הוּא גְדוּלָה בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, וְהוּא דָרֶךְ וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי זֹאת הִיא עֵצָה כְּלָלִית, שְׂכּוּלִל הַכֹּל. כִּי עַל כָּל מָה שְׂיִחְסֹר לוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, אוֹ אִם הוּא רְחוֹק לְגַמְרֵי מִכָּל וְכָל מַעֲבֻדָּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל הַכֹּל יִפְרֹשׁ שְׂיִחְתּוֹ וַיִּבְקֹשׁ מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְאִף שְׁבִהֵתְחַלָּה זֶה יֵלֶךְ לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי תִפְלֶה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, תְלוּיָה בְּאַמוּנָה שְׂאָדָם מְאֵמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְחַמַּת שְׂאָדָם חוּטָא עַל יְדֵי זֶה נִתְקִים אֶצְלוֹ (יִשְׁעִיָה ג"ט ב') "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹקֵיכֶם וְחַטְאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָּנִים מִכֶּם מִשְׁמוּעַ", עִם כָּל זֹאת, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹם יוֹם, וְתִהְיֶה עֲקֻשׁן גְּדוּל מְאֹד לֹא לַעֲזֹב אֶת הָעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, אֲזִי תִרְאֶה שְׂאָף פֶּעַם לֹא תִהְיֶה לְבַד, וְזֶה יִמְשֹׁךְ אֶת לִבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁתִּרְצֶה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם וְתִרְצֶה לְלַכֵּת לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל בְּמַגִּין אֶת שְׁלֹשֶׁת הַתְּפִלוֹת שְׁחֵרִית מִנְחָה וְעֶרְבִית, וְתִהְיֶה כְּבָר מְסֻדָּר בְּחַיִּיהָ, כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה נוֹתֵן לוֹ יֵשׁוּב הַדְּעַת אַחֵר לְגַמְרֵי. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיַעֲסֹק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שְׁנִקְרָאת 'הַתְּבוּדוֹת' - לְהַשִּׁיחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וְאֲזִי יִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעִדְךָ שְׂיִהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

ב' תקצט.

מה ההגדרה של 'אמונת חכמים'? ואיך אני יכול לדעת שיש לי 'אמונת חכמים'?

שאלה:

מאת מאיר: לכבוד הצדיק שלום. התשובות שלכם הן נפלאות, ותודה רבה לכם על כך.
מה ההגדרה של אמונת חכמים? ואיך אני יכול לדעת שיש לי אמונת חכמים? אני מאמין בחכמים ואוהב אותם, האם זה נקרא שיש לי אמונת חכמים?
תודה לכם, ותמשיכו לעזר לעם ישראל כי עם ישראל צריכים אתכם כמו איור לנשימה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) על ידי אמונת חכמים יכולים להוציא משפטנו לאור, ויודע איך להתנהג בעצמו, ואיך להנהיג את אחרים, כי הכל תלוי כפי האמונת חכמים, כי על ידי אמונת חכמים זוכים לאמונה בהקדוש ברוך הוא, ותכף ומיד כשיש לאדם אמונה בהקדוש ברוך הוא, אזי כל החיים שלו הולכים בצורה אחרת לגמרי, כי אמונה בהקדוש ברוך הוא, תלויה כפי האמונת חכמים שיש לו, כי כך כתוב (שמות י"ד) "ויאמינו בהוי"ה ובמשה עבדו" ואמרו חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח) אם במשה האמינו קל וחמר בהוי"ה? בא זה ללמדך, שכל מי שמאמין ברועה נאמן כאלו מאמין במאמר מי שאמר והיה העולם; ולכן אם אין לאדם אמונת חכמים סימן שגם אין לו אמונה בהקדוש ברוך הוא.

חכמי ישראל האמתיים הם מוסרים את נפשם עבור נשמות ישראל, ומלמדים אותם איך להתקרב להקדוש ברוך הוא, ואיך להחיות את עצמם בעת צרה וכו' וכו', כי על כל אחד ואחד עובר בזה העולם משפריים וגלים, צרות ויסורים, מרירות ומכאובים וכו' וכו', וחכמי ישראל הם אשר מלמדים אותנו איך לצאת מכל המשפריים והגלים, אבל צריכים לזרק את השכל העצמי שלנו, ולצית אותם, וכך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"ג) העקר והיסוד שהכל תלוי בו, לקשר עצמו להצדיק שבדור, ולקבל דבריו על כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר קטן ודבר גדול. ולבלי לנטות חס ושלום מדבריו ימין ושמאל, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ספרי פרשת שופטים) 'אפלו אומר לך על ימין שמאל ועל שמאל ימין - תצית אותו', ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל, בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שום שכל עצמו - אינו בשלמות, ואינו מקשר להצדיק; כי העקר לבטל את שכלו המדמה והבדוי לגמרי, ולצית את הצדיק על כל אשר אומר, ורק זו נקראת התקרבות.

ולכן כשבר ישראל מצית את הצדיק האמת ומקים את מה שהוא מבקש מאתנו, כגון שרבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד להיות בשמחה עצומה, ולשמח את עצמנו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בנו, וכן הזהירנו מאד מאד להיות רגיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשטות גמורה כאשר ידבר איש אל רעהו, וכל מה שמעיק ומציק לו יספר להקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה דיקא יזכה להתקרב אליו יתברך, וכן הזהירנו מאד על סדר-דרך-הלמוד - שאדם ילמד בכל יום כסדרן, מקרא משנה גמרא ומדרש, טור ושלחן ערוך וכו' וכו', ואם מקימים את זה - זה סימן שאוחזים באמונת חכמים, ואם מזלזלים בזה - זה סימן שאין אמונת חכמים ושהוא מזלזל בחכמים.

אני מקרח גם לעורר אותך שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן נ"ב) מה שקשה קשיות על הצדיקים, זהו מקרח להיות. כי

הצדיקים מתדמים ליוצרים, וכמו שקשה קשיות על השם יתברך, כמו כן בהכרח שיהיה קשה קשיות על הצדיק, כי הוא מתדמה אליו יתברך. ובענין הקשיות שקשה על השם יתברך, מרגלא בפומיה רבנו ז"ל לומר: אדרבא, כף ראוי להיות דיקא, שיהיו קשיות על השם יתברך, וכף נאה ויפה לו יתברך לפי גדלותו ורוממותו, כי מעצם גדלותו ורוממותו, שהוא מרום מאד מדעתנו, על כן בודאי אי אפשר שנבין ונשיג בשכלנו הנהגתו יתברך. ועל כן בהכרח שיהיו עליו יתברך קשיות, כי כף נאה ויפה להבורא יתברך, שיהיה מרום ונשא מדעתנו, שעל ידי זה קשה קשיות, ואם היה הנהגתו כפי חיוב דעתנו, אם כן היה חס ושלום, דעתו כדעתנו.

וטוב מאד להיות רגיל להתפלל את התפלה הזו בכל יום כדי שיזכה לאמונת חכמים בשלמות:

יהי רצון מלפניך הוי"ה אלהי ואלהי אבותי, שתחוס ותרחם עלי שלא יהיו לי שום קשיות וספקות על גדולי מבחרי צדיקיך הנכללים בך לגמרי, כי אתה יודע את גדל חטאי ועוונותי ופשעי המרבים, שחטאתי ועויתי ופשעתי נגדך ימים ושנים, בכל מיני עברות וחטאים מגנים, ובפרט בפגמי הברית, שעל ידי זה נעקר מחי לגמרי, ונתעקם לבבי, ונתמלא עקמומיות וקשיות עליך, ומזה בא שיש לי בכל פעם קשיות וספקות על גדולי מבחרי צדיקיך הקדושים ששלחת לזה העולם לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך. ולכן חוס וחמל עלי שאזכה לחזר בתשובה שלמה, ולדעת את האמת שאין לי דעת בכלל, "כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי", ואיך מלאו לבי ודעתי להקשות קשיות עליך ועל צדיקיך האמתיים, הדבוקים לגמרי בך, אין זה אלא מפני רע מעללי ועוונותי המרבים.

ולכן אבקש אותך אבי שבשמים שאזכה לחזר בתשובה שלמה לפניך, ולא אעשה יותר הרע בעיניך, ותמחל ותסלח לי על כל מה שחטאתי עויתי ופשעתי נגדך עד היום הזה, ואזכה מעתה

לְאִמוּנָה בְרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בָּהּ - שְׁאֵתָה נִמְצָא וְאִין בְּלִעְדֵיךָ נִמְצָא, וְאִזְכָּה לְאִמוּנַת חֲכָמִים - לְהֵאֲמִין בְּדַבְרֵיהֶם, וְלִידַע שְׁמַעְשֵׂיהֶם אִינֶם פְּשׁוּט, וְאֵף שְׁעוּלָה עַל לְבָבִי תְּמִיד קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת עַל מַעְשֵׂיהֶם וּמְדוּתֵיהֶם, זִכְנִי לְדַעַת שְׁמַחֵי פְּגוּם לְגַמְרִי, וְלִכְן עוֹלִים עַל לְבִי תְּמִיד קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת עַל מַעְשֵׂיהֶם וְהִנְהִיגוּתֵיהֶם, מֵאַחַר שְׁאֵנִי פְּגוּם לְגַמְרִי. וְלִכְן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ שְׁאִזְכָּה מֵעַכְשָׁו לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פְּגָם אִמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל יְדֵי זֶה אִזְכָּה לְהִגִּיעַ לְאִמוּנָה בְרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בָּהּ, עַד שְׁאִזְכָּה לְהַכְלִיל בָּךְ לְגַמְרִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן סְלָה.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

ב' תר.

אֲשֵׁתִי מֵתְדַרְדְּרֶת מִבְּחִינָה רוּחָנִית, וְאֲנִי מִפְּחַד שְׁהִיא תִפְרָק מֵעֲלִיָּה אֶת עַל הַמְּצוּוֹת

שְׁאֵלָה:

סָאָת עֲדָן: שְׁלוֹם לְכַבּוֹד הָרַב. אֲשֵׁתִי מִחְבֶּרֶת כָּל הַיּוֹם לְאִינְטֶרְנֵט, וְטוֹעֵנֶת שְׁלֵעוֹלָם לֹא תוֹצִיא אֶת הַמַּחְשֵׁב מִהַבִּית, וּבְנוֹסָף, הִיא טוֹעֵנֶת שֶׁהִיא מְרַגֵּשָׁה שֶׁהַלְבוּשׁ הַצְּנוּעַ וְכִסּוּי הָרֹאשׁ הֵם כְּמוֹ תַחֲפֹשֶׁת בְּשִׁבִילָה. אֲנִי מִפְּחַד שֶׁהִיא תִפְרָק מֵעֲלִיָּה אֶת עַל הַמְּצוּוֹת וְזֶה יִשְׁפִיעַ עַל כָּל הַבֵּית. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שֶׁבֶת קֹדֶשׁ לְסִדְרַת דְּבָרִים, ה' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל עֲדָן גְּרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

העקר מה שאתה צריך לדאג הוא שיהיה ביניכם שלום בית ואהבה והבנה הדדית, ואם זה היה קורה, אז אשתך לא הייתה מדברת ככה, וכנראה שהבית שלכם עומד על יסוד רעוע לגמרי. אתה צריך לחקק בדעתך טוב טוב אשר איש ואשה צריכים להיות ותרגים אחד להשני, ולתת תשומת לב אחד לשני, וזו שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שאחד רוצה להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמ"ך-מ"ם שבא לשבר את הבית. הזהר הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא - חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "ודבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וביחד הם שלם. מה שאין כן, כשאחד רוצה להשתלט על הזולת - זה הסמ"ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, והוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמ"ך-מ"ם - ששים על ארבעים, ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמתי, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס", ולכן אם רוצים שלום בית אמתי, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, ולותר אחד לשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

אתה מכרח לתת לאשתך חס ואהבה יותר מהרגיל, כי אני מבין שאת זה היא לא מקבלת ממך, ולכן בעת שהיא בלחץ ודחק וכו' ולא מקבלת ממך שום יחס וכו', אזי היא מדברת ככה, אבל באמת בפנימיות היא לא מתכוננת למה שהיא אומרת, ולכן ראה למסר את נפשך לתת לה המון יחס ואהבה, ותראה איך שהכל ישתנה לטובה.

בענין המחשב וכו', אתה צריך להסביר לה שהרבה בתים

נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב שמחבר אל אינטרנט בבית, והבעל או האשה התחילו להתכתב דרך הפיסבוק וכו', וכך נפלו בפח, ולבסוף או הבעל או האשה ברחו מהבית וכו', ודבר זה מאד מאד מצוי בעתים הללו, ואף שזה נדמה כאלו זו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הכלי הארוך הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו רחמנא לישזבן. ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר לאינטרנט, כי זה הורס כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול תחתית רחמנא לישזבן, ומה גם שמאבדים את הילדים, כי ילד שלוקח כלי משחית כזה בתוך ידו וכו', הוא כבר נופל בשאול תחתית ומתחתיו. ולכן אשרי מי שמבצר את החמץ הזה מביתו, ואז השכינה תשמר עליו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תרא.

מאז שאני ילד אני נכשל בפגם הברית, ומרב ההרגל קשה לי להאמין שאוכל להפסיק

שאלה:

מאת מנשה: לכבוד מוה"ר א"ש - הצדיק מיבנאל. עוד כשהייתי ילד נכשלתי בפגם הברית, ומאז ועד עכשו אני לא מצליח להתנתק מהתאווה הזו. ברוך השם לפני כשנה התחלתי להתחזק, והבנתי שפגם הברית זה חטא חמור מאד, ואולי אפלו הכי חמור בתורה.

לא ידעתי את החמרה של המעשים שלי, ועכשו, כשאני יודע,

אני מאד רוצה להפסיק עם זה, ולהתחיל לשמור על הקדושה. הבעיה היא שאני מרגיש שזה ממש בלתי אפשרי, ומרב שהתרגלתי לזה, קשה לי להאמין שאי-פעם אוכל להפסיק. האם תוכלו לתת לי עצה בענין? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מנשה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, שהחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, מטמטם את המח ומעקם את הלב, ומכניס באדם קשיות וספקות עליו יתברך וכו', וכו', כי כל המחשבות של הכפירות והאפיקורסות שנוכנסות באדם, זה רק על ידי שנוכשלים בחטא המגנה הזה, מלבד זאת מה שאמרו חכמינו הקדושים (נדה י"ג). אמר רבי יוחנן: כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה; ואמרו (שם) רבי יצחק ורבי אמי אמרי: כאלו שופך דמים, שנאמר (ישעיה נ"ז ה) "הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שחטי הילדים בנחלים תחת סעפי הסלעים", אל תקרי שחטי אלא סחטי; כי מפל טפה וטפה יכול להולד ולד, וכשסוחט את זרעו לבטלה הוא שוחט את ילדיו, והעוון הזה מטמטם את המח והדעת, ומכניס את האדם בחלישות הדעת ובאיאוש גדול כאלו הקדוש ברוך הוא שונא אותו, ולא צריך אותו וכו' וכו'.

ובאמת למה החטא הזה כל כך חמור? כי מפל טפת זרע יכול להולד ולד, וכשאדם מוציא את זרעו לבטלה, על ידי זה הוא הורג את הולד וכו'. ואם מישהו הורג בן אדם - הרי הוא רוצח, ואם הורג שני בני אדם - הוא רוצח שברוצחים וכו', וכן ככל שאדם הורג יותר אנשים - הוא ארכי רוצח, ומכל שכן כשאדם הורג את בנו או את בתו - זה רוצח משגע וכו'. והנה מובא בספרים שאם יסתכלו בטפת זרע, יראו שמתנועע שם ולד שלם, עם ראש, גופה, ידיים ורגלים וכו', ולכן כשאדם מוציא זרע לבטלה, הרי הוא הורג ולד, ומכל שכן

כְּשֶׁמוֹצִיא זָרַעוֹ לְבִטְלָה כִּמְהָ וְכִמְהָ פְּעָמִים, הָרִי הוּא רוֹצֵחַ וְכוּ', וְלִכְּנֵן הִתְחַמְּרוּ עַל זֶה חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים יוֹתֵר מֵהַפֶּלֶל, מִלְּבַד שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס בְּאָדָם שִׁיְהִיָּה תְּמִיד מִמְרָמֵר וּמְדַכָּא.

וְלִכְּנֵן שְׁלַח לָנוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת רַבְּנוּ ז"ל לְדוֹר הַזֶּה, כְּדִי לְהַצִּיל אֶת כָּל אֵלּוּ הַנְּשָׁמוֹת הַנְּפֹלוֹת וְהַפְּגוּמוֹת, וְלִהְיוֹצִיא אוֹתָם מִהַשְׁאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחְתּוֹ. וְלִכְּנֵן עֲצַתְךָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל יְדֵי לְמוּד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׂאִין לְמַעַלָּה מְזֵה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְכַנֵּס בְּאָדָם תַּקּוּה לְחַיּוֹת וְכוּ', וְנוֹתֵן עֲצוֹת אֵיךְ לְצַאת מְזֵה, וְהִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ שַׁעוֹר בְּסִפְרֵי הַנְּפִלָּא 'קִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל' הַמְּדַבֵּר מִהַחֲטָא הַזֶּה, וְעֲצוֹת אֵיךְ לְצַאת מְזֵה, וְכֵן בְּסִפְרֵי 'אוֹצֵר הַקְּדוּשָׁה' שֶׁגַּם כֵּן מְלֵא עֲצוֹת אֵיךְ לְצַאת מִהַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, כִּי מִי שֶׁנִּפְלַ בְּחֲטָא הַזֶּה, קָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לְצַאת מְזֵה, כִּי זֶה מְטַמֵּם לוֹ אֶת כָּל הַשֶּׁכֶל וְהַדַּעַת, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אִמְלָל לְגַמְרֵי.

וְלִכְּנֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁבִיכְלָתְךָ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמָּךְ קִבְלָה חֲזָקָה שְׁזֵהוּ זֶה - אֶתָּה לֹא חוֹטֵא יוֹתֵר בְּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁהוֹרֵס אֶת הַבְּרִיאוֹת שֶׁלְךָ וְכוּ', כִּי מוֹבָא (שְׁלַחַן עָרוּךְ אֲבָן הָעֶזֶר סִימָן כ"ג) אֲסוּר לְהוֹצִיא שְׁכַבַת זָרַע לְבִטְלָה, וְעוֹן זֶה חֲמוּר מִכָּל עֲבוֹרוֹת שְׁבִתוֹרָה וְכוּ'. אֵלּוּ שְׁמֹנָאֲפִים בְּיַד וּמוֹצִיאִים שְׁכַבַת זָרַע, לֹא דִי לָהֶם שְׁאֲסוּר גְּדוּל הוּא, אֲלָא שֶׁהַעוֹשֶׂה זֶה בְּנִדְוֵי הוּא יוֹשֵׁב, וְעַלִּיהֶם נֶאֱמַר (ישעיה א' ט"ו) "יְדִיכֶם דָּמִים מְלֵאוּ", וְכֵאלּוֹ הֵרַג הַנֶּפֶשׁ; וְלִכְּנֵן אֶתָּה צְרִיךְ לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיָדְךָ, וְלִהְפָּסִיק עִם הַזֶּכֶל וְהַזֶּהֱמָא הַזֶּה שֶׁהוֹרֵס לְךָ אֶת הַחַיִּים שֶׁלְךָ.

תְּרַגֵּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לּוֹמֵר בְּכָל יוֹם אֶת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי, עִם הַתְּפִלָּה שְׁאֲחַרְיָה שֶׁתִּקֵּן מוֹהַרְנֵי'ת ז"ל, וְתַתּוּדָה בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז וְשָׁב וּרְפָא לָךְ, וְאִם תּוֹכַל לְנַסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, אִין לְמַעַלָּה מְזֵה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ שְׁכָל מִי שְׁיָבוֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצִדְקָה עֲבוּרוֹ, וַיֹּאמֶר אֶת הַעֲשֶׂרָה מִזְּמוּרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', אִפְלוֹ אִם עֲצָמוּ וּגְבָהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו -

יוציאו מהשאול תחתית ומתחתיו, ולכן תעשה כל מה שביכולתך
לנסע אל ציון רבנו ז"ל, ושם ורפא לך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה
תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ב' תרב.

**גיסי נתפס כשברשותו כמות גדולה של סמים, וכל
המשפחה חרדה לגורלו**

שאלה:

מאת איציק: שלום לכבוד מוהרא"ש שליט"א, השם יברך
וישמר אותך תמיד!

גיסי הסתבך בצורה קשה ביותר, הוא נתפס כשברשותו
כמות גדולה של סמים קשים שהיו מיעדים למכירה. כעת
הוא עצור וממתין לדין ומשפט, ואינני צריך להגיד לכם שבית
המשפט מחמיר מאד במקרים כמו שלו, ויכול לגזר עליו
הרבה שנים בכלא חס וחלילה.

כל המשפחה מזעזעת ממה שקרה, ומפחדת מגזר הדין
שבית המשפט יגזר עליו, כמוכן שאנחנו לא מצדיקים אותו,
ויודעים שהוא עשה מעשה חמור ביותר, אבל סוף כל סוף
הוא בן משפחה שכלנו אוהבים וחרדים לגורלו.

האם יש משהו שנתן לעשות כדי שיהיה לו נס? אני מאד
מבקש בשם כל המשפחה שתתפללו עליו שימתקו ממנו
כל הדינים ותהיה לו ישועה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל איציק נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה יודע שרבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד לא לעשות שום עסק שהמדינה אסרה, וקרא על זה את הפסוק (משלי כ"ה י"ט) "מבטח בוגד ביום צרה", שזה בטחון של הסטרא אחרא שהוא מתעסק בדברים שהמדינה אסרה, ויבטח שלא יתפסו אותו, ורבנו ז"ל הקפיד מאד מאד לא ללכת נגד החק.

ובפרט מי שעוסק בסמים, מלבד שזה אסור חמור מאד מאד מטעם כל המדינות, כי יש על זה אסור חמור וחק בינלאומי, ויש אפלו מדינות שנותנים על זה ענש מות, עוד זאת מי שמתעסק בזה הוא פשוט רוצח וכו', כי מי שלוקח סמים - מסכן, מאבד את הדעת והשכל שלו, ושורף לעצמו את תאי המוח וכו', ופשוט הורג את עצמו וכו', ולכן מי שעוסק במכירת סמים, הוא בכלל רוצח וכו' וכו'.

מוהרנ"ת ז"ל הזהיר תמיד את אנשי שלומנו שלא יהיה להם שום עסק נגד חק המדינה, וישמרו מאד מאד על החק, ופעם היה אחד שעסק בעסקים שהיו נגד החק וכו', ותפסו אותו והכניסו אותו בבית סהר. וכתב משם מכתב למוהרנ"ת ז"ל: "איי... הייתם צודקים, ואני מאד מתחרט, תעשו עמי חסד ותתפללו שאצא מבית הסהר. ויש לי חרטה אמתית על מה שעשיתי...". כתב לו מוהרנ"ת ז"ל חזרה, באמת אם אדם מתחרט בחרטה אמתית, הקדוש ברוך הוא יעזר לו שיצא מהצר, כי אין לך דבר העומד בפני התשובה והחרטה, אבל לדעתי החרטה שלך היא לא אמתית, כי אתה מתחרט למה הלכת בדרך כזו שתפסו אותך וכו'... ושהיית צריך ללכת בדרך כזו שלא היו תופסים אותך וכו'... וזו לא נקראת חרטה כלל. ולכן תמסר את הדברים אלו לגיסק נרו יאיר.

מוכא בלקוטי עצות, אות בטחון סימן ד': יש בטחון דסטרא
 אחרא וכו', וכתב על זה מוהרנ"ת ז"ל: ולבאר הדבר קצת, כי עקר
 מעלות הבטחון הוא לבטח בהשם ולעשות טוב, כמו שכתוב (תהלים
 ל"ז ג') "בטח בהו' ויעשה טוב", דהינו שלא יתבלבל מתורתו
 ועבודתו מחמת דאגת וטרדת הפרנסה, רק יעסק בתורה ועבודה
 ויבטח בהשם יתברך, שיפרנסו כל ימי חייו. ואם אינו אוהו בבטחון
 כזה, שישלך את עצמו מעסקי העולם הזה לגמרי, ורוצה לעסק בדרך
 ארץ גם כן, במשא ומתן או במלאכה, על כל פנים יקבע עתים לתורה,
 ויתפלל בזמנו וכו', ולא ידאג ולא יתבלבל מחמת דאגת הפרנסה, רק
 יבטח בהשם יתברך.

גם לענין צדקה וגמילות חסדים ולהוציא ממון על עסקי מצוות,
 יהיה לו בטחון בהשם יתברך, שהשם יתברך ימלא מחסורו, ובגלל
 הדבר הזה יברכהו השם. ואפלו אם יודע בעצמו שאין מעשיו עולים
 יפה כראוי, אל יפל מהבטחון מחמת זה לומר מי אנכי לבטח ולהשען
 בהשם יתברך מאחר שהרעותי את מעשי כל כך? רק יבטח בחסדי
 השם יתברך אשר לא תמנו, וברחמיו שאינם כלים שירחם עליו גם
 כן, ויזון ויפרנס אותו כי טוב השם לכל, ואל יטריד עצמו בדאגת
 וטרדת הפרנסה מחמת קטנותו בעיני עצמו, רק יתחזק בבטחון איהו
 שהוא מחמת שפונתו לשמים. וכל זה וכיוצא בו הוא בטחון דקדושה.

אבל לעשות איזה עולה חס ושלום, מכל שכן איזה גזלה ורמאות
 או לעסק בזיופים ושקרים ולסחר בסחורות מחוץ למדינה שאסרה
 המלכות, ולבטח בהשם יתברך, שיצילו ויעזרו לו לגמר העסק ולא
 יתודע הדבר, זהו נקרא בטחון דסטרא אחרא, בחינת (משלי כ"ה י"ט)
 "מבטח בוגד" (ישעיה ל' י"ב) "ותבטחו בעשק ונלוז", ובטחון
 כזה הוא פחוס הנשבר שאין בו תקנה. ואפלו מי שעוסק במשא ומתן
 בגדולות ממנו הרבה, ומרבה ללוות מכמה אנשים, ובוטח שהשם
 יתברך יעזרו לגמר המשא ומתן, גם זה הוא בחינת בטחון דסטרא

אחרא. אדרבא, צריך שיהיה לו בטחון חזק שאפלו אם לא ינהג משא ומתן גדול כל כך, אף על פי כן יפרנסו השם יתברך כראוי.

והמשכיל יבין דברים הרבה מתוך דברינו אלו איך לברח מבטחון דסטרא אחרא שהוא כנגד התורה, ולהתחזק בבטחון דקדושה אף אם הוא כמו שהוא; הרי שלך לפניך, כל מה שרצית לדעת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרג.

במקום שבְעָלִי יִחַזַק אוֹתִי, הוּא מְקַלֵּל אוֹתִי וּמוֹרִיד לִי אֶת הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי

שְׂאֵלָה:

מאת עירית: שלום. אני מרגישה אנרגיה לא טובה מצד בעלי: מצד אחד בערב שבת הוא שר לי "אשת חיל", אך בפעל הוא לא נותן לי את ההרגשה הזו, כי במשך השבוע הוא מנבל את פיו ומדבר אלי מאד לא יפה. הוא מקלל אותי ומוריד לי את הבטחון העצמי, ואני לא יודעת מה לעשות. לפעמים מתחשק לי לפרק את החבילה, כי במקום לקבל ממנו חזקים, הוא עושה את ההפך ומחליש אותי מאד. מצד אחד הוא קונה לי מתנות, ומצד שני הוא לא שם לב שהוא הורס אותי, אני כבר לא שמחה, הרבה פעמים אני נכנסת לעצבות, לפחדים ולדאגות. קשה לי אתו וקשה לי בלעדיו. יש לנו שני בנים ואני לא יודעת מה יהיה עם ילדי הטהורים אם אחליט לעשות צעד של גרושין. אני מקוה לקבל תשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל עירית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

דעי לך, שלא מתגרשים כל כך מהר, ובפרט כשיש ילדים אזי לא רצים להתגרש מפני שהבעל הקניט אותך וכו' וכו', חכמינו הקדושים אמרו (גיסין ז:): כל המגרש אשתו ראשונה אפלו מזבח מוריד עליו דמעות. נשאלה השאלה למה דוקא המזבח מוריד דמעות? למה לא שאר כלי המקדש, כגון הכיור, השלחן, המנורה, והארון וכו'? אלא המזבח מוריד דמעות כאומר: "מספיק קרבנות הביאו עלי, ולכן אני לא צריך יותר קרבנות..." כי בגרושין מי הקרבנות? הילדים! ולכן המזבח דיקא מוריד דמעות, כי הוא אומר: "יש עלי מספיק קרבנות, ואני לא צריך שביאו עלי עוד קרבנות".

הקדוש ברוך הוא חנן אותך בפה כדי לדבר, ולדעתי את צריכה לפתח את הפה ולהסביר לבעלך שזה לא הולך ככה, שהוא יציק לך ויצער אותך ומכל שכן שיקלל וישפיל אותך וכו' וכו', ואחר כך ישיר לך "אשת חיל" ויקנה אותך עם כמה מתנות. ורב רבן של הנשים המכות וכו' והמשפלות וכו' זה רק מחמת שהן מפקדות לפתח את הפה שלהם ולהסביר לבעל חד משמעית "בעלי היקר! אני אוהבת אותך מאד מאד, אבל לא מוכנה שתתנהג בצורה כזו שתשפיל ותקלל אותי וכו' וכו', זה לא הולך ככה! אם אתה רוצה שהנשואים שלנו ישארו תקינים, תשנה את גישתך אלי". ולדעתי אם האשה היתה חזקה והיה לה אמץ, אזי לא היתה באה אף פעם למצב כזה שהבעל יהרס לה את החיים.

הקדוש ברוך הוא ששמו שלום ישים שלום בביתכם, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרד.

מה שרש ומקור המנהג לשבירת כוס בזמן החפה?

שאלה:

מאת יהודה: מה שרש ומקור המנהג לשבירת כוס בזמן החפה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מקור המנהג הוא מדברי הגמרא (ברכות לא.) על הפסוק (תהלים ב') "עבדו את הוי"ה ביראה וגילו ברעה" - אמר רב אדא אמר רב: במקום גילה שם תהא רעה; דהינו במקום שיש בו שמחה צריך שיהיו בו מעט חרדה ועצבות, ובגמרא מובא כמה מעשיות במעוט השמחה: שמר, בנו של רבינא עשה חתנה לבנו, וראה את החכמים שהיו שמחים יותר מדי. הביא כוס יקרה ששנה ארבע מאות זוז ושיבר אותה לפניהם והתעצבו. כמו-כן רב אשי כשעשה חתנה לבנו, ובשעת השמחה ראה שהחכמים שמחים יותר מדי הביא כוס של זכוכית לבנה ושברה לעיניהם ונתעצבו. ובתוספות כתבו שם: מפאן נהגו לשיבר זכוכית בנשואין, וכך כתב בעל הרוקח (סימן שני"ג) כדי שלא יבואו לידי קלות ראש, ועוד דכדי שלא ימשך האדם מתוך השמחה לתענוגי העולם הזה וישפח עניני הבורא ברוך הוא, צריך לערבב ביחד עם השמחה צער זה עם זה, כדי שיהיה על קו הממצע.

אולם מצינו הסבר אחר בשרש המנהג, והוא זכר לחרבן ירושלים, וכמו שכתוב בספר כל-בו (הלכות תענית סימן ס"ב) וזה לשונו: צריך אדם לזכר בכל שמחותיו אבלות ירושלים, שנאמר (תהלים קל"ז) אם אשכחך ירושלים וגו' על ראש שמחתי, וכך מובא בבית יוסף על

הטור (ארח חיים סימן תק"ס) וכן הוא בשלחן ערוך אבן העזר (סימן ס"ה סעיף ג') ברמ"א, שנוהגין לשבר כוס בשעת החפה וזכר לחרבן.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזפה כבר לראות בנחמת ציון וירושלים ובבנין בית המקדש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרה.

יש לי הרבה בלבולים בעיניי אמונה. איך זוכים לאמונה חזקה, ברורה ומוחשית?

שאלה:

מאת אליאור: יש לי הרבה בלבולים בעיניי אמונה. בתוך תוכי אני מאמין שיש בורא לעולם והוא משגיח עלינו מלמעלה, אבל אני לא מרגיש שזו אמונה טוטאלית, ובכל פעם שאני שומע אנשים אתאיסטים מדברים - זה מבלבב אותי מחדש. איך זוכים לאמונה חזקה, ברורה ומוחשית בבורא עולם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליאור נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן ל"ב) יש עברות שהם מכניסים כפירות באדם, ויש שבאים עליהם מחשבות על האמונה מחמת שלא נולדו בקדשה כראוי. ויש שהוסיפו על זה מעשיהם הרעים שעשו בעצמם, כי יש עברות שהם מזיקים ופוגמים את האמונה, ולזה צריכין בושה ולב נשבר, שמי שיש לו חקירות ומחשבות אלו חס ושלום ראוי לו להתביש מאד על אשר נולד בגשמיות כזה או

שעשה מעשים כאלו שבא לזה שיבואו לו מחשבות כנגד אמונתו הקדושה "וימלא כבוד הוי"ה את כל הארץ" (במדבר י"ד כ"א), כי (ישנה וג') "מלא כל הארץ כבודו", ועליו באים מחשבות חס ושלום לגרשו ולעקרו חס ושלום מאלקים חיים אשר הוא חי החיים יתברך ויתעלה שמו. ואין צריך לבאר גדל הבושה שראוי שיהיה לו כשבאים עליו מחשבות כאלו חס ושלום, ועל ידי בושה ולב נשבר על ידי זה מגרש ומשבר החקירות והמחשבות שעולים על לבו.

ובאמת אמונה הוא ענין חזק מאד וחיי חזקים מאד על ידי אמונה. כי כשיש לו אמונה אפלו כשבאים עליו יסורים חס ושלום, אזי יוכל לנחם עצמו ולהחיות את עצמו, כי השם יתברך ירחם עליו ויטיב אחריתו, והיסורים הם לו לטובה ולכפרה, ובסוף ייטיב לו השם יתברך בעולם הזה או בעולם הבא. אבל מחקר שאין לו אמונה, כשבא עליו איזה צרה אין לו למי לפנות ואין לו במה להחיות את עצמו ולנחם את עצמו. והמשפיל יבין דברים אלו מאלי ויבין דבר מתוך דבר כי אי אפשר לבאר הכל בכתב. והכלל - שעקר הוא האמונה בלי שום חקירות כלל, ובזה יהיה חזק לעולם, בעולם הזה ובעולם הבא ולעולם לא ימוט אשרי לו.

גם זאת צריך לדעת, שיש נשמות כשרות שנולדו בכשרות וגם לא קלקלו מעשיהם שאין באים עליהם כלל מחשבות כאלו, ואפלו כשמדברים בפניהם מענינים אלו לא אכפת להם כלל ואינו מבלבל דעתם כלל. וזה דומה כמו שמדברים מתאווה הידוע בפני סריס, שבודאי אינו מבלבל דעתו כלל, כן אלו האנשים כשרים אינם שומעים כלל ואינו נכנס באזניהם כלל עניני חקירות ובלבולים.

ורבנו ז"ל אמר: (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מ"ד) האמונה תולה בפה של אדם, כמו שכתוב (תהלים פ"ט) "אודיע אמונתך בפיי", הינו על ידי שמדברין האמונה בפה, זהו בעצמו אמונה, וגם על ידי זה באים לאמונה. ומחמת זה צריך להזהר מאד מדבורים של כפירה ואפיקורסות, אף על פי שאינו אומרם מלבו; הינו שהוא

בְּעֲצֻמוֹ מֵאֲמִין וְאֵינוֹ כּוֹפֵר חֵס וְשְׁלוֹם, רַק שֶׁהוּא חוֹזֵר וְאוֹמֵר דְּבָרֵי אֶפִיקוֹרְסוֹת שֶׁשָּׁמַע בְּשֵׁם אַחֲרִים, שֶׁהֵם אֶפִיקוֹרְסִים, וְהוּא מֵתְלוֹצֵץ מֵהֵם, אֵף עַל פִּי כֵן גַּם מִזֶּה צָרִיף לְזַהַר מְאֹד, כִּי הַדְּבוּר הַזֶּה שֶׁל כְּפִירָה מִזִּיק לְאֱמוּנָה. גַּם הוּא אֲסוּר גְּמוּר, כִּי עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּרוּךְ הוּא, אֲסוּר לִומר דְּבָרֵי הַלְצוֹת, אֶפְלוּ בְּדַרְךְ שְׁחוּק.

וְלִכֵּן הִרְגַל אֶת עֲצֻמָּה לִומר בְּכֹל יוֹם אֶת הַי"ג עֲקָרִים שֶׁל הַרמְב"ם, שֶׁזֶּה יָבִיא אוֹתָךְ לְאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

א. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ הוּא בּוֹרָא וּמְנַהִיג לְכֹל הַבְּרוּאִים, וְהוּא לְבָדוֹ עָשָׂה וְעוֹשֶׂה וַיַּעֲשֶׂה לְכֹל הַמַּעֲשִׂים:

ב. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ הוּא יַחֲדֵי וְאֵין יַחֲדוֹת כְּמוֹהוּ בְּשׁוּם פְּנִים, וְהוּא לְבָדוֹ אֱלֹהֵינוּ, הִיָּה הָיָה וַיְהִיָּה:

ג. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ אֵינוֹ גּוֹף, וְלֹא יִשְׁיַגְוֶהוּ מִשְׁיַגֵּי הַגּוֹף, וְאֵין לוֹ שׁוּם דְּמִיּוֹן כָּלֵל:

ד. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ הוּא רֵאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן:

ה. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ לוֹ לְבָדוֹ רֵאוּי לְהַתְּפַלֵּל, וְאֵין לְזוּלְתוֹ רֵאוּי לְהַתְּפַלֵּל:

ו. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁכָּל דְּבָרֵי נְבִיאִים אֱמַת:

ז. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁנְּבוֹאֵת מֹשֶׁה רַבְּנּוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם הִיָּתָה אֱמֶתִית, וְשֶׁהוּא הָיָה אֵב לְנְבִיאִים, לְקוֹדְמִים לְפָנָיו וְלְבָאִים אַחֲרָיו:

ח. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁכָּל הַתּוֹרָה הַמְּצוּיָה עִתָּה בְּיַדֵּינוּ הִיא הַנְּתוּנָה לְמֹשֶׁה רַבְּנּוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם:

ט. אָנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנַת שְׁלֵמָה, שְׂזֵאת הַתּוֹרָה לֹא תִהְיֶה מְחֻלָּפֶת וְלֹא תִהְיֶה תּוֹרָה אַחֲרֵת מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ:

י. אָנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנַת שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ יוֹדֵעַ כָּל מַעֲשֵׂה בְּנֵי אָדָם וְכָל מַחֲשָׁבוֹתָם, שְׁנֹאֲמַר, הִיְצַר יַחַד לָפֶם הַמְּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם:

יא. אָנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנַת שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ גּוֹמֵל טוֹב לְשׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו וּמַעֲנִישׁ לְעוֹבְרֵי מִצְוֹתָיו:

יב. אָנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנַת שְׁלֵמָה בְּכִיַּאת הַמְּשִׁיחַ, וְאֵף עַל פִּי שְׂיִתְמַהֲמַה עִם כָּל זֶה אַחֲכָה לוֹ בְּכָל יוֹם שְׂיִבּוֹא:

יג. אָנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנַת שְׁלֵמָה שֶׁתְּהִיָּה תַּחֲתֵי הַמַּיִתִּים בְּעַת שְׂיַעֲלֶה רְצוֹן מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זְכָרוֹ לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים:

וְהָרַב הַקְּדוֹשׁ מֵצֵאנֵז זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ בְּעַל "דְּבָרֵי חַיִּים" הִיָּה אוֹמְרָם כְּמָה פְּעָמִים בְּיוֹם בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, וְאֵיִתָּא מֵצַדִּיקִים שְׂזֵה מִסְגָּל לְפָרְנָסָה בְּנִקְלָה, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זֵן וּמַפְרִיֵּס אוֹתוֹ בְּקִלּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרו.

אָנִי מִתְסַכֵּלֶת מְאֹד וּמְרַגִּישָׁה שֶׁהַחַיִּים שְׁלֵי הֵם דָּרָךְ לְלֵא מוֹצֵא

שְׁאַלָה:

מֵאֵת הַגָּר: שְׁלוֹם וְשִׁבּוּעַ טוֹב לְרַב הַיְיָקָר. הַשֵּׁם יִשְׁלַח לָךְ

בריאיות וכח לעסק בעבודת הקדש, ושתוכל להמשיך להפיץ את האור הנפלא של חסידות ברסלב לכלם.
אני מרגישה שהחיים שלי הם דרך ללא מוצא, שמובילה ליאוש טוטאלי וחסר הצלחה בכל התחומים, אין אפילו נקודה אחת שאני יכולה להגיד שבה הצלחתי. ההרגשה הזו גורמת לי תסכול גדול וחסר רצון להמשיך לחיות. אני לא יודעת איך לשנות את המציאות ואיך להתמודד עם הרגשות האלו. אשמח לעזור והכונה מכבוד הרב. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב הגר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין שלאף אחד החיים לא קלים, וכל אחד עובר את המשברים שלו וכו', ועקר שלמות בר ישראל - כשיכול להפך את המרירות והדכאון לשמחה עצומה, וכך מובא בזהר: (זהר הקדמה ה) מאן מנכון די חשוכא מהפכן לנהורא, וטעמין מרירא למתקא, עד לא ייתון הכא. מאן מנכון דמחכאן בכל יומא לנהורא דנהיר וכו', מאן דלא מצפה דא בכל יומא בההוא עלמא, לית ליה חולקא הכא; [מי מכם יכול להפך את החשך לאור ואת המרירות למתיקות עד שלא יבא לעולם הבא וכו'? מי מכם מחכה בכל יום לאור הגנוז שיתגלה בעולם וכו'? מי שלא יכול להראות את זה בעולם הזה, אין לו חלק בעולם הבא] מכל זה רואים מעלת האדם שאפלו שעוברות עליו כל מיני חשכות ומרירות וכו' וכו', אף על פי כן הכל הוא מהפך לטובה, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

רבנו ז"ל גלה לנו את מעלת השמחה - שבר ישראל צריך למסר את נפשו להיות בשמחה, ואמר: (לקוטי מוה"רן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים על האדם כלם באים רק

מחמת קלקול השמחה, ולכן צריכים למסר את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום - שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום - מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם; ולכן יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה השמחה מצויה אצלך, כי אין טוב מזה, ועל ידי שמחה מתרחב הלב ויכולים אחר כך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולספור לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשטות גמור, כי מה שאין האדם מתחזק לדבר אל הקדוש ברוך הוא, הוא מפני שנופלים על לבו עצבות ומרירות ודכאון, אבל תכף ומיד כשמכריח את עצמו להיות בשמחה, אזי נפתח לבו לדבר אל הקדוש ברוך הוא. והעקר מה שצריכים לבקש מהקדוש ברוך הוא זה רק על שמחה, כי אם יש שמחה - יש כבר הכל, ואם אין שמחה - אין כלום.

ולכן תרגילי את עצמך לבקש בכל יום ממנו יתברך שתהיי רק שמחה ועליזה, ואז ממילא יתפרדו כל פעלי און, ויתבטלו ממך כל החשך והצרות שמסבבים אותך וכו', ולא רק שתתחילי לראות אור במנהרה וכו', אלא תבטל לגמרי עמק המנהרה וכו', וכל החשך שמסבב אותך יתבטל, ותראי רק אור גדול מאד, כי שמחה היא גלוי אלקותו יתברך, כי אצלו יתברך נאמר (דברי הימים א' ט"ז) "עז וחדנה במקמו", ולכן תתחילי לבקש ממנו יתברך בכל יום רק על דבר זה - שתהיי שמחה ועליזה, ואז ממילא תתפטרי מכל הצרות שיש לך, כי כשיש שמחה יש כבר הכל.

ומי יתן שתאמרי את התפלה הזו בכל יום:

רבנו של עולם! זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה באברי וגידי ובכל טפי דמי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכולה לקיים את מצוותיך, אנא אבי שבשמים רחם עלי והרחק ממני את העצבות והעצלות,

וְזַכְנֵי לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַחֲרִים מִשְׁמַחָה, וְאַזְכָּה לְשִׂמְחַת אֶת אַחֲרִים, וְעַל יְדֵי זֶה גַם אֲנִי אֶזְכָּה לְשִׂמְחָה, וּבִזְכוּת הַשְׁמַחָה אֶזְכָּה לְהַפְלִיל בְּךָ לְגַמְרִי, עַד שֶׁלֹּא אֶרְאֶה לְפָנַי עֵינֵי רַק אֶת אֲמֵתֵת מִצִּיאֹתֶיךָ יִתְבָּרַךְ, אִיךְ שְׂאֵתָה מְחִיָּה וּמְהִוָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. וְזַכְנֵי לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת שְׂאֶזְכָּה לְדַעַת בִּיחִיעָה בְּרוּרָה שְׂאֵתָה נִמְצָא וְאִין בְּלַעְדֶּיךָ נִמְצָא, וְעַל יְדֵי זֶה תִּמְחַל לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי, וְתִמְשִׁיךְ עָלַי שְׁפַע שְׁלֹא אֶצְטָרֵךְ שׁוֹם טוֹבוֹת מִבְּשׂוֹר וְדָם, אֲלֹא תִפְרַנְסֵנִי מִיָּדְךָ הַמְּלֹאָה לְבָד, וְעוֹד אֶזְכָּה לְתַת צְדָקָה לְזוּלָת, וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאַזְכָּה לְהַפְלִיל בְּךָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלָה.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ שִׁיְהִי לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמְּאֵחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרז.

**אֲשֵׁתִי מִתְדַרְדֵּרֶת מִבְּחִינָה רֹחֲמִית וְהַבֵּית נִגְרָר
בְּעֻקְבוֹתֶיהָ. כִּי־צַד עָלַי לְנַהֵג אֵתָה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת מֵאוֹר: לְכַבוֹד הַצַּדִּיק שְׁלוֹם רַב. לְאַחֲרֹנָה אֲשֵׁתִי לֹא קִשְׁוָה לְדַעַת הַתּוֹרָה וְחֻכְמִיָּה, וּפּוֹרְצַת גְּדְרוֹת שֶׁל צְנִיעוּת, הִיא הוֹלְכַת עִם כֶּסֶף רֹאשׁ חֲלָקִי, וְיוֹצֵאת הַחוּצָה עִם כֶּפְפָּיִם אוֹ סִנְדָּלִים בְּלִי גְרָבִים. לֹא אֶכְפֵּת לָהּ לְהִיּוֹת בְּמִקוּמוֹת מְעַרְבִים, וְכָל הָרֹאשׁ שְׁלֵה חוֹשֵׁב רַק עַל עֲצָמָה, הִיא מְנַבְּלַת אֶת הַפֶּה, לֹא מְקַשִּׁיבָה בְּקוֹלִי וּמְזַלְזֶלֶת בִּי. עֲכָשׁוּ הִיא הוֹדִיעָה

לי שהיא רוצה לנסע לבד לשבוע ולעזב את הבית, פשוט כי מתחשק לה! כאלו אין לה ילדים ובעל... ואין מי שיעצר בעדה. כל הדברים האלו גורמים לי חסר אהבה אליה, ולפעמים אני כבר נגעל ממנה. אני מרגיש שהבית מתדרדר, ולכן אני פונה לצדיק בבקשה לקבל עצה: איך עלי להתנהג איתה? בתודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מאור נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, כל הבעיה היא אתה ולא אשתך, כי אם היית חי עם אשתך באהבה גדולה מאד, והיית מקרב אותה ונותן לה יחס וכבוד, אזי היא לא הייתה מדרדרת ככה וכו', כו', כי אתה צריך לדעת שאשה צריכה הרבה יחס וחס ואהבה וכו' וכו', ואם היא לא מקבלת את זה, אז היא יוצאת בחוץ לחפש את זה במקומות אחרים, ולכן תראה לתקן את עצמך, ואז תראה שיש לך אשה אחרת לגמרי, כשיש שלום בית אמתי ואהבה והבנה, אז אין שום וכו' וכו', אדרבה, האשה עושה את רצון בעלה, והבעל עושה את רצון אשתו, אבל אם הבעל הולך ראש בראש עם אשתו, אזי היא מראה שגם היא יכולה ללכת ראש בראש, והיא תעשה כל מה שהיא רק יכולה להציק לבעלה.

ולכן אני מאשים אותך יותר, כי רבנו ז"ל הזהיר מאד מאד (שיחות הר"ן סימן רס"ד) לכבד וליקר את אשתו. כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא טז.) אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם

כְּדֵי שְׁתֵּהִי עֲשִׂירִים], וְכֵן אָמְרוּ (יְבָמוֹת סג.) דֵּיִינוּ שְׁמַגְדִּילוֹת אֶת בְּנֵינוּ
וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֶטָּא.

וְלָכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקַּר אוֹתָם מְאֹד מְאֹד, וְעַל כֵּן לְדַעֲתִי
תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם רַק לְקָרֵב אֶת אִשְׁתְּךָ, וְלֹא לַעֲשׂוֹת
עָלֶיךָ שׁוּם בְּקוֹרוֹת, אֲדַרְבָּה, תֵּן לָהּ חֵם וְאַהֲבָה וְהִרְבֵּה יַחֵס, וְאֵז תִּהְיֶה
לְךָ אִשָּׁה אַחֲרַת לְגַמְרִי.

אֲנִי מְאֹד מְקַנֵּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר
עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרח.

**נְקַלְעֵתִי לְמַעַרְבֶּלֶת שֶׁל חוֹבוֹת גְּדוּלִים, וְאֲנִי לֹא מְצָלִיחַ
לְהַחֲלִץ מִמֶּנָּה**

שְׁאֵלָה:

מַאת יְהוֹשֻׁעַ: לְכַבֵּד הַמְּאוֹר הַגָּדוֹל כְּבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרֵי"ש
שְׁלִיט"א, שְׁלוֹם רַב וְרִפּוּאָה שְׁלֵמָה.

נְקַלְעֵתִי לְחוֹבוֹת גְּדוּלִים מְאֹד וְאֲנִי לֹא מְצָלִיחַ לְצִאת
מִהַמְעַרְבֶּלֶת הַזֶּה, כִּי בְּכָל מְקוֹם הַחוֹבוֹת צוּבְרוֹת רַבִּיּוֹת
וּקְנִסוֹת, וְהַמְצַב מְחַמֵּיר מִיּוֹם לְיוֹם.

אִיךָ אֲנִי יָכוֹל לְצִאת מִכָּל הַחוֹבוֹת הַכְּבִידִים שְׂרוּבְצִים עָלַי? וְאִיךָ
אוֹכֵל לְהִשְׁמֵר שְׁלֵא אֲגִיעַ לְמַצֵּב כְּזֶה פֶּעַם נּוֹסֶפֶת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

יש מאמר החכם: "העבר אין, והעתיד עדין, וההנהגה כהרף עין", וזה צריך להיות יסוד גדול בחיי האדם - מצד אחד לדעת שמה שגרה כבר קרה, וכפתגם העממי "לא בוכים על חלב שנשפך", אך העתיד עדין - ומהיום והלאה צריכים לשמר לא להכניס יותר בחובות, כי רבנו ז"ל הזהירנו מחובות מאד, וספר לנו (שיחות הר"ן סימן קכ"ב) שאם לא היה ממתין בבטחון לישועת השם, כבר היה איש נוסע ומטלטל כמו כל הנוסעים ומטלטלים עצמם בשביל הפרנסה כנהוג עכשו. והפונה, כי אמר זאת לענין הנהגת הבית בפרנסה ומלבושים ושאר צרכי הבית שעל פי רב חסר לאדם הרבה, כגון: לזה חסר מלבוש פשוט, ויש שחסר להם מלבושים חשובים או דירה וכו', שצריכים להמתין לישועת השם ולבלי לדחוק את השערה (ערוכין יג) למלאת החסרון תכף ומיד, רק צריכים להמתין עד ירחם השם. ואמר רבנו ז"ל על עצמו שאם לא היה ממתין, כגון כשהיה חסר לו איזה דבר, אם היה דוחק את השערה שיהיה דוקא תכף, היה צריך ללוות לעצמו ולהיות בעל חוב עד שהיה מכרח להיות נוסע ומטלטל.

כמו שאנו יודעים ענין הנוסעים, שהם מכרחים תמיד לסע על המדינה מחמת שהם תמיד בעלי חובות, וענין זה צריכים לדע מאד. וצריכים ללמד עצמו להרגיל את עצמו בזה מאד, כי לכל אדם חסר הרבה, אפלו בעלי בתים ועשירים גדולים, מכל שכן מקבלים, אפלו החשובים והגדולים. וצריך לזה להסתפק במעוט ולהנהיג ביתו כפי השערה והזמן, ואם נדמה לו שצריך מלבוש או לאשתו ובניו, אף על פי שמכרח לו אל ידחוק השערה ללוות ולהקיר ולהיות בעל חוב, אף ימתין עד שיבוא עתו. וטוב לסבל דחק אפלו במזונות וכל שכן במלבושים ודירות וכו' ולא להיות בעל חוב. ומוטב שיהיה בעל חוב לעצמו או לבניו ביתו במלבושים מלהיות בעל חוב להחננוני או לאחרים. כי בכל עניני פרנסה צריכים להמתין עד שיבוא עתו, כמו שכתוב (תהלים קמ"ה ט"ו) "עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו".

וההוה עדין - כל הבעיה שלך היא עכשו, כי מה שעבר כבר עבר, וכנסת לחובות עצומים וכו', ומכאן ולהבא ולעתידי אתה צריך מאוד מאוד לשמור לקיים את דברי רבנו ז"ל לא להכנס בחובות וכו', הבעיה שלך זה רק עכשו - הינו ההווה, ולכן עצתי, שהדבר הראשון שלא תכנס בלחץ בשום פנים ואפן מכל מה שעובר עליך וכו', רק תבקש את הקדוש ברוך הוא ותספר לו יתברך בפרטי פרטיות כל מה שמעיק ומציק לך וכו', ואל תעזב את עצמך לרגע להתרשל מענין התפלה, כי מה שתפלה פועלת - שום דבר בעולם לא פועל, וכתיב (תהלים קמ"ה י"ח) "קרוב הוי"ה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת". אתה צריך להרגיל את עצמך ללכת למקום שאין שמה בני אדם, ולדבר עמו יתברך בשפת האם שלך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולספר בפרטי פרטיות איך שנפלת בחובות העצומים האלו, ואיך שלא עוזבים אותך הבעלי חובות וכו' וכו', ותבקש ותתחנן ממנו יתברך שיחוס ויוציא אותך מהצרה הגדולה שנפלת אליה וכו'.

אני מכרח להגיד לך שבהתחלה יהיה נדמה לך שאף אחד לא שומע אותך ואף אחד לא צריך אותך וכו' וכו', אך דע לך שהכל דמיון שהסמ"ך-מ"ם רוצה למנע ולעכב ממך את הענין התפלה והשיחה בינו לבין קונו וכו', ואם היית יודע איזה רעש אתה גורם אז בשמים בשעה שאתה יושב ומדבר עמו יתברך, היית מתמיד בזה מאוד מאוד. וכך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן רנ"ט) כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו וצערו לפני השם יתברך, ומתודה ומתחרט על גדל הפגמים שעשה, אזי גם השכינה כנגדו מפרשת לפניו שיחתה וצערה ומנחמת אותו, כי כל פגם ופגם שפגם בנשמתו, פגם אצלה גם כן כפיכול, וזה בחינת (דברים כ"ו) "את הוי"ה האמרת והוי"ה האמירך", והיא מנחמת אותו שתבקש תחבולות לתקן כל הפגמים; וכך לאט לאט תוכל להשתחרר מכל החובות וכו', הינו שתגיד לכל הבעלי חובות לכל אחד ואחד בנפרד את האמת שנקלעת בצרה גדולה מאוד, ואתה מתכונן להתחיל לשלם לכל אחד לאט לאט, ותבטיח להם שלא תשאר חייב להם אפלו אגורה אחת, ובאמת רק

באפן כְּזֶה יְכוּלִים לְשַׁלֵּם אֶת הַחֻבּוֹת הָעֲצוּמִים - או שְׁתַּלֵּךְ לְאֶסּוּף צְדָקָה, או שְׁתַּלֵּךְ לְעֵבֶד, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם, או בְּכָל שָׁבוּעַ וּשְׁבוּעַ, תְּשַׁלֵּם סְכוּם לְכַעֲלֵי הַחֻבּוֹת שְׁלֶךְ, וְאֶפְלוּ שְׂזֵה סְכוּם פְּעוּט, אָבֵל אִם יִהְיֶה לָךְ רְצוֹן אֲמִתִּי לְשַׁלֵּם, תִּרְאֶה אֵיזֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲשֶׂה אִתָּךְ, וְאֲנִי לֹא מְנַסֶּה לְשַׁכְנַע אוֹתָךְ או סֵתֶם לְדַבֵּר עַל לְבָבְךָ וְכוּ', אֲנִי מְדַבֵּר מִמְּצִיאוֹת, כִּי אֲנִי עֲבַרְתִּי אֶת זֶה, הֵייתִי חַיֵּב פִּי אֶלֶף מִמָּה שְׁאַתָּה חַיֵּב, אָבֵל רַק בְּצוּרָה כְּזוֹ שְׁלַמְתִּי אֶת הַחֻבּוֹת הַגְּדוּלִים עוֹד לִפְנֵי אַרְבָּעִים שָׁנָה.

לֹא מִתְּבַלְבְּלִים מִהֶעֱבֵר - כִּי הֶעֱבֵר אֵין וְכוּ', לֹא נִכְנָסִים בְּלַחֲץ מִהֶעֱתִיד - כִּי הֶעֱתִיד עֲדִין וְכוּ', שׁוֹמְרִים לְכָל הַפְּחוֹת מֵעַכְשָׁיו לֹא לְהַכְנִס בְּחֻבּוֹת וְכוּ', הֶעֱקַר זֶה הַהוּוֹה. וְלִכֵּן אִתָּה צָרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַכְנִס בְּלַחֲץ וְרַחֲק וְכוּ', הֵן אֲמַת נִפְלֵת בְּפַח גְּדוּל מְאֹד, נִפְלֵת בְּצָרָה גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, אֵךְ עַכְשָׁיו אִתָּה צָרִיךְ לְרְאוֹת אֵיךְ יוֹצְאִים מִזֶּה, וְאִם תִּלָּךְ בְּצוּרָה כְּזוֹ וְיִהְיֶה לָךְ רְצוֹן בְּאֲמַת לְצִאת מִהֶצָרָה, וְתִרְבֶּה בְּשִׂיחָה בֵּינֶךָ לְבֵין קוֹנֵה, אֲזִי תִרְאֶה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲשֶׂה אִתָּךְ נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְתִצֵּא מִזֶּה, רַק אֵל תִּתְיַאֵשׁ מִתְּפִלָּה, כִּי זוֹ הַמִּתְנַהֵּג הֵכִי יִפֶּה שְׁקִבְלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, שְׁכָל מִה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ וְכוּ', עָלֵינוּ לְבָרַח תַּכְּף וּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה מְרַחֵב אֶת הַדַּעַת וְהַמַּח, וּמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִהַקְּטָנוֹת שְׂזֵה הַדְּבָר הֵכִי מְסַכֵּן וְכוּ' וְכוּ' - כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין וּפְחָדִים יִתְרִים וְכוּ', הֵן אֲמַת שֶׁהַבְּעָלֵי חֻבּוֹת דוֹחֲקִין וְכוּ', אָבֵל הַמְּצִיאוֹת הֵיא שְׁכָבֵר נִפְלֵת בְּחֻבּוֹת, אֲזִי עַכְשָׁיו אִתָּה צָרִיךְ לְרְאוֹת אֵיךְ יוֹצְאִים מִזֶּה, וְאִם תִּכְנַס בְּלַחֲץ - לֹא תוּכַל לְצִאת מִזֶּה בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפְסָן, וְלִכֵּן תִּהְיֶה רְגוּעַ, וְתִמְשִׁיךְ לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְתִרְאֶה אֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ יַעֲזֹר לָךְ שְׁתִּזְכֶּה לְצִאת מִכָּל הַצָּרוֹת, וְזֶה בְּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ, וְאֵת זֶה קִבְלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְכָךְ נִהְיִיתִי בְּמִשְׁךָ כָּל הַחַיִּים שְׁלֵי וְכוּ' וְכוּ', וְעֲדִין אֲנִי חַיֵּב הַמוֹן חֻבּוֹת, אָבֵל אֲנִי מְשַׁלֵּם רַק בְּצוּרָה כְּזוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתבשר לי תמיד בשורות משמחות,
ותצא מפל החובות שלך, ויתרחב לך בגשמיות וכרוחניות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרט.

אני ובן-זוגי עומדים להתחתן, אך לצערי נוצרה מריבה גדולה בינו לבין ההורים שלי

שאלה:

מאת לי: שלום. אני מאד שבורה וזקוקה לעצה: אני ובן זוגי עומדים להתחתן, אבל יש לנו בעיה גדולה - הוא וההורים שלי לא מסתדרים ולא מדברים, והוא לא מוכן לבוא אלינו. בהתחלה הכל היה בסדר, אך ההורים שלי אומרים שהוא לא מכבד אותם, שהוא אדם מתלהם וקיצוני ולדעתם הוא לא בשבילי.

היה לנו משבר ונפרדנו לחדש, וכמוכן שההורים שלי היו מרוצים מכך. לאחר חדש חזרנו, ואבא שלי לקח את זה מאד קשה, הוא התקשר אליו והטיח בו מלים קשות, מתוך עצבים ודאגה, וכמוכן שכן-הזוג שלי נפגע והחזיר מלים קשות, שגרמו לאבא שלי להפגע מאד ולדרש התנצלות.

בכל התקופה הזאת היו גם לי מריבות עם ההורים שלי, ובן הזוג שלי טוען שההורים שלי לא מתיחסים אלי יפה. אמא שלי נסתה לדבר אתו, והוא אמר לה שאין לו שום דבר אתם, ומבחינתו אין לו מה לבוא אלינו הביתה. אני מרגישה שאני נקרעת בין ההורים שלי שהם הכי חשובים לי בעולם, לבין בן-זוגי שצריך להיות בעלי... הוא לא מוכן להשלים אתם ואומר לי שהוא לא אוהב אותם, ולא ירצה לעשות אצלם שבתות לעולם.

אני מתיעצת דוקא אתכם כי הוא חסיד ברסלב, ואולי אם אתם תסבירו לו, הוא ישתכנע ויבין שהוא לא יכול להרחיק אותי ממשפחתי. אני מאד אוהבת אותו ורואה אותו כבעלי לעתיד, אבל לא יודעת איך לתקן את היחסים בינו לבין משפחתי. אשמח לקבל תשובה. תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל לי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה אני כותב את המכתב הזה לך ולחתן שלך, ותקראו שניכם את המכתב הזה, ותשתדלו לקיים את זה.

בחור או בחורה שהולכים להתחתן צריכים לזכור טוב טוב כי לשניהם יש הורים, ומצוות כבוד אב ואם זה מהחמורה שבחמורות, כמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה פרשה כ"ו) כל העולם כלו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קידושין ל:): שלשה שתפין הן באדם, הקדוש ברוך הוא, ואביו ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבדוני; וראים מזה שאם מכבדים את האבא והאמא - בזה מכבדים את הקדוש ברוך הוא, ולכן הבעל צריך לכבד מאד מאד את חמיו וחמותו, כי הם האבא והאמא של אשתו, וכן האשה צריכה לכבד את חמיה וחמותה, כי הם האבא והאמא של בעלה.

ברור כשמש כשבחור פוגש בחורה והם מחליטים להתחתן, על שניהם לדעת כי הם באים משני עולמות שונים לגמרי, וכדי שיהיה הצלחה בנשואין צריכים לקבל על עצמם להיות תרן, ולוותר, כי אחרת לא יצליחו בחיי הנשואין בשום פנים ואופן, ואמר רבנו

ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן פ') שלום שיך רק כשיש שני הפכים, הינו זה חסד וזה גבורה, וצריכים לחבר ביניהם, זה נקרא דעת וזה שלמות השלום כששני הפכים מתאחדים יחד. רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רס"ה) שקדם שהנשמות יורדים כאן לזה העולם, למעלה הן נשמה אחד, וכשיורדות לזה העולם מתפצלות, הזכר יורד דרך זוג הורים אחד, והנקבה יורדת דרך זוג הורים אחרים, ועד שמוצאים אחד את השני לוקח זמן כי יש המון עכובים, כמאמרם ז"ל (סנהדרין כב.) קשה זיווגו של אדם בקריעת ים סוף, והרגע שמוצאים אחד את השני, הם מתאחדים יחד וזו השמחה הכי גדולה. ובזה פרשתי את הברכה שמברכים בשבע ברכות "שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצריך בגן עדן מקדם", הינו רעים אהובים - הם הבעל והאשה, שצריכים לשמח כמו כשהם היו אחד בגן עדן מקדם, לפני שירדו לזה העולם.

והנה על הבעל ועל האשה לכבד מאד מאד את ההורים של השני, וזו מצות עשה של כבוד אב ואם, וזה מה שצונו הקדוש ברוך הוא, ואף שיכול להיות שצד אחד קשה מאד וכו', הינו חמיו וחסמותו, או חמיה וחסמותה וכו', עם כל זאת עם דעת ושכל יכולים תמיד לחבר בין חסד לגבורה, ורק ככה נעשה שלום אמתי, צריכים לותר, וצריכים לזכר שאלו אבא ואמא, ואף שהם מעליבים וצועקים וכו' וכו' - צריכים רק לשתק, כי סוף כל סוף אלו אבא ואמא, ולכן גם את צריכה לדעת שאם ההורים של החתן התפרצו עליך, את לא צריכה לצעק ולא לענות, כמו כן החתן צריך לדעת שאם ההורים שלך התפרצו עליו, צריך למחל ולותר ולשתק, ודיקא בצורה כזו יכולים להתחתן בשמחה עצומה, כי תכף ומיד כשמתחתנים צריכים לקיים (בראשית ב' כ"ד) "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד", ולא לערב את ההורים בחיי הנשואין, ואפלו אם ההורים של צד אחד פן רוצים להתערב וכו' וכו', צריכים להיות חכמים ולדעת איך להתחמק בצורה מכבדת מאד, אבל לא במריבות וקללות ועלבונות ובזיונות, תמיד צריכים לספג וכו', הן מהאבא והן

מהאמא משני הצדדים צריכים לספג ולשתק וכו', וזו דרך התורה, ואם מקימים את זה - אזי מצליחים כל החיים.

אתם צריכים לדעת שפך הם החיים, תמיד צד אחד מתערב בחיי הנשואין, ולפעמים שני הצדדים מתערבים וכו', וכו', כי סוף כל סוף זהו הבת שלהם, או להפך סוף כל סוף זה הבן שלהם וכו', וזכותם להתערב וכו', ולכן הזוג שאוהבים אחד את השני ומכבדים אחד את השני, צריכים להבין דבר זה, שאם הם רוצים להצליח בחיי הנשואין, צריכים רק להיות ותרגים, ואני אומר את זה לגבי ההורים, כי מצות כבוד אב ואם משני הצדדים היא מאד מאד חמורה, כי אם מצערים את אבא ואמא מאיזה צד שיהיה - יקבלו את זה מהילדים שלהם וזה ברור כשמש. מקרובי משפחה אחרים לא צריכים לספג, ולא צריכים לותר, צריכים רק לא לערב אותם בחיי הנשואין, וזה הכל. אבל הורים זה כבר דבר אחר לגמרי, כי סוף כל סוף אלו האבא והאמא של הבת שהם גדלו ואוהבים וכו'.

ולכן צריכים להתפייס ולבקש סליחה, וזו מצות עשה מדאורייתא, ובזה מקימים את הרצון של הקדוש ברוך הוא, כי "כבוד את אביך ואת אמך" זו מצות עשה מדאורייתא, וזה מאד מאד חמור, ולכן לדעתי שהחתן יבקש סליחה מההורים שלה, ותשלימו ביניהם, ותשתדלו מאד להעלים ולהסתיר הרבה דברים כדי שלא תהיה עוד פעם אש וכו', ובכלל טוב מאד שכל זוג ישתדל אחר החתונה לא לערב את ההורים כדי שלא יגיעו לידי מחלוקת.

את כותבת שאת מתיעצת רק אתי, כי החתן הוא חסיד ברסלב. תאמיני לי, אם הוא באמת רוצה להיות תלמיד של רבנו ז"ל, עליו לצית וזו היתה דעת רבנו ז"ל.

מהרנ"ת ז"ל אמר פעם לאברהם שגר עם חמיו וחמותו, אבל היו ביניהם אי הבנות, וכל שני וחמישי העיפו את הדברים שלו מחוץ לבית, את הכרים והפסות וכו', וצעקו עליו לך חזרה מאיפה שבאת

וכו', או לך לעבד וכו', והאברך הזה בא להתייעץ עם מוהרנ"ת ז"ל, ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל: אם אתה באמת רוצה להשאיר בלמוד תורה ולהמשיך בעבודת השם יתברך, אזי אל תשים לב לכל מה שקורה מדי פעם, תהיה ותן ותשאיר לגור אתם, אבל אם אתה לא אוהב בלמוד תורה ואתה לא מתכוון להמשיך בעבודת השם יתברך, אז אני מיעץ לך שתלך לעבד, וככה תוכל לגור בדירה נפרדת ובמקום אחר, אבל מה ששייך לכבוד אב ואם תראה תמיד לכבד אותם, כך יעץ מוהרנ"ת ז"ל, וזו דעת רבנו ז"ל.

ולכן אני מאד מבקש את שניכם שתראו להיות ותרנים אחד לגבי השני, ולהשלים עם ההורים, להוריד את הראש ולבקש סליחה, כי זה הרצון של הקדוש ברוך הוא, ובפרט כשיש ביניכם אהבה כל כך חזקה, מה טוב ומה נעים אם הבחור יעשה כמו שאני מבקש אותו, אז השמחה תגדל מאד מאד בין שניכם, ותתחתנו בסימן טוב ובמזל טוב, ותכנו בית נאמן בישראל.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם שיהיה לכם הצלחה מרבה ובכל אשר תפנו תשכילו ותצליחו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרי.

עברנו בבית משבר, וברוך השם התגברנו עליו, אך מאז התחלתי להקל במצוות

שאלה:

מאת אילת: לפני שנה היה לנו בבית משבר, ובעלי פרק על ברוך השם התגברנו ונשארונו ביחד, ויש שלום, אהבה ושמחה בבית. הבעיה היא שאני מרגישה שקשה לי לקיים את המצוות

כְּמוֹ שֶׁהֵייתִי מְקִימֵת אוֹתָן לִפְנֵי הַמַּשְׁבֵּר, וְאֲנִי מִתְחִילָה לְהִקְלֵ בַדְּבָרִים שֶׁבְּעֵבֶר הֵייתִי מְאֹד מְקַפֵּידָה עֲלֵיהֶם. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת? אוֹדָה לָכֶם מְאֹד אִם תִּתְּנוּ לִי דֶרֶךְ, כִּי אֲנִי מְרַגֵּישָׁה שֶׁאֵין אִף אֶחָד שֶׁיִּחְזֹק אוֹתִי בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם. תּוֹדָה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֵילַת תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ, הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאֲבִים, עֲלִיוֹת וְיִרִדוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּמָה לֹא? וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בְּרַי יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּכּוֹל לְהַחְזִיק מֵעַמְדָּה וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, וְאֶדְרַבָּה, לְהַפְּךָ אֶת הַחֲשֶׁךְ לְאוֹר גְּדוֹל וְאֶת הַמֵּר לְמַתּוֹק וְכוּ', כְּמוֹבָא (זוֹהַר הַקְּדוּמָה ד) מֵאֵן מְנִכּוֹן דִּי חֲשׂוּכָא מְהַפְּכֵן לְנְהוּרָא, וְטַעֲמִין מְרִירָא לְמַתְקָא, עַד לֹא יִיתוֹן הָכָא. מֵאֵן מְנִכּוֹן דְּמַחְכָּאן בְּכָל יוֹמָא לְנְהוּרָא דְנְהִיר וְכוּ' מֵאֵן דְּלֹא מְצַפֵּה דָא בְּכָל יוֹמָא בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, לֵית לִיהַ חוּלְקָא הָכָא; [מִי מִכֶּם יְכוֹל לְהַפְּךָ אֶת הַחֲשֶׁךְ לְאוֹר וְאֶת הַמְרִירוֹת לְמַתִּיקוֹת עַד שֶׁלֹּא יִבֵּא לְעוֹלָם הַבָּא וְכוּ'? מִי מִכֶּם מְחַפֵּה בְּכָל יוֹם לְאוֹר הַגָּנוּז שֶׁיִּתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם וְכוּ'? מִי שֶׁלֹּא יְכוֹל לְהִרְאוֹת אֶת זֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה – אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא] מְכַל זֶה רוֹאִים מְעַלְתַּת הָאָדָם שֶׁאֵפְלוּ שְׁעוֹבְרוֹת עָלָיו כֹּל מִיַּי חֲשָׁכוֹת וּמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', אִף עַל פִּי כֵן הַכֹּל הוּא מְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֵא.

וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁעֲבַר עֲלֵיכֶם מַשְׁבֵּר גְּדוֹל בְּחַיִּים, עֲלֵיכֶם לְחַזֵּר בְּתוֹבָה שְׁלֵמָה וְלְהִתְחַזֵּק יַחַד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כְּשֶׁעוֹבֵר עַל מִישֵׁהוּ מָה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', וְהוּא מַחְזִיק מֵעַמְדָּה וְלֹא בּוֹרַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל לְתַלְמִידוֹ מוֹהֲרַנְיָת ז"ל בְּשַׁעַר שֶׁעֲבַר עָלָיו מָה שֶׁעֲבַר וְכוּ': (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן סִימָן תַּקנ"ה) וְכִי אֵין אֶתָּה יוֹדֵעַ מָה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חָפֵץ? הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב אָדָם מְרַקֵּחַ גָּאֻט

האט ליעב א גיפּרעגילטן מענטשן; הינו אדם שעובר עליו משברים וגלים מאד, ואף על פי כן הוא מחזיק מעמד ולא נשבר משום דבר.

ולכן אני מאד מאד מבקש אותך ואת בעלך - תתחילו דף חדש בחיים, תחזרו בתשובה שלמה, והעקר שתהיה ביניכם אהבה גדולה מאד מאד והבנה הדדית, ותדעו שהחיים של האדם בזה העולם מאד קצרים וכו', הנה אנחנו כאן והנה אנחנו יוצאים מכאן וכו', ואף אחד לא יודע מתי יגיע הזמן שלו וכו', והזמן פורח מאד כמאמרם ז"ל (בראשית רבה פרשה צ"ו סימן ב) כצל ימינו על הארץ ואין מקוה - והלואי כצלו של כתל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף, דכתיב (תהלים ק"ד) כצל עובר. ואין מקוה - ואין מי שיקוה שלא ימות, הכל יודעים ואומרים בפיהם שהן מתים; ולכן צריכים לקיים את המצוות של הקדוש ברוך הוא שהן רצונו יתברך, ואתם לא יכולים לתאר ולשער את גדל השכר שיש לאדם עוד בזה העולם כשזוכה לקיים את המצוות של הקדוש ברוך הוא, כי על ידי כל מצוה ומצוה שמקיימים, ועל ידי כל עברה ועברה שמונעים את עצמו לא לעשות, ממשיכים על עצמם אור וזיו וחיות ודבקות באין סוף ברוך הוא.

ומלבד זאת עליכם לזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה פרשה ל"ב סימן ו) עושה אדם מצוה אחת - הקדוש ברוך הוא נותן לו מלאך אחד, עושה ב' מצוות - נותן לו ב' מלאכים, עושה הרבה מצוות - נותן לו הקדוש ברוך הוא חצי מתנהו; הרי שלך לפניך, שמכל מצוה ומצוה שאדם עושה, בורא מזה מלאכי שמירה ששומרים עליו, ואלמלא המלאכים האלו ששומרים עליו, היה נזק, ולכן תראו להתחזק שניכם יחד לקיים את המצוות של הקדוש ברוך הוא, לשמר שבת, ולאכל כשר, ולשמר על טהרת המשפחה וכו' וכו', ואתם לא יכולים לתאר ולשער את גדל העשר והאשר שיהיו לכם וכו' וכו', רק תתחילו דף חדש לחזר בתשובה להקדוש ברוך הוא, ותכניסו את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית שלכם, וכך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכניה ביניהן; ואמרו (ירושלמי

בְּרִכּוֹת פָּרָק ט' הִלְכָה ח' אֵי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאֵי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ אֵי אֶפְשָׁר לְשְׁנִיחֵן בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבִמְקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצְאָת שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיחִיָּה בִּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי 'שְׁלוֹם' אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלָכֵן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתִּתְחַלּוּ דַף חֲדָשׁ, וְהַעֲקֹר שֶׁתִּהְיֶה בִּינֵיכֶם אַהֲבָה מְפֹלְגָת, וְזֶה יִחְזִיר אֶתְכֶם אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְתִתְחַלּוּ לַחַיּוֹת חַיִּים נְעִימִים וּמְאֻשְׁרִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תריא.

מֵאֵז שֶׁעֲזַבְנוּ אֶת יַבְנָאֵל, בְּעֲלֵי הַדְּרָדָר מְאֹד מִבְּחִינָה רֹחֲנִית וְאֵין לָנוּ שְׁלוֹם-בַּיִת

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת בַּת-אֵל: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק מֵיַבְנָאֵל. זְכִינוּ לַהֲיוֹת מְקַרְבִּים אֵלֵיכֶם וְלִגְרוּ בַּקְּהֵלָה שְׁלָכֶם חֲמֵשׁ שָׁנִים, אַךְ עָבַר עָלֵינוּ מֵה שֶׁעָבַר וְעֲזַבְנוּ אֶת יַבְנָאֵל. מֵאֵז שֶׁעֲזַבְנוּ, בְּעֲלֵי הַדְּרָדָר מְאֹד מִבְּחִינָה רֹחֲנִית, הוּא הוֹרִיד אֶת הַזָּקֵן וְהַפְּאוֹת וּמִתְלַבֵּשׁ כְּחֻלּוֹי גָּמוֹר, הוּא לֹא מִתְפַּלֵּל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְלֹא מוֹכֵן לְהַקְשִׁיב לְשׁוֹם רַב. הוּא מִתְחַבֵּר לְחֻבְרִים לֹא טוֹבִים, וְהַשְׁלוֹם-בַּיִת בְּמִצַּב קֶשֶׁה, כָּל הַזְּמַן יֵשׁ לָנוּ וְכוּחִים וּמְרִיבוֹת קִשׁוֹת.

הוּא לֹא מוֹכֵן לְחַזֵּר לְיַבְנָאֵל, וְאָנִי מִמֶּשׁ אוֹבְדַת עֲצוֹת. אוֹדָה לָכֶם מְאֹד אִם תּוֹכְלוּ לָכֹּן אוֹתִי מֵה לַעֲשׂוֹת. תּוֹדָה רַבָּה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל בת-אל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, את חייבת בכל הצרות שקורות בבית שלך וכו', וכו', כי כפי מיטב ידיעתי בעלך לא רצה לעזב את יבנאל, ואת דחקת אותו שיצא מיבנאל וכו', ולא עזבת אותו יום ולילה שמר לך וכו', ועכשו יש לך את שכרך בצדך וכו', ולכן אל תבואי בטענות על בעלך, ומי יודע אם הנשואין שלכם יחזיקו מעמד.

יבנאל זה המקום הכי יפה שרק יש בכל ארץ ישראל, יש שמה קדשה שאין בשום מקום אחר, ויש לה חן מיוחד וכו' וכו', ולכן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם מסית ומדיח נגד חסידי ברסלב, אבל זה לא יועיל לו, כי תהלה לאל כבר גרים שמה למעלה מארבע מאות משפחות, ויש לנו במוסדות כבר למעלה מאלף ילדים. קהלתנו היא קהלה נפלאה, שאין לנו להתביש משום קהלה בעולם, קהלה שמבססת על צדקה וחסד שאחד עוזר לשני, וכל זה במקום נדח שאף אחד לא ידע שזה נמצא על המפה, ואף פעם לא היה שמה ריח של יהדות, והיום תהלה לאל המקום פורח ברוחניות, ומי שרק נכנס שמה לא יכול להאמין למה שרואה לפני מראה עיניו, וחושב שהוא נמצא בירושלים, או בבני ברק, או בברוקלין, בלי שום הגזמא.

קדם יש מנינים מותיקין עד חצות לילה, שחרית מנחה וערבית מנין אחר מנין, שדבר כזה יש רק בעירות הגדולות, אבל לא באיוז מושבה נדחת שלא ידעו אף פעם איפה זה על המפה וכו', אחר כך יש לנו מקוה מפאר ענקי לגברים עם שלשה בורות לטבילה, וכן יש לנו מקוה טהרה מפאר לנשים (אגב, שמסגל מאד לפקידת עקרות, כי נבנה במסירות נפש הכי גדולה במחתרת כמו ברוסיה לפני שבעים

שנה, כי זה שצריך להיות ממנה על הדת, הוא אשר עכב את בניית המקוה בכל מיני מסירות אשר לא יאמן כי יספר וכו'.

וכן יש לנו מערכת חנוך שלמה, הינו שיש לנו פעוטונים, גנים לבנים ולבנות, בית ספר לבנות, וסמינר לבנות, תלמוד תורה לבנים, ושיבה קטנה, ושיבה גדולה לבחורים מצוינים, וכן יש לנו ישיבה של בעלי תשובה, ומדרשה לבעלות תשובה, אשרי עין ראתה זאת במו עיניו. מלבד זאת יש לנו כולל לבעלי בתים 'אור המאיר' - שלומדים שמה קרוב למאה אברכים, וכן כולל להוראה 'תפארת בנימין' - שלומדים שמה חמשים אברכים את ההוראה, ותהלה לאל יש לנו 'בית הוראה' עם גאב"ד ועם שלשה דינים, שהם פוסקי הלכות מצויות וכו', ושואלים אותם את כל השאלות שיש לכל אחד, והמקום שוקק ביהדות.

ועל כלם יש לנו בית התבשיל - 'אהל אברהם' שמחלק אכל בחנם לכל מי שרק רעב, ובכל יום מתפלת ותיקין עד עשר בערב זה פתוח לכלם, לגברים נשים וילדים, ובכל יום מחלקים למעלה מאלף מנות אכל טרי וטעים. יש לנו במשך היום ששה שעורים נפרדים בדרך היומי, ופה מדברים מאיזה מושבה נדחת שאף אחד לא ידע אי פעם איפה היא נמצאת וכו', ועכשו תהלה לאל יש כבר למעלה מארבע מאות משפחות חסידי ברסלב, כן ירבו.

וזה למעלה משנתים שפתחנו פה חנות יודאיקה 'ברסלב סנטר' - כל מה שיהודי צריך בנקדה אחת, ותהלה לאל יש מהפכה ביבנאל ביהדות, כי זה ארבעים שנה שמונעים מתושבי המקום להכעיס וברשעות את כל הקשור ליהדות וכו', ותהלה לאל מהרגע שנפתחה החנות התחילו תושבי המקום להכנס, וכל אחד קונה - זה מזוזה, זה ציצית, זה תפלין, זה טלית, זה כפות וכו' וכו', מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, לא יאמן כי יספר קדשת כל בר ישראל, אשרי עין ראתה זאת.

וכן רואים איך שיש דו-קיום בין תושבי המקום, וחסיד ברסלב לא מפריעים לאף אחד וכו', הם קהלה פתוחה וכו', בבחינת חיה ותן לחיות וכו', לא מתערכים בחיי אף אחד וכו', ויבנאל תהיה דגמא ומודל איך קמץ קטן של יהודים עם מסירות נפש יכולים להפך מדבר שמים מיהדות וכו' למקום פורת, ועוד רבות יספרו על זה, אחר חצי יובל שנים של רדיפות ומסירות וכו' וכו', שרודף ומוסר אותנו מי שרודף ומוסר וכו' וכו', ושם מקלות בגלגלים וכו', ומונע ומעכב כל דבר השיף לקדשה, ואף על פי כן בכח הרצון החזק שהכניס בנו רבנו ז"ל, הצלחנו להקים אימפריה כזו, ולא בחנם שרבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן סימן רי"ח) "בעזרת השם איך האב אויס גיפירט אין איך וועל אויס פירן", "נצחתי ואנצח", ותהלה לאל אור הקדשה רק עולה, וחשף הטמאה רק נעלם עד שיתבטל לגמרי, ויקים (זכריה י"ג ב') "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ".

ולכן חבל מאוד מאוד שעזבתם את המקום הנפלא הזה, ולצערי הרב את דחפת כל כך את בעלך שיצא מהמקום וכו', ועכשו את אוכלת את הפרות הבאשים וכו'.

איפה יש עוד קהלה חרדית בעולם שפעמים בשבוע נשים יוצאות לערב שמחה, ומבלות יחד בשמחה וברקודים וכו', ונהנות מהצגות ובלויים על טהרת הקדש, ולכן מי יתן שתשפיעי על בעלך שיחזר, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תריב.

**כְּשָׂאֲנִי וּבַעֲלֵי רְבִים, אֲנִי עוֹבֵרֶת אֶת הַגְּבוּל, וְעוֹשָׂה
דְּבָרִים שְׂאֲחַר-כֶּךָ אֲנִי מְצַטְעֶרֶת עֲלֵיהֶם מְאֹד**

שְׂאֵלָה:

מאת יפה: לכבוד הצדיק מיבנאל, שלום רב.
כְּשָׂאֲנִי וּבַעֲלֵי רְבִים, הִרְבֵּה פְעָמִים בְּשִׂיא הַמְּרִיבָה אֲנִי מְגִיעָה
לְמִצֵּב שְׂאֲנִי מֵאֲבֹדֶת אֶת הַשְּׂפִיזוּת שְׁלִי וּמִתְפַּרְצֶת עָלָיו בְּצוּרָה
קוֹשָׁה, עַד אֲנִי מְקַלֶּלֶת אוֹתוֹ וְאֶת אִמָּא שְׁלוֹ. בַּעֲלֵי נִפְגַּע מִסִּנֵּי
מְאֹד וְכוּעַס עָלַי, וְזֶה גוֹרֵם שְׂאֲנַחְנוּ נְהִיִּים 'בְּרַגְז' וּמְפֹסְקִים
לְדַבֵּר לְתַקּוּפָה אֲרָכָה.
אֲנִי יוֹדַעַת שְׂגָם בְּמִרְיבוֹת צְרִיכִים גְּבוּל, וְשִׁכַּל הַזְּמַן אֲנִי עוֹבֵרֶת
אוֹתוֹ, אֲבָל מָה אֲנִי יְכוֹלָה לַעֲשׂוֹת, כִּי בְּזִמְנֵי הַמְּרִיבָה אֲנִי לֹא
שׁוֹלֶטֶת בְּעַצְמִי, וְעוֹשָׂה דְּבָרִים שְׂאֲחַר-כֶּךָ אֲנִי מְצַטְעֶרֶת
עֲלֵיהֶם מְאֹד? אֲשַׁחַח מְאֹד לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה מִהֶרָב. תּוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְפָה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׂכַעַס זֶה הַמְּדָה הִכִּי מְגַנֵּה שְׂרַק יֵשׁ, עַד כְּדֵי כֶּךָ
שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת ק"ה): הַמְּקַרֵּעַ בְּגָדָיו בְּחֻמְתּוֹ וְהַמְּשַׁבֵּר
כְּלָיו בְּחֻמְתּוֹ וְהַמְּפֹזֵר מְעוֹתָיו בְּחֻמְתּוֹ - יְהֵא בַעֲיֵנֶיךָ כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה
זָרָה, שְׂכָךְ אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע, הַיּוֹם אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֶּךָ, וְלִמְחָר
אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֶּךָ, עַד שְׂאוֹמֵר לוֹ עֲבֹד עֲבוּדָה זָרָה וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵד; כִּי
הַמְּאָמֵן הָאֲמָתִי שְׂמֵאֲמִין שְׂדָבֵר גְּדוּל וְדָבֵר קֶטֶן לֹא נַעֲשֵׂה מַעֲצָמוֹ
אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאָצִיל הָעֲלִיּוֹן, הוּא אֵף פַּעַם לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס, וְאִם
הוּא בְּכַעַס - סִימָן שֶׁלֹּא מְאָמֵן בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעְדּוֹ
נִמְצָא, וְהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן כִּפִּי הַכַּעַס, כֵּן דוֹחָה אֶת הַשְּׂכִינָה

ממנו, ואמרו חכמינו הקדושים (פסחים ס"ו): כל אדם שכוּעס, אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו; ואמרו (נדרים כ"ב). כל הכוּעס אפלו שכינה אינה חשובה כנגדו, ומוסיף טפשות על טפשותו; וזה טרוף הדעת פשוטו כמשמעו, כי הפעסן מאבד את הדעת והשכל שלו לגמרי, עד שלא מסגל לחשב ישר, ואמרו חכמינו הקדושים (זהר חדש נח) לא יהיה בך אל זר - שלא תהיה נח לכוּעס, כי זו עבודה זרה ממש, כי הוא דוחה את הקדוש ברוך הוא ממנו.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות כעס סימן ט"ו) כעס של אשה מחריב את הבית; ואת זה רואים בחוש, כשהאשה כוּעסת על בעלה, ומוציאה את כל העצבים שלה על בעלה, אזי היא גורמת חרבן בבית, כי הבעל מאד מאד נפגע וכו', וכבר לא יכול לסבל את אשתו, עד שעל פי רב אשה שהיא דוד של עצבים היא מוציאה את כל הכעס שלה על בעלה, ונמאס לו להיות אִתָּה, כי מי שהוא בכעס הוא פשוט מאבד את שפיותו, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות כעס סימן מ"א) הכעס מפחיד את האדם; ובפרט אשה שכוּעסת וצורחת על בעלה, ומתפרצת עליו - היא מחריבה במו ידיה את האשר שלה, ומה גם שבבית שהאשה מתפרצת כל כך על בעלה, הבית הזה מאבד את ההצלחה, ומתמלא בעניות ודחקות, כי רבנו ז"ל אמר (לקיטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ח) שהכעס דוחה מהאדם את כל הפרנסה, ואפלו שנגזר עליו שיהיה לו הרבה כסף וכו', על ידי הכעס הוא דוחה במו ידיו את זה וכו'.

הן אמת שיכול להיות שהבעל מעצבן וכו', אבל זו לא עצה להתפרץ עליו בכעס וברציחה כזו שאי אפשר לתאר ולשער כלל, זה בא פשוט משגעון וכו' וטרוף הדעת וכו', כי מי שתמיד בכעס וברציחה, מראה שאינו שפוי בדעתו לגמרי רחמנא ליצלן, וצריך לקחת כדורים כדי להרגיע את עצמו.

הכעס בא מאנוכיות וכו', הכעס בא מאגואיזם וכו' - שזהו מצב בו האדם שם את עצמו, צרכיו ומחשבותיו וכו' וכו' בראש מעיניו,

ולא אכפת לו מהזולת כלל וכו', והוא הראשון בסדר העדיפויות שלו באפן קבוע וכו', ובאמת נשואין זה בדיוק ההפך מאנוכיות ומאגואיזם וכו', כי הנשואין זה ענין של שתפות - שצריכים לאהב אחד את השני, לכבד ולהבין אחד את השני, ולתת יחס אחד לשני, כמו שאמר החכם מכל אדם (קהלת ד) "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס", ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמת, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וצריכים לותר אחד להשני, ואם בכל זאת יש אילו אי הבנות וכו', או איזה וכו' וכו', יכולים לפתור את הבעיות על ידי הדברות, ולא על ידי צעקות וצרחות וקללות וכו' וכו', ולא על ידי כעס והתפרציות וכו' וכו', כי זה רק מראה שהאדם הזה או האשה הזאת מחשבותיהם ודרכיהם הם בראש מעיניהם ולא אכפת להם מהזולת, וכך אי אפשר לחיות ביחד, וזה לא נקרא נשואין מצלחים, אלא כשלון בחיי הנשואין.

ולכן את צריכה לעבד על עצמך מהיום והלאה לא להתפרץ, ולא לקלל אותו ומכל שכן לא לקלל את חמותך שהיא האמא של בעלך וכו', ואם יש לך אי אילו טענות על בעלך, את צריכה לדבר אתו ולהסביר לו בצורה יפה וכו', ואם זה לא הולך, אז תערי גוף שלישי שהוא יפתור את הבעיות שנוצרו ביניכם, אבל לא להתפרץ ולא להיות בכעס וברציחה, שזה מראה טרוף הדעת וכו' וכו'.

אני מאד מקוה להקדוש ברוך הוא שתכניסי את הדבורים האלו בתוך לבך, ואז טוב לך כל הימים, כי אין את יכולה לתאר ולשער איזה יפי של חיים יכולים לחיות בני זוג שמכבדים אחד את השני, מבינים ואוהבים אחד את השני, וכל בעיה הם פותרים בהדברות, יעזר הקדוש ברוך הוא שתבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תריג.

**ההנהלה במקום עבודתי מתנהגת בצורה רעה ופוגעת
מאד. מה עלי לעשות?**

שאלה:

מאת חיה: לכבוד כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, השם
ישמרהו ויחיהו.

אני מורה במקצועי, ובשנתיים האחרונות אני מלמדת בבית-
ספר יסודי ממלכת-יודת. קשה לי מאד עם האפן שבו
מתנהלים הדברים בבית-הספר: ההנהלה מתנהגת בצורה
קשה, רעה, ואף מפחידה, ומאד קשה לי לעבד תחת פחד,
איזמים ושליטה בכה, שגורמים לי חסר נעימות וחסר אונים,
אף מכיון שלא מצאתי עבודה אחרת, המשכתי לעבד שנה
נוספת באותו בית-הספר. בשנה הבאה עלינו לטובה מענינים
שאמשיך לעבד שם.

לפני זמן מה קבלתי טלפון ממנהל בית-ספר אחר, ובפיו
היתה הצעה שאעבד בבית ספרו. הרגשתי שהקדוש-ברוך-
הוא שלח לידי הזדמנות שלה התפללתי בכל לבי - להתחיל
לעבד במקום אחר, חדש. אף הבעיה היא שאותו בית-ספר
הוא בית-ספר חלוני, וקשה לי מאד לחשב שאעבד בבית
ספר חלוני, ושאצטרף להתחיל הכל מחדש - להפיר אנשים
חדשים, תלמידים חדשים, והרגלים חדשים וכו'.

מה עלי לעשות: האם עלי לעזב את המקום שכל-כף רע לי
ולנשמתי, ולהתחיל הכל מהתחלה, או להמשיך בבית-הספר
בו עבדתי עד עכשו בתקוה שבחסדי שמים הדברים יסתדרו
ויהיה לי טוב יותר? והאם בכלל מתר לי ללמד בבית-ספר
חלוני? אשמח לקבל תשובה שתכנן את דרכי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל חיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שבאנו לזה העולם להנות מזיו השכינה, הקדוש ברוך הוא רוצה רק את הטוב מאתנו, וכמו שכתוב (איכה ג' ל"ח) "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב". ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ב) שהגיהנום והגן עדן הם נמצאים בזה העולם, והאדם הוא אשר בוחר לעצמו לחיות בגיהנום או שבוחר לעצמו לחיות בגן עדן, וזה תלוי כפי בחירת האדם - אם אדם מוסר את כל פלו להקדוש ברוך הוא, אזי יודע שאין רע יורד מן השמים, והכל הוא כפי בחירת האדם.

ולכן אם כל כך מר לך לבוא למקום הזה וכו', ואת כל כך ממרמרת וכו', ונמצאת בלחץ תמידי וכו', למה שלא תעברי למקום אחר? וכבר אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא ע"ה): אחר מהדברים שאדם הוא מהצועקים ואינם נענים, דביש ליה בהא מתא ולא אזיל למתא אחריתא; [מי שרע לו בעיר זאת ולא הולך לעיר אחרת, הרי הוא מהצועקים ואינם נענים, כי הוא חייב בדבר הזה, כי מי אומר לו לגור דוקא במקום שרע לו?], ולכן אם כל כך רע לך בבית הספר הזה, תלכי ללמד בבית ספר אחר.

ומי יודע אם הקדוש ברוך הוא לא רוצה שתעבדי דיקא בבית ספר שלא מלמדים שמה יהדות וכו', ואדרבה, בזה שאת תהיי שמה, את יכולה תמיד לזרק מלים של אמונה וכו', וזה יכנס בתוך לבם של הצעירים, כי נשמות ישראל הם חלק אלוך ממעל ממש, אבל הם לא קבלו חנוך יהודי טהור, ומנעו מהם את האמונה, ואם את תהיי שמה ותלמדי את הלומדים שלומדים שמה, אבל פה ושם תזכירי את

הקדוש ברוך הוא, וזה יכנס טוב טוב בלבבות של הנער, וכזה את תהיי ממזכי הרבים, אשר זכותם גדולה מאד מאד.

על כל פנים, איך שהוא, אסור לך לחיות במרירות ובדפאון, תמיד תלכי לעבד במקום שנח לך, כי אסור לאדם להכריח את עצמו לעשות דבר שהוא נגד רצונו וכו', כי זה נקרא שממשיך את הגיהנום על עצמו כמו ידיו, אדם צריך תמיד להיות הכי שמח והכי מאשר במה שהוא עושה.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתהיי תמיד שמחה ועליזה, ולא מתסכלת וכו', רק תהיי שליחה נאמנה של הקדוש ברוך הוא, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תריד.

האם כשאדם משוחח עם אשתו בשבת, והיא מספרת לו את חזיונות השבוע, זו נקראת 'שיחה בטלה'?

שאלה:

מאת אור: שלום וברכה. מרן השלחן-ערוך פוסק שאסור להרבובות בשיחה בטלה בשבת, ושאלתי היא: מהו הגדר לשיחה בטלה? האם לשמע את האשה מספרת על חזיונות שהיו לה השבוע בעבודה, זו שיחה בטלה? אפשר אם תסביר לי את הענין. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אור גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שהחבר הכי טוב של אדם - זה אשתו, ולכן מצוה לשמע מה שיש לה לספר וכו', ושתתחלק עם החיות שלה של כל השבוע וכו', וזו מצוה גדולה מאד לרדת אליה ולשמע מה שהיא מספרת וכו', וזה לא נקרא דברים בטלים בשום פנים ואפן, זה רק מביא קרוב לבבות יותר ויותר, כי האשה רואה שבעלה מתענין בכל מה שעובר עליה, וזה מחזק את הקשר הפנימי ביניהם וכו'. כי בדרך כלל אין לבעל סבלנות לשמע את אשתו וכו', והוא חושב שהיא מדברת שטיות וכו', את החבר שלך שמחר הוא יתן לך בעיטה ויעיף אותך לכל הרוחות וכו' וכו', אתו אתה יכול לדבר ולשמע את כל השטיות שיש לו לספר וכו' וכו', אבל כשאשתך שהיא בשור מבשרך, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) "עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת", מספרת לך את כל החיות שלה ומה שעבר עליה כל השבוע וכו' וכו', אותה אין לך סבלנות לשמע, ולה אתה לא רוצה להקשיב וכו'?! זה מראה שאתה כפוי טובה ושאתה לא מכיר בטוב שנתן לך הקדוש ברוך הוא - אשה יקרה.

וזה היה הפגם של אדם הראשון - שהיה כפוי טובה, כי במקום שיגיד להקדוש ברוך הוא "אני חטאתי" וכו' וכו', אזי זרק את האשמה על אשתו, כמו שכתוב (בראשית ג) "ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי היא נתנה לי", ופרש רש"י: כאן כפר בטובה. ולכן בשבת צריכים למעט מאד בדבור, עם כל זאת כשהאשה מדברת איתך ומספרת את כל החיות שעברה השבוע, אזי שומעים, וזה נותן לה הרגשה מאד מאד טובה שיש לה בעל ששם און קשבת אליה.

אדם צריך להיות חכם גדול ולדעת מה בן ומה לא וכו', תמיד צריך לקחת את האשה קדם בסדר העדיפות, כי האשה היא תשאר איתך, והיא בשור מבשרך, ולכן ראוי לך להטות און קשבת אל מה שהיא מדברת, אפלו שהיא תדבר דברים פעוטים שלא מענינים אותך וכו', עם כל זאת תקשיב אל מה שיש לה לדבר, וזה ירחיב את דעתה. מה שאין בן חבר, שמדבר שטיות וכל מיני לשון הרע ורכילות

וְלִיצְנוֹת וְכוּ' - מִמְּנוּ תִּבְרַח, כִּי מִלְּבַד שְׂזָה בְּטוֹל זְמַן וְכוּ', תִּהְיֶה מוֹכֵן
שְׂאוֹתוֹ חֶבֶר טוֹב יִתֵּן לָךְ בְּעֵיטָה וְיַעֲיֵף אוֹתְךָ לְכָל הַרוּחוֹת.

אָקוּהָ שְׁתַּבִּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, וְתִרְאֶה לְכַבֵּד וְלִיקַר אֶת אִשְׁתְּךָ,
וְכַךְ אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא נט.). לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֶהִיר
בְּכַבוֹד אִשְׁתּוֹ, שְׂאִין בְּרֻכָּה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֲלֵא בְּשִׁבִיל
אִשְׁתּוֹ, שְׁנֵאמַר (בְּרֵאשִׁית י"ב) "וְלֹא־בָרַם הֵיטִיב בְּעִבוּרָהּ". וְהִינוּ דְּאָמַר
לְהוּ רְבָא לְבָנֵי מַחוּזָא, אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכוּ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ, (תְּכַבְּדוּ
וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ); וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוה"ר"ן
חֶלֶק א' סִימָן ס"ט) שְׁעֵקֶר הַעֲשִׂירוֹת בָּא בְּזָכוֹת הָאֵשָׁה; וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מִמוֹן סִימָן צ"ד) אֵין הַבְּרֻכָּה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם
אֲלֵא בְּשִׁבִיל כְּבוֹד אִשְׁתּוֹ.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ שְׂיִהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכַּל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרטו.

**אֲנִי אוֹסֵף צְדָקָה לְמִשְׁפָּחוֹת בְּמִצּוּקָה, חֶלֶק מִהַכֶּסֶף אֲנִי
מַעֲבִיר לָהֶן וְאֵת הָרֵב אֲנִי לוֹקַח לְעַצְמִי. הֲאֵם זֶה נִקְרָא
גְּזֵל?**

שְׂאֵלָה:

מַאת דּוֹד: לְפָנַי כְּשִׁנְתִּים הִקְמַתִי אֲרָגוֹן שְׁנוּעֵד לְעֵזֶר
לְמִשְׁפָּחוֹת עִם בְּעִיּוֹת חֲרִיגוֹת וּלְמִשְׁפָּחוֹת שְׁנִמְצָאוֹת בְּמִצּוּקָה
כְּסָפֵי גְדוֹלָה. אֲנִי אוֹסֵף תְּרוּמוֹת, וּמַעֲבִיר לְמִשְׁפָּחוֹת חֶלֶק
מִהַכֶּסֶף, אֲף אֵת רֵב הַכֶּסֶף אֲנִי לוֹקַח עִבּוּרִי.
הֲאֵם זֶה נִחְשָׁב גְּזֵל, הֲרִי בְּסוֹפוֹ שֶׁל דְּבַר אֲנִי עוֹזֵר לְמִשְׁפָּחוֹת

האלו, ואם לא הייתי אוסף את הכסף, גם את זה לא היה להם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שאסור גנבה זה חמור מאד מאד מאד, אדם חושב שהוא יעשה קומבינות על החשבון של אחרים, ובין כך הוא גונב כסף, והוא לא יודע שלכסוף הוא ישלם כפל וכפל כפלים, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תגינה י"א): גזל ועריות - נפשו מחמדתן ומתאנה להן, ויש לומר שזה תלוי בזה, מי שכל הראש שלו מנח בעריות - בנאוף שקוץ תעוב וזהו, הוא כבר מתיר לעצמו לגנב ולגזל וכו' וכו', וצריכים מאד מאד לשמר לא לגעת בכסף של הזולת, ורבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד. ואמרו חכמינו הקדושים (סוטה ט) נותן עיניו במה שאינו שלו - מה שמבקש אין נותנין לו, ומה שבידו נוטלים מידו. ולכן לרעתי תעזב את העסק הזה לעשק בני אדם, אפלו שאתה נותן מזה צדקה, כי על זה נאמר (ישעיה ס"א ח') "כי אני הוי"ה אהב משפט שנא גזל בעולה", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (תנחומא צ) אם בקשת להקריב קרבן לא תגזל לאדם כלום, למה? "כי אני הוי"ה אהב משפט שנא גזל בעולה". ואימתי אתה מעלה עולה ואני מקבלה? כשתנקה כפיך מן גזל. הרי שלך לפניך, שאסור לגזל ולגנב ולתת אחר כך מזה צדקה, כי הקדוש ברוך הוא שונא קרבנות שנקנו בכסף גזלה.

אצל הקדוש ברוך הוא יותר חמורה גזלה וגנבה מנאוף, כמאמרם ז"ל (סנהדרין ק"ח). בא וראה כמה גדול כחה של חמס, שהרי דור המבול עברו על הכל ולא נחתם עליהם גזר דינם עד שפשטו ידיהם בגזל, שנאמר (בראשית ו' י"ג) "כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם את הארץ"; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות גנבה וגזלה

סימן א) מי שנפתה לבו לגזל, וכיון שהתיר לעצמו גזלת חברו, הרי הוא מוכן לכל חטא ועון, ואין תקנה להסירו מדרכו הרעה; ובאמת למה אין תקנה להסירו מדרכו הרעה? כי תקף ומיד כשאדם מתיר לעצמו גנבה וגזלה, הוא כופר בעקה, כמאמרם ז"ל (בבא קמא ע"ט:) שא"ל תלמידיו את רבן יוחנן בן זכאי: מפני מה החמירה תורה בגנב יותר מגזול? אמר להן: זה השנה כבוד עבד לכבוד קונו, וזה לא השנה כבוד עבד לכבוד קונו. כביכול עשה עין של מטה כאלו אינה רואה, ואזן של מטה כאלו אינה שומעת; הינו בשעה שהולך לגנב הוא חושב שהקדוש ברוך הוא לא מסתכל, נמצא שאז כופר בעקה, כי אם היה מאמין שהוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא צופה ומביט על כל בריה, אזי לא היה גונב, כי היה מפחד ממנו יתברך שהוא מסתכל עליו.

ולכן לדעתי תעזב את העסק הזה, שזו מצוה הבאה על ידי עברה, ותחפש לעצמך פרנסה יותר קלה וכשרה.

המאחל לך תשובה שלמה...

ב' תרטז.

אדם מבגר התעלל בי מינית. האם מתר לי לדוח על כך למשטרה? ואיך אני יכול להתחזק?

שאלה:

מאת אלי: לכבוד הרב שליט"א. אני בחור בגיל שבע עשרה, ולצערי הרב, אדם מבגר ושומר מצוות שהוא כבר סבא לנכדים התעלל בי מינית, והרס לי את כל החיים, כי מאז אני שרוי בדכאון עצום, קשה לי לצאת מהבית וחי השתנו לבלי הבר.

ברצוני לשאל מה דעת הצדיק:

- א. האם מתר לי לדוח על כף למשטרה?
 ב. איך אני יכול להתחזק, כי אני מרגיש שעולמי נחרב ואני נמצא במצוקה נפשית גדולה מאד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

על זה שאתה שואל האם מתר לך למסר אותו למשטרה, אני מִכְרַח לְהַגִּיד לְךָ, לֹא רַק שֶׁמֵתָר לְךָ, אֲלֵא זֶה מִצְוָה גְדוֹלָה לְהַכְנִיס אוֹתוֹ בְּבֵית סֵהר, וְלֹא סֵתֶם לְהַכְנִיס אוֹתוֹ, אֲלֵא קֵדֶם כֹּל לְסַרס אוֹתוֹ וְאַחַר כֵּן שְׂיִמַּק בְּכֹל עַד יוֹם פְּגִירָתוֹ, כִּי אֵלּוּ הַמְשַׁחֲתִים וְהַמְתַּעֲבִים שְׂיִכּוּלִים לְאַמְלֵל בַּחוּרִים צְעִירִים, לֹא שׁוֹיִם לְהִסְתּוֹכֵב חֶפְשִׁי בְּרַחוּב, כִּי הֵם מְסַכְּנִים מְאֹד יוֹתֵר מְרוֹצְחֵי נַפְשׁוֹת. וְלִכֵּן מִי שְׂיִכּוּל לְמַסֵּר אוֹתָם יוֹתֵר מֵהָר לְמַשְׁטֵרָה, תְּבֹא עֲלָיו בְּרָכָה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חוֹלֵי נַפֶּשׁ רוֹצְחֵי נַפְשׁוֹת וְהֵם מְסַכְּנִים מְאֹד מְאֹד שְׁלֹא יִתְפַּסּוּ עוֹד קְרִבְנוֹת כְּמוֹ שֶׁתְּפַסּוּ אוֹתָךְ.

בְּעִנְיַנְךָ וְכו', קָשָׁה מְאֹד לְתַת עֲצָה, עִם כָּל זֹאת הֵייתִי מְפִנָּה אוֹתָךְ שֶׁתִּלְךָ אֶל יַעוֹץ שֶׁל רוֹפֵא אוֹ מְמַחֵה שֶׁמֵתַמְצֵא בְּדַבְרִים כְּאֵלוֹ וְכו', כִּי הַחֲרָדָה וְהַטְרָאוּמָה וְכו' וְכו', שְׁעוֹבְרוֹת עַל אָדָם שֶׁנִּצְלוּ אוֹתוֹ מִיָּנִית - אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְנִשְׁאַרְתָּ בּוֹ צִלְקַת עֲמָקָה וְכו', וַיֵּשׁ הַיּוֹם הַמּוֹן רוֹפְאִים וּמְמַחִים שֶׁמֵתַמְצֵאִים בְּזֶה לְהַצִּיל נַעַר שֶׁעָבְרוּ הַתְּעַלְלוֹת מִיָּנִית וְכו' וְכו'.

עַל פִּי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְנּוֹ ז"ל, עָלִי לוֹמַר לְךָ שְׂיִסוּד הַיְסוּדוֹת הוּא שֶׁתּוֹצִיא מִמֶּךָ אֶת רַגְשֵׁי הָאֲשָׁמָה, אֵתָה צְרִיךְ לְדַעַת שֶׁאֵתָה לֹא אֲשֵׁם בְּזֶה שְׂאִיזָה מְנוּל רוֹצֵחַ בַּעַע בְּךָ מַעֲשִׂים מְגִנִּים וְכו', וְהוּא יְבֹא עַל עֲנָשׁוֹ, אֲבָל לְךָ אֵין שׁוֹם חֵלֶק בְּזֶה וְכו', וְלִכֵּן תּוֹצִיא אֶת רַגְשֵׁי הָאֲשָׁמָה מִמֶּךָ, וּבִדְרַאי אֵתָה בְּכֹלֵל נִרְדָּף, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

תמיד עומד על צד הנרדפים, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה כ"ז סימן ה') לעולם הקדוש ברוך הוא תובע דמן של נרדפין מן הרודפין; ולכן הדבר הראשון והעקרי - שלא יהיו בך שום רגשי אשמה כי אתה לא חייב בדבר זה, והרשע הזה שבצע בך מעשים מגנים יבוא על ענשו מקדם או אחר כך בלי שום ספק.

אתה תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, שזה נקרא אצל רבנו ז"ל 'התבודדות', וזה יבנה אותך נפשית ופיזית וכו', כי מרב שברון לב ודכאון שנכנסו בך, אתה מרגיש רגשי אשמה וכו' וכו', ואם תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, תצא מעצמך וכו', ועל ידי זה תשתחרר מהלחץ התמידי שאתה נמצא בו וכו', וכן תצא מהבדידות שמאז אתה מתחבא בחדרי חדרים ולא רוצה לצאת מהבית ולדבר עם שום בן אדם וכו', כי בזה שתרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, לבסוף תרגיש אדם אחר לגמרי, ותבין שהוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא יתברך לא יעזב אותך, כי הוא אוהב אותך ורוצה את הטוב שלך, וכך תרגיש תקשרת רוחנית עמו יתברך, וזה יבנה אותך עד שלא תצטרך כבר עזרה משום בריה שבעולם, ואדרבה, אתה תוכל לעזור לנפגעים אחרים.

וכן בזה שתרגיל את עצמך לדבר הרבה אל הקדוש ברוך הוא, על ידי זה תבנה את מהותך וישותך וכו' וכו', וכבר לא תצטרך להתחבאת בחדר, כי התפלה ושיחה בינו לבין קונו, בונה את האדם נפשית ופיזית, עד שלא צריך טובות מאף אחד, כי יש לו את הקדוש ברוך הוא, ובכל מה שהוא צריך ובכל מה שעובר עליו יש לו כתבת למי לפנות. ולכן תהיה חזק בזה, ואף שבהתחלה ידמה לך שאף אחד לא שומע אותך וכו' וכו', עם כל זאת תהיה חזק בזה, כי סוף כל סוף ירדו ממך כל המסכים שיש בינך לבין הקדוש ברוך הוא, ותרגיש את אמתת מציאותו יתברך.

ורבנו ז"ל הפליג מאד מאד במעלת השיחה בינו לבין קונו, והרבה לדבר אתנו שזו העצה היחידה שבאמצעותה אדם יכול לצאת

מכל המרירות והדכאון והכאב שנצטברו אצלו יהיה ממה שיהיה וכו' וכו', ולכן תתחזק ביתר שאת וביתר עז בעבודה הקדושה הזו, וכן תבקש הרבה את הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה שש ושמח ושיהיה חיוף על הפנים שלך, והעקר שתצא מעצמך ולא תפחד משום בריה שבעולם, וזה יתן לך חזק לב שזה מאד מאד נחוץ לכל אדם, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ט) עקר הגבורה בהלב, כי מי שלבו חזק ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר, יכול לעשות גבורות נוראות ולקבש המלחמות על ידי חזק ותקף לבו שאינו מתירא ורץ לתוך תקף המלחמה, וזה בחינת (אבות פרק ד') איזהו גבור? הכובש את יצרו, וזה היה גבורות משושן, שנאמר בו (שופטים י"א) "ותחל רוח הוי"ה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאל", שבאותן המקומות צלחה עליו רוח השם יתברך ולבש גבורה, דהינו שבא לו חזק ותקף גבורה בלב, ועל ידי זה עשה גבורות נוראות. ולכן לזה יכולים לזכות רק על ידי שמרגילים את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות גמורה, שזה בונה את הגבורה בלב, עד שיש לו עזות ועקשנות דקדשה שאינו מפחד מאף אחר.

הרגל את עצמך לגרס הרבה משניות, הינו שתקנה משניות עם אותיות גדולות ועם נקוד, ותתחיל ממסכת ברכות, וכך תגרס פרק אחר פרק, מסכתא אחר מסכתא אפלו בלא הבנה, רק תגרס פרקים משניות עד שתזכה לסיים את הששה סדרי משנה, ותתחיל עוד פעם, כי אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות של אדם שגורס בכל יום המון פרקים משניות, שזה מטהר את האדם מכל מיני חלדה, כי משנה אותיות נשמ"ה, וכן (תהלים ל') ה'עלית מן שאול נפשי, ראשי תבות משנה, כי על ידי שגורס הרבה משניות, על ידי זה מטהר את נפשו מכל מיני חלדה וזהמא שנדבקו בו, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מב.) במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה. ומובא (מדרש תלפיות) שאשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנום, ומי שהרבה ללמד משניות אינו מניחו להפנס

שם. ולכן אשרי מי שיגרוס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות, שהוא הצלחה נצחית.

הקדוש ברוך הוא יעזור שתצית אותי ותקים את פל זה, ותראה שלא יקח הרבה זמן שתשכח לגמרי ממה שעבר עליך, ותתחיל חיים חדשים, ותוכל להתחתן ולבנות בית נאמן בישראל בגאון ובגאון, ולא תצטרך יותר להתביש מאף אחד, וכמוכן שלא פדאי לך לדבר מזה עם אף אחד, שסתם יוציא עליך לעז וכזו, ורק אם תלך אל יועץ בענינים אלו - לו תספר.

חזק ואמץ מאד כי גדול אדונינו רב להושיע, ותצא מזה, ותתחיל לחיות חיים חדשים ומאשרים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תריז.

אני רוצה לתת צדקה עבור בני החולה. כמה צדקה אני צריך לתת? והאם זה יועיל כמו פדיון?

שאלה:

סאת נתנאל: אני רוצה לתת צדקה עבור בני החולה. כמה צדקה אני צריך לתת? והאם יש תפלה מיוחדת לרפואתו שכדאי להגיד בזמן שאני נותן את הצדקה? והאם כשאני אומר "מעות אלו יהיו פדיון עבור בני" ושם את הכסף בקפה, זה מועיל כמו פדיון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתנאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין עוד דבר שיכול לעזר לאדם כמו מצות צדקה, שזה פותח את כל הפתחים, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ד') על הפסוק (דברים ט"ו) "פתח תפתח" - שעל ידי צדקה נפתח בכל פעם פתח חדש, וככל שמרבים בצדקה נפתח פתח ומתרחב יותר ויותר, כי הצדקה מועילה תמיד, ולכן אשרי מי שירבה בצדקה, כי רק בזכות זה נזכה להגאל, כמו שכתוב (ישעיה א' כ"ז) "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה", ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש זוטא שיר השירים א') הדורון של הקדוש ברוך הוא - צדקה, שכן הוא אומר (משלי כ"א ג') "צדקה ומשפט נבחר להוי"ה מזבח", בן הנותן צדקה, אפלו היתה בידו עברה ונחתם דינו לאבד, ונתנה רשות למלאך הממנה על הפרענות לילך ויפרע ממנו - אינו יכול, והקדוש ברוך הוא אומר לו (משלי י' ב') "צדקה תציל ממות", ויכול להיות מקבל פני שכינה בכל יום, שנאמר (תהלים פ"ט ט"ו) "חסד ואמת יקדמו פניך" והקדוש ברוך הוא אומר למלאך של פרענות אל תגע בו מצאתי לו זכות למחל על כל עונותיו.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדקה חלק ב' סימן י"ד) יש תפלות שאינם נתקבלים למעלה אלא עד שנותנים כל כך מעות לצדקה כפי מספר האותיות של התפלה השיך לזה הדבר, למשל כשמתפלל אלו התבות "תן לי בנים", צריך לתן צדקה כמספר אותיות "תן לי בנים"; וכן הוא לכל דבר שאדם צריך, שיתן צדקה כפי מספר הדבר שצריך.

בודאי אם תכניס את הצדקה בקפת 'קרן הצדיק', זה יועיל לך מאד כמו פדיון, כי הצדקה הזו הולכת הן לבית התבשיל - אהל אברהם, אשר זו הצדקה הכי גדולה שנותנים לאנשים רעים וצמאים לאכל ולשתות, ובזה לא יכולים להטעות את אף אחד, כמאמר ז"ל (בבא בתרא ט) אין בודקין למזונות - הינו בכל דבר יכולים לרמות בני אדם וכו', אבל אם בא אחד ואומר שהוא רעב וצמא, שמה הוא לא יכול לרמות אותך, כי מי שבאמת רעב או צמא הוא יאכל וישתה, ומי שלא רעב וצמא הוא לא יאכל ולא ישתה, ולכן אין צדקה יותר

גְּדוּלָה מְלֵתֵת לְאָכֵל לְאֲנָשִׁים רַעֲבִים וְצִמְאִים, וְכֵן זֶה עוֹזֵר לְמִקְנָאוֹת טְהוֹרָה שְׁלֵנוֹ, הֵן לְגִבְרִים וְהֵן לְנָשִׁים, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא מְקַבְּלִים מֵאֵף מְקוֹם אֲגוּרָה שְׁחוּקָה, וְהַכֵּל בָּא מֵהִתְרוּמוֹת שְׁאֲנָשִׁים תּוֹרְמִים, וְכֵן לְהַחֲזִיקַת הַבְּתִי כְּנִסְיוֹת וְהַכּוֹלְלִים שְׁלֵנוֹ, שְׁגַם כֵּן לֹא מְקַבְּלִים שׁוֹם עֲזָרָה מֵאֵף אַחַד, רַק מֵהַקְּפוֹת צְדָקָה, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שִׁישִׁיג קַפַּת צְדָקָה 'קָרָן הַצְּדִיק', וְעַל יְדֵי זֶה זֶה יוֹעִיל לוֹ כְּמוֹ פְּדִיוֹן.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שֶׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תריח.

בְּעָלִי הוּא אִישׁ מֵאֲמִין וּבְעַל חֶסֶד, אַךְ לְמֵרוֹת הַכֹּל, אֵין לוֹ הַצְּלָחָה בְּפִרְנֶסָה. מְדוּעָ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מְלִי: שְׁלוֹם רַב. יֵשׁ לִי הוֹרָאת קִבֵּעַ כְּבֵר שְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמוֹסְדוֹת שְׁלָכֶם, וְאֲנִי מֵאֲמִינָה אֲדוּקָה בְּכֶם.

אֲנַחְנוּ מְשֻׁפְּחָה מֵאֲמִינָה, וּבְעָלִי הַיֶּקֶר הוּא אִישׁ בְּעַל מְדוּת טוֹבוֹת. יֵשׁ לוֹ לֵב רַחוּם וְהוּא עוֹזֵר לְכֹלָם, הוּא נוֹתֵן צְדָקָה לְכֹל מִי שְׁמֻבְקֵשׁ וּמְעֻשָׂר מִמְשַׁכְּרָתוֹ. גַּם בְּמִצְבִּים הַכִּי קוֹשִׁים וּבְתָמִים שֶׁל חוֹבוֹת, כְּשֶׁהוּא נִשְׁאֵל לְשִׁלוּמוֹ, תְּמִיד הוּא הִיָּה עוֹנֶה "בְּרוּךְ הַשֵּׁם". הוּא שׁוֹמֵר שִׁבְתָּ, מִתְפַּלֵּל בְּכֹל יוֹם, וּמֵאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַמ"ח אֵיבָרָיו.

מִשׁוּם מָה, כֹּל מָה שֶׁהוּא עֹשֶׂה וְנִסָּה כְּדִי לְהִתְפַּרְנֵס בְּמִשְׁפָּה הַשָּׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת לֹא הַצְּלִיחַ לוֹ, וְהַכֵּל הוֹלֵךְ קוֹשֶׁה מְאֹד - כְּאֵלוֹ הַכֹּל סְגוּר. לְמֵרוֹת הַמִּצָּב הַקוֹשֶׁה הוּא לֹא מִתְיָאֵשׁ, וְתְמִיד

אומר שֶׁהַכֵּל מְלַמְעֵלָה וּמִקְבֵּל הַכֵּל בְּאַהֲבָה. אֲנִי תוֹמַכֶּת בּוֹ
בְּמַלִּים טוֹבוֹת, וּמִנְחָמַת אוֹתוֹ שֶׁיְהִי בְּסֹדֶר, וְאֲנִי מֵאֵד חֲפָצָה
בְּהַצְלַחְתּוֹ כִּי בְּאַמַּת הַגִּיעַ הַזְמַן כָּל כֹּף הַרְבֵּה שָׁנִים.
מָה עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת בְּכַדֵּי לְשָׁנוֹת אֶת מִצַּב הַפְּרָנְסָה הַגְּרוּעַ
שְׁלָנוּ? מִדּוּעַ שׁוּם דָּבָר לֹא מִתְקַדֵּם אוֹ מִתְפַּתֵּחַ? אוֹדָה לָכֶם
אִם תַּעֲנוּ לִי, מְלִי.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר וְאַתְחַנֵּן, ח' מִנְחָם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל מְלִי תַחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

קִדְּם כָּל, עָלִי לְבָרֵךְ אוֹתְךָ עַל אִמְצָן לִבְךָ, שְׂאֵת אִשָּׁה כְּשֶׁרָה
שְׂמַחְזֻקַת וּמַעוֹדְדַת אֶת בַּעֲלָהּ בַּעַת הַמְּצוּקָה שְׂעוֹבְרַת עָלָיו, אֲשֶׁרִיךְ
וְאֲשֶׁרִי חֲלֻקָה, וְיִרְבוּ נָשִׁים כְּמוֹתֶךָ - שְׂמַחְזוֹקוֹת וּמֵאֲמָצוֹת אֶת בַּעֲלֵיהֶן,
שְׂזָה דְבָר גָּדוֹל מֵאֵד מֵאֵד, כִּי אִשָּׁה שֶׁהִיא מְחַזְזֶת וּמַעוֹדְדַת וּמְשַׂמַּחַת
אֶת בַּעֲלָהּ, שְׂכָרָה גָּדוֹל בְּשָׂמִים, כִּי הִיא הִיא נִקְרָאת "אִשָּׁת חַיִּל" -
אִשָּׁה כְּשֶׁרָה הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ, כִּי הַבַּעַל עוֹבֵד מֵאֵד מֵאֵד קֶשֶׁה,
וּמְנַסֶּה לְהֵבִיא פְּרִנְסָה הַבִּיטָה וְכוּ', וְסוֹבֵל עֲלֻבוֹנוֹת, בְּזִיווּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת
דָּמִים בְּמָקוֹם עֲבוֹדָתוֹ וְכוּ', וְלֹא בְּכָל פַּעַם הוּא מִצְּלִיחַ וְכוּ', וְלִכֵּן עַל
פִּי רַב, אִשָּׁה כְּשֶׁאֵין לָהּ מָה שֶׁהִיא צְרִיכָה וְכוּ', הִיא מִתְפַּרְצַת עַל
בַּעֲלָהּ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּמוּרָה טו) אִשָּׁה כִּיִּן שְׂאֵין לָהּ תְּבוּאָה בְּתוֹךְ
בֵּיתָהּ מִיַּד צוּעָקָתָה. וְאֵינְנִי מִבִּין מִדּוּעַ הִיא צוּעָקָתָה, הֲרִי בַּעֲלָהּ מִשְׁתַּדֵּל
בְּמִסְרִירוֹת נֶפֶשׁ לְהֵבִיא פְּרִנְסָה, וּבְמָקוֹם לַעֲזוֹר לוֹ וּלְהַקְלֵל מִמֶּנּוּ אֶת הָעַל
וּלְדַבֵּר אֹתוֹ מְלִים יְפוֹת, וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אוֹתוֹ וְכוּ', עוֹד זֹאת
הָאִשָּׁה יוֹרְדַת לַחֲיִיו. מָה זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת? וּתְהַלֵּה לְאֵל אֶת אִשָּׁה כְּשֶׁרָה
אִשָּׁת חַיִּל אֲמַתִּית שְׂמַחְזֻקַת וּמַעוֹדְדַת אֶת בַּעֲלָהּ, וְאֵת מִצְטָרְפַת לַצַּעֲרוֹ
הַקֶּשֶׁה, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלֻקָה וְיִרְבוּ נָשִׁים כְּמוֹתֶךָ בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וּמִמֶּךָ
יִלְמְדוּ כָּל הַנָּשִׁים.

עֲכָשׁוּ בַּעֲנֵין פְּרִנְסָה, אֲנִי מְכָרַח לְהַגִּיד לָךְ שֶׁהַכֵּל תְּלוּי רַק בְּמֵדַת

השמחה שיש לאדם, אם אדם תמיד שש ושמח - על ידי זה מצליח בגשמיות וברוחניות ובכל הענינים, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד - על ידי זה הוא מצליח. ולכן את ובעלך צריכים לעשות כל מה שביקלתכם רק להתחזק להיות תמיד בשמחה, ואף שזה בא כל כך קשה כי מר לכם מאד על המצב העגום שלכם, עם כל זאת עליכם להכריח את עצמכם להיות רק בשמחה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מהפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך, יוצא גם מהפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אך שמח', ולכן הדבר הראשון אתם צריכים להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמכם, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לכם ומרים לכם החיים ממנות, ואתם עוברים נסיונות כל כך קשים וכו', וכו', עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבואו לשום דבר, אלא תסתבכו יותר.

ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה! ואם תאמרו במה יש לנו לשמח? הרי אנו עניים ואביונים ומלאים חובות? אלא דעו לכם שחכמינו הקדושים אמרו (גדרים מא.) אין עני אלא מדעת, ועקר העניות תלויה בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמח. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מומן סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמחו עם נקדת יהדותכם שנבראתם יהודים ושלא עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת, תפתחנה לכם את כל צנורי השפע והפרנסה.

רק חזקו וּאִמְצוּ מֵאֵד, וְתִרְאוּ שְׁעַל יְדֵי שְׂמֻחָה תִּתְרַחֵב לְכֶם
דַּעֲתְכֶם וְהִכַּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תריט.

**אני מרגיש שהגיע הזמן להתחתן. איך זוכים למצא את
הזוג האמיתי?**

שאלה:

מאת אלירן: שלום לרב היקר. אני מאחל לך מכל הלב רפואה
שְׁלֵמָה וְאִרְיִכוּת יָמִים וְשָׁנִים, וְשִׁנְזָכָה שְׂתַחֲבֵר עוֹד וְעוֹד
סְפָרִים וְקוֹנְטְרָסִים. אֲנִי אִישִׁית גְּלִיתִי אֶת חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב דְּרָף
קוֹנְטְרָס שְׂקִבְלִתִי לִפְנֵי שְׁלֹשׁ וְחֻצֵי שָׁנִים, הוּא חֲזַק אוֹתִי מֵאֵד,
וְכָף לֹאט לֹאט הִתְחַלְתִּי לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ.
בְּרוּךְ הַשֵּׁם הִתְחַזְקֵתִי מֵאֵד, וְאֲנִי מִרְגִּישׁ שְׁהִגִּיעַ הַזְּמַן
לְהִתְחַתֵּן. אֲבָל אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִיךְ זוֹכִים לְמִצָּא אֶת הַזּוּג הָאֲמִתִּי
שְׁשִׁיף לִי. אֹדֶה לָךְ מֵאֵד אִם תַּעֲנֵנוּ לִי וְתִכְנְוּנוּ אוֹתִי.

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ח' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל אֱלִירָן נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעֵקֶר הוּא תְּפִלָּה - לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׁיִזְמִין לָךְ אֶת בֵּית זְוֵגָה, כִּי מֵה שְׂתִּפְלָה פּוֹעֵלֶת - שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם
לֹא פּוֹעֵל, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת חֲתוּן סִימֵן ט') עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה
יְכוּל לְשַׁנּוֹת זְוֵגוֹ הַנִּכְרָז בְּשָׁמַיִם, עַד כְּדֵי כֶּף גְּדוּלָה מַעֲלַת הַתְּפִלָּה.
וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם אוֹת תְּפִלָּה סִימֵן כ"ח) עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה יְכוּל לְשַׁנּוֹת

את המזל; ואמר רבנו ז"ל (שם אות חתון סימן א') מי שקשה לו למצא את זוגו, יאמר בכונה שירת הים; ולכן אל תתיאש בשום פנים ואפן, רק תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולבקש ממנו יתברך שימציא לך את בת זוגך, ותהיה רגיל בתפלה זו בכל יום:

רבנו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, התעכבה מציאת זוגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה - שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה. וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה - חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שב בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

מה אמר לך, חכמינו הקדושים אמרו (יבמות ג). נחית דרגא נסיב איתתא - אתה צריך לרדת מדרגה ואז תמצא את הזוג שלך, כי בדרך כלל בחור הוא גאותן וכו', ולא מתאים לו לקחת את זו או את זו וכו', וחושב לעצמו: "אני הכי חכם והכי יפה וכו', אקח את זו?" או "אני הכי חכם והכי יפה והכי משכיל וכו', אקח את זו?", והוא מסתובב ומחפש את הבת זוג שלו כפי הדמיון שנכנס בו כאלו מי יודע מה הוא, והוא רוצה שיבוא אליו זוג כזה שעדין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפש וכו' ומסתובב ויוצא לפגישות, פן ואולי אמצא את בחירת לבבי שתבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאים כסף וכו', ובשביל זה הבחור מחכה עד שיולד זוג כזה, ובין כך הוא לא קולט שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופס את עצמו רואה שהוא כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו?

על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (יבמות סג.) נחית דרגא נסיב איתתא - תרד מדרגה ואל תחזיק מעצמך כל כך גדול וכו', ואז תמצא בקלות בת זוג שתתאים לך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתזכה למצא בקרוב מאד את בת זוגך, ותבנה בית נאמן בישראל, ונשמע ונתבשר אצלך בשורות משמחות תמיד. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרכ.

החברה שלי יצרה קשר עם מישהו מהעבר, ולכן נפרדנו. האם שיף לחזר אליה?

שאלה:

מאת בני: לפני כשנה התחלתי לצאת עם בחורה שלפני כן היתה חברה של חבר שלי. אחרי שהיא נפרדה ממנו היא יצאה אתי במשך כשנה, ובגלל זה אני והוא נתקנו את הקשר למרות שהיו קצת בעיות ביני לבינה, בסוף הכל הקשר היה בסדר, אף לפני כחדש נפרדנו כי הבנתי שהיא דברה עם החבר הקודם שלה בטלפון ולכן היה קשה לי לסמוך עליה. לאחרונה היא יצרה אתי קשר, והיא ממש רוצה לחזר אלי, אף אני לא יודע מה לעשות: האם לחזר אליה או לא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל בני נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שצריכים מאד מאד לשמר משדוך כזה

וכו', כי אתה תכנס במטה חולה, ומה אתה צריך את זה? ולכן לדעתתי תעזוב את השדוף הזה, והקדוש ברוך הוא יזמין לך בחורה ששיכת לך לפי שרש נשמתך, ולא אחת שמתנהגת כענין "שלי שלך, שלך שלי" וכו', מה אתה צריך את זה? כי אפלו כשתתחתנו לבסוף תפרדו, כי היא תחזור אל החבר הראשון, ולכן למה אתה צריך את זה?

הקדוש ברוך הוא יאיר לך את דעתך, ותזכה למצא את בת זוגך משרש נשמתך, ותבנה בית נאמן בישראל.

נא ונא ראה להקפיד להניח תפלין בכל יום, כי התפלין הם עז לישראל, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה) מנין שהתפלין עז הם לישראל? דכתיב (דברים כ"ח י) "וראו כל עמי הארץ כי שם הוי"ה נקרא עליך ויראו ממך". ותניא רבי אליעזר הגדול אומר: אלו תפלין שבראש; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ח) שהתפלין הם סוד הדבקות, שאדם צריך להיות דבוק בהקדוש ברוך הוא ולהכניס במח מחשבתו רק את הקדוש ברוך הוא, ולכן תראה לשמר מאד על המחשבה שלך, ותכניס בדעתך אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובמחשבה זו תלך תמיד, וזה יטהר אותך מהכל, כי כשבר ישראל רק חושב ממנו יתברך, על ידי זה נדבק באין סוף ברוך הוא, ונצול מכל רע. אשרי האדם שזוכה להכניס במח מחשבתו תמיד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ומציר לפניו אף שהכל לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור, אשר אין עוד תענוג פתענוג הזה, ותראה שבזכות זה תזכה למצא את בת זוגך השייכת לשרש נשמתך מה שיותר מהר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם!



הספר הקדוש הזה

נדפס לזכות

יחנא שפרה בת סאסיא

הקדוש ברוך הוא ישלח לה

רפואה שלימה

רפואת הנפש ורפואת הגוף

גם יחד


בכל איבריה ובכל גידיה

ובכל טיפי דמיה.



בזכות שנדבו להדפסת הספר

הקדוש הזה לזכותה





הספר הקדוש הזה נדפס
להצלחת משפחת חן
אית'אל יצחק, שרה רחל, זוהרה רבקה,
שילת דורין, יוסף שלום, רפאל ניסים,
אריאל נחמן – בני איילת



ולחזרה בתשובה שלמה
והצלחה בפרנסה של
דוד משה בן רחל, איילת בת זהבה
וכן לרפואה שלמה של
מנחם זאב בן דורית
יחנא שפרה בת סאסיא

ולגאולה שלמה לכל עם ישראל



הספר הקדוש הזה נדפס
להצלחת

נתן בן שושנה
ואסתר בת פירחה

שיזכו להיות תמיד בריאים, שלמים
וחזקים לעבודתו יתברך תמיד בבריאות
הנפש ובבריאות הגוף ושיזכו להאריך
ימים ושנים בטוב ובנעימים ויזכו להיות
שמחים ועלזים תמיד ומקושרים
בהתקשרות אמיתית ונצחית
כל ימי חייהם בזה ובבא ולנצח נצחים
לצדיק האמת מתוך בריאות השלמה,
והכל בנקל גדול מאוד במתנת חסד
חינם גמורה מאיתו יתברך תמיד
אמן כן יהי רצון



הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות ולרפואת
יעל נחמה בת חיה זילבר

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הגאון הצדיק
רבי מנחם זאב זי"ע
בן הגאון הקדוש
רבי אלכסנדר זי שא הי"ד
נפטר ד' תשרי ה'תשס"ג
ת.נ.צ.ב.ה

ולעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת מלכה ע"ה
בת הגאון הצדיק
רבי חיים שלמה ז"ל
נפטרה חי' חשוון תש"ז
ת.נ.צ.ב.ה



הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הגאון הצדיק
רבי אשר ישעיה הלוי
ראטטענבערג זצ"ל
נלב"ע ר"ח ניסן ה'תש"ע
ת.נ.צ.ב.ה

ולעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת סאסיא ע"ה
נלב"ע ט' סיון ה'תשמ"א
ת.נ.צ.ב.ה



הספר הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

הגאון המפורסם

רבי בנימין ז"ל

בן הגאון הצדיק

רבי מנחם זאב זי"ע

נפטר ה' אלול תשס"ח

ת.נ.צ.ב.ה



הספר הבא יכול להיות לזכותך...

באפשרותך להקדיש ספר:

לעילוי נשמת, לרפואה שלמה,
לזרע בר קיימא, לשלום בית,
לזיווג הגון, להצלחה...

התקשרו עכשיו:

טלפון: **04-6650050**

פקס: **04-6650049**

הספר הקדוש

הזה נדפס לזכות

כ"ק מוהרא"ש שליט"א
ותינוקות של בית רבן

ולרפואת הרבנית יחנא שפרה בת סאסיא
ולהצלחת בית התבשיל "אהל אברהם"

ולזכות

משה ניסים בן שרה ויצמן
אביה, יעל, אדל בנות זהבית
מיכאל נתן בן משה ניסים
מכלוף בן סוליקה ויצמן

שרית שרה בת פאני
מאיה בת שרה
אילן בן שרה
שרה בת אילנה

דוד גואל בן רבקה בר גיורא ומשפ'
אריאל אביחי בן רבקה ומשפ'
אברהם בן אמה ומשפ' (אנחוב)

משה זריהן בן מרסל ומשפ'
יוסף אלישע בן מרדכי בן לאה ומשפ'
שילת כוהן בן רחל ואילן ומשפ'

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

אופיר רפאל בן גאולה
גאולה בת סיסה
אתי אסתר בת דליה
יצחק בן לאה
אסתר בת דונה דבורה
אורית בת חנה
ישראל בן ורדה
שילת בת אורית
לירן אליהו בן משה דוד
אורה בת אסנת
אלון אהרון בן גילה
נורית בת נעמי
יונה בן שולמית
ספיר הודיה בת גלית
מאיר בן זינה
אלינור בת שמחה
פרחיה בת רינה
לרפוי תמר בת שמחה
ויונה בת רחל
אליהו אליעזר בן יעל
לאה חפציבה בת דליה
אברהם בן חדוה
יסכה בת רוטל
אליעזר שלמה בן יסכה
רחל בת יסכה
אסתר מלכה בת יסכה
פייגא בת יסכה
רפאל נועם מאיר בן חנה
גליה בת יעל
ניב בן תקוה
אליעזר שלמה בן ניב
מלכה בת ניב
רמי חיים בן תקוה
הרצל טוביה בן לאה
דינה בת גרסיה
ישי בן שרה סוטה
חנה ברכה בת נחמה
אופיר בן אילנה
אבישג בת דינה שמחה
משה בן ברוריה

הדסה בת תמר (נאנאג"אן)
עמוס בן גילה
דבורה בת רבקה
ישראל בן אראלה
כרמית בת שרה
יוסף חי בן אורלית
בת אל שמחה בת אסנת
יעקב עמרם בן שרה
אורלית בת שרה
נחמן ישראל בן אורלית
סימא בת ברכה
שרגא בן חנה
ציפורה פייגא בת שרה וב"ב
שפיקה בת מרים
תקוה בת שפיקה
יעל בת שרה
אברהם בן דוי
אריה בן רות
רונית שפרה בת מינה
מרים בת שרה
מיכאל דוד בן חנה
דרור יצחק בן דליה
דליה בת רוברט
טל כהן בן רות מסעודה
חנה אניטה בת שרה
ניסים רועי בן טובה
חיה מושקא בת רוחמה
רחמונא
שלום בן יעל
יעל בת ציביה
מרים בת רבקה
רחמים בן יאסי
יעקב בן רחל
שלומית בת אורה
רונן בן ריימונד
שולמית בת מנוחה
עוז אפרים בן בלומה
רבקה בת לאה
מרים בת אסתר מלכה
פייגא בת אסתר מלכה

לרפואת הרבנית
יחנא שפרה בת סאסיא
לרפוי לירן בן סוזאן
אברהם בן פרידה
סוזאן בת רבקה
חנה בת יפה וב"ב
שמעון מאיר בן חנה
שחר הדסה בת חוה
צוף ישעי בן תמר
בת שבע בת רוחמה
אסתר בת רוחמה
דן בן אסתר
יעל טובה בת עירית
רחלי בת דורית
יוסף בן יפה
אסף בן כרמלה
רו בן יעל
משפחת אריאל
מיכל בת לאה
נאורה בת מיכל
יעקב בן לאה
מעין אדל בת גילה
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
רינה בת זיזל
חובב בן רינה
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
מאיר אליהו בן דליה
גולן בן אסתר
כרמית בת מרים לזרע בר
קיימא
ישראל בן פרידא פייגא
שרה בת שרה
גל נחשון בן לאה
מורן נחשון בת מול
לרפוי ליאת שרה בת צילה
עמית נועה בת ציפורה
אביאל בן סגולה
מלכה בת גילה
בנימין בן אהרון

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

יעל בת אורית
אדל בת אורית
סמדר בת אורית לורע בר קיימא
משפחת עובד
פייגא בת אורית
נועם אלימלך בן רינה
אליעזר שלמה חי בן רינה
מלכה בת רינה
לרפו עדנה בת רחל

לעילוי נשמת

חיים בן מרים
מרים בת מסעודה
רחל בת שרה
תומר עמוס בן רבקה
הלן בת דוד ואסתר
יורי בן סופיה
סופיה בת יודקה
שרה ריבה בת אטה
מרים טבנסקי בת יודקה
איליה בן גינדה
פרץ בן יחזקאל
חנה בת רגינה
ניסים עבדלחק בן ועישה
מזל בת מסעוד ופרחה אמיתי
אורלי בת עליזה
ישעיהו ישראל בן לאה איטה
ר' אליהו בן עיישה
רחמים בן אהובה
שרה בת יקוט
יקוט בת חנה
פליקס מסעוד אשר בן עליזה
גזליה
ליאור בת שרה
שרה זהרה בת סעידה
נתן והב בן לאיזהה

מלכה בת שמחה
יעידו בן מיכל ליאור
שושנה בת אורלי
נחמן בן אדל
שרה בת יפה
מרים בת שירה יהודית
תהילה בת שירה יהודית
שלמה בן שרה
אברהם בן מזל
אסתר בת רינה
יעקב בן סילביה
יפית בת אילנה
דורית בת שושנה
עומר רחמים בן סלימה
ליאור יצחק בן רות
סמדר בת ריזין
מלכה בת סמדר
אליעזר שלמה בן סמדר
נתן בן רחל
לודמילה בת סופיה
דוד בן לודמילה
משפחת תפוחי
וריס בן גינדה
גליה בת קולט
דוד רועי בן שרה אורית
שלמה בן קלודין שרה
אביעד בן קלודין שרה
מיכל בת קלודין שרה
אסתר מלכה בת ליהי
אדל בת ליהי
גולן בן מרגלית
רחל בת דונה דבורה
רויטל בת רות
משפחת שמחי
אברהם בן ישי וב"ב
אנדריי בן בלה
משפחת טויטו
משפחת טרייסמן
שיראל בת אורית
אביאל משה בן אורית

מיכל רונית בת שרה
אברהם בן ורד
הודיה רחל בת ורד
יהודה בן שרה
רבקה בת לאה
יוסף בן סומבול
מנשה בן חנה
שמואל ג'פרי בן נוגה
לרפו מלכה בת זהבה
מנחם זאב בן מלכה
מלכה בת דבורה דיל-ברא
רונן בן מזל
אליעזר שלמה בן רות אביגיל
יואב בן שושנה
שמעון בן תרצה
יצחק ישראל בן מרים
מורן בת ברזיט
מאיר בן רחל וב"ב
נחמן נתן בן שמחה
שרה בת מרים
יעקב בן שרה קלוטילד
יפה בת חנה
יצחק בן בטהה
דנסה בת בטהה
נפתלי בן רחל
רבקה בת מרים
נתן בן רחל
פנינה חנה בת יהודית
אדי בן רונית ליוויג
שאול בן עליזה
אסף בן רונית
ליאור בן עליזה
אליעזר שלמה בן רינה
סרה שני שושנה בת ענת
צבי בן חנה טובה
רבקה בת חנה טובה
מרדכי אליהו בן גילה
אסתר בת יפה
אליעזר שלמה בן אסתר
יאיר בן עדינה



הסדרה המרתקת שכבשה רבות קוראים ברחבי הארץ והעולם

סדרת "שאלות ותשובות בחסידות ברסלב" היא אוסף שאלות שהגיעו מכל רחבי העולם, ונשלחו ללשכת כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל, אשר השיב עליהן באפן אישי. התשובות אוצרות בתוכן עצות נוראות ונפלאות בעבודת השם יתברך, איך להחזיק מעמד בכל מה שעובר על כל אחד ואחד, מקטן ועד גדול, ברוחניות ובגשמיות, ואיך להתמודד עם כל בעיות החיים בזה העולם.

49 ש"ח בלבד למנוי ומקבלים:

כל כרך חדש שיוצא עד הבית
2 הקדשות בכל כרך להצלחה או לעילוי נשמת

להזמנת מנוי:

טלפון: **04-6650050**

דוא"ל: **6650050@gmail.com**

ניתן להזמין כרכים בודדים

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכָל־לִיּוֹת
הַחֲטָאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנִסָּה וּלְהַצְלָחָה
בְּכָל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְהָ לְפִרְסְמוֹ לְכָל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֵּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב
עִיָּה "ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב" א

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקְשֶׁר עֲצָמֵי בְּאֲמִירַת הָעֶשְׂרֵה מְזַמְּרִים אֱלוֹ לְכֹל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׁבֻדוֹרְנוּ, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרַיִם, קְדוּשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָ, וּבִפְרֹט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמֵן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שְׁגִלָּה
תְּקוּן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לִי נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה, בְּזִמְרוֹת
נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמִלְךָ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי, לְשֵׁם יְחֻד
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתָּה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז * מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בָךְ: ב אֲמַרְתָּ
לִי אֲדֹנָי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל עָלִיךְ: ג לְקְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּהָ, וְאֲדִירִי כָּל חֲפְצֵי-בָם: ד יָרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מְהָרוּ
בַל אֲסִיף נִסְפִיהֶם מִדָּם, וּבַל אֲשָׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׁפָתַי: ה
יְיָ מִנֵּת חֲלָקֵי וְכוֹסֵי, אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי
בְּנַעֲמִים, אֵף נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי: ז אֲבָרְךָ אֶת יְיָ אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי,
אֵף לִילוֹת יִסְרוּנֵי כְלִיּוֹתַי: ח שׁוֹיֵתִי יְיָ לְנִגְדֵי תְמִיד, כִּי
מִימֵינִי בַל אֲמוֹט: ט לִכֵּן שְׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֵף בְּשָׂרִי
יִשְׁכַּן לְבַטַח: י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תַתֵּן חֲסִידְךָ
לְרֹאוֹת שְׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת פָּנֶיךָ,
נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יִי לֹו עֹוֹן, וְאִיִן בְּרוּחוֹ רְמִיָה : ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשֵׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדְךָ נְהַפֵּךְ לִשְׂדֵי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעֵי לִי, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עֹוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלֹהֶיךָ לְעַתְּ מִצּוּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים, אֱלֹוֹ לֹא יִגְיֵעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרֵנִי רְנִי פֶלֶט תִּסּוּבְּנֵי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדֶרֶךְ זֹו תִלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אִיִן הָבִין בְּמַתַּג וְרִסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ : י רַבִּים מְכֹאֹבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּכֵנוּ : יא שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֵל דֵּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל תִּתְּנָהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו : ד יִי יִסְעֲדֵנוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֵת בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֵאֲמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֲבַד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֵאוֹת שְׁוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֹוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יַחֲשִׁבוּ רָעָה לִי : ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוּם : י גַּם אִישׁ שְׁלוּמֵי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חֲפֵצֶת בִּי, כִּי לֹא יִרְיעַ אִיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכֵת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אליך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלך בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אליך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלְה בַּחֲמָה כִּלְה וְאִינְמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשָּׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יֵהֱמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאַכְל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאִנִּי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
 הִיִּית מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזִי אֱלִיָּה אֲזַמְרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי
 דְרָשְׁתִּי יָדֵי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאֲנָה הִנָּחַם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזֵּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינְתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאָפֶס לְנֻצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י
 הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קִפְץ בְּאֵף רַחֲמֵי סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכְּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גְּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גִּאֲלַת בְּזִרוּעַ עֲמֶךָ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְנוּ שְׁחָקִים, אֵף
 חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמֶךָ בְּגִלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים תִּבְל, וְ
 רְגִזָּה וְתַרְעֵשׂ הָאָרֶץ: כ בֵּינֵם דְּרָכְךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עֲמֶךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אלי"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטינו: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו
 אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על
 הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד
 נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת
 בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל
 עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב
 לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים,
 ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו
 מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח
 משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו,
 ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את
 דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ
 ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים
 בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג
 ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה,
 וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי
 אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז
 ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים
 בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פֶּרֶשׁ עָנַן לְמִסָּד, ואש
 להאיר לילה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושבועם: מא
 פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר
 קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את
 בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה
 בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את
 ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו
 שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח: ה' אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו' תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי: ז' זָכַר יְיָ לִבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הִיִּסוּד בָּה: ח' בַּת
 בְּכַל הַשְּׂדוּדָה אֲשָׁרֵי שִׁישָׁלַם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ: ט'
 אֲשָׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסֶּלַע:

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ: ב'
 הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתִיו, הַלְלוּהוּ כְּרַב גְּדָלוֹ: ג' הַלְלוּהוּ בַּתְּקַע
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַּנִּבָּל וְכִנּוּר: ד' הַלְלוּהוּ בַּתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בַּמְנִים וְעַגְב: ה' הַלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בַּצִּלְצְלֵי תְרוּעָה: ו' כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יי שבות עמו יגל יעקב ישמח
 ישראל: ותשועת צדיקים מיי מעוזם בעת צרה: ויעזרם יי ויפלטם
 יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו: